הארץ

שנה נ"ה, יום ה' ט"ו בשבט תשל"ג, 18 בינואר 1973 Vol. 55/16,368/JANUARY, 18

נאום פרידה לרבין

רוג'רס: יש לכבד את הזכויות של הפלשתינאים

רוג'רס

מאת צ'ארלס פאנזהאוזר, סופר „הארץ" בוואשינגטון

...שינגטון, 17 (טלפונית). קרי־ ... אמריקאית רשמית לכבד את ...ות הפלשתינאים מושמעת זו ... ראשונה כאן שנתיים ויותר ...ום שהבין שר החוץ ויליאם רד־ ...ס למסיבת פרידה בניו־יורק ל־ ...יר ישראל יצחק רבין עם סיום ...נתו.

...באום, שאותו עבד מר רוג'רס ל־ ...ת לפנות בוקר, מכיל פסיות נו־ ...ת מקו ההתבטאות הרשמי ה־ ...יקאי בשנים האחרונות.

...מר רוג'רס קורא בדבריו להגשים ...החלטת מועצת הבטחון מס' 242 ...שלמותה". כן הוא מגדיר את הס־ ...הבינים על הסואץ כצעד המכ־ ...ע הראשון לקראת הגשמה זו. ...מר רוג'רס רואה את 1973 כשנה ...שה למריבם בין ישראל וארצות ...ב ומכריז כי „דלתות הדיפלו־ ...טיה פתוחות, לגבי המזה"ת.

...שלא כבהצהרות קודמות של ה־ ...יית כפי שר החוץ האמריקאי ...נה החולפת, אומרים דיפלומטים ...ארה"ב לעתונאים כי הדברים ...יצגים הפעם הגדרה משמעותית ...שה על מדיניות ארה"ב.

שר החוץ של דמשק

ישראל פגעה במאות ...ורים והרסה תעשיה

...שוס, 17 (ע"ר). מנגי ונמור עם ...תיה להלחם נגד ישראל בכל ה־ ...מצעים העומדים לרשותה — הכ־ ...ז אמש עבד אל חלים ח'דאם, סגן ...אש הממשלה ושר החוץ של סוריה. ...ח'דאם השמיע הצהרתו בסעודה ש־ ...נערכה לכבודו על ידי עמיתו ה־ ...תוניסי מחמוד מסמודי שבה נכח ...ג יאסר ערפאת, מנהיג הארגון ...לשיחרור פלשתין.

השר הסורי טען כי הכו־ חות הסוריים גרמו אבידות כבדות לישראלים. הוא הודה כי הישראלים הרגו ופצעו „כמה מאות" סורים והרסו מת־ קנים תעשייתיים.

האמשארי נקבר בפאריס

פאריס, 17 (ע"צ). הלווייתו של ...מוד האמשארי, נציג הארגון ל־ ...יחרור פלשתין בפאריס, נערכה ...ום בהשתתפות כ־500 אנשים. ...אמשארי מת ב־9 בינואר, לאחר ...פצע קשות בהתפוצצות שאירעה ...יתו ב־8 בדצמבר. מסע הלוויה ...א לבית העלמין המוסלמי שבר־ ...נ'י שליד פאריס.

הודעת חוף השנהב

לא דובר שהופואה בואני יקבל שליחות

אביג'אן, 17 (ע"צ). בהודעה מ־ טעם נשיאות חוף השנהב, ששודרה הערב ברדיו אביג'אן, נאמר כי הפגישה בין נשיא חוף השנהב לבין הגב' מאיר היתה „לבבית ו־ גלוית לב". להלן נאמר: „מעולם לא דובר על כך שנשיא חוף ה־ שנהב יקבל על עצמו שליחות אצל עמיתיו באפריקה השחורה. הכל יוד־ עים כי המנהיגים האפריקאים קב־ עים כולם לזכויות והריבונות של ארצותיהם. הנשיא הופואה בואני מעולם לא נמנע מלהכריז כי כל אחד חייב לקבל החלטות בהתאם לאינטרסים העליונים של ארצו, ר־ צרכיו הלאומיים והעקרונות המנחים של מדיניות החוץ שלו".

„אשר לחוף השנהב, העקרון המנ־ חה שעליו מבוססת מדיניות החוץ שלה, עקרון עליו הוכרז תכופות והידוע לכל, הוא השלום, השלום בתוך גבולותיה, השלום עם יתר הארצות האפריקאיות, השלום בין אפריקה לבין היבשות האחרות".

„בתור חבר בארגון לאחדות אפ־ ריקה, ארגון השואף להשכנת שלום במזה"ת, לא יכול היה הנשיא הו־ פואה בואני להימנע מלנצל הזדמ־ נות זו כדי לאחל התרצות לשלום באזור זה של העולם, על אחת כמה וכמה שהוא נמנה עם עשרת ראשי המדינה שאותם מינה הארגון לאח־ דות אפריקה כדי להקל על שליחות „החכמים" — מסיימת ההודעה.

לונדון, 17 (ע"ר ויופ"יש). העתון טיימס כתב היום כי ייתכן שאובדן השפעתה של ישראל באחדות מ־ מדינות אפריקה בא כתוצאה מסיוע כספי מגודל הניתן על ידי שליט לוב מועמר קדאפי למדינות אלה.

העתון הבריטי מציין במאמר מע־ רכת כי בעקבות השיא, קיימה יש־ ראל יחסים דיפלומטיים עם 32 מ־ 41 המדינות ביבשת אפריקה.

השר פלד בוינה

120,000 יהודים רוצים לבוא מרוסיה

יורדים התפרצו למסיבת העתונאים

וינה, 17 (יופ"יש). 40 יהודים עו־ לים התפרצו היום למסיבת עתונאים שקיים כאן שר הקליטה מר נתן פלד. הם השמיעו סיסמאות והצהירו כי ברצונם לחזור לרוסיה, בגלל „האפליה" בישראל.

היהודים אמרו כי נשארו תקו־ עים בוינה מאחר ששלטונות בריה"מ סירבו להעניק להם אשרות כניסה לאור העובדה שהם עוד אזרחים ישראליים.

מר פלד הגיע לאוסטריה כדי ל־ עמוד על הסדרים בארמון שינאו, המשמש מחנה מעבר ליהודים רו־ סיים המהגרים לישראל. המפגינים, שהיו חבושים כובעי פרווה, הפיצו כרוזים כתובים ביד.

אחת מבין המפגינים, רחל אוס־ טרובסקי, אם לשלושה ילדים ש־ מוצאה מאודיסה, אמרה ביידיש: „הגרתי עם משפחתי לישראל באביב 1971. בעלי הוא מכוון פסנתרים. התגוררנו בחולון. היתה לנו דירה קטנה, אך הפלו אותנו לרעה, מפני שהשגנו דירה במהירות כה רבה."

המפגינים לא הסבירו באיזו דרך

(הסוף בעמוד 2, טור 7)

במסיבת עתונאים אמש בלוד

הגב' מאיר: למדתי הרבה בשיחה עם הופואה בואני

מאת עמוס הדר, סופר „הארץ"

יחסי ישראל עם מדינות אפריקה ובעיות המזרח התיכון נדונו אתמול בהרחבה בפגישה בין ראש ממשלת ישראל הגב' גולדה מאיר לבין נשיא חוף השנהב מר פליכס הופו־ אה בואני שנערכה בג'נבה.

ראש הממשלה, ששבה אמש לארץ, אמרה בנמל התעופה לוד כי הפגי־ שה עם נשיא חוף השנהב נמשכה כשלוש וחצי שעות עם ארוחת צה־ ריים. היא אמרה כי השיחה היתה יסודית ומקיפה וכי היא למדה ממנו הרבה.

בתשובה לשאלה האם ניסתה ל־ השפיע על מר הופואה בואני ל־ הפעיל את השפעתו אצל מדינות אפריקאיות שלא ינתקו את יחסיהן עם ישראל, השיבה הגב' מאיר: „אתם מכירים אותי. אל תשאלו אותי מה הוא אמר ומה אני אמר־ תי. לחברי בממשלה אגיד יותר".

אישיות מפוארת וידיד

על עצם קביעת הפגישה עם נשיא חוף השנהב אמרה ראש הממשלה כי כאשר יצאה לפאריס ידעה ש־ „ידיד שלנו, אישיות מפוארת בעיני, הנשיא של חוף השנהב, מבלה חופ־ שה בשוויץ כמו בכל שנה. חשבתי שכדאי להיות אצלו, וזאת עשיתי".

ראש הממשלה אמרה כי היא הצטערה כאשר הפגישה עם נשיא חוף השנהב הפכה לסנסציה. „לא היה בכוונתי ובכוונתו של מר הו־ פואה בואני לשמור את דבר הפ־ גישה בסוד. חשבנו לפרסם הודעה לאחר הפגישה".

עד הכנס בפאריס

בהגיעה לנמל התעופה לוד נת־ קבלה ראש הממשלה על ידי בני משפחתה, שרים ועסקנים.

הגב' מאיר מסרה כי בכנס האינ־ טרנציונאל הסוציאליסטי שנערך ב־ פאריס סוכם לא לקבל החלטות. עניין וייטנאם הסעיר את הרוחות שם, אך לא נתקבלה שום החלטה ולא נמסרה כל הודעה מסכמת.

ראש הממשלה הדגישה כי רק ביום ו' הובהר לה סופית שהיא

(הסוף בעמוד 2, טור 5)

הנשיא כעס ודחה הפגישה לשלוש שעות

הופואה בואני

ג'נבה 17 (ע"ר, אי.פי., י.פ.י. ושרות „הארץ") ראש הממשלה הגב' גולדה מאיר נפגשה היום כאן עם נשיא חוף השנהב פליכס הופואה בואני במעונו ודנה עמו על מאמצי ישראל לשמור על מעמדה ב־ אפריקה.

הפגישה נערכה לאחר שמר הו־ פואה בואני, אחד מידידיה הנא־ מנים של ישראל באפריקה, דחה את הפגישה בשלוש שעות בגלל כעסו על ההודעה הישראלית המוקדמת בדבר הפגישה.

רצה פגישה סודית

מקורות דיפלומטיים מסרו כי ג־

(הסוף בעמוד 2, טור 5)

ירושלים אינה מופתעת

ארצות באפריקה מבקשות מישראל להגדיל להן הסיוע

מאת דן מרגלית, סופר „הארץ"

מדינות אפריקאיות, המקיימות בקיום יחסים סדירים עם ישראל, הפנו לאחרונה תביעות להגדלת ה־ סיוע מישראל ולהגברת קצב הפי־ תוח. בירושלים אמרו מקורות כי אינם מופתעים מהתפתחות זו, ש־ היתה צפויה דווקא על רקע ניתוק היחסים מצידן של כמה מדינות אפריקאיות אחרות. המקורות הסבירו כי אין ישראל מתכוונת להתמודד עם לוב או עם ערב הסעודית בהצעת סיוע ותמיכה כספית.

היקף ההשקעות

הממשלה קיבלה השבוע דיווח על היקף ההשקעות והפעולות הישר־ אליות באפריקה. מטבלת ריכוז ה־ פעולות באפריקה לסוף 1972 מתברר כי הסך הכל (באלפי דולרים) הוא 54,418. המדינות שבהן פעילה היתה ישראל עד לתקופה זו הן (באחו־ זים): ניגריה (41.3% מסך הכל ה־ פעילות הישראלית), חבש (18.3%), חוף השנהב (14.3%), קניה (11.8%) טנזניה (4.1%), מלגש (3.8%), גאנה (2.7%), צ'אד (2.4%), ועוד 1.3% בקהיליה המרכז אפריקאית, בזעיר ובזמביה.

בדיווח לממשלה נמסר על היקף ההשקעות הישראליות במזרח אפרי־ קה ובמערב היבשת. דיווח אחר דן בעבודות התכנון, שאת רובן עושה תה"ל. כן נמסר על חלקה של יש־ ראל בבתי־מלון ובמתן ערבויות ל־ הלוואות שנלקחו על ידי אפריקאים מגרמניה.

בחלק אחר של הדיווח לממשלה נאמר כי עד סוף 1972 ביצעו חברות ישראליות עבודות באפריקה ב־300 מיליון דולרים, מהם 170 מיליונים על ידי סולל בונה ו־110 על ידי ה...

ישראל תוזמן לטורניר כדורגל בפורמוזה

טייפה, 17 (ע"ר) — פורמוזה תש־ גר הזמנות ל־20 מדינות אסיאניות, כולל ישראל, להשתתף בטורניר כדו־ רגל לבתי ספר תיכוניים, שייערך ב־ דצמבר השנה בטייפה.

מזג האויר

(ע.) מעונן חלקית עם עליה קלה בטמפרטורות. ירושלים 5 עד 11, תל־אביב 9 עד 16, חיפה 9 עד 15, באר־שבע 5 עד 16, אילת 10 עד 22, רמת הגולן 3 עד 6 מעלות.

דובר הוואתיקאן:

דיברתי בשם הכס הקדוש

מאת הולדה ליבר[illegible], סופרת „הארץ" באיטליה

פירנצה, 17 (מיוחד ל„הארץ"). דובר הוואתיקאן פדריקו אלסנדריני אמר היום כי דיבר בשם הכס הקדוש כאשר מסר את הודעתו לעתונות על ביקורה של ראש הממשלה, הגב' גולדה מאיר אצל האפיפיור פאולוס ה־6.

„שום דבר אינו מצביע על כך שהאפיפיור אינו מרוצה מהודעתי," אמר אלסנדריני כשנתבקש להגיב על ידיעות כאילו האפיפיור איננו שלם עם הודעתו של אלסנדריני, שהוא ראש לשכת העתונות בוואתי־ קאן.

עתוני איטליה ממשיכים לעסוק היום בביקורה של הגב' מאיר אצל האפיפיור ועומדים על המשמעות של עמדת הכס הקדוש כלפי ישראל ועל דעיכת התקוות לצמצום הפער בין ישראל והוואתיקאן שהתעוררו לקראת הפגישה. אחד העתונים מ־

(הסוף בעמוד 2, טור 6)

ארה"ב ובריטניה יפעלו לפי פאריס

צרפת עשויה לפתוח שגרירותה במז. ברלין * השלכות לירושלים

מאת אליהו [illegible], סופר „הארץ" בצרפת

פאריס, 17 (מיוחד ל„הארץ"). צרפת עומדת לפני הצורך להחליט אם לפתוח את שגרירותה בגרמניה המזרחית במזרח־ברלין, כפי שתובעת גרמניה המזרחית. פאריס אינה רואה את מזרח־ברלין כחלק מגר־ מניה המזרחית.

ייתכן שלאופן בו תפתור צרפת בעייה זו, תהיינה השלכות לגבי עמדתה בשאלת פתיחת נציגויות ב־ ירושלים, בירת ישראל.

במו"מ המתנהל כאן עם משלחת מגרמניה המזרחית על כינון יחסים דיפלומטיים תקינים תובעת המשלחת שצרפת תקים את שגרירותה ב־ מזרח־ברלין, שהיא לפי עמדתה חלק מגרמניה המזרחית.

עמדת צרפת היא שמזרח ברלין, כמערב ברלין, היא חלק מברלין רבה, הנמצאת בפיקוחן הצבאי של 4 המעצמות.

לסופר „הארץ" נודע כי צר־ פת תסכים לכונן את שגריר־ תה במזרח ברלין ותפרסם הב־ הרה כי עמדתה המשפטית ל־ גבי ברלין לא השתנתה על אף זאת. קרוב לוודאי שגם ארה"ב ובריטניה תנהגנה גם הן כך.

נפתח משפט „מסמכי הפנטגון"

לוס אנג'לס, 17 (ע"ר) — משפט „מסמכי הפנטגון" נפתח כאן היום לאחר דחיות ממושכות, כשהתביעה טוענת שהיא תוכיח כי שני הנאש־ מים גנבו רכוש ממשלתי ועסקו ב־ ריגול, אך לא תנסה להתווכח על צדקתה של מלחמת וייטנאם. למשפט עומדים דניאל אלסברג (41) ואנטוני רוסו (35), הנאשמים בגניבתו ובה־ דלפתו של מחקר חשאי בן 18 כר־ כים על מלחמת וייטנאם שהועסקו כאן ב־1969 כחוקרים ב[illegible] של מכון ראנד.

מקורות יודעי דבר בוושינגטון מדווחים

סין מתכננת הצבת טילים נגד בריה"מ

וושינגטון, 17 (ע"ר) — לשירותי הביון האמריקאים נודע על הכוונות סיניות להציב טילים גרעיניים בעלי טווח בינוני, אשר כפי הנראה יהיו מכוונים לעבר בריה"מ — אמרו כאן היום מקורות יודעי דבר. יהיו אלה הטילים הסיניים הראשונים המסו־ גלים להגיע לערים סובייטיות גדו־ לות, לרבות מוסקבה.

בעוד שטרם אושרו הפרטים, ידוע כי סוכנות הביון המרכזית של ארה"ב מסרה ב־8 בינואר לועדת השרותים המזויינים של הסנט כי סין [illegible] במהירות רבה יותר מן הצפוי בפריסת טילים גרעיניים.

סבורים כי הסינים מכשירים עתה כטריטור אתרי־שיגור לטילים בעלי טווח בינוני — אמרו המקורות. שלא כבסיסי טילים סיניים קודמים לטווח קצר, מדובר הפעם באתרי־ שילוח מוקשים — המסוגלים לעמוד בהלומה סובייטית ראשונה.

לדברי מומחים מסויימים בוושינג־ טון, מדאיגה התפתחות זו את ה־ מתכננים הצבאיים הסובייטיים.

עד כה שיערו כאן כי המשך המתי־ חות לאורך הגבול הסיני־סובייטי, אשר לעתים התפתחה לחילופי יריות, הניע את השלטונות הצבאיים הסוב־ ייטיים להכין תכניות־חירום לשם מהלומת־מנע גרעינית נגד סין.

אולם אם נכונות הידיעות כי סין מקימה עתה בסיסי טילים עמידים בפני התקפות, לא תהיה עוד בריה"מ מחוסנת מפני התקפה גרעינית נגדית מסויימת נגד ערים סובייטיות.

מחר בהארץ ובמוסף השבועי

יחסי ארה"ב־ישראל: דו"ח מיוחד
מאת דן מרגלית
* * *
מי יפקח על מערכת הבטחון
מאת אמנון רובינשטיין
* * *
דיבורים על שלום לא־אקטואלי
מאת א. שווייצר
* * *
רשות השידור: מונופול בעייתי
מאמר ראשון בסידרה
מאת יאיר קוטלר
* * *
אקדמאים עליך, ישראל
מאת יואל מרקוס
* * *
עד כלות הנשמה
מאת שבתי טבת
* * *
גם הסיעות הקטנות רוצות לחיות
מאת מתי גולן
* * *
הפער המדעי בין ישראל למדינות ערב
מאת זאב שיף
* * *
משבר ניהול בתעשייה האווירית
מאמר נוסף בסידרה
מאת שמשון אירליך
* * *
וייטנאם: כרונולוגיה
מאת אביהם פז
* * *
מי מרוויח מהאינפלציה?
מאת אליעזר לווין
* * *
פרשת הכליות המלאכותיות
מאת עוזי בנזימן
* * *
מאנוש
פרק נוסף מהביוגרפיה
מאת רוזיה פאיפס
* * *
מדוריהם של נתן דונביץ, זאב, יעקב רוטבליט, הדה בושם ושאר המדורים הקבועים

צוות שריונות של הצבא הרודזי בעת הפסקה בפעולה סיור לאורך הגבול הרודזי עם זאמביה, כחלק מהפעולה... הצוות שייך לתחידות הרודזיות העוסקות במלחמה נגד פרטיזנים אפריק־ איים הפועלים באזור. (צילום רדיו של אי.פי.)

בגליון זה 20 עמודים — המחיר 60 אגורות

בטיוטת הפסקת־האש נקבע כי —

ארה"ב תוציא כל כוחותיה מוייטנאם תוך חצי שנה

פאריס, 17 (יופ"יש). — בידיעות בלתי־רשמיות ובלתי־מאושרות נא־ מר כי טיוטת הפסקת־האש על וייט־ נאם, הנמצאת עתה בדיון, כוללת את הסעיפים הבאים:

* צפון וייטנאם תשחרר את כל שבויי המלחמה האמריקאים תוך 60 יום לאחר חתימת הסכם השלום.
* דרום וייטנאם תשחרר את שבויי המלחמה הצפון וייטנאמים ו־ אנשי הוייטקונג גם זה תוך 60 יום, אולם סייגון תישא ותיתן עם הוייט־ קונג על שיחרורם של אסירים פולי־ טיים קומוניסטים ונייטראליסטיים.
* זרועות התקשורת חלוקות ב־ דעותיהם לגבי עצם הפסקת־האש. יש האומרות כי ההסכם קורא להק־ מת „אזורי" הצבאי בתחום דרום וייט־ נאם, שם יתרכזו מחדש הצבאות ה־ יריבים. אחרות אומרות כי רעיון זה נדחה לטובת הפסקת־אש בני אותם מקומות שבהם נמצאים הכו־ חות היריבים.
* תוך ששה חדשים ייערכו ב־ חירות בדרום וייטנאם.
* ארה"ב תכבד את העצמאות, הריבונות, האחדות והשלמות הטרי־ טוריאלית של וייטנאם, כפי שהוכרו בהסכם ג'נבה על הודו־סין שנחתם ב־1954. המלה „אחדות" נדרשה על ידי האנוי, על סמך טענתה כי וייט־ נאם היא מדינה אחת.

הגבול הזמני

* הכרה באזור המפורז לאורך קו הרוחב ה־17, כגבול גיאוגרפי ו־ פוליטי זמני בין צפון ודרום וייט־ נאם. שינוי זה, כפי שנמסר, נדרש על ידי סייגון, על בסיס מדיניותה כי וייטנאם מורכבת משתי ארצות.
* שאלת הכוחות המזויינים ה־ וייטנאמיים בדרום וייטנאם (כלומר כוחות האנוי) תוסדר בין שני הצדדים הדרום וייטנאמיים לבין עצמם. הא־ נוי, כידוע, מכחישה כי היא מחזיקה כוחות בדרום.
* ארה"ב תוציא את כל כוחותיה תוך ששה חודשים.
* על שני הצדדים ייאסר ל־ שגר כוחות לדרום וייטנאם, לאוס וקמבודיה.
* מועצת פיוס לאומית, שתכ־ לול נציגים של סייגון והוייטקונג, תארגן את הבחירות.
* על ההסכם יחתמו ארבעת ה־ צדדים.
* תוקם ועדה בין־לאומית לפי־ קוח על הפסקת־האש. מספר המש־ קיפים טרם נקבע. האנוי דרשה למ־ נות רק 250 משקיפים, ואילו ארה"ב דרשה 6,000.
* ועידה בין־לאומית על וייט־ נאם תכונס 30 יום לאחר החתימה.

מקורות דיפלומטיים בפאריס

אין לצפות להפסקת־אש בוייטנאם בימים הקרובים

פאריס, 17 (יופ"יש, ע"צ וע"ר) — אין לצפות כי הפסק אש תחול ב־ ימים הקרובים בוייטנאם, משום ש־ צוותי הפיקוח הדרושים עדיין לא אורגנו — מסרו היום מקורות דיפ־ לומטיים בפאריס.

המקורות, המקורבים למשלחות השונות, אמרו כי לאחר חתימת הסכם שלום יהיה נדרש לפחות שבוע כדי להרכיב את צוותי הפי־ קוח ולהציבם בעמדותיהם בוייטנאם.

בעת השיחות הוצע כי קנדה, פו־ לין, הונגריה ואינדונזיה, יקבעו נציגים לצוותי פיקוח אלה. אולם המקורות הדיפלומטיים אמרו כי אר־ בע ארצות אלה אפילו לא הוזמנו עדיין רשמית להשתתף בצוותי ה־ משקיפים.

העתון הצפון־וייטנאמי נאאן־דאן רמז היום כי ההסכם על הפסקת־האש ייחתם בראשית פברואר.

איפול מטעם ניכסון

הנשיא ניכסון הטיל גם היום אי־ פול על ידיעות בדבר ההתפתחויות בשיחות. דובר הבית הלבן אמר כי הנשיא יישאר בבית הלבן בפלורידה עד ליום ו' לפנות בוקר כדי להש־ לים את נאומו בטכס ההשבעה ש־ ייערך בשבת.

דובר העתונות רונלד זיגלר מסר לעתונאים כי מר ניכסון שוחח היום בטלפון 40 דקות עם הנרי קיסינג'ר על מהלך השיחות.

זיגלר גם מסר כי שליחו של ה־ נשיא ניכסון הגנראל אלכסנדר הייג, שולח דו"חות על שיחותיו עם נשיא דרום וייטנאם ת'יו. הוא סירב להגיב על ידיעה שלפיה נטל עמו הייג לסייגון הסכם שלום מתוקן.

זיגלר נמנע מלהשיב על כל השא־ לות בדבר ידיעה כאילו הסכם על הפסקת־אש ממשמש ובא. כן סירב לומר מתי ישוב קיסינג'ר לפאריס לסיבוב סופי של שיחות עם נציג האנוי לה דוק תו.

תגובה מסייגון

מסייגון נמסר כי הנשיא ת'יו קיבל היום את התשובה האמריקאית על ההסתייגויות הדרום וייטנאמיות ה־ אחרונות לטיוטת הסכם השלום. ה־ תשובה נמסרה על ידי הגנראל הייג בפגישה עם ת'יו שנמשכה כ־ שעה.

(אי.פי.) — מיניסטר החוץ הדרום וייטנאמי טראן ואן לאם אמר היום בראיון לרדיו הצרפתי כי סייגון לא תחתום על הסכם כלשהו שיכיר ב־ מפורש את הממשלה המהפכנית הז־ מנית של הוייטקונג. הוא ציין כי הפרופ' קיסינג'ר ולה דוק תו פתרו את כל הבעיות הצבאיות של הפסקת־ האש בשיחותיהם בשבוע שעבר ו־ נותרו רק כמה עניינים פוליטיים ה־ נתונים במחלוקת.

ארה"ב תשקם הכלכלה

דיפלומטים אסיינים בוואשינגטון אמרו כי מצפים שארה"ב, בריה"מ, סין העממית ומעצמות אחרות יערבו להפסקת־האש בהודו־סין. כמו כן אמרו כי הם מצפים שהנשיא ניכ־ סון יציע בנאום ההשבעה בשבת שי־ קום הכלכלה של דרום וייטנאם, קאמבודיה ולאוס באמצעות סיוע כל־ כלי וצבאי.

למרות הידיעות על הפסקת האש המתקרבת ממשיכים מטוסי ארה"ב לתקוף את עמדות הקומוניסטים ב־ דרום בעוצמה אינטנסיבית. בד בבד נמסר כי הפיקוד האמריקאי הורה היום ליועצים צבאיים אמריקאים ל־ היסוג מאזורים שבהם מתנהלים קר־ בות יבשתיים.

סקר הנשמר בסוד מגלה

כוחה של מפלגת העבודה יעלה בבחירות להסתדרות אם בראש הרשימה יעמוד יוסף אלמוגי

מאת אמנון ברזילי, סופר „הארץ"

כוחה של מפלגת העבודה ב־ הסתדרות לא יעלה גם אם בראש הרשימה יעמוד לבחירות הקרו־ בות המזכ"ל הנוכחי מר יצחק בן אהרון. לעומת זאת יעלה כוחה של המפלגה אם יעמוד בראשה שר העבודה מר יוסף אלמוגי. מימצאים אלו מופיעים בסקר שנערך מטעם מפלגת ה־ עבודה.

הסקר שנערך לקראת הבחי־ רות להסתדרות שיתקיימו ב־11 לספטמבר מגלה כי העבודה תקבל כ־51% מהקולות אם יעמוד בראשה מר בן אהרון. (בבחירות האחרונות צברה ה־ עבודה בלי מפ"ם 50.8% מכלל הבוחרים). כוחה של המפלגה יעלה לפי"ב ל־56—57 אחוזים אם יעמוד בראשה מר אלמוגי.

העבודה תנחל תבוסה ותאבד את הרוב המוחלט שיש לה אם יעמוד בראש הרשימה מ"מ מז־ כיר ההסתדרות מר ירוחם משל. במקרה זה תצבור העבודה רק 43% מהקולות.

בדיקת הרכב המצביעים מגלה כי מר בן אהרון זוכה לתמיכה רבה בעיקר בקרב הפועלים ה־ פשוטים והבלתי־מקצועיים. לעו־ מת זאת תגרום הופעתו לירידתה של העבודה בקרב הפועלים ה־ מקצועיים ובעלי הצווארון ה־ לבן. הצגת מר אלמוגי בראש הרשימה תמנע את הירידה בקרב בעלי הצווארון הלבן.

נודע כי חלק ממימצאי הסקר עוסקים בשאלת הצלחתה של ה־ מפלגה בבחירות הכלליות לכנסת אם כל אחד מהמועמדים הידו־ עים במפ' העבודה יעמוד בראש הרשימה. מימצאים אלו, כמו המימצאים על הבחירות להסת־ דרות, מוחזקים בסוד כמה שבו־ עות מאז נערך הסקר.

ראש מחלקת הארגון במפלגת העבודה, מר ישראל גרנית ש־ אישר את קיום הסקר, אמר כי התבקש לא למסור את תוכנו.

בן־אהרון משל אלמוגי

אספקה מיידית של כל דגמי SUBARU

בד בבד הגדלנו את רשת המוסכים שלנו ל־32.

5 דגמים: סובארו 4/DL דלתות 23,900 ל"י; סובארו סטיישן 4 דלתות 25,400 ל"י; סובארו GL קופה 2 דלתות 24,850 ל"י; סובארו GSR קופה 2 דלתות 25,750 ל"י; מיני סובארו 16,600 ל"י. חלקי חילוף בלא הגבלה.

נציגים בלעדיים בישראל של מכוניות סובארו:

יפנאוטו בע"מ

ת"א, רח' המסגר 64 (פינת בן אביגדור). טל. 31051, 33184

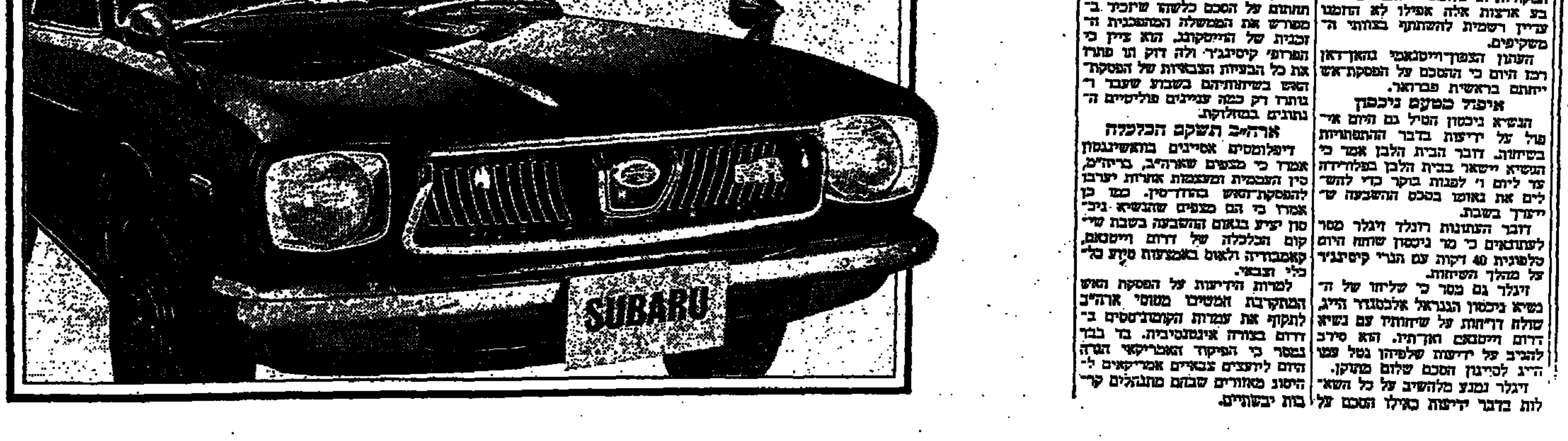

هكذا من الأمل

בקשות רבות לשטרי הון

לאמיסית שטרי־הון של אידיבי נתקבלו בקשות בסך 1.35 מיליארד ל״י, כלומר פי 53 מהיקף האמיסיה. כל בקשה תקבל 2% מן הסכום המבוקש. סיכומים אלה נקבעו אמש בחצות — מוסר סופר „הארץ".

פומפידו באתיופיה

אדיס אבבה, 17 (ע״ר ועי״צ) — נשיא צרפת ז'ורז' פומפידו הגיע היום לאתיופיה לביקור רשמי של יומיים וזכה לקבלת פנים נלהבת מאות אלפי תושבי הבירה. (ראה מאמר ראשי בעמוד 11).

בגלל טעות הטייס

טוקיו, 17 (יופ״ע) — יפן וברית המועצות הודיעו היום במשותף כי התרסקותו של מטוס התעופה היפני מדגם די.סי.־8 בשדה התעופה שראמטייבו של מוסקבה ב־28 בנובמבר נגרמה על־ידי טעותו של הטייס. באסון נהרגו 62 אנשים.

משאל המוצר הנבחר 1973
ראה עמודים 16, 17, 18, 19, 20
המשך המדור ביום ב', 22.1.73

TIME
January 22, 1973
★ VIETNAM: ONCE MORE SOME HOPE
★ FRANCE'S ELECTIONS: POMPIDU IN DANGER?
★ ISRAEL: A CITY IN SINAI
להשיג בקיוסקים
סוכנות ברונפמן בע"מ

סאדאת ביקר ביחידות הצבא בים סוף

שר המלחמה המצרי הגנרל אחמד איסמאעיל משוחח עם מפקדי אחת היחידות המצריות בקו החזית

מאת סופר „הארץ" לעניינים ערביים

נשיא מצרים אנואר סאדאת ערך ביומיים האחרונים ביקורים בבסיסי חילות הים, האוויר וההגנה האווירית באיזור אל־גרדקה בים סוף ונפגש עם הקצינים והחיילים. אמש הגיע לאסואן בגמר סיור ביחידות הצבא.

סאדאת ניצל את שני ימי חג אל־אדחה האחרונים כדי לעמוד מקרוב על הלכי־הרוח בקרב קציני צבאו באיזור ים סוף. לביקוריו אלה נלוו שר המלחמה הגנרל אחמד איסמאעיל עלי, מפקד חיל הים פואד זיקרי, ומפקד חיל האוויר חסני מובארק, וכן קצינים בכירים. בפגישותיו עם היחידות השונות הסביר סאדאת את „ההתפתחויות האחרונות באיזור מבחינה צבאית ומדינית".

אל־ג'מהוריה הקהירי מסר אתמול כי מצרים תגיש למזכיר הליגה הערבית מחמוד ריאד את תכניתה לגיוס המשאבים הערביים לקראת המערכה נגד ישראל. תכנית זו כוללת את התחייבויות המדינות הערביות השונות במישורים הצבאי והכלכלי. התכנית תדון בכנס מועצת ההגנה הערבית שייערך ב־27 לחודש בקהיר. מזכיר הליגה יגיש לממשלות הערביות את פרטי התכנית המצרית.

הגב' מאיר: למדתי הרבה

(סוף מעמוד 1)

יכולה לראות את האפיפיור מאז לוס ה־6 בקרית הוואתיקן ברומא. אז, אמרה, מסר שגריר ישראל ברומא הודעה לנשיא איטליה, לראש הממשלה ולשר החוץ, וסוכם שתיפגש תחילה עם הנשיא ואחר כך עם האפיפיור וראש הממשלה.

על הפגישה בואתיקן

על פגישתה עם האפיפיור אמרה כי היתה זו הזדמנות לברר את הדברים של ישראל עם האפיפיור ובמהלך השיחה היתה הרגשה של ידידות עמוקה. היא ישבה עם האפיפיור כשעה ו־20 דקות, וברומא אומרים כי זה הרבה מהרגיל. היא אמרה כי האפיפיור הדגיש ביוזמתו הוא כי „זה רגע היסטורי".

ראש הממשלה אמרה כי הסכימה אתו כי לא בכל שבוע נפגש נציג של מדינת ישראל עם האפיפיור. „לא היו ויכוחים גדולים בינינו, אך היו בעיות ואיני בטוחה ששכנעתי את האפיפיור. היתה שיחה מכובדה, ידידותית וגלוית־לב". במהלך השיחה, אמרה ראש הממשלה, הודה האפיפיור כמספר פעמים לישראל על שמירת המקומות הקדושים לנצרות.

על ההודעה

ביחס להודעה שפורסמה לאחר הפגישה אמרה ראש הממשלה כי היא היתה מוסכמת, אך כעבור שעות אחדות הופיעה הודעה שונה מזו שסוכמה. היא אמרה כי ההודעה שפורסמה היתה „הודעה בעל פה כתובה". המשפטים הראשונים בהודעה הבהירו כי היתה כאן כוונה מיוחדת כאשר צויין שמנהיגי מדינות ערב נתקבלו אף הם אצל האפיפיור. למחרת הפגישה עם האפיפיור קיבלה ראש הממשלה מתנה נוספת מהאפיפיור וגם מכתב. היא אמרה כי כאשר ראש הממשלה הבא ישאל אותה באיזה תנאים יש להפגש עם האפיפיור איעץ לו כי באותם תנאים יש ללכת לפגישה. „יש לי ענין רב באותו דיאלוג שנמשך אלפי שנים ונדמה לי שגם לצד השני יש אותו ענין כדי להגיע גם להבנה".

„רבותי, סבלנות!"

בתשובה לשאלה, אם לאור הפגישה עם האפיפיור יש סיכוי לקשירת יחסים דיפלומאטיים עם הוואתיקן, השיבה הגב' מאיר: „רבותי, סבלנות! דברים שונים כבר קרו לנו. כאשר יבוא היום וזה יהיה אפשרי, יהיו יותר משיחה אחת או שתיים ויהיה מי שישבה בראש העניין הזה ויודיע על כך".

בתשובה לשאלה מה האמת בפירסומים שהיו בעתונות חו"ל כאילו לצרפת היתה יד בניתוק היחסים הדיפלומאטיים של מדינות אפריקה עם ישראל, השיבה ראש הממשלה כי לא שמעה על כך ואין הוכחות לכך וכי זו האשמה חמורה.

בתשובה לשאלה אחרת האם היתה מגדירה את פגישותיה כהצלחה דיפלומאטית, השיבה ראש הממשלה כי לעולם איננה מתכננת הצלחות דיפלומאטיות ואם יוצא לעשות משהו, עושים — אמרה.

בצורת בהודו

ניו דלהי, 17 (ע״ר). — כ־200 מיליון תושבי הודו נפגעו על ידי הבצורת שפקדה המדינה.

שלג כבד בלבנון

ביירות, 17 (יופ״ע) — שלג כבד שירד בהרי לבנון שם קץ לבצורת שנמשכה שבעה שבועות, אך גרם בעיות לתיירים ולספורטאים.

אסטרונאוטים — לחלל

כף קנדי, 17 (יופ״ע) — סוכנות החלל האמריקאית עומדת לשגר אסטרונאוטים לחלל, שיקיפו את כדור הארץ 20 שבועות. המבצע נועד להערך השנה. נוסף על כך תשלח סוכנות החלל חלליות בלתי־מאוישות לעבר צדק, נוגה ומרקוריוס ולחלל שמסביב לירח.

קשורים במחבלים?

שמאלנים בביירות מתכננים ביצוע חבלות ומהומות

מאת סופר „הארץ" לעניינים ערביים

שלטונות הבטחון הלבנוניים חשפו לאחרונה בביירות ארגון סודי בשם „הארגון המהפכני הסוציאליסטי הלבנוני", שמטרתו לבצע פעולות חבלה ורצח ולעורר מהומות כדי להפוך את המשטר בלבנון — הודיע שר הפנים הלבנוני בפועל ג'מיל כבי.

מקורות בביירות גילו אתמול כי שלטונות הבטחון הלבנוניים עורכים חקירה מיוחדת במטרה לבדוק באיזו מידה קשור ארגון שמאלני קיצוני זה לארגוני המחבלים או לגופים פוליטיים גלויים במדינה.

עלו על העקבות

מניחים כי אנשי הבטחון הלבנוניים עלו על עקבות חברי הארגון הסודי לאחר פרשת השוד המזויין שביצעו בבנק באחת משכונות ביירות ונטלו 42 אלף לירות לבנוניות למימון פעולותיהם. לפי שעה נעצרו 5 צעירים וברשותם נמצאו מסמכים וחומר תעמולתי. כן נתגלו מצבורי נשק בביתו של אחד העצורים. שלטונות הבטחון מחפשים עתה 5 צעירים אחרים מאנשי הארגון. העצורים הודו כי ניסו לשדוד בנק נוסף ללא הצלחה „למימון שיחרור לבנון והדחת המשטר הקיים בה".

פצצה בחדר השירותים

אור לאתמול התפוצצה בחדר השירותים של האוניברסיטה האמריקאית בביירות פצצה שהכילה 200 גרם חומר נפץ. לא היו נפגעים. באמצע נובמבר אירעו בביירות כמה פעולות חבלה וסבורים כי לאנשי הארגון השמאלני יש קשר לפעולות אלה.

ירייה באוויר

חברי כנופי הבעת' בביירות גינו את גל המעצרים נגד פעילי המפלגה באשמת ירייה באוויר להגל חג הקורבן. הודעה של המפלגה בביירות כי עשרות פעילים נעצרו ביום ראשון קשבר בבתי סוהר בביירות.

(ע.) — סגן ראש הממשלה יגאל אלון, קרא אתמול למפלגת העבודה לבחור בנציגים לכנסת ולהסתדרות על בסיס אישיותם ולא על בסיס השתייכותם הסיעתית בעבר. מר אלון דיבר בכנס מועצה בחוג תל־אביב של מפלגת העבודה באולם עובדי העיריה.

דיברתי בשם

(סוף מעמוד 1)

תאר את הפגישה כ„תקריה דיפלומטית".

רב אמריקאי הזהיר

ניו־יורק, 17 (אי.פי. ועי״צ). הרב מארק טננבאום, מנהל המחלקה לעניינים בין־דתיים של הועד היהודי האמריקאי, תקף את גינויו של אלכסנדריני לגבי הפגישה בין הגב' מאיר ופאולוס ה־6. „הפגישה התקיימה ברוח של ידידות גמורה וברוח חמה וקונסטרוקטיבית" — מסר מר טננבאום כפי שאישים קתולים ומי־הרב ברומא שפגש סיפרו לו בטלפון.

„האפיפיור קיבל את פני ראש הממשלה של ישראל בברכו אותה ואת מדינת ישראל ובציינו כי הוא רואה את הפגישה כמאורע היסטורי. על אף כוונתו של אלכסנדריני להמעיט בחשיבות הפגישה, עובדה היא שהגב' מאיר התקבלה באותם נימוסים שהוקדשו לנשיא ניכסון בביקורו".

תגובה בצרפת

אליהו מאייסי, סופר „הארץ" בצרפת, מבריק: כומר צרפתי קתולי רב השפעה, מישאל ריקא, אמר בראיון המתפרסם בפיגארו כי הפגישה בין הגב' מאיר והאפיפיור לא היתה שלילית. „הדבר החיובי הוא שיורשתה של יהדות הדבורה הנביאה, והאיש שבפיגורו הוא במלא המקום של ישו הנוצרי, דיברו בביקורו פנים־אל־פנים. כה המיוחד לעם ישראל הוא טובה בהקטנה יקירה, וזה הדבר שהכריבים שוללים מישראל זה 25 שנה. להכיר בזכות הקיום של איש קיום. האפיפיור לא סרב לקיים את הדיאלוג" — אמר ריקא והוסיף כי בעה הכוונה עצר האפיפיור אך ורק על הבעת הגנה למקומות הקדושים הוא על ביטאום ירושלים.

120,000

(סוף מעמוד 1)

הילדו אותם לרצח. הם הכריזו כי בישראל עכשיו על כך שאדם שגדל לבריה״מ אינו יכול לחיות תחת משטר קפיטליסטי. „על כן שאיפתנו לחזור למולדתנו".

פלד אופטימי

במסיבת העתונאים אמר הדר פלד כי 120 אלף יהודים רוצים לצאת את בריה״מ. הוא הביע אופטימיות בקשר עם המשך זרימת העליה מבריה״מ בציינו כי פקידים סובייטיים אמרו לאחרונה שאזרח בריה״מ המבקש להגר אינו פועל בניגוד לחוק.

המבקשים לחזור — מעטים

בהתייחסו לבעיית היהודים המבקשים לחזור לבריה״מ העיר מר פלד: „כמובן שיש כמה מהגרים הנתקלים בקשיים". הוא הבהיר כי הללו „חייבים ללמוד שפה חדשה, לקבל בתים והפקידים". אף על פי כן רק מספר מבוטל מהעולים ביקשו לחזור לבריה״מ בשנתיים האחרונות — כ־150 עד 230, אמר השר. הוא גילה כי לישראל כמעט שלא ניתנה עליה כמדינות מזרח אירופיות אחרות.

★ (ע). נוצרים ציבוריים בשכם מבקשים להקים ועדה לחקירת נסיבות הרצח של אסירי בית הכלא בכפר יונה. הבקשה כלולה באגרת, שנשלחה לראש הממשלה, והעתקים ממנה הועברו לשר הבטחון ולשר המשטרה.

★ 56 מוסדות חינוך נבנים עתה על ידי קרן התרבות של הסוכנות היהודית בארץ והשנה יוחל בבנית 54 מוסדות נוספים. בין המוסדות הנמצאים בבניה 17 בתי ספר תיכוניים ומקצועיים, 12 מרכזים קהילתיים, 23 גני ילדים ו־4 ספריות ומרכזי ספורט.

תוקם חזית לאומית פלשתינאית לפעולה בשטחים

קהיר, 17 (עי״צ) — הוועד הפועל של הארגון לשחרור פלשתין עומד ליצור מגעים עם מנהיגים ואישים לאומיים פלשתינאיים בגדה המערבית וברצועה לקראת הקמת „חזית לאומית פלשתינאית" — הודיע אמש הדובר הרשמי של אש"ף.

הדובר הוסיף כי על החזית יוטל „לגייס את העם הפלשתינאי בשטחים הכבושים". היא תפעל בשיתוף פעולה עם הנהלת הארגון כדי לשים קץ לתוקפנות הישראלית.

נחטף בספרד

פאמפלונה, ספרד, 17 (יופ״ע, ע״ר, עי״צ). בדלנים באסקיים מורדים השתלטו אמש על אחותו של אחד התעשיינים האמידים בספרד וחטפוהו. בשובו הביתה — מסרה היום המשטרה. סוכנות הידיעות הספרדית מסרה כי החוטפים דורשים כופר כ־400 אלף ל״י תמורת שחרור התעשיין פיליפ הוארטה.

ארה"ב התקינה מכשירים מיוחדים בשדות תעופה לגילוי כלי־נשק

וושינגטון, 17, (יופ״ע). מכשיר לגילוי מתכות, הפועל באמצעות מחשב והמסוגל להבדיל בין כלי־נשק מוסתרים לבין פריטים כגון מפתחות ומציתי סיגריות, יותקן בשמונה נמלי תעופה עיקריים בארה"ב — הודיע הלילה דובר של מינהל התעופה הפדראלי של ארה"ב.

כמאה מכשירים כאלה נרכשו במחיר של 580 אלף דולר, הוסיף הדובר.

דובר של חברת וסטינגהאוז, היצרנית את המכשירים, מסר כי הללו מסוגלים לגלות נשק „יהיה מקום הסתרת הנשק או צורת הסתרתו אשר יהיה".

המפתח למכשיר החדש הוא שדה אלקטרו־מגנטי הפועל ב„שני תדרים ובשלושה מימדים". השדה נוצר כאשר הנוסע עובר דרך שער בשער הכניסה של חברת התעופה, אמר דובר וסטינגהאוז.

בבסיס של מגלה המתכות החדש יש מעגלים לעיבוד נתונים המבחינים בהפרעות בשדות במידה דיוק גבוהה. דבר זה נותן בידינו את הסלקטיביות המצמצמת את מספרן של אזעקות שווא.

הוא הוסיף כי היחידות נוסו בנמל התעופה הבין־לאומי של שיקאגו ובנמל התעופה של וושינגטון והן הותקנו כבר בנמלי התעופה של יוסטון, דנבר, קנזס סיטי, סיאטל, דאלאס, סאן אנטוניו, מיניאפוליס ודאלס אינטרנשיונל בצפון וירג'יניה.

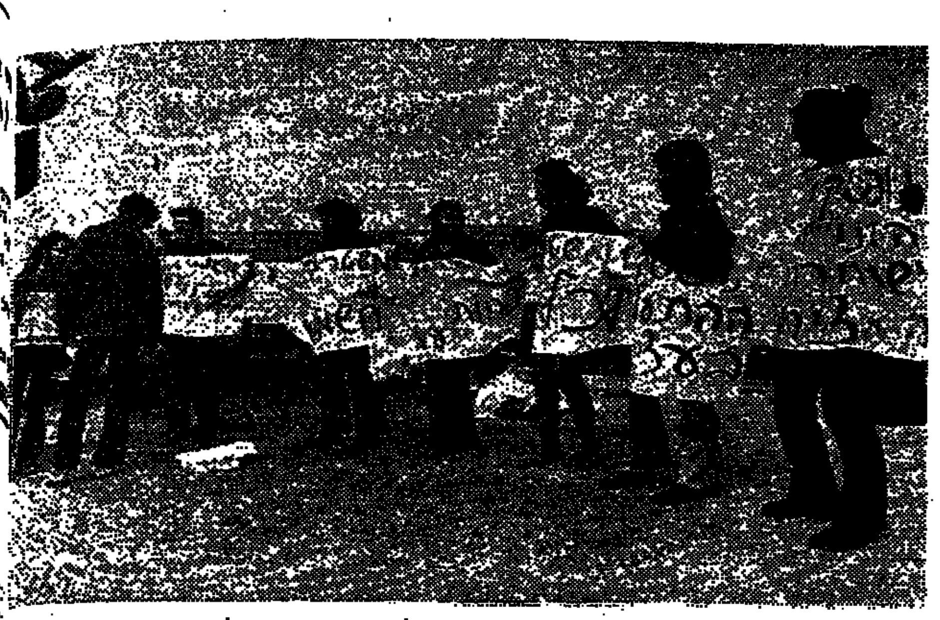

קבוצת סטודנטים, המגדירים עצמם „סטודנטים שמאליים", ערכו אתמול הפגנה בקמפוס התל־אביבי בנגות „עיטויי" מצוירים על־ידי המשטרה ושוטרי המטהון. הסטודנטים קראו להכריח לתבוע הקמת ועדת חקירה שתחקור את האשמות „השוטרי פריצת הריגול" נגד המשטרה, וכן תבעו חקירת היחס לחשודים ולאסירים בבתי־הסוהר בישראל ובשטחים. (צילם: דרור שמחוני)

גולני סיימה אמוני החורף

„הגעתם לרמת ביצוע גבוהה מאוד והכנתם את עצמכם למשימות שלמעלה מעל ומעבר לביטחון השוטף" — אמר אתמול אלוף פיקוד הצפון, יצחק חופי, בסיכום סיום אימוני החורף של חטיבת גולני, שנערכו כחודשיים.

האלוף חופי הטעים כי הישגי החטיבה באימוני החורף הוכיחו כי היא ערוכה עתה לכל מבצע צבאי שיוטל עליה.

בשם המיסדר חילק קצין צנחנים הראשי, תת אלוף עמנואל שקד, פרסי הצטיינות לפלוגה המובילה, לפלוגה מסייעת, ליחידת קשר ולפלוגות המינהלה.

בריטניה החליטה להמשיך בהקפאת שכר ומחירים

לונדון, 17 (עי״צ) — ממשלת בריטניה החליטה להאריך את הקפאת המחירים והשכר ל־60 יום, החל מסוף פברואר.

בכאב רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו
וראש משפחתנו
יצחק סובול ז"ל
המתאבלים:
אשתו: גיוטה סובול
בניו: יעקב סובול
צפוני שומרון
דוד שומרון
ומשפחותיהם
פרטים על הלויה בטלפון 81553, חיפה

אמנו וסבתנו
מלכה לוין ז"ל
איננה
הלויה תצא היום, ט"ו בשבט תשל"ג 18.1.73 בשעה 3 אחר הצהריים מביתה, רח' אחד־העם 17, רעננה.
המשפחה המתאבלת

הננו מודיעים בצער רב על פטירת אמנו
בוניה סוריצקי ז"ל
הלויה תצא מחר, יום שישי, 19.1.73 בשעה 12 בצהרים מבית החולים בילינסון לבית העלמין בקרית שאול.
המשפחה המתאבלת

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של
בעלי, אבינו וסבנו היקר
שלום ב"ר שמואל לוין ז"ל
הלויה תתקיים היום, יום חמישי, ט"ו בשבט 18.1.73 בשעה 2.30 אחה"צ בבית העלמין בחולון. ההבורה תצא מבית המנוח, רח' ז'בוטינסקי 6, קרית אונו בשעה 1.30 ונפגשים ליד השער החדש של בית העלמין בשעה 2.30
המשפחה המתאבלת

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של
בעלי, אבינו ואחינו היקר
ר' חיים הירשטל ז"ל
הלויה התקיימה אתמול, ביום רביעי, י"ד שבט תשל"ג 17.1.73.
יושבים שבעה ברמת־גן, רח' אמנון ותמר 29.
המשפחה המתאבלת

לובה מקובר
איננה
הלויה תצא היום, יום חמישי, ט"ו בשבט 18.1.73 בשעה 2.00 אחה"צ מבית ההלויות הצירוני, רח' דפנה 5, תל־אביב לבית העלמין בחולון.
המשפחה

כננות משתלמות להרמה
מפעל סיתם חולון
בע"מ

הנשיא כעס

(סוף מעמוד 1)

נשיא חוף השנהב רצה שהפגישה תהיה סודית. אחרי שפורסמה ההודעה הישראלית הוא עזב את ג'נבה ו„יצא להרים", כפי שהסביר רשמית שגריר חוף השנהב בשווייץ. הופואה בואני חזר לעיר לאחר כשלוש שעות ולכן לא נתקיימה הפגישה בשעות הבוקר המוקדמות כפי שנקבע אלא באיחור.

ההיה עורה שמועות שונות וביותר כמה סוכנויות הידיעות — בטרם נודע כי הגב' מאיר והופואה בואני נפגשו בכל זאת — כי נשיא חוף השנהב ביטל להלכה את הפגישה הנחית בכך מהלומה חמורה נוספת למאמצי ישראל באפריקה.

הפגישה נמשכה שלוש וחצי שעות תוך נקיטת אמצעי בטחון חמורים. ביהוד. משמר כבר הוצב ליד החוילה של המנהיג האפריקאי, השוכנת „על־בבית ליד" אגם ג'נבה ולאיש לא ניתן להתקרב למקום. כוחות הבטחון הקנטונליים ליוו את מכוניתה של הגב' מאיר ועמדו על משמר בנמל התעופה. נודע כי המראת המטוס לישראל שהוכבה שעה עד להשלמת מסעפי ביטחון.

נמסר כי נשיא חוף השנהב ביקש לישראל עוד לפני השיחה עם הגב' מאיר להעריך את מאמצי הישראלים באפריקה.

ההודעה הרשמית

בתום הפגישה פרסמה הנציגה הישראלית בג'נבה הודעה שבה נאמר כי הגב' מאיר והנשיא הופואה בואני הביעו שאיפה עזה לשלום במזרח התיכון בשיחה שקיימו לפי הזמנת נשיא חוף השנהב. וזה נוסח ההודעה:

„הנשיא הופואה בואני הביע את רצונו להזמין את ראש הממשלה והפקידים הנלווים אליה לשיחה ולסעודה בחוילתו ליד ג'ינבה, שם היא כבלה הופסה.

הנשיא וראש הממשלה החליפו דעות על היחסים בין שתי המדינות ועל המצב במזה"ת.

„הנשיא וראש הממשלה הביעו את שאיפתם העזה לשלום באזור.

„פגישה זו שנתאפשרה הודות לשהותם של שני המנהיגים באירופה, נערכה לאור הידידות וההערכה ההדדית שקיימת בין נשיא חוף השנהב וראש ממשלת ישראל במשך שנים רבות".

עוד נאמר בהודעה שהגב' מאיר הביעה תודה לשלטונות הפדרליים של שווייץ ולשלטונות הקנטונליים של ג'ינבה על הסידורים המיוחדים שנעשו בקשר עם ביקורה ועל האדיבות שגילו כלפיה.

יאסאר ערפאת התערב לטובת רוצחי טל

ביירות, 17 (עי״צ) — אחד מרוצחי ראש ממשלת ירדן ואספי טל, גזר אר, אמר לכתב העתון הלבנוני אל־באהר בקהיר כי ניתן לו לצאת את מצרים בעקבות התערבותו של יאסר ערפאת אצל הנשיא סאדאת. בראיון בציין איש ספטמבר השחור כי לחבריו לא היתה סיבה להתאונן על התנאים בבית הסוהר. „היינו רשאים לקבל מבקרים, עד 7 ליום, וגם קיבלנו עתונים, צפינו בטלוויזיה והאזנו לשידורי הרדיו". המחבל אמר כי בדעתו להמשיך את המאבק.

יוגש כתב אישום נגד יעקב יעקובוב

משפטו בפרנקפורט ייפתח בקרוב

מאת אבי הנמי, סופר „הארץ" לענייני משטרה

הפרקליטות בפרנקפורט קיבלה החלטה עקרונית להגיש כתב אישום נגד הישראלי, יעקב יעקובוב, החשוד בביצוע שוד התכשיטים לפני כמה חודשים בשווי של שני מיליונים ל״י.

למרות שבפרשה זו היו עצורים תמיכה ישראלים יוגש כתב אישום רק נגד יעקובוב. צייר יעקב הגולר ביקר אתמול אצל יעקובוב במקום מעצרו ונפגש לשיחה עם פרקליטים מחוז פרנקפורט.

אתמול שוחרר גם ישראלי אחר שהיה חשוד בפרשה זו, יורם בקב. מפקד משטרת פרנקפורט הודיע לו כי לא יאסרו עליו לצאת ביזה. הוא יחזור בקרוב לישראל.

החשדות נגד יעקובוב מבוססים על סמך המכונית שנראתה במקום השוד, מכונית מדגם מרצדס, שיעקובוב שכר שלושה ימים לפני ביצוע השוד, כפי שטוענת המשטרה. כל זאת למרות שיעקובוב הודיע ימים לפני ביצוע השוד כי מכוניתו הוכרזה שכבר בנמל התעופה של פרנקפורט נגנבה ממנו. בתא המטען של המכונית נמצאו כובעי גרב שהמסתערים כנראה השתמשו בזמן השוד.

המשטרה עדיין מחפשת את אלה האזה, שגם הוא חשוד בביצוע השוד.

יתכן כי על פי בקשת הדייר של יעקובוב יתמנה צייר להגנת יעקב בבשפטו שייפתח בקרוב.

הנשיא נענה ברצון

ההחלטה על הפגישה עם הופואה בואני התקבלה בהיות ראש הממשלה בחו"ל

מאת דן מרגלית, סופר „הארץ"

ההחלטה על פגישת ראש הממשלה גולדה מאיר עם נשיא חוף השנהב הופואה בואני התקבלה במהלך מסעה בחו"ל. גם לפני צאתה את הארץ ידעו בירושלים כי בואני יהיה בשווייץ, אך באותו זמן לא נראה היה כי הגב' מאיר תיסע לשווייץ להיפגש עמו. היוזמה יצאה מראש הממשלה כשהיתה באירופה. גורמים ישראליים פנו אל נשיא חוף השנהב לקיים את הפגישה ונענו ברצון.

תגובות ירושלים

במהלך הבירורים שהתנהלו אתמול אשר ירושלים ביקשה לגבוהם מידע נאמר כי לפמליית ראש הממשלה לא היה כל יסוד לחשוב, אף לא לזמן קצר, כי הפגישה לא תתקיים. כבר אתמול בבוקר הרצלה בירושלים ההשערה כי שגריר חוף השנהב בשווייץ לא היה מעודכן בסדר היום של נשיאו.

בתשובה לשאלה אמרו מקורות במשרד החוץ בירושלים כי לא היתה פניה לשגרירות חוף השנהב בישראל בעניין זה בהנחה כי גם היא אינה מעודכנת לגבי סעות כה בצערת כפירסום הודעה שהפגישה בוטלה. סביר להניח כי היה מצד בואני רצון על פירסום הפגישה. פגישת מאיר־בואני ב־1967 בגרמניה, בה גייסה ישראל תמיכה של המדינות האפריקאיות באו"ם נגד ההצעה הקיצונית היוגוסלבית, נעשתה בחשאי. במקרה זה לא היתה כוונה לחשאיות — טענו מקורות בירושלים.

קצת פאטיביות

משקיפים בירושלים אמרו אתמול כי אינם משוכנעים כי מעמדו של הופואה בואני באפריקה יכול לתרום עתה לחיזוק של ישראל ביבשת. הם גם הביעו ספקות אם יוכל להרסיה על מה שאמר לפני כ־10 ימים לשגריר הישראלי בארצו. מכל מקום שיחתו עם ראש הממשלה התרכזה בעיקר בענין מעמד ישראל ביבשת.

על הפגישה בואתיקן

בהגיבם על ידיעות מהואתיקן אמרו מקורות בירושלים כי הם רואים את התקרית כמחוסלת. בשאמאים ועתונים במערב הדגישו את ההישג לישראל בביקורה של ראש הממשלה. הודגש כי כמה גורמים במערב לא התייחסו כלל להודעת דובר הוואתיקן.

משקיפים בירושלים הבחינו כי דובר הואתיקן חזר על דבריו שעוררו סערה. נראה כי לא היתה זו טעות כי אם מדיניות מכוונת: מצד אחד התייצבות של הואתיקן מאחורי ההודעה הרשמית, תוך הדגשה כי זוהי עמדת האפיפיור, כפי שמסרו דיפלומטים המקורבים לו להודיע לשגריר הישראלי, ובצד אחר מתן יד חפשית לדובר הואתיקן להרגיע את מדינות ערב.

גם בדברי ההסבר שנאמרו לשגריר בג'אר בדבר התייצבות האפיפיור מאחורי ההודעה הרשמית לא היתה הסתייגות מעצם תוכן דברי דובר הואתיקן.

תגובות ערב

ביירות, 17 (עי״צ). קשה להגדיר ככשלון את הפגישה בין ראש ממשלת ישראל לאפיפיור, כתב היום העתון אל־באהר. לדברי העתון הפגישה היא נצחון של הדיפלומטיה הישראלית, „לאור העובדה שזו הפעם הראשונה מאז 1948 ביקר ראש ממשלה ישראלי בוותיקן".

לעומת זאת סבור העתון לאוריאן לה ז'ור כי הגב' גולדה מאיר עשתה „נסיגת הינומי ולא הצליחה לאזן את הכשלון המדיני־דיפלומטי שסבלה בצרפת על ידי הצלחה ברומא.

העתון אל־חייאת מצביע על העובדה כי בפגישה הסכימו האפיפיור וראש ממשלת ישראל בנקודה אחת — „השלום". אך לדברי העתון רוצה ראש הכנסיה הקאתולית בשלום המושתת על צדק ועל כיבוד זכויותיהם של כל עמי המזרח התיכון, ואילו ראש ממשלת ישראל רוצה בשלום המבצית את הכיבוש ומצדיק את התוקפנות.

תגובת אל־אהראם

קהיר, 17 (עי״צ). „עלבון חדש לראש ממשלת ישראל בהוויתך" — בכותרת זו הביא היום העתון אל־אהראם ידיעה, המספרת על בואה של ראש ממשלת ישראל הגב' מאיר, לג'נבה, לפגישה עם נשיא חוף השנהב.

העתון מציין כי מטרת הפגישה עם נשיא חוף השנהב היא להשיג ממנו הסכמה לפעול כמתווך כדי להבטיח את העמדות הישראליות באפריקה.

(ראה מאמר ראשי בעמוד 11).

על פומפידו, ברז'נייב והגב' גולדה מאיר

מאת אליהו מאייסי, סופר „הארץ" בצרפת

פאריס, 17 (מיוחד ל„הארץ"). השבועון הסאטירי הצרפתי לה קאנאר אנשנה, כותב בגליון השבוע על פגישת פומפידו־ברז'נייב: אומרים שנשיא צרפת ביקש מברז'נייב שירשה הגירת יהודים מבריה"מ. וודאי אמר לו: „כדאי שתנהג כמוני, חבר. האם עשיתי משהו כדי למנוע את הגב' מאיר מלבוא לתל־אביב?"

לובה אליאב — להלסינקי ולניקרגואה

מאת סופרו המדיני של „הארץ"

ח"כ אריה אליאב יוצא בראש משלחת סקר ישראלית לניקרגואה. הוא נענה לבקשת שר החוץ — מסר אתמול דובר משרד החוץ. בצוותו של ח"כ אליאב יהיו עובדי המחלקה לשיתוף פעולה בין־לאומי במשרד החוץ, האדריכל אריה פסרן והמהנדס רפאל גורביץ, שעסקו עמו בעבודה בקזווין (איראן) ובהקמת חבל לכיש.

ח"כ אליאב יגיע לניקרגואה בסוף החודש אחרי שישלים את שליחותו להלסינקי, אליה יצא מטעם הכנסת לכנס הבין־פרלמנטרי של הוועידה לבטחון אירופה.

אהוד אבריאל — ברומא

לשלב השני של הועידה לבטחון אירופה יצא כבר מר אהוד אבריאל, שיגיע להלסינקי מחר. אתמול שהה מר אבריאל — שהיה שגריר ישראל באיטליה ועתה יועץ שר החוץ לענייני הסוכיסיים — ברומא.

נורווגיה עשויה לתבוע פיצויים מגרמניה המזרחית

מאת אליהו מאייסי, סופר „הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן, 17 (מיוחד ל„הארץ") — נורווגיה שומרת לעצמה את הזכות לתבוע בעתיד מגרמניה המזרחית פיצויים על נזקים שגרם לה הכיבוש הנאצי — הכריז היום באוסלו אחרי חתימת הסכם הכרה בין נורווגיה לגרמניה המזרחית.

הודעה נורווגית זו עומדת בניגוד לטענת פאנקוב שאינה אחראית לפיצויים על נזקים בארצות המערב, שנגרמו מהכיבוש של הרייך השלישי.

בבירת דנמרק פורסם היום שמו של השגריר הדני לגרמניה המזרחית — מר פאר גרוס. הפירסום שם קץ לשמועות כאילו מר ז. קריסטיאנסן, שגריר דנמרק בישראל, יתמנה כשגריר ראשון של דנמרק בפאנקוב.

היכה בנו למות

סינגפור, 17 (ע״ר). שוטר הודי, שקשר את בנו (13) לשולחן והיכה אותו עד מות תוך נסיון לקבל ממנו מידע על רכוש שנגנב, נידון לשנתיים מאסר באשמת הריגה.

מבקשים דיון על המזה"ת בכנס אירופי

הלסינקי, 17 (עי״צ, ע״ר). אוסטריה דרשה היום בכנס המכין הנערך בהלסינקי שהועידה לבטחון אירופה תדון גם בישוב הסכסוך המזרח־תיכוני. ההצעה האוסטרית נתמכה על ידי שוויץ וספרד.

ג'ין פונדה ורוז'ה ואדים התגרשו

סנטו דומינגו, הרפובליקה הדומיניקנית, 17 (ע״ר) — שחקנית הקולנוע ג'ין פונדה והבמאי הצרפתי רוז'ה ואדים התגרשו כאן — מסר אתמול העתון המקומי אולטימו הורה.

סגן נשיא מצרים

התפשטותה הכלכלית של ישראל — סכנה

קהיר, 17 (עי״צ) — סגן נשיא מצרים חוסיין אל שאפי הדגיש בראיון שפורסם היום באהראם הכלכלי בקהיר את חשיבות הגורם הכלכלי במאבק הנטוש בין מצרים וישראל.

בהתמכו על האימרה „הכסף הוא מרכז העצבים של המלחמה", שם שאפי את הדגש בסכנות הטמונות בהתפשטות הכלכלית הישראלית.

„ישראל מפתחת את תעשיית הטכסטיל שלה, הבהיר סגן נשיא מצרים, „כדי להתחרות ביצוא הטכסטיל המצרי, אחד ממקורות ההכנסה העיקריים של מצרים. הצי המסחרי הישראלי עלה בהרבה על המצרי, בניגוד למצב מלפני כעשר שנים".

הוא הוסיף: „ישראל מרחיבה עתה את יצורם של מכשירים אלקטרוניים, דבר שיבטיח לה עליונות צבאית ויפתח לפניה שווקים חדשים".

לבסוף כתב שאפי כי „יש לציין מחדש בתכניותינו ולהתחשב בעובדה כי אנו מנהלים מלחמה מתמשכת, שבה חייב הגורם הכלכלי לתפוס מקום ראשון במעלה".

פורצים התאכזבו ממיעוט השלל

(ע). פורצים הצליחו לחדור שלשום בלילה למשרת היהלומים ברחוב בזל בתל־אביב השייכת לדוד יצחקי, ולפצח קופה, שהכילה יהלומים כנסים. כאשר נוכחו כי שללם אינו רב נמלטו מהמקום.

סטודנטית בגיל 30 מעוניינת בהתכתבות עם ישראלי
לפנות:
IREN BARK
67—44 164th St.,
Flushing 11365 NY
U. S. A.

זמרים אורחים מהאופרה של ציריך בהצגת „לה בוהם" באופרה הישראלית

שני אמנים אורחים יקחו חלק בהצגות הבכורה של האופרה „לה בוהם" מאת פוצ'יני בבימויה של אדיס דה־פיליפ אשר הראשונה שבהן תתקיים ביום ג', 23.1 בתל־אביב ולאחר מכן בירושלים ובחיפה.

בהצגות הבכורה של ג'ארלד קרוג באוסטרליה ישתתפו בתפקיד הראשי בימי הסופרנו באריאן דורס ובתפקיד רודולף הטנור פראנקו גוריצ'י, שניהם מופיעים כאורחים באופרה של ציריך ובבתי אופרה נודעים אחרים ברחבי אירופה.

בהצגה ישתתפו אמני האופרה הישראלית הסופרנו לילה שני, הבריטון קלאודיו אולה, הבריטון מרדכי בן־שחר, הבס פיטר פלדמן, והבריטונים רפאל רוזנבלט ואברהם ראסין.

בינתיים נמשכת ההצלחה הרבה של האופרטה „לילה בונציה" מאת יוהן שטראוס והחלו ההכנות להצגת האופרה „הנזל וגרטל" מאת אנגלברט הומפרדינק. (כ.)

אידיבי
חברה לאחזקות בנקאיות בע"מ
הנפקה של
סדרה 10% שטרי הון נדחים 1985 — 1976, בלתי צמודים בסכום נקוב כולל של 50 מיליון ל"י המונפקים על שם והניתנים להמרה בכל עת החל מיום 15 ביולי 1973 למניות רגילות על שם של החברה.
הודעה
בדבר הקצאת שטרי ההון שהוצעו לציבור על פי תשקיף מיום 9 בינואר 1973.
ניתנת בזה הודעה כי עד ליום 17 בינואר 1973, יום סגירת החתימות להנפקה הנ"ל, נתקבלו על ידי החברה 47,000 בקשות על סך כולל של 1,359,720,000 ל"י.
החברה החליטה להקצות למבקשים 2% מסכומי הבקשות, אך לא פחות מ־100 ל"י ע.נ. ולא יותר מ־20,000 ל"י לכל בקשה.
בקשות שבגינן מגיע פחות מ־100 ל"י ע.נ. לא תיענינה. סכומי ההקצאה יעוגלו למאות ל"י כלפי מטה.
18 בינואר 1973 — מזכיר החברה

הארץ

יום חמישי, ט"ו בשבט תשל"ג
18 בינואר 1973

ירושלים: רח' החבצלת 2 טל' 224245-6, ת. ד. 273
חיפה: רחוב נורדוי 20 טלפון 8—661166, ת. ד. 5259
בתל־אביב: המערכת וההנהלה מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 623311. מח' המודעות רח' מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 611576, 623311. מח' הפצה ומנויים מזא"ה 25, טל' 623311 ת. ד. 233. מס' מיקוד: 61000.

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ. דפוס הארץ מזא"ה 56 ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: גדעון סאמט.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel-P.O.B. 233, Tel. 623311

מפגש עם ידיד אפריקאי

היהיות הפגישה בין נשיא חוף השנהב מר פליקס הופואה־בואני לבין גב' מאיר, בשלוש שעות, הולידה שמועות אשר בסופו של דבר התגלו כבלתי מבוססות. המנהיג האפריקאי הבין כנראה בסוף שאין לייחס חשיבות יתירה לעובדה כי ידיעה על הפגישה העומדת להיערך פורסמה בירושלים, אם כי הוא תבע תחילה כי לא יפורסם דבר עליה עד לאחר שהתקיימה.

עצם דרישתו נבעה מהערכה מוטעית של המציאות; לא יתכן בראש ממשלת ישראל תגיע למקום כלשהו — במקרה זה: דאבה — מבלי שהדבר יוודע ברבים, מה גם שנוכחותה, בנסיבות הנתונות, מחייבת כל ממשלה להפעיל אמצעי בטחון אשר בשום אופן אינם יכולים להישמר בסודיות בגלל היקפם. ואפילו לא היה צורך בכאלה — נסיעת גב' מאיר מרומא לדאבה היתה כיד מעוררת ניחושים ובין הסתם היו אלה מצביעים חיש מהר על נשיא חוף השנהב כבעל שיחתה.

לגופו של עניין: ראש הממשלה מכירה את מר הופואה־בואני זה שנים רבות, והיה טעם בהחלטתה לקחת דברים אתו כדי לשמוע מפיו באיזה אור הוא רואה את אירועי הזמן האחרון שהחלישו במידת־מה את מעמדה של ישראל באפריקה. גב' מאיר היתה, בתפקידה כשר חוץ, הרוח החיה בהוליכתנו לאפריקה, היא יודעת אישית מדינאים אפריקאים רבים, ואך טבעי הוא שהיא עוקבת בדאגה אחרי השתלשלות העניינים בחלק זה של העולם. דאגותיה הן גם דאגותינו: השקעתנו באפריקה — לא במובן החומרי בלבד אלא גם ואף בעיקר מבחינה פוליטית — יש להגן עליה מפני אורבים הנכונים לעקרה משרשיה.

סמכותו של מר הופואה־בואני אינה מוכרת באותן המדינות האפריקאיות שניתקו את יחסיהן אתנו; אך אלה, ככלות הכל, אינן אלא חלק קטן ממדינות היבשת, ומשקלן אינו כבד ביותר מבחינה סגולית. באורח כללי נחשב נשיא חוף השנהב אחד המנהיגים האפריקאיים הבולטים, וכאשר בהודעה המשותפת שפורסמה בתום הפגישה בינו לבין גב' מאיר נאמר כי המפגש אישר את „הידידות וההערכה ההדדית" בין חוף השנהב לישראל, יש יסוד לקוות כי גילוי־דעת זה ישפיע בכיוון הרצוי, מבחינת הראות שלנו, על אי־אלו מדינות אפריקאיות אשר אולי פסחו לאחרונה על שתי הסעיפים במה שנוגע ליחסן כלפי ישראל.

שום מדינה אינה מסוגלת למנוע ממדינה אחרת שתתרחק ממנה אם הרצה בכך. פי כמה חשוב לחזק את הקשרים עם ידידים המוכיחים שאינם נכונים להסתגל למגמות זמניות.

ביצוע כושל לתכנית טובה

מימצאי הסקר המגלים, כי רק 20 אלף חברי קופ"ח פונים לביתו של הרופא כדי לזכות בטיפול, הם בבחינת הפתעה גמורה. עד להנהגת השיטה, לפני כשנה וחצי, היה חייב חבר קופ"ח לעבור את נתיב היסורים במרפאה עד לקבלתו על־ידי הרופא. כדי לחסוך את טרדות התור והדוחק הונהגה שיטת הרופא העצמאי, שבזכותה יכול החבר לזכות במעט אינטימיות בבואו לרופא. ניתן היה להניח על כן, כי רבבות אם לא מאות אלפי חברי קופ"ח יקפצו על המציאה ויפנו אל הרופא בביתו. מהסקר מתברר, כי פחות מאחוז אחד מכלל הנפשות המקבלות טיפול בקופ"ח של ההסתדרות פונו לרופא בביתו.

עובדה זו מצביעה כנראה על מספר ליקויים בדרך להנהגת השיטה שהיא לכל הדעות מחוייבת המציאות. מתקבל מאד על הדעת, כי הנהלת קופ"ח לא ניהלה מערכת הסברה יעילה דייה וחברי קופ"ח פשוט אינם יודעים על שיטה זו. שכן אך טבעי הוא, כי לתכנית זו יצטרפו רבים, מה גם שאין היא עולה כסף לחברי קופ"ח והיא באה במקום רופא משפחה במרפאה. אפשרית גם הערכתו של מחבר הסקר, חבר הנהלת קופ"ח מר סטפאן גראייק הסבור, כי למרות הטענות הרבות, חברי קופ"ח הם שמרנים ופוחדים משינויים בסדרי המרפאה אליה הורגלו זה עשרות בשנים.

מצד אחר יתכן כי רשימת הרופאים שהוגשה לחברי קופ"ח, אינה „אטרקטיבית" מדי. מתוך 200 הרופאים שגילו נכונות לתת טיפול בביתם מופיעים רק 3 רופאי בתי־חולים. 35% הם רופאים פרטיים וכל השאר רופאים ממרפאות קופ"ח. מר גראייק סבור, כי החברים היו מעדיפים לקבל טיפול מרופאי בתי־חולים על פני רופאי המרפאות. הודאה זו הנשמעת מפי אחד מראשי קופ"ח תמוהה מכל הבחינות, שכן היא מעידה על חוסר־אמון שיש אצל חברי קופ"ח כלפי הרופאים.

מצב זה עשוי אולי להשתנות בעקבות החלטת קופ"ח להעלות את התשלום לרופא עבור כל חבר רשום לטיפול בביתו מ־12.5 ל"י לשלושה חדשים ל־20 ל"י, הגם שתשלום זה עדיין נמוך. המפתיע במימצאים על מספר הרופאים שגילו נכונות להצטרף לשיטת הרופא העצמאי היא העובדה, כי רק כ־100 רופאי קופ"ח היו נכונים להצטרף לשיטה. סביר היה להניח, כי רופא שהכנסתו נמוכה — ורופאי קופ"ח טוענים כי כזה מצבם — היו מגלים עניין בתוספת השכר ששיטה זו מבטיחה. אי הצטרפותם של מאות הרופאים מעוררת את השאלה אם אין להם מקורות הכנסה אחרים טובים יותר. וזאת על אף האיסור מצד הנהלת קופ"ח לעסוק בפרקטיקה פרטית.

כדי שהצפיפות במרפאות תיפסק חובה על הנהלת קופ"ח לעשות מאמצים כדי להגביר את מספר החברים שיפנו אל הרופאים בבתיהם. זאת יש לעשות לא רק על־ידי הסברה יעילה יותר והגדלת התשלומים לרופאים, אלא על־ידי הפנייה שיטתית ומחייבת של חברי קופ"ח לרופאים פרטיים, בעיקר באזורים העירוניים הצפופים, בהם הביקור במרפאה הופך לסיוט.

צרפת ואתיופיה

ביקורו של הנשיא פומפידו בג'יבוטי, בירת מושבתה האחרונה של צרפת ביבשת אפריקה, עבר ללא תקלות וללא הפגנות כמו אלה שהעידו לפני שנים מספר על ביקורו של קודמו, הגנראל דה גול. יתכן שהמשטרה גילתה הפעם יותר כשרון במניעת נסיונות הסתה מצד הלאומנים הסומאלים, ויתכן שגם להיטותם הלאומנית עברה כבר את נקודת־השיא שלה.

הרגיעה חשובה לאתיופיה לא פחות מאשר לצרפת. בג'יבוטי נמצא המוצא של הרכבת מאדיס אבבה אל הים וזה עורק תחבורה חשוב לא פחות מאשר הכביש הקשה ולעתים מסוכן המחבר את אתיופיה עם הנמל מאסאווה בחבל אריטריאה. ג'יבוטי הצרפתית מהווה גם חייץ כלשהו בין „הרפובליקה הסומאלית" ובין אריטריאה, שהיא יעד לתסיסה וחתרנות מצד הלאומנות הערבית נגד שלטונה של אתיופיה.

אפשר להניח איפוא שאחד הנושאים המרכזיים בשיחותיו של מר פומפידו עם קיסר אתיופיה באדיס אבבה לשם הגיע נשיא צרפת לביקור ממלכתי של יומיים, יהיה עתיד נוכחותה של צרפת בג'יבוטי. הנשיא דה־גול הבטיח בשעתו לקיסר שבמקרה ותחליט צרפת לנטוש את מושבתה בקרן אפריקה, היא לא תמסור את השטח לידי המדינה הסומאלית, כלומר — למעשה — כי אתיופיה תוכל להיכנס במקום הצרפתים היוצאים.

אך צרפת אינה מראה לפי־שעה שום סימנים של רצון לצאת. להיפך, מר פומפידו הכריז השבוע, כי ברצונה להמשיך ולהחזיק בג'יבוטי „כל עוד תושביה רוצים בצרפת". וההמהלך החלק של ביקורו במקום מרמז שפאריס מצליחה לדאוג לכך שהתושבים ירצו בהמשך הנוכחות הצרפתית.

זה מצב הרצוי ביותר לא רק לצרפת ולאתיופיה. אלא לכל המדינות המעוניינות למנוע הרחבת ההתפשטות הערבית באיזור ים סוף.

מה הוא שלום

דעות על שלום קונבנציונאלי עם ירדן

מאת יואל מרקוס

לפי מסורת הויכוחים הפרטיים על נושאים כמו „כי פירק את הפלמ"ח" או „מיהו יהודי" אפשר מאוד שבקרוב יהיה נטוש אצלנו ויכוח ציבורי חדש. המבצע על הסוגיה: מהו שלום? עד לפני זמן מה הסכימו הכל שאין על מה להתווכח, כי אין עם מי לדבר (על שלום). עתה יש סימנים ברורים המעידים על נכונותו של המלך חוסיין להגיע להסדר שלום עם ישראל. לא צריך להזדקק ללקט הסודי מדברי חוסיין שהובא ע"י יועץ ראש הממשלה לעניני ערבים, כדי להבחין בכך שהמלך הקטן עשה צעד גדול, לקראת הידברות נפרדת אתנו.

לא חשוב לצורך מאמר זה מה הביא אותו לכך. האם האכזבה ממצרים והתפכחותו מהאילוזיה שהשטחים ישוחררו בכוח? האם אחזו בו הפחד שמא הפלשתינאים יגיעו להבנה עם ישראל בלעדיו. הקובע עתה הוא שחוסיין מוכן לקרוע את עצמו מהחזית הערבית המאוחדת ולכרות הסכם שלום נפרד עם ישראל. עצם הכוונה הזאת היא בבחינת אירוע היסטורי שאין לזלזל בו. מי שירצה לחלק ציונים יכול לזקוף את ההישג הזה לא רק להתמדתו האישית של חוסיין, אלא גם להצלחתה של מדיניותנו בשטחים.

אלא שלפי דעתי אין נכונות זו של המלך סוף הדרך לעת עתה, אלא שלב בלבד בדרך להשלמה בינינו לבין ירדן. שכן מה שחוסיין מוכן להציע היא הכרה או השלמה עם מדינת ישראל. הוא מוכן גם לדבר על אפשרות שישראל תנקוט אמצעי בטחון מסויימים. אך כתמורה לקפיצתו הנחשונית הוא רוצה לקבל חזרה את כל השטחים (פרט לתיקוני גבול קלים ביותר).

*

אם אני מבין נכון את הלך מחשבתו של המלך, מהתבטאויותיו האחרונות, הוא מצפה לקבל מאתנו מעין פרס על נכונותו לשבור את החזית הערבית המאוחדת בדבר אי־הידברות ואי־השלמה עם ישראל. הוא תובע שניתן לו את הסטיספקציה להופיע כמנהיג הערבי הראשון שהצליח לעקור מישראל את השטחים הכבושים. כלומר, כאשר יבואו אליו בטענה על בגידה בחזית הערבית, הוא יוכל להציג את עצמו כגואל. הנה בעוד שחלק ניכר משטחי מצריים וסוריה המדברות בהתרברבות תפוסים בידי ישראל, הוא — המלך חוסיין — חיסל בחכמה (או בערמה) את הכיבוש הישראלי מבלי לשפוך טיפת דם אחת.

עם כל ההתרגשות שצריכה לאחוז אותנו לנוכח נכונותו העקרונית של חוסיין לקפוץ למים הצוננים של השלמה פורמלית עם ישראל, השאלה שצריכה לעמוד בבינינו היא: האם מה שמציע חוסיין הוא באמת שלום? או יותר נכון האם זה שלום האמת אשר המדינה כדאי אפילו לוותר על תביעתנו העקרונית בדבר קוי גבול חדשים?

אני מבין שדילמה זו מעסיקה חברים בממשלה. יש הגורסים שצריך לנצל בהזדמנות את ההתפתחות ולהפסיק בהזדמנות זו מהפובים שבמשומה. החולשה בתפיסה זו היא שאין הוכחה שמשיג בכך את שלום הקבע הרצוי.

ויש כאלה שאינם רואים בהצעות חוסיין (הכרה מול ויתור על עקרון הקוים החדשים) את שלום האמת שלו מיוחלת ישראל. לא רק משום שקיומו של שלום כזה יהיה תלוי בברוך האוקה שישיג או לא ישיג את חוסיין, אלא משום שהשלום בנוסח חוסיין יביא להרעה מכשית ביחסי השלום הנרקמים בהדרגה בשטח בין שני המדינות. שכן יש דברים במעשים שחוסיין השלים אתם ואשר יוצרים דה־פקטו רקמת יחסים משביעה רצון בין ירדן לישראל. אשר יהיו חייבים להיעלם כשיחתם תחת השלום בנוסח חוסיין.

למשל: האם יוכלו — כשיוחזרו השטחים ויותחם קו גבול — רבבות פועלים ערביים לצאת יום יום לעבודה בישראל? או שמא הגבול יהיה סגור הרמטית ומי שיצטרך לעבור יזקק לדרכון, לאשרת־יציאה וכניסה או אולי בכלל לא תרצה ממשלת ירדן את המגע עם ישראל בגלל־שיקולים בין־ערביים?

למשל: האם יוכלו יהודים רשאים להקים ישוב ליד חברון או לפתוח חוות לגידול בקר בקרבת יריחו על בסיס מסחרי פשוט (של רכישת אדמות)? או שמא הגדה שהיתה תמיד פתוחה לכל מיני לאומים, תהיה מודע ליהודים. — האם ישראלים שיש להם זיקה היסטורית לשטחים ינותקו שוב על־ידי גבול?

למשל: אם ירדן לא תצליח להתגבר על אלמנטים שיפעלו נגד ישראל, האם יוכל צה"ל לערוך סיורים, כפי שעשה למשל בעזה, מבלי שהדבר ייחשב למלחמה?

*

הבאתי דוגמאות בודדות אלה, משום שכיום אפשר לומר שקיימת הבנה בלתי חתומה בין חוסיין לישראל בכל התחומים הללו ובנוסף תחומים מעשיים רבים. מדיניותנו של שר הבטחון היתה והינה, לפי דעתי, לייצור שלום בלתי־קונבנציונאלי עם ירדן. לפיו נשמרת בפועל ריבונותו של חוסיין על הגדה בתוקף אזרחותם הירדנית של התושבים ובגלל הגשרים הפתוחים. לפיו נשמרת זכותם של ערביי השטחים לנסוע לרבת־עמון או לתל־אביב. לפיו נשמרת זכותם של ערבים לסחור עם ירדן ולסחור עם ישראל. לעומת זאת נשמרת זכותו של צה"ל להימצא במקום שצריך להמצא כי שיש איום בטחוני. נשמרת זכותם של יהודים לחיות במקומות שלגביהם קיימת זיקה היסטורית. חוסיין אינו מתנגד כיום לשאיפתה של ישראל להבטיח את בטחונה. הוא מבין שלא יתכן לשלול מיהודים את ההתישבות בחברון. הוא מבין שהטשטוש המכוון בין ריבונות ירדנית לריבונות ישראלית בגדה אפשרי.

אך דבר אחד הוא כאשר הוא נדרש לחתום על כל הדברים הללו. עמדתו תהיה חייבת להשתנות אם ייחתם חוזה שלום קונבנציונלי שבמסגרתו יוחזרו לו, רשמית, כל השטחים וייחתם קו גבול בין־לאומי. חוסיין שלאחר החתימה ירצה להכנס להיסטוריה לא כמי שהשלים ראשון עם ישראל אלא כמי ששחרר ראשון את השטחים הכבושים. וכך נמצא את עצמנו צועדים לאחור, וכל ההישגים של דה־פקטו או נוסח־חיים של שלום יורדים לטמיון.

לכן אין לפסול את התאוריה הגורסת שנוסח־חיים־של־שלום הוא התהליך האיטי אך הבטוח להשגת שלום־אמת יותר מאשר חתימה פורמלית על נייר־שלום שלא יהיה בו תוכן של שלום. אפשר באמת שהדבר הנבון ביותר לעשותו הוא לנצל את ההתפתחויות החיוביות ולהעמיק את ההבנה המעשית עם חוסיין בשטח. אולי להרחיב את ריבונותו גם על עזה על־ידי הפיכת אזרחיה לירדנים. אולי לאפשר גם לאזרח רבת־עמון להכנס לישראל וגם לסוחר הירדני להשתמש בנמל ישראלי.

האמת היא, שבלי הסדרים כתובים חלה התקדמות מעשית אדירה בינינו לבין ירדן לקראת שלום של קבע. ואין כל סיבה בוערת שלא לתת להוגי רעיון הכיבוש הבלתי־קונבנציונלי בשטחים את ההזדמנות, ובעיקר את הזמן הדרוש ליצור מצב של שלום בלתי־קונבנציונלי בינינו לבין ירדן.

גביע אירופה לאלופית (תוצאה סופית ראה בעמוד 1)

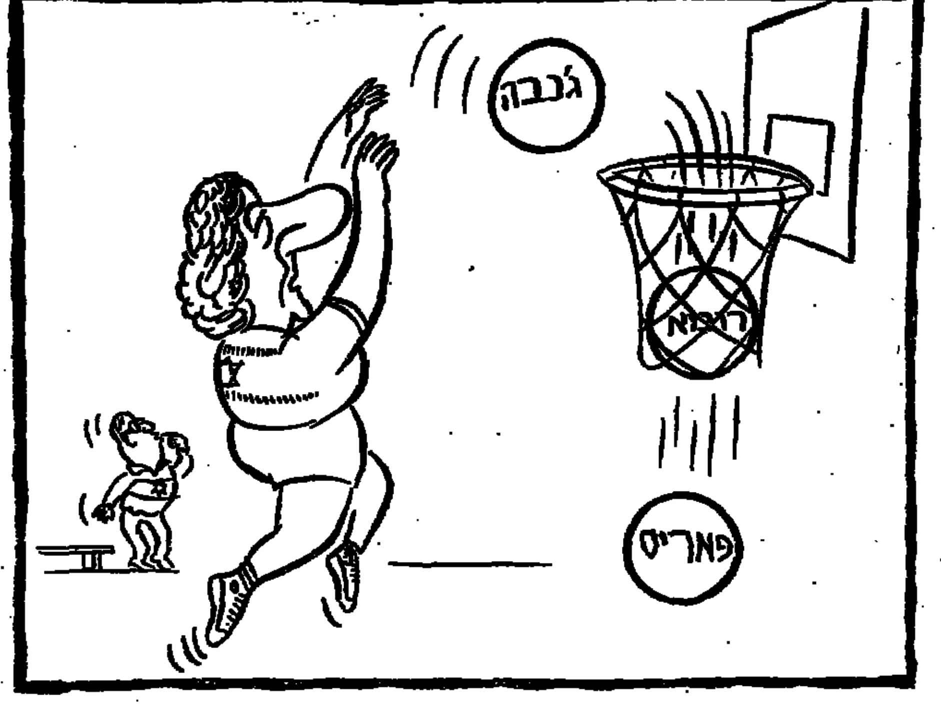

ביזבוז מנקר עיניים

המנהלים נוסעים במכוניות פאר * שפע נסיעות לחו"ל

מאת שמשון ארליך

מי שנכנס לחצר גדולת המבנים של התעשיה האווירית שליד לוד, חש מיד באווירת העושר. השטחים, הבניינים, החצרות, המכוניות — מכל אלה מתרשמים שהכסף לא היה השיקול המכריע בתכנון ובביצוע. רושם זה הולך וחזק ככל שאתה מבקר במשרדים, רואה את הריהוט החדיש, נכנס לחדרי אוכל של המנהלים, המרוהטים בנוסח מסעדות הפאר בתל־אביב ומציעות ארוחות ברמה דומה.

מונח לפני סקר על חסכון ומניעת בזבוז שהכין יועץ מן החוץ עבור התעשיה האווירית. בעל הסקר מציין, כי „בזבוז עצום שורר בענפי העבודה השונים במדינה בכלל, ובמפעלנו, בכל הנוגע לתצרוכת חמרים, חמרי אריזה, צרכי משרד, חשמל, מים, צבע, עץ וחמרים אחרים". מהקדמה זו, הכורכת מטעמי נימוס את הנעשה במפעל עם הנעשה בארץ כולה, עובר הסקר לממצאים ספציפיים מחיי היום־יום של המפעל.

קודם כל מתברר, לדבריו של מחבר הסקר, כי „בכל יום ובכל מקום ניתן למצוא בפחי האשפה ועל הרצפה חלקים יקרים וטובים. ולפעמים חדשים, כגון ברגים אומים, דיסקיות, מסמרות, פקקי פלסטיק, דבקים וחומרי אטימה נלקחים מהמחסן על גבי התיכות פח ואילו היתרה הבלתי מנוצלת כח־בובות".

המחבר מציין, כי ההוצאה השנתית הכוללת על צרכי משרד, תיקים וכדומה, מסתכמת בתעשיה האווירית ב־4.5 מיליון ל"י וכי 30% מזה ניתן לחסוך בקצת רצון טוב. חישוב קל מראה, כי מדובר בחסכון אפשרי של 1.35 מיליון ל"י לשנה.

הבזבוז קיים גם לגבי חשמל ומים. הברזים דולפים ומטפטפים, למים אין שימוש חוזר. במשרדים, במיתקנים ובמוסכים אין מכבים את האורות בלילות. מזגני אויר ומאווררים עובדים ללא הפסקה. בעלי הסקר סבורים, כי ניתן לחסוך מצריכת המים וכ־30% מההוצאה על חשמל המסתכמת ב־1.4 מיליון ל"י לשנה. שוב בחצי מיליון ל"י המתבזבזות לשוא.

החלפת מכוניות

האם פלא על כן כי בסקר כללי שנערך בין עובדי החברה הביעו 68 אחוז מהעובדים את הדעה, כי ניתן במאמץ סביר להגיע לחסכון רב, או רב מאד בהוצאות החברה? עד 30 אחוז היו בדעה שניתן להגיע לחסכון, אבל יותר בצוע. רק 1.7 אחוז הביעו את הדעה שכמעט אין להגיע לחסכון. „ברור על כן שכולנו מודעים לתופעת הבזבוז" — מציין לבסוף מחבר הסקר.

מי שמשוחח עם עובדים שומע מהם דעות דומות בלוויית דוגמאות. הם מספרים, כי השנה הוחלפו מכוניותיהם של המנהלים הבכירים המוחזקות על חשבון המפעל מפג'ו 404 לוולבו 164. „לא הספיקה להם מכונית שעולה כ־40 אלף ל"י והם היו זקוקים דוקא לאחת שעולה 70—80 אלף ל"י" — אמר לי אחד מהם, שהתעניין במחירי מכוניות רק בגלל חילופי רכב המנהלים במפעל. והוסיף: „כשבאים עובדים ותובעים תוספת שכר, אומרים שאין כסף ובאותו זמן אין אותם האנשים מורשים לקנות את המכוניות היקרות ביותר המנקרות עיניים".

באחרונה קיבלו מנהלים ופקידים בכירים תוספת דרגה המעניקה להם זכות למכונית צמודה. הם מכרו את מכוניותיהם ונוסעים עתה במכוניות המפעל. לכאורה דברים של מה בכך, אולם בין הדרג הבינוני של מנהלי התעשיה עורר הדבר תרעומה: „הם השתגעו, בימים שבהם יש כל כך הרבה מובטלים וסמויים במפעל ונשמעים כל כך הרבה דיבורים על חוסר היכולת לעמוד בתוספות שכר, מצאה ההנהלה את הזמן המתאים כדי להעמיד מכוניות צמודות למנהלים חדשים! לשם מה?"

מפי פקידים יותר בכירים שומעים גם ביקורת על שפע הנסיעות לחו"ל. לכאורה ניתן למצוא הסבר לכל נסיעה. אך ברור לרבים שחלק גדול מאד מהנסיעות, מיותר. קובלים על שלושה סוגי חדרי האוכל, מהם למיוחסים בלבד, לפי דוגמת הצבא הבריטי, שוכפים על מעשים הפוגעים במוראל הציבור. וכל זה כמובן נוסף על שיטת הניהול הבלתי יעילה.

הבזבוז ניכר לא פחות בעבודת היעוץ הנמסרות אל מחוץ לכתלי התעשיה האווירית. לא פחות מחמש חברות־יעוץ עובדות למען התעשיה האווירית. אחת מהן עשתה, לדברי אנשים הבכירים את הנושא מקרוב, עבודות בקרוב למיליון ל"י תוך שנה.

החברות הן „סקר", מכון אדלר, „אגודה ליחסי אנוש" ו„חברת ייעוץ סיני". אותה שעה מעסיקה התעשיה האווירית מאות כלכלנים, סטאטיסטיקנים ובוגרי מינהל עסקים. „או שהם לא יעסיקו את החברות או שיפטרו את העובדים אצלם באותם התחומים" — אמר לי איש אוניברסיטת תל־אביב, שלדבריו מעסיקה התעשיה האווירית את „בוגרים בוגרי מינהל העסקים".

אתה רוצה לדעת מה היתה אחת הסיבות העיקריות לפיגורים ביצור הערבה? זה בגלל הבלגן בתכנון ובייצור ובגלל חוסר התיאום ביניהם — אמר לי איש בכיר שעבד בפרויקט. לדבריו היתה חטיבת הייצור מקבלת מאות שינויים בשבוע.

אתה יודע מה זה שינוי? — שואל האיש — זה עולה הון. צריך לשנות את כל התכנית וממילא הלכו לאיבוד עבודה, חלקים וחמרים.

תחילה לא ידעו בדרך כלל מי נתן את ההוראה לשינוי והיו מריבות ושאלות מדוע, מה פתאום, מי? לאחר מכן הוחלט ע"י ראש חטיבת הנדסה, שכל שינוי חייב לשאת את החתימות של בעלי תפקידים מוגדרים.

לכאורה באה הוראה זו להכניס סדר, למנוע שינויים מיותרים ולחסוך כסף. למעשה קרה לא פעם שהושגה תוצאה הפוכה. קבלת החלטה על שינויים שהיו דרושים ארכה זמן רב מדי. כאשר עבר סוף סוף השינוי את כל התחנות, כבר היה בדרך שינוי חדש לגבי השינוי הקודם. התהליך ארך זמן נוסף ועלה עוד יותר כסף.

זהו סיפור המעניק משמעות לדברים הטבויים המצויים בדו"ח של בעיות הארגון של המפעל, שהוכן לפני למעלה משנתיים על ידי פרופ' אמריקאי וצוות עובדים.

ביקורת על חטיבת ההנדסה

אם הדו"ח קבע, כי דרושים יחסים טובים בין יצור לתכנון ותיאום טוב ביניהם, הכוונה לאותם גורמי סכסוכים שבשבו בין מציעי השינויים לאלה שהיו אמורים לבצע אותם, ב„ערבה" ובכל פרויקט אחר. הכוונה שדרושה יד אחראית שתדע להבטיח, כי מישהו יידע עד כמה דרוש השינוי ואיזה מחיר כדאי לשלם עבור ביצוע, שהרי ברור כי לשינויים לשם שיפור אין סוף וחייב להיות מישהו שימנע הוצאת כספים שתהיה גדולה משווי של היתרון שבשינוי. לא מדובר באיש שיבדוק כל מקרה לגופו, אלא באיש שיקבע שיטה של הגדרת המטרות, ביקורת על הביצוע, התאמת הביצוע למטרות, ניתוח הסיבות לפער אם יש כזה, דיווח נאות שיבטיח כי הדברים יגיעו אל מי שמסוגל להפיק את הלקחים.

מתוך המלצות הדו"ח ניתן ללמוד את כל שהיה חסר בתעשיה האווירית ואשר לדעת האנשים שהיו קרובים לביצוע עודו חסר ברובו גם היום.

מחברי הדו"ח מציינים, כי בחטיבת ההנדסה לא היה דיווח כולל על הפרוייקט. כולל הדו"חות הקיימים אינם נותנים תמונה מלאה של עלות הפרויקט וביצועו בתחום הטכני. הדיווח השוטף אינו נקשר למטרות החברה ואינו מודד את התוצאות יחסית למטרות. הוא אומר, כי ההנהלה לא ידעה כמה הושקע בפרויקט בכל שלב, בכמה הוא שונה ברגע מסוים ממה שהיה צריך להתבצע על פי התכנון. היא לא יכלה על כן לבדוק את הסיבות לפיגורים ולנסות לתקן את הדרוש תיקון.

מחברי הדו"ח ממשיכים לספר, כי לא היו קיימים נהלים אחידים למנהלי הפרויקטים, לכן פיתח כל מנהל פרויקט את הנהלים שלו. הדבר יצר כמובן כפילות ומנע אפשרות השוואה שתצייר תמונה עקבית על ההתקדמות.

אולם עיקר הביקורת מצויה בסעיף האומר, כי ראשי הפרויקטים הם בעלי נסיון מועט בניהול פרויקטים והדבר פוגע בסמכותם, בעיקר כשהם זקוקים לה מחוץ לתחום אחריותם הישיר.

בעקבות הדו"ח היו התפטרויות ובין היתר פרש מי שהיה מנהל חטיבת הנדסה, פרופ' ארנס, שלדעת חלק ניכר של עובדי החטיבה היה השעיר לעזאזל.

חלק גדול מדברי הדו"ח אקטואלי גם היום, על פי עדויותיהם של אנשים העובדים בתעשיה האווירית והמכירים אותה מקרוב. שיטות הניהול והארגון עודן לקויות, עדיין יש מנהלים שאינם מתאימים מבחינת הכישורים לתפקידיהם ועדיין יש לישם לדבריהם חלק מהשינויים שהומלץ עליהם, כולל הגדרת תפקידי המינהל והתכונות הדרושות לשם כך — לאו דוקא בחטיבת ההנדסה בלבד.

(מאמר הבינים בסידרה התעשיה האווירית — ציפיה ומציאות)

שיבושים בדרך מהמטבח

מאת רן כסלו

לידה קשה צפויה למטה הבחירות במפלגת העבודה. המילה „צפויה" אינה בעצם תואמת את המציאות. הלידה כבר החלה ואפילו הגיעה לשלבים מתקדמים — ויחד עמה הסיבוכים ההולכים ומחמירים.

למרות שלא היתה עדיין הצעה פורמלית למינוי יו"ר המטה, והדבר על מועמד אפשרי אחד — ח"כ אברהם עופר — עוררה המועמדות סערה בישיבה האחרונה של הלשכה. ההמשך הסערה שהביכה רבים בצמרת המפלגה השלטת, צפוי בישיבה נוספת של הלשכה, כנראה ביום ה'. ושוב נתגלה עד כמה מסובך ומסורבל גופה של המפלגה הגדולה, הנקרעת בין חטיבותיה וקבוצות־לחץ גדולות וקטנות, חזקות וחזקות פחות.

פורמאלית קיימים במפלגת העבודה מוסדות נבחרים, שתפקידם להחליט בכל העניינים החשובים והחשובים־פחות: אידיאולוגיים, מדיניים, כלכליים ופרסונליים. הלכה למעשה מתקבלות החלטות, נבנות במוסדות רשמיים פחות. החלטות מדיניות — בשטח המכונה כ„מטבח של גולדה". פרסונליות במטבח קטן יותר — „מטבחו של רבינוביץ".

„מטבחו של רבינוביץ" מלמד איך במפלגה עצומה, השולטת על מדינה כולה, יכולה קבוצה קטנה להשליט את רצונה. במפלגת העבודה — שולטת מפא"י. במפא"י — קובע הגוש. הגוש עצמו הוא גוף ערטילאי למדי ואיש בעצם אינו יודע היכן עוברים גבולותיו. הוא גם אינו קיים כגוף מוכר במפלגה וכמובן אין בו כל מוסד הנהלתי־רשמי. הקובעים בגוש הם קבוצה מצומצמת — לא יותר מעשרה איש — הנאספה מדי שבוע בביתו של ראש עיריית תל־אביב מר רבינוביץ.

ה„מוסד" האחרון הזה החליט מי יהיה יו"ר מטה הבחירות של מפלגת העבודה. ההחלטה נפלה מזה זמן רב — לפני כשמונה חודשים — שבוע או שבועיים לאחר פטירתו של יו"ר הכנסת המנוח, מר ראובן ברקת. היתה זו מעין „עיסקת חבילה" בעניינים פרסונאליים שהתעוררו עם פינוי מקומו של יו"ר הכנסת. ההחלטה היתה משולשת: ישראל ישעיהו — לתפקיד יו"ר הכנסת; אהרון ידלין — למזכ"ל המפלגה; אברהם עופר — ראש מטה הבחירות.

שני החלקים הראשונים בהחלטה המשולשת שנתקבלה אז במטבחו של רבינוביץ, בוצעו בדייקנות. אמנם לגבי נקודת המפתח בכל העיסקה — עליתו של מר ישעיהו לכס יו"ר הכנסת, התעוררה התנגדות בציבור ובמפלגה עצמה, אך התנגדות הסופית הוכיחה שכוחו של המטבח גובר על התנגדות הציבור.

החלק השלישי ב„עיסקת החבילה" — מינויו של מר אברהם עופר כראש מטה הבחירות — התעכב לא רק בגלל מרחק הזמן של הבחירות עצמן.

האיש שעיכב את הקמתו היה דווקא אחד מהנהנים מהעיסקה כולה — מר אהרון ידלין. לרבים מאוד — כולל את אלה שהמליצו עליו — הכין מר ידלין הפתעה. ראשי הגוש רצו במזכיר הכללי של המפלגה שייצג אותם, אך לא יהיה בהכרח אישיות עצמאית וחזקה. אך התברר שמר ידלין הוא דווקא איש עצמאי, בעל כשרונות לא מבוטלים לארגון ולניהול ובעל אישיות חזקה. אם הוא משרת מישהו במפלגה — אין אלה אנשי הגוש, אלא מנהיגים חזקים יותר ובעיקר את הגב' גולדה מאיר.

אהרון ידלין ידע כי כניסתו המוקדמת של אברהם עופר לתפקיד ראש המטה תוריד מסמכויותיו עוד לפני שיספיק ליצור לעצמו סמכות זו. לכן לא מיהר להכין את המטה, עד שלא העמיד על הרגליים את מפלגתו, אותה קיבל — מבחינה אירגונית וכספית — במצב של כמעט התפוררות.

בינתיים נתגלה מכשול נוסף בדרך: איוש תפקיד של מנהל ההסברה במטה, שהוא התפקיד החשוב השני אחר היו"ר. לעופר היה מועמד שלו, גם הוא נתמך על־ידי „הגוש" או — ליתר דיוק — מטבחו של רבינוביץ. יוסי שריד, הידוע כאיש מקורב לשר האוצר, האיש שניהל כבר במחיצתו של מר ספיר את ההסברה במערכת הבחירות הקודמת. שוב הפתיע אהרון ידלין את אלה שבחרו בו למזכ"ל. הוא התנגד למר שריד וידע לעמוד בהתנגדותו. במקום שריד דרש לתת את תפקיד יו"ר מחלקת ההסברה של המפלגה מר דב צמיר.

המחלוקת גרמה מלחמה מתוחה לפני השטח. לזכותו של מר צמיר הועמדה החלטה מפורשת של איחוד הקיבוצים, שדרשה את התפקיד עבורו. לטובתו של מר שריד התערבו אישים רבי־משקל — ותחילה מר אברהם עופר וכשזה לא הועיל — השר פנחס ספיר. אך מר ידלין הצליח לעמוד בלחץ וידע להגיד לא — אפילו לספיר.

בסוף — הושגה פשרה. למרות האולטימטומים שהשמיעו בזמנו צמיר ושריד (צמיר — שאם לא יקבל ראשות הסברה בבחירות יתפטר ממחלקת ההסברה של המפלגה; שריד — שאם לא יינתן לו ראשות הסברת הבחירות לא ייכנס למטה הבחירות בכלל), הוסכם כי דב צמיר יהיה ראש מטה ההסברה בבחירות. ומר שריד יכנס למטה כאחד מחבריו.

לפני כשבועיים החליט מר ידלין שהגיע הזמן לממש את החלק השלישי של „עיסקת החבילה". באחת הישיבות האחרונות של מרכזות הלשכה הודיע מר ידלין לחבריו, כי הוא עומד להציע ללשכה את מועמדותו של ח"כ עופר כיו"ר מטה הבחירות. איש מחברי המוסד לא התנגד.

אך אחרי ימים אחדים פנה למזכ"ל אחד משני סגניו, מר מרדכי סורקיס המייצג את רפ"י במזכירות, ואמר כי אחרי התייעצות עם חבריו החליט להתנגד למועמדותו של עופר. בעצם היתה זאת התנגדות צפויה מראש. בצמרת רפ"י לא אוהבים את מר עופר מסיבות היסטוריות ואקטואליות גם יחד. היסטוריות — כי אין יכולים לשכוח לו את התפקיד ששיחק בתקופת התפטרותו של בן־גוריון והקמת רפ"י (ארגון תומכים באשכול). אקטואלית — עופר ידוע כיונה קיצונית במפלגת העבודה המתנגד חריף לקוי המדיניות של דיין.

מר ידלין לא התרשם במיוחד מאיומו של מר סורקיס לפיו אם יעמיד ידלין את העניין בלשכה יגרום סורקיס „סקאנדל". בשבוע שעבר הודיע המזכ"ל בלשכה, בצורה מנוסחת היטב (מר ידלין ידוע כאלוף הניסוח), כי הוא עומד להציג ללשכה את מועמדותו של מר עופר לתפקיד יו"ר מטה הבחירות וכי הוא מבקש להטיל על מר עופר, בינתיים, לפתוח בעבודות הכנה להקמת המטה.

אך הפעם היה זה מר ידלין שהופתע. התגובה היתה הרבה יותר חריפה, מכפי שחשב. להתנגדותם של אנשי רפ"י הצטרפו גם נציגי אחדות העבודה.

יש להניח שהסערה תסתיים בכל זאת בניצחונו של מועמד „הגוש". אך עצם הסערה מוכיחה מידית, כי משהו הלך ומתקלקל — אם לא במטבחו של רבינוביץ, הרי לפחות בדרכי השליחה של המטבח הזה.

להזמנת נפט וסולר להסקה ביתית

24 שעות ביממה פז לשירותך

הזמנות להספקת נפט וסולר ניתן למסור במשך 24 שעות ביממה באחד המרכזים הבאים:

	בשעות 07.30 עד 14.30 במשרדי פז	בשעות 14.30 עד 07.30 בבקר באמצעות ידעפון
תל־אביב גבעתיים רמתגן	טל. 52341	טל. 252425
ירושלים	טל. 527177	טל. 223344
חיפה	טל. 539255	טל. 520232

פז

באור־ודשבסק

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

המהפכה היהודית באמריקה (י"ב)

ישראל המאכזבת

פעילי המגביות יצרו תדמית לא אהודה של המדינה

מאת **אליהו סלפטר**

הדבר המטריד ביותר בסיקור ה־מתרחש ביהדות אמריקה הוא הספק ביחס למקומה של ישראל בתהליך ההתעוררות הנוכחי. ישנה דו־ערכיות רבה בכל הנוגע לישראל.

✱ קיומה של מדינת ישראל הוא כהנכסים הבסיסיים של כל יהודי אמריקאי, ציוני או לא־ציוני. העובדה שקיומת מדינה יהודית היא כיום מובנת וטבעית ואין לתאר כצב אחר — ביחוד בקרב הדור הצעיר שאינו זוכר עולם בלי ישראל.

אך יחד עם זאת ישנה ביהודי אמריקה חרדה הגובלת עם הוסר־בטחון ביציבותה של המדינה, דבר הבא לידי ביטוי בראיה המופרזת של כל תקרית גבול וכל איום ערבי.

✱ החרדה העמוקה של ימי ה־המתנה ערב מלחמת ששת הימים — והגאווה העצומה אחרי הנצחון — מוכרים כגורמים מרכזיים של ההת־עוררות היהודית בקרב רבבות בני נוער ומבוגרים אשר בעבר לא חשו קשר לישראל ולא התענינו ביהדו־תם. האהדה לישראל היא כיום דבר מובן מאליו בקרב יהודי אמריקה — להוציא קומץ קטן של אנשי השמ־אל הקיצוני.

אך כאשר באים אותם בני הנוער לחפש את ההשמעות ואת התוכן של יהדותם — מדי־נת ישראל כמעט לא מופיעה במחשבותיהם ובשיחותיהם, לא כתשובה ולא כמורה־דרך אל התשובה.

אכזבות מהביקור בארץ

בעשרות מפגשים ושיחות של צ־עירים, סטודנטים ובוגרים, בהם דנו שעות על גבי שעות, כמנהג בימים אלה, על השאלה „מה זה היום להיות יהודי" או „מה אומרת היהדות בי־מינו" — שמעתי את ישראל מוזכרת (אם בכלל) רק בלשון השלילה: כמגה לא באה תשובה לשאלות אלה.

✱ מדי שנה יותר ויותר יהודים אמריקאים באים לביקור בישראל. יותר ויותר הורים אמריקאים שול־חים את ילדיהם לארץ, לחופש הגדול או לשנה שלמה.

אך מפעל העליה כארה"ב הוא ק־רוב לכשלון. סכומי ענק מושקעים בהסברה, אך מספר העולים האמ־היים מדי שנה נמדד באלפים בוד־דים — וגם מאלה אחוז גדול מתקשה להשתרש וחוזר לאמריקה.

✱ ישראל מתיימרת להיות מקור למנהיגות רוחנית ליהודי הגולה.

אך ישראל איננה מסוגלת לספק ל־יהודי אמריקה מורים לעברית ומד־ריכי נוער במספר וברמה הדרושים.

✱ יהודי אמריקה היו רוצים לר־אות בישראל מקור למנהיגות רוחנית ומקור השראה לחייהם היהודיים.

אך הרוב הגדול דוחה את שליטת החוגים על כל חיי הדת בישראל ועצם הרעיון של „דת רשמית" במ־דינת ישראל הוא למורת רוחם של מרבית יהודי אמריקה.

יחסי דת ומדינה

היחסים בין דת ומדינה הם הנושא המבוקר ביותר והמאכזב ביותר דוו־קא את אותם הצעירים המחפשים את התוכן והמשמעות ליהדותם: „מעיר־בוב אורתודוקסיה ופוליטיקה מפלג־תית של מיסוס ואדישות דתית של הרוב אין לנו מה ללמוד". „בעניני דת אין לישראל כה להרום לנו", אמרו לי כמה אקדמאים צעירים (בי־ניהם חובשי כיפה) הנפגשים מדי שבוע לשיחה על עניני יהדות.

✱ שניה במחלוקת גם יעילותן של התוכניות הרבות להבאת אלפי בני־נוער יהודים להופשה לישראל. „זה הכשלון ב„האי הידיעה" של יש־ראל בקרב הנוער האמריקאי", אמר לי סטודנט שבילה מספר חופשות בארץ.

„זה מחשמל ומעורר את כל הקהי־לה ועושה את ההורים לציונים", טענה לעומת זאת, אם אשר שתי בנותיה בילו חופשה בישראל.

„הדבר פשוט לא מאורגן טוב וה־ציבור בישראל לא מוכן לטפל כראוי בצעירים אלה", אמר חבר הנהלת הסוכנות בניו־יורק.

ההבדל הוא, כמובן, בטיב ההכנה והארגון של הסיור. פגשתי צעירים וצעירות אשר אצלם נשארה מנוחת של חודשים בישראל רק תמונה מבולבלת של חול, פרדסים, ליכלוך ורוחצה ביחה של אילת. לא זוכרים שמות כקומונה פרט לערים הגדולות עליהן ידעו כבר באמריקה והביקור לא השאיר עליהם כל רושם — בוד־דאי לא רושם יהודי — אשר יוסיף ערך יהודי כלשהו לתודעתם.

„הובילו אותנו ממקום למקום: לא פגשנו שום ישראלים; גרנו רוב הזמן באיזו אכסניה לא כל כך נק־יה" — היה סיכום של סטודנט שבור־צות בפי צעירה בת 16.

מאידך, כאשר הארגון הוא טוב — התוצאות מרשימות: הילדים מב־לים חלק מהזמן בחפירות ארכיאולו־גיות, שוהים כשבוע בקיבוץ, בסופי־שבוע הם מתחלקים בין משפחות ישראליות, פוגשים ערבים, „הילדים קולטים, סופגים ונוצר אצלם קשר נפשי קבוע עם ישראל. וכשחוזרים הם מחשמלים את ההורים ואת כל הקהילה וכולם רוצים לנסוע שנית". אומרת אם הפעילה ב„טמפל עמנואל" הרפורמית בסן פרנציסקו. המדובר בקהילה אשר היתה פעם אחד מעמו־די התווך של „המועצה למען היה־דות" האנטי־ציונית — והקהילה ה־זאת, בזכות רבה הצעירי החדש וה־צעיר, הפכה חלוץ תוכנית ההופשות בישראל. ב־1972 הונהגה השיטה ב־ארבע קהילות ברובעים העשירים ב־יותר של סן פרנציסקו וקהילה המי־שית מארגנת עתה „תוכנית חסכון לנוער לביקור בישראל".

אין זה אולי מקרה שבשכונותיה העשירות של סן פרנציסקו קיים אחד השיעורים הגבוהים ביותר של נשואי תערובת בארה"ב. בילוי חופשה ביש־ראל מיועד לשמש גם הזדמנות „לצי־נון" רומנים עם בן או בת־זוג לא יהודי ולהעניק מעין חיסון מפני נשו־אי תערובת.

ההחמצת הזדמנות

ישראל מחמיצה הזדמנות גדולה בכשלונה לקשור אליה לפחות חלק מהצעירים הבאים לאולפן, לשנת לי־מוד או לחופשת קייץ", אמרו וחזרו אחדים מההורים שילדיהם חזרו מ־ישראל „מאוכזבים ומבולבלים".

מה שישראל מחמיצה הוא גם ניצול האווירה המיוחדת הקיימת כיום ב־ארה"ב, בקרב ההורים ובקרב הצ־עירים, כדי להציג את העליה כאל־טרנטיבה להתבוללות ולחיים שאינם מספקים מבחינה נפשית ורוחנית. הצעירים רוצים לעשות משהו „בעל ערך"; „חיל השלום" שוב איננו באופנה; תנועות „שיחרור הכושים" גרשו את היהודים; השמאל הקיצוני בנסיגה, המאבק נגד המלחמה בוו־יטנאם יורד מהפרק; כשלון מועמ־דות מקגאוורן הרחיק המוני צעירים מכל ההענינות בפוליטיקה אמרי־קאית.

ישראל לא הצליחה לתפוס את מקומן של האהבות שהכזיבו את ה־נוער היהודי באמריקה.

ישראל לא ממלאה גם כל תפקיד במשבר המנהיגות ה־מתחיל עתה בקרב יהודי אמ־ריקה.

המשבר קשור תיוון משינוי הער־כים אצל הדור הצעיר מצליח להצ־ביר גם אל הדור של המבוגרים.

מנהיגות מקבילה

ההיסטוריונים יוכלו אולי לקבוע אם ישראל גרמה או רק זירזה בסוף שנות הארבעים וראשית שנות החי־מישים את המשבר הראשון של ה־מנהיגות ביהדות אמריקה, כאשר את מקומם של המנהיגים אנשי־סגולה אישית תפסו העסקנים בשבר. ליש־ראל המעוניינת בעיקר בגיוס כספים ולחצים פוליטיים, נוח יותר להתעסק עם מנוסרים, שותרים ופרידמנים מאשר עם סילברים, קלוצניקים או כולוביציקים. כמך עשרים שנה הי־תה ברכת בן־גוריון, אשכול או ס־פיר תעודת ההכשר למנהיגות בקהי־לות. אך עתה קם בתן דור חדש של פרופסורים ואקדמאים שאינם רואים בתרומה שנתית לישראל ובצילום עם גולדה או דיין בחתימת ידם את כי־בוא חוותם היהודית. מגיות הבלוה־עולות בקהילה.

התהליך צוהר בראשיתו. הוא בור־גש יותר בקהילות הקטנות בהן הולך וגדל כספר „אנשי רוח" בור־צדי הקהילה ויורד כספר „אנשי הכ־ספים". (לעתים קרובות, המוכחים מג־דירים יותר את סוג הפעילות הקהי־לתית של האיש מאשר את מקצועו או התעסקותו הפרטית). משקלם של הרבנים כמכווני אורח החיים בקהי־לות שמרניות ואף רפורמיות גובר והולך.

הארגונים היהודיים הארציים הגדו־לים עדיין נתונה השליטה בידי העס־קנים המקצועיים ובידי הגבירים ש־רבים מהם זוכים כבר ספיר „להבא־השקעה" בודדים תכונת פעילותם „הציונית".

כאן מתרחשות שתי תופעות מק־בילות:

הנוער לוחץ על המימסד למ־סור עמדות־כפהה לאנשי־רוח — אך אנשי־הרוח (סופרים פרופסורים וכו') אינם ששים לכבוש את מוסדות ההנהגה של הארגונים הארציים.

התוצאה היא שבקהילה רבים בו־צרת מעין „מנהיגות מקבילה". אלה התארגנויות בלתי־פורמאליות ובלתי קבוצות בעיקר של אנשי הקהילה האקדמית, המכירים זה את זה ומת־קשרים כדי לתאם במשותף על כר־זה נגד כופר התעודה או כדי לפנות כקבוצה, בעניני ישראל, אל המוע־מדים לנשיאות או אל חברי ועדת החוץ של הסנאט. עניני ישראל או יהודת בריתם הם בדרך כלל הנקר־זה סביבה מתגבשת הפעילות — אך לעתים קרובות בלי קשר כלשהו עם הגופים הנחשבים כמדברים בשמה של ישראל בעניינים אלה. כאשר המתיי־מה ההתחמה, חורה משלחת של סנא־טורים ופרופסורים מפגישות בוואש־ינגטון, או השלמה הכנת תזכיר מלומד ובעל משקל — חוזר כל אחד לעבודתו ו„המנהיגות המקבילה" נר־דמת עד למשבר הבא.

כצב זה אינו למורת רוחם של ה־עסקנים המקצועיים, אך ספק אם הוא יימשך זמן רב. הפרופסורים והאקדמאים המכובדים מעדיפים את תרומתם בלי להתעבך במלחמות היהודים. אך הצ־עירים יותר מתחילים לדבר על הצ־רך „לשאת בחלק מהאחריות בכל יכות השנה".

כאשר יפלו אנשים אלה לעמדות־מפתח בארגונים היהודיים, יצטרכו נציגי ישראל להתרגל לסוג חדש של מנהיג יהודי אמריקאי: אנשים האו־הדים את ישראל ומוכנים לפעול למענה, אך לא מוכנים לקבל כתורה מסיני כל מלה היוצאת מפי אישי השררה הישראלית. אנשים המבינים שהם יודעים לא רק מה טוב בשביל יהודי אמריקה אלא לפעמים גם — מה טוב בשביל ישראל.

ט"ו בשבט בסימן שואה אקולוגית

המים גוועים

מאת **נחמן פביאן**

הבעיה הסביבתית הראשונה במע־לה בישראל היא לדעת המומחים אי־כות המים. כ־90% מאוצרות המים מנוצלים כבר. הכנרת היא כיום מא־גר המים העיקרי של המדינה. מאגר זה הולך ומאבד את התמצון שבו. לכך תורמים תנקן מן הכבול שבחור לה, המרים הבאים מן השדות וה־בריכות הדגים שבאגן המים של ה־כנרת, שפכים של עשרות ישובים ר מגעי הסירות.

להצלת הכנרת הוקמה רשות שאי־נה ממלאת תמיד את הפקידה.

המים התת־קרקעיים שלנו אף הם הולכים ומודלדלים באורח שיטתי ובל־תי נראה לעין. המים מורעלים בחב־רים שונים החודרים דרך הקרקע הן עם השפכים הן עם הרעלים שבהם מרוסים את הקרקע. לעומת זה נראה לעין הזיהום המים העליונים. נחל אחר נחל הופך ביב שפכים ושיכיו אינם ראויים עוד לשהיה, לדיג, לשיט ואף לשבת על שפת הנחל אי־אפשר.

נחל אלכסנדר הפך ביב של ה־עיר נתניה. נחל באר שבע הפך קט־לוג של רעלים בגלל השפכים של ה־מפעל מכתשים. הגיעו הדברים לידי כך שבדואים חוששים לרעות עדרי־הם בקרבת מקום. נחלים כמו הירקון הקישון חדלו להיות נחלים, שלא לדבר על נחל איילון.

השנה הפעילה נציבות המים, ה־אחראית על שמירת חוק המים, את החוק נגד מזהמי מקורות מים. הסמכ־כיות לבצוע נמסרו לידי פקחי רשות שמורות הטבע. בכל אלה ובדיבורים של נציב המים אין כדי לשנות את העובדה שנחל נעמן יבש בקיץ ה־אחרון כמעט לחלוטין, בגלל השאי־בה בבארות ההר. לעומת זה הלכה וגדלה זוהמת השפכים אל אגן הנע־מן וזה מסכן את המשך הקיום הטב־עי של בית־גידול בבהי בנעמן, בו גדלים צמחים.

נעלמה נימפיה

השנה נעלם צמח נוסף מהמקום: הנימפיאה הכחולה. שתת הפרטים ה־אחרונים שרודו במקום והיו בין ה־פרטים הנפתיים ביותר בעולם של מין זה, מתו השנה.

פעולת ההסברה השכנוע של ה־חברה להגנת הטבע בקרב ישובי ה־איזור לא הועילה וגדל החושש, כי הצמח נדון לכליה.

תפארתה של ארץ ישראל היתה על האויר הצח השקוף. צלילות האויר והראיה למרחוק היו נכסי אמת של הארץ. בשנים האחרונות מתחולל שינוי לרעה בבהירות עצומה. באי־זור תל אביב יש למפעלי התעשיה ולתחנות הכוח השפעה הרסנית. ה־אויר מזוהם באובך, עשן, פיח, גזים בעלי צבע וריח וגזים נטולים כל אלה. צרוף של כמה מהגורמים הא־לה יוצר ערפיח (סמוג). חיפה חיה מזה שנים באויר מזוהם ומקבלת כ־גזירת גורל את הצילוב של עשן ר אבק הבא מבחר, מבתי הזיקוק ומה־מפעל לכימיקלים ותוספסים. גם על מקומות קטנים יורד הזיהום. ריח חריף של קפה, למשל, הוא מנת חל־קם של תושבי שכונה שלמה בצפת — עיר המתפרסמת בשל האויר הצח שלה.

איזור החוף, שהוא האיזור המאו־כלס ביותר, הוא הגרוע ביותר בארץ מבחינת מחזור האויר שבו, לדברי המטאורולוגים. משמע גידול כמות הרכב, התעשיה, תחנות הכוח ושאר גורמים מזהמי אויר איננו מביא ל־גידול כמותי בלבד של הזיהום, אלא ליצירת איכות חדשה.

מלבד זיהום האויר נגרמות לעתים פגיעות חמורות בצורת הסביבה. זה מחצבה של בית אלפא המפעל ל־אספלט מהווים לדברי שוחרי הטבע פצע בנוף האבן.

החולה מידלדלת

השימוש ההולך וגובר ברעלים ר בתמרי הדברה גורם להקטנת המספר של עופות דורסים, טורפים ואוכלי נבלות. חוק הגנת חיות הבר, המאפ־שר פיקוח על הציד, לא תמיד מו־פעל, כנראה בשל חוסר כוח־אדם בכל האזורים. דורסים כגון העיטים, הדיה ובז הצוקים חדלו לקנן באר־צנו, כנראה בעקבות השימוש בחמרי הדברה. הרעלים מתרכזים בגופם של אוכלי המרקים ומעקרים אותם ואף ממיתים אותם. בגלל הציד צפוי להכחדה הברווז המשוי. הוא מקנן בעמק החולה ושם אין, לפי התצ־פיות, יותר ממאה ברווזים מסוגו. ציד של מגדלי דגים השמיד בצורה הזכה בשנות השכישים אוכלוסיה של אלפי קורמורנים גמדיים שחרפו ב־עמק החולה. מהחולה נעלמו הצופות הדוגרים בחליאלי צהוב והרומית שחורה, דג האמנון גדול הראש ויד־מק אחד: נברן המים.

בצפון הארץ נשלמה הבנת שטח של שמורות חי לשמירה על אוכלו־סית היונים הגדולים. במרחבי המד־בר סרם בוצעה פעולה כזו. חקלאים נקראו לשתף פעולה בשמירה חיות בר.

הזוחלים בסכנת הכחדה

סכנת הכחדה לא פסחה גם על זו־חלי ארצנו. נחש־הכיפה העדיר, ה־נמצא רק באיזור מדבר במערב הנ־גב, הוא אחד הזוחלים הצפויים ל־הכחדה בשל התפתחות הישוב באי־זור. זוחל אחר מרשים הרבה יותר בגודלו הוא הכוח האפור, הגדול ב־לטאות ארצנו. למרות תפוצתו הנר־חבת בהרבה מזו של נחש הכיפה, נמצא גם הוא בסכנה בגלל הרס ב־ידי האדם.

סכנה דומה צפויה לסדרת הצבים. בישראל מצויים בסך הכל 8 מיני צבים. 3 הם מינים נדירים ומבין יתר החמישה צב הים החום, צב הים ה־ירוק והצב הרך הם בסכנה הכחדה בידי אדם. הצב הרך הוא הדוגמה הבולטת ביותר של השמדה זוחל ב־ידי אדם. צב זה חי במים. אוייביו הטבעיים מועטים.

עד לפני שנים לא רבות היו אוכ־לוסיות הצב הרך מצויות בכל נח־לי החוף של הארץ. מחקרים גילו, כי אוכלוסיה זו מנתה מאות בוגרים ר אלפים צעירים. זהום נחלי החוף ב־ידי אדם גרם להשמדת רוב הצבים והאוכלוסיה כולה עומדת על סף ה־כליון. צבים רכים בודדים חיים עד־יין במערכת הנעמן, בשפלה הירקון ובנחל התנינים, שהוא השמור מזו־הם בין נחלי החוף.

לפני כמה חודשים ערכו אנשי רשות שמורות הטבע מבצע הצלה ר חילצו מתוך נחל אלכסנדר המזוהם 21 צבים רכים, ביניהם 10 בוגרים, והעבירו אותם לגן החיות בתל אביב ולגן הזואולוגי הניסויי של אוניבר־סיטת תל אביב, משם מתכוונים לה־עבירם למקווי מים לא מזוהמים ר לאפשר להם להתפתח במקומות אלה. אם לא יימצאו מקווי מים כאלה עלול הצב הרך להעלם מנוף ארצנו, כפי שנעלמו היען והתנין, האייל וה־דוב.

שמורות הטבע המוכרזות כחוק משמשות מגן לאוכלוסיית הצמח וה־חי. רשות שמורות הטבע המופקדת על החזקתם ועל הכשרתם לביקורי מטיילים פעלה בשנה האחרונה בהת־קנת דרכי גישה, שבילים ותגינים בשמורות הטבע בהר מירון, עין גדי, אי האלמוגים, אום ריחאן, עין פש־חה ונחל בוסתן. שמורת החולה שו־קמה.

הכרזת שטח כשמורת טבע היא תהליך מסורבל וממושך. השנה הכ־ריז שר הפנים על שמורות טבע נוס־פות: מצוקי קרית שמונה, החלק ה־שני של נחל דישון, נחל עמוד, נחל בצת, שמורה בהר כנור, גאון הירדן באזור כפר רופין, כורכר עתלית, נחל התנינים ועין גדי. הכרזתם של 15 מקומות נוספים כשמורות טבע נמ־צאת בטיפול של האגף לתכנון ב־משרד הפנים ר־40 מקומות נוספים בשלבי דיון בוועדות בניה ותכנון מקומיות ומחוזיות.

מי־ביוב מנתניה
פרצו אל נחל אלכסנדר
וגרמו מותם של
אלפי דגים

אינטרסים מנוגדים מעכבים הכר־זתם של שמורות טבע כמו התרמון, בקעת הבטיחה, שמורות הנגב ועוד. בבקעת הבטיחה נמשכת פעולת ה־הרס מדי יום, כאשר דייגים שורפים צמחיה, אנשי הבנין כורים חלוקי אבן, המטיילים מזהמים את השטח והשפכים זורמים בנחל.

גורמי פיתוח בארץ כמו מציע, חב־רת החשמל וצה"ל מתחשבים באח־רונה עם רשות שמורות הטבע ומבי־אים־בחשבון בתכנון גם את גורם הנוף. בשנה שעברה טיפלה רשות שמורות הטבע בקוי חשמל, טלפון וצנורות דלק שהונחו מהשפלה לירו־שלים, בקו החשמל המתוכנן בין פרץ לתמנע ובתכנון הדרכים החדשות ב־רמת הגולן, בגליל המערבי, בסיני ובנגב.

במקרים אחרים אין הדבר כך. ב־חוף הכרמל נפתחות מחצבות כורכר חדשות לבקרים ללא רשיון. פגיעות חמורות בנוף מורגשות במכתש רמון ובמכתש הקטן, בנחל צין ובחופי ים המלח.

חורבן הבית והרס המשק

מאת **הרב מרדכי פירון**

בימי בית שני היתה ארץ־ישראל חקלאית שנתברכה ביבולי תבואה ובשלל פירות מכל המינים. עדויות רבות על כך מצויות במקורות.

תמונת השגשוג הכלכלי הלכה ר נצלמה בהדרגה בעקבות המלחמות הקשות והאכזריות נגד הרומאים וה־גזירות הדתיות והכלכליות החמורות שפקדו את האומה מדי פעם כשהכ־ביד המשעבד הרומי את עולו על האוכלוסיה היהודית. פעולות האיבה כשלעצמן, שהתפשטו על שטחים נרחבים בארץ הן במרד היהודי הג־דול והמיוחד במרד בר־כוכבא, גרמו נזקים חמורים ביותר לשדות וביחוד למטעים, שקשה מאוד היה לשקמם. הלגיונות הרומיים הרסו והשחיתו באנדאליות פרועה את כל האילנות שנזדמנו להם במסעותיהם המלחמ־תיים. נוסף על כל אלה השתמשו שני הצדדים, הן המתקיפים והן המגינים, בעצי השדה לצורך פעולותיהם הקר־ביות. מפי יוספוס פלויוס שומעים אנו על מקרים רבים של שימוש ב־עצים לצרכים המלחמתיים.

אין שכחה לזיתים

בסכמו את השלבים הראשונים של המצור על ירושלים מוסר יוספוס: „הצל יתר צבאותיו פקד (טיטוס) ל־ישר את כל המקומות עד חומת העיר. הם הרסו את כל הגדרות המסוכות אשר הקימו יושבי המקום סביב לגני הירק ולשדי בתי אילנות וכרתו את כל עצי הפרי אשר נמצאו שם — — — הסבו למישור את כל המקום אשר בין הר הצופים ובין מצבות הורדוס הסמוכות לבריכה הנקראת עין הת־נינים" (מלחמות ספר ה', פרק ג', ב'). הרי לפנינו תאור ברור לכדי על ממדי השחתת האילנות ושאר הצומח בעקבות פעולות הצבא הרומי נגד המתמרדים היהודיים במרד הגדול.

עדות נאמנה על ההרס הגדול ש־נגרם למטעי הזיתים במרד בר־כוכבא שומעים אנו מהמקור הבא בתלמוד הירושלמי: „רבי יוסי אומר אין שכחה לזיתים. אמר רבי שמעון בן יקים, לא אמר ר' יוסי אלא בראשו־נה שלא היו הזיתים מצויים שבא אדריינוס הרשע החריב את כל הא־רץ, אבל עכשיו שהזיתים מצויין יש להם שכחה" (ירושלמי, פאה, פרק ז', א'). למדים אנו, אגב, מכאן כי למרות החורבן הגדול הצליח האכר היהודי להתגבר מדי פעם על הנזקים שנגרמו לעציו, להקים מחדש את מטעיו ולחדש את האספקה הסדירה לשוקי הארץ כפי שנמסר במקור של־פנינו לגבי שמן זית.

אולם למרות מאמציו הבלתי פוס־קים של הישוב לא יכלו יבולי השמן והגית למלא. אלא את צרכי השוק המקומי ודרישותיו המינימליות ועל כן, כדי למנוע מחסור במצ־רכים חיוניים אלה בארץ אסרו חכמי ישראל על היצוא שלהם לחוץ־לארץ, כפי שמצינו: „אין מוציאין לסוריא דברים שיש בהם חיי נפש כגון יינות, שמנים וסלתות. ורבו אר־מר, אומר אני שמוציאין יין לסוריא מפני שממעיט את התפילה. כשם ש־אין מוציאין לסוריא כך אין מוציאין מהפרכיא להפרכיא ור' יהודה מתיר מהפרכיא להפרכיא" (תוספתא, עבודה זרה, פרק ד', ג'; וראה בבלי בבא בתרא ד', עמוד א' — תנו רבנן אין מוציאין פירות מארץ־ישראל וכו').

מענין הוא שמצינו גם מקרים בהם השחיתו היהודים בעצמם את מטעיהם היקרים, תוך גישה של לאומיות קנאית, כדי שאלה לא יפלו כשלל לידי האויב ה־רומאי.

פליניוס מספר על מאמצי היהודים להשמית את עצי האפרסמון היקרים הגל פעולותיהם של הרומאים כדי למנוע מעשה זה.

הפעולות הצבאיות גרמו, כפי ש־הבאנו, נזקים כבדים לחקלאות הא־רץ על־ידי שריפת שדות והשחתת אילנות וכן על־ידי הריגתן של בה־מות המשק או החרמתן לצרכי ב־סות הרומאים. יתר על כן, האבידות הרבות והעצומות בנפש שסבלה ה־אוכלוסיה היהודית בעקבות הקרבות וכן השבויים הרבים שהוצאו על־ידי הרומאים לחוץ־לארץ כדי להמכר כ־עבדים בשוקי האימפריה, גרמו לחו־סר כוח־אדם חמור שנתן אותותיו בכל ענפי החקלאות והשפיע לא במ־עט על רפיון בעיבודן של הקרקעות ועל נטישת חלק כהן.

למנוע נטישת הקרקע

אולם אף הפסקתן של פעולות ה־איבה הצבאיות לא הביאה בעקבו־תיה הרגעה והבראה למשק היהודי הנזוק. המדיניות הרומאית המתכ־וונת של שוד ושסק כלכליים כי מטרתה העיקרית היתה בודאי לדחוק את האוכלוסיה היהודית משטחים נרחבים בארץ על־ידי נטישת קר־קעותיה והעברתן לבעלות נכרית. הציבור היהודי בראשותם של חכמי ישראל, מנהיגי האומה, התעוון ב־חרוף נפש כול מגמות הנישול ש־המשעבד. שורה ארוכה של תקנות שהתקינו על־ידי חכמינו מעידה על התמורות של המלחמה הכלכלית ועל אמצעי הנגד שננקטו על־ידי האוכ־לוסיה היהודית.

במשנה במסכת עבודה זרה אנו למדים: „אין משכירין להם בתים בארץ־ישראל ואין צריך לומר שדות, ובסוריא משכירין להם בתים אבל לא שדות ובחוץ־לארץ מוכרין להם בתים ומשכירין שדות. דברי ר' מאיר. ר' יוסי אומר בארץ־יש־ראל משכירין להם בתים אבל לא שדות ובסוריא מוכרין בתים ומש־כירין שדות ובחוצה לארץ מוכרין אלו ואלו" (עבודה זרה פרק א', ח') הבבלי מבאר: „מנהני מילי, אמר ר' יוסי בר חנינא דאמר קרא — לא תחנם (דברים ז') — לא תתן להם חניה בקרקע" (עבודה זרה כ', ב').

מאמצי חכמי ישראל לבלום נטי־שת הקרקעות שבבעלות יהודים כוונו לא רק במסלולים הלכתיים אלא נעשה גם מאמץ חינוכי הסב־ברתי נרחב לחזק את זיקתו הרוח־נית של הישוב לאדמת הקודש. ו„אמר ר' אלעזר כל אדם שאין לו קרקע אינו אדם, שנאמר — השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם" (יבמות, ס"ג, א'). ואף הרחיקו לכת וקבעו: „וזרע עבדיו ינחלוה — — מכאן אמרו כל הקונה ד' אמות בקרקע בארץ־ישראל מובטח לו ש־הוא בן העולם הבא" (מדרש תהלים, רוח ה').

וכלל חשוב הניחו: „אין אדם רשאי למכור שדה אחוזתו ולהניחם בפונדתו וליקח בהם בהמה, ליקח בהם כלים וליקח בהם עבדים ה־גדל בהם בהמה דקה אפילו לעשות בהם סחורה, אלא אם כן יענו, אם מכר הרי זה מכור" (תוספתא, ער־כין, פרק ה', ו'). כאמרים אלה וכיוצא בהם נאמרו בודאי תוך כ־מה מוצגרות לחבב את אדמת הארץ ועבודתה החקלאית על הרסביה ה־יהודיים ולבלום המגמות המסוכנות של הזנחת העיבוד ונטישת הנחלות.

(מאמר ראשון)

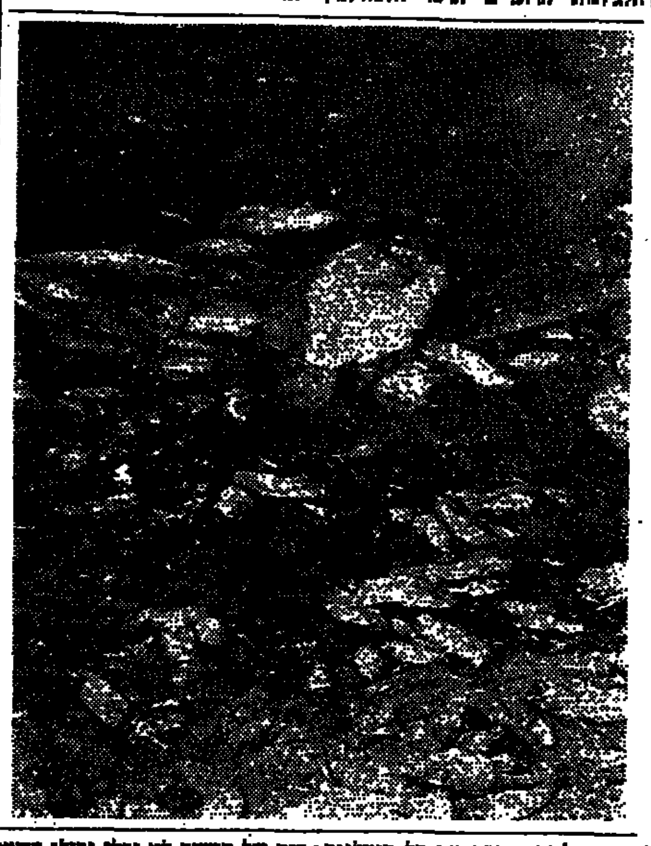

בתי־המלון יהיו ריקים

סקר שנערך לאחרונה ממליץ על שינוי המדיניות כלפי הענף

מאת **חביב כנען**

בעיות התפוסה יעסיקו בשלוש ה־שנים הקרובות את בתי־המלון ביש־ראל — מסכם סקר שנערך באחרונה על־ידי משרד רואי חשבון הורוואט, בבלי, מילנר ושות' הצופה, כי חלק מבתי המלון הנמצאים בבניה או בשלב של הרחבה, ימצא את עצמו ניצב בפני תפוסה בלתי־מספקת ר הכנסות שליליות במחצית שנות ה־שבעים. לכן, ממליץ הסקר, רצוי ש־הממשלה תנקוט במדיניות נכונה. הוזלת והשפיע על הגורמים העשו־ים להביא לירידת התפוסה, על־ידי הענקת אשראי למלונאים, עזרה כספית להתגבר על הקשיים ועל־ידי מסע פרסומת. אך בעיקר על ה־ממשלה לקיים מערך פיקוח על ה־מחירים הנדרשים מהתייר.

ההוצאות הקשורות בהקמת מלו־נות בישראל — אומר הסקר — הן מן הגבוהות בעולם בעשור האחרון; הן עלו במיוחד בשלוש השנים ה־אחרונות. יזם המתכנן מלון של 5 כוכבים חייב להקציב להקמת חדר 150 אלף ל"י עד 180 אלף ל"י (36 אלף דולר עד 45 אלף דולר), ואילו הקמת חדר במלון של 4 כוכבים עשויה לעבור על 100 אלף ל"י (24 אלף דולר). מחירים אלה גבוהים מן ההוצאות הכרוכות בהקמת מלון ב־לונדון, בבריסל, בניו־יורק או בפא־ריס.

לעורכי הסקר נראה כסביר שה־גידול במספר החדרים בירושלים ו־באזורה, ינוצל במלואו על־ידי ה־תיירים. מאידך הוקדשה — טוען ה־סקר — תשומת־לב מעטה לפיתוח חיפה וצפון הארץ כאזורי תיירות. אשר לתל־אביב ולאילת צריך קצב הבניה של מלונות בהן לשמש אזה־רה הן ליזמים והן לגורמים ממשל־תיים המעורבים בבנית בתי־מלון. מלוי החדרים שיועמדו לרשות ה־תיירים בין 1974 ל־1976 יהווה אתגר רב כשלא ברור מה מידת ההדרכה שיקבלו בעלי המלונות העתידים מ־הממשלה. תשומת־לב רבה הוקדשה באחרונה לאינפלאציה ולמחירים ה־גבוהים תמורת אירוח במלון ותמורת שרותים, לא רק בישראל אלא גם בארה"ב ובמערב אירופה. בהשוואה למרכזים בין־לאומיים כמו ניו־יורק, לונדון, פאריס, שטוקהולם או ציריך, סבירים עדיין המחירים בתל־אביב או בירושלים, אולם ההשוואה של רמת מחירי החדרים שיועמדו לר־שות השרותים לאורך חופי הים־התיכון עם אלה המוגשים לתייר ב־ישראל, איננה לטובת ישראל.

קיימים סיכבים שבעקבות הפעי־לות הטרוריסטית בשנים האחרונות בוטלו פעם בפעם סיורים לישראל. מאידך נראים סימני אזהרה שבקדום לא־טוב, המלווה עליה מתמדת ב־הוצאות, יש בו כדי לפגוע בפיתוח התיירות. חלק גדול מהוצאות התייר מושקע בחפצי אמנות, מזכרות, סיורים ופריטים אחרים (בנוסף לתחבורה לישראל וממנה) ה־חדר במלון והארוחות. ההוצאות המוגברות של התייר במקום, הא־חוזים המתחרים למורי־דרך, רשכות ובעקיפין, היעדר פיקוח ממשלתי, חברו יחד כדי להפוך מוצרים יש־ראלים מסויימים ליקרים מאד ול־יצור לישראל תדמית של שוק בעל מחירים מופרזים.

בעיה רצינית אחרת לפניה תועמד תעשית התיירות הישראלית, קשורה במחסור בכוח־אדם. כדי לעמוד ב־דרישה לספק 1 עד 1,2 עובד לחדר במלון של 5 כוכבים ו־0,7 עד 0,8 למלון של 4 כוכבים, על תעשית ה־תיירות הישראלית להכשיר בשלו־שים החודשים הקרובים 9000 עד 10,000 עובדים חדשים שמחציתם יתר מקמו בתל־אביב וכ־10% באילת ו־בדרום. המחסור בכוח־אדם מביא ל־תחרות בהשיכת העובדים הבכירים למלונות השונים על־ידי הבטחת משכורות מוגדלות וטובות שוליות שונות שבהצעמתן נאלץ לשאת ה־תייר.

עורכי הסקר מתעכבים גם על ה־צורך במציאת פתרון להפוגה עונ־תית, וגורסים ויסות מחירים בעונת החורף והטבות שונות. הם ממליצים שמשרד התיירות יעודד זאת על־ידי מתן תמריצים הכוונת תיירים לאז־רים שהשהיה בהם נחשבה כמהנה לעונה.

סין מרחיבה את קו התקשורת

מאת **ריצ'ארד לייאונס**,
מיוחד ל„הארץ"
מ„ניו־יורק טיימס"

האשינגטון

בעזרת טכנולוגיה אמריקאית מר־חיבה סין השנה הרחבה רבה את קוי התקשורת שלה עם יתר האר־צות. שלוש חברות אמריקאיות מ־מלאות תפקיד חשוב במתן עזרה ל־סינים בתחום זה. מצפים שעד סוף השנה יעמוד לרשות פקינג מספר בלתי־מוגבל כמעט של ערוצי תק־שורת באמצעות לוויינים, שיקיפו 60 מדינות. לפני שנה אחת בלבד היו קווי התקשורת הסיניים עם המערב ואף עם הכרות מעטים, וללא שימוש רב.

כפי שאמר מומחה אחד לענייני תקשורת: „סין נסחפה סוף־סוף ל־תוך מהפכת־התקשורת העולמית. ב־קנה־מידה קטן יותר אפשר היה לד־מות מהפכה זו להחלפתה של עג־לת־הסוסים בקו הטלגרף הראשון־יבשתי." אותו מומחה ציין שנערכות עתה בין ארצות הברית לסין כ־65 שיחות טלפון לחודש. זה מספר צנוע — אך מצפים שתוך שנה הוא יעלה עליה הלולה. יש עתה לסינים שב־נה ערוצי טלפון אל ארצות הברית ומצפים שעד סוף השנה יהיו להם 252.

מומחים בתעשיה הפרטית ובממש־לה הרוצים בעילום שמם — מודים שהזכרת שמם עלולה לסכן את המגע־ים העדינים בין סין לאמריקה — אמרו, כי לדעתם נובע העניין ה־סיני הגובר בקשרים עולמיים ב־עיקר מרצון להגביר את המסחר.

דובר אחר העיר: „מלבד זה כב־חבר שיש לסינים עניין כן בתקשורת — להפיץ את השקפתם וגם לשמוע מה אומר המערב." אותו דובר ציין שרק בימים אלה נפתח קשר טלפרי־נטר באמצעות לוויין, להחלפת חד־שות, בין הסינהואה, סוכנות הידיעות הסינית הגדולה, ובין קיודו, סוכנות הידיעות היפאנית. תחנות הקרקע הגדולות סופקו לסינים על־ידי חב־רות אמריקאיות ולפי התכנית עליהן להימצא לפני סוף השנה בשלב ה־תיפעל ולקשר את פקינג ושנגחאי באמצעות לוויינים אל 63 המדינות שגם להן תחנות קליטה על הקרקע, בין בפעולה בין בהקמה.

כן ראו בעניין יתרון נוסף לסין: „היו דרושים לסינים 30 עד 50 שנה והון תועפות כדי לבנות מערכת תק־שורת כה משוכללת כפי שהיא נמ־צאת בשימוש כאן. אם יעברו עתה לשיטה המיוסדת על לוויינים, הם יחס־כו בכך עשרות שנים וסכומים עצ־מים של כסף" — אמר מומחה אחד.

אחת החברות האמריקאיות העו־זרת לסין, „קומסאט" (קיצור של שמה באנגלית של „חברה לווייני התקשו־רת") היא הנציגה האמריקאית ב־„אינטלסאט", הקונסורציום הבינלאו־מי ללווייני תקשורת, שחברים בקונ־סורציום 83 מדינות, כולל סין. אינ־טלסאט הכניסה למסלול מעל לקו המשווה ארבעה לווייני תקשורת, כהם במשקל של יותר מטונה אחת. הם בגובה של כ־35,70 ק"מ וב־מהירות השווה לזו של סיבוב כדור הארץ. לפיכך נראה כאילו הלוויינים מרחפים בנקודות קבועות מעל ל־אוקיאנוסים האטלנטי, השקט וההודי.

בנק ישראל

מודיע:

מחר, יום שישי, 19 בינואר 1973, תונפקנה סדרות חדשות של איגרות חוב:

מילווה פיתוח מסוג „ברירה"	המילווה לבטחון המדינה
סדרה רס־א	תשכ"ט — 1969 * סדרה ג־ט

סכום ההוצאה

25 מיליון ל"י	25 מיליון ל"י

הפדיון והריבית

מילווה פיתוח מסוג „ברירה":

הפדיון בתום 5 שנים
ההמרה הכולם לפי הגבהה בשני החישובים:

א) **הקרן והריבית צמודות למדד:**
שיעור הריבית — 4.84%, על־פי חישוב של ריבית דריבית, דהיינו 26.66 ל"י: לסכום זה יתווספו הפרשי הצמדה על הקרן ועל הריבית.

ב) **הקרן והריבית — לא צמודות למדד:**
שיעור הריבית 10.76%, על־פי חישוב של ריבית דריבית, דהיינו 66.66 ל"י.
בכל מקרה מובטחים לפחות 50 ל"י נטו לכל 100 ל"י.

המילווה לבטחון המדינה:

הפדיון בתום 7 שנים.
ריבית שנתית בשיעור 6½ אחוזים. תשולם באורח שוטף פעמיים בשנה.
הקרן והריבית צמודות למדד המחירים לצרכן.

המחיר לציבור

מילווה פיתוח מסוג „ברירה": איגרות חוב למוכ"ז תימכרנה לציבור ב־100%; איגרות חוב ע"ש ב־99.5%.
מחירים אלה יהיו בתוקף ביומיים הראשונים בלבד. החל מהיום השלישי להנפקה ואילך תחול תוספת ריבית למחיר הרכישה.

המילווה לבטחון המדינה: איגרות חוב למוכ"ז תימכרנה לציבור ב־100%; איגרות חוב ע"ש ב־99.5%.
מחירים אלה יהיו בתוקף ביומיים הראשונים בלבד. החל מהיום השלישי להנפקה ואילך תחול תוספת ריבית בוצמדה למחיר הרכישה.

✱ **הרכישה:** איגרות החוב הנ"ל ניתן לרכוש בכל המוסדות הבנקאיים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך. הרכישה במועד ההנפקה משוחררת מתשלום עמלה.

✱ **הגבלת מס ופטור:** מס הכנסה על הריבית לא יעלה על 25%. הפרשי הצמדה על הקרן פטורים ממס **

✱ **מדד הבסיס:** יהיה 142.8 נקודות.

✱ **הרשום בבורסה:** הסדרות החדשות תרשמנה ותיסחרנה בבורסה לניירות ערך. כלומר, ניתן — במקרה הצורך — לממש את תמורת האיגרות בכל עת, אף לפני מועד הפדיון הסופי.

* הנפקה זו בוצעת במסגרת של חוק המילווה לבטחון המדינה תשכ"ט—1969. התנאים של הנפקה זו זהים בכל לתנאים המקובלים בהנפקת דומה של מילווה פיתוח הצמוד למדד.

** על־פי סעיף 97(א)(3) לפקודת מס־הכנסה.

ספורט־טוטו

השבוע מינימום
פרס ראשון:
200 אלף ל"י
(כולל העברה)
* * *
מינימום לכל הפרסים:
450 אלף ל"י
(כולל העברה)
היום המועד האחרון
למסירת הטפסים

עשה לך מנהג קבוע —
מלא טוטו כל שבוע!

המועצה להסדר ההימורים בספורט

חוק התכנון והבניה התשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי פתח־תקוה
הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מפורטת מס' פת/25/1" להודעה על הפקדתה יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים 1841 הנ"ל, עמ' 2146.

התכנית האמורה, בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקדה ב־משרדי הועדה המחוזית האמורה ו־כן במשרדי הועדה המקומית לתכ־נון ולבניה פתח תקוה וכל מעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתו־חים לקהל.

א. חורן
יו"ר
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה,
מחוז המרכז
א' שבט תשל"ג, 4.1.73

הסכם בין לשכת רואי־חשבון ונציב מס הכנסה:

יוקמו ועדות ערר לענין פסילת ספרי חשבונות

מאת אליעזר קרין
כתבר „הארץ" לענייני כלכלה

נציב מס־הכנסה עומד להקים ועדות מקצועיות לבדיקת ספרי חשבונות של נישומים. בידי פקיד השומה סמכות לפסול את הספרים שמציג בפניו הנישום, ואני הדרך היחידה לערעור הפתוחה בפני הנישום היא לפנות לבית המשפט המחוזי — תהליך ממושך ויקר. עתה סוכם בין הנציב, מר יעקב תביר, לבין ראשי לשכת רואי החשבון להקים ועדות־שלשה שבפניהן יוכל הנישום לערער על החלטת פקיד השומה ולפסול את ספריו. חברי הועדה יהיו רואה חשבון ושני פקידים בכירים (לא כמבורר פקיד השומה שפסל את הספרים) במס הכנסה.

הוראות חדשות

עוד סוכם, כי אם ועדות מקצועיות אלה יפסלו את ספרי הנישום, הוא יוכל לבקש דיון חוזר בועדת־שנים עליונה, שחבריה יהיו נציב מס הכנסה (או נציגו) ונשיא לשכת רואי החשבון. לאחר שלבים אלו יוכל הנישום לפנות גם בעתיד לבית המשפט.

בימים אלה הפיץ האוצר הוראות חדשות לניהול ספרים, שיכנסו לתוקף ב־1 באפריל. מטרת ההוראות היא לעודד נישומים לנהל ספרים. הן קובעות בין השאר, כי נישום יוכל לפנות לנציב מס־הכנסה, ולבקש הקלות בניהול ספריו בשים לב לאופי המיוחד של העסק; אם תוך 3 חדשים לא התקבל תשובה לפנית הנישום, יראו את הפניה כאילו אושרה. עוד קובעות ההוראות החדשות, כי סטיה לא־מהותית לא תהיה עילה לפסילת ספרים.

מוריס קנה

לשכת רואי החשבון מקיימת ביום ב' הבא את אסיפתה הכללית השנתית, ולה יוגש דו"ח של פעילות הלשכה. בין השאר מציין הדו"ח, כי ב־1972 הוקמה ועדה ממשלתית לענין הכשרת רואי־חשבון. נשיא הלשכה מר מוריס קנה, מציין בקשר לכך, כי בארץ היום יותר מ־1500 רואי־חשבון (1380 מהם חברי הלשכה), ומדי שנה מכשירים המוסדות להשכלה גבוהה כ־200 רואי־חשבון חדשים. אולם כיום חסרים בארץ, לפי הערכתו, 300–400 רואי־חשבון, והביקוש ילך ויגדל במקביל להתפתחות המשק. מר קנה הביע את צערו על שהאוניברסיטה העברית עדיין אינה מלמדת חשבונאות, דבר שהיה מגדיל את מספר מקומות הלימוד. בשנה האחרונה הקימה הלשכה מכון לחקר החשבונאות ליד אוניברסיטת בר־אילן, כדי לבצע מחקרים בשטח החשבונאות ולעודד השתלמויות של רואי־חשבון פעילים.

כלכלה ועסקים

מינמטל - לענף הממגורות

חתמה הסכם ידע עם החברה הצרפתית פוירה

מאת סופר „הארץ" לענייני כלכלה

חברת הבניה מינמטל חתמה על הסכם ידע עם חברת פוירה הצרפתית, החברה הגדולה ביותר במערב־אירופה בשטח יצור ממגורות מפח מגולוון גלי. התיכנון של מינמטל הוא להתרכז ב־1973 בייבוא ממגורות המיועדות לאיחסון גרעינים, בשיווקן בארץ וביצור של הול מקיבולת של 50 טונות ועד ממגורה בקיבולת של 2170 טונות. המחיר לצרכן יהיה כ־80 ל"י לטון. עד היום מאחסן המשק החקלאי גרעינים בממגורות מבטון ובממגורות מפח מגלוון שהם תוצרת חברה בריטית.

לפי התכנית, ייוצרו הממגורות במפעל הפלדה של מינמטל ביבנה.

ממגורות (בקיבול 750 טון) מה טיפוס שמינמטל תרכיב בארץ

חלקים שונים. ב־1974 יחלו ביצור עצמי של הממגורות המתכתיות.

סקר שוק שנערך על־ידי מינמטל הראה, כי הלקוחות העיקריים לממגורות הפח יהיו משקים חקלאיים. מינמטל תייבא ותייצר במבחר גדול,

מפעל זה יצר בשעתו את המכלים לאיחסון הנפט בקו צינור הדלק אילת־אשקלון. עתה עוסקת החברה בהקמת מבני תעשיה וקונסטרוקציות פלדה. החברה נמצאת בשליטת מר אלכס גתמן ושותפים בה משקיעי חוץ.

נמשכת ההסתערות על המניות

בשוקי ההון והכספים

מאת מרדכי צבי

ההסתערות הכללית על המניות נמשכה גם אתמול. המחזור היומי הסתכם ב־9.5 מיליון ל"י, מזה 6 מיליון ל"י בשלב השערים המשתנים. שלב הפתיחה התאפיין במגמת עליה, שנמשכה גם בסיבוב הראשון של המשתנים. אולם בסיבוב השני נחלש השוק עקב מימוש רווחים מצד הסוחרים.

יום נוסף של פעילות מסחררת עבר על שוק המניות, והביא עימו גל חדש של כספים להשקעות בבורסה. העליות הרצופות בשערים מקשות גם על אנשי הבורסה שבאולם המסחר להעריך נכונה את השינויים המהירים. בהעדר גורם מווסת, דוגמת המומחה בבורסה הניו־יורקית או הג'ובר בלונדון, נפל תפקיד זה על הסוחרים. אלה פועלים לטווח קצר מאוד, לעתים של ימים אחדים, בזמן האחרון מיום אחד למחרתו, ולפעמים משלב אחד של מסחר למשנהו. אלא שפעילות זו, שהיא בעיקרה אינטואיטיבית, היא השערים מקיצים שחקים.

במוקד עמדו גם אתמול מניות אי.די.בי. מניות הבכורה עלו 11.5 נק' ל־344, המחזור 203,000 ל"י ע"נ. הרגילות עלו 10 נק' ל־339, המחזור 281,000 ל"י ע"נ. ביותר ריכוז מניות אלו המורה כספית של 1.8 מיליון ל"י בקירוב.

מניות נוספות שבלטו:

✱ בנק מזרחי — עליה 3 נק' ל־238, המחזור 116,000 ל"י ע"נ.
✱ סטוק בל"ל — עליה 3 נק' ל־411, המחזור 106,000 ל"י ע"נ.
✱ הכשרת הישוב — עליה 4.5 נק' ל־247, המחזור 72,000 ל"י ע"נ.
✱ נכסים ובנין — ללא שינוי 280, המחזור 103,000 ל"י ע"נ.
✱ נאות אביב — עליה 4 נק' ל־98.5, המחזור 106,000 ל"י ע"נ.
✱ השקעות בנק הפועלים — עליה 11 נק' ל־320 המחזור 250,000 ל"י ע"נ.
✱ כלל להשקעות — עליה 6.5 נק' ל־273, המחזור 85,000 ל"י ע"נ.

דיבידנד, זכויות ואג"ח להמרה במזרחי להשקעות

חברת ההשקעות של בנק המזרחי תחלק לבעלי המניות דיבידנד בשיעור 10% לשנת 1972. הדיבידנד יחולק גם לבעלי מניות ההטבה שחולקו בגין שנת 1971, המניות שהונפקו אשתקד יקבלו רק 7.5% דיבידנד.

כן החליטה החברה להנפיק זכויות לבעלי המניות בשעור 2:1. יונפקו זכויות גם לבעלי זכות להמרה לפי יחס של מניה חדשה אחת לכל 26 ל"י ע"נ של אג"ח.

החברה תנפיק גם סדרה חדשה של אג"ח ניתנות להמרה בסכום של 3 מיליון ל"י.

מדד שערי המניות בבורסה התל־אביבית

100 — 31.3.67

	17.1.73	16.1.73
המדד הכללי	330.96	329.44
כספים וביטוח	282.06	281.38
בנקים מסחריים	307.50	303.31
בנקים למשכנתאות	286.99	289.33
מוסדות מימון ענפיים	259.15	259.02
חברות להשקעה	292.60	288.30
תעשייה	467.92	468.11
מסחר ושירותים	500.06	499.61
מקרקעין	287.61	286.78

שערי ניירות ערך בבורסה התל־אביבית

17.1.1973

בנקים מסחריים וחברות לאחזקות בנקאיות			
איהה' (מ)	347	+3	348
אי.די.בי. בב'	336	+3.5	344
אי.די.בי. ר"ג (ש)	332	+3	339
אי.די.בי.ב (ש)	366	+6	385
אגוד (ש)	428	+13	419
איי בריטי' ר"מ (מ)	350	+2	
איי בריטי' (מ)	353	+2	350
דיסקונט א' (ש)	785	+10	795
מזרחי (מ)	235		238
פועלים ר"מ (מ)	421	+6	423
פועלים (מ)	408	+4	410
בל"ל (ש)	408		411
בל"ל חדשות (60%) (ש)	405.5		408.5
בנקים למשכנתאות			
אפותיקאי (מ)	316		315
כרמל (מ)	194	−0.5	191
משכנתי בנין	281.5	−3	280
פתי משכנתי (מ)	322	−10	325
שכון בכ'	240	+3	240
טפחות מב'	271	−2	271
טפחות ר"ג	267	−1	264
שכון ר"ג	259.5	+0.5	265
מוסדות מימון ענפיים			
שלמון	147.5		147
אוצר לתעשיה	550		562
חקלאות	93	−1	93.5
פת' תעשיה מב'	84		
ביטוח			
הסנה	292	+3	294
סהר	264	−3	261
צור	174		176
מסחר ושרותים			
בית הרכב	90	+1	93
דלק (ש)	249.5		254
דלק (מ)	273	+4	273
קרור 1	500	+10	
קרור 10	448	+5	436
חשמל.	72	−1.5	73
סמנות	290	+3	277
צים ✱	291	+14	
מקרקעין, בנוי, פתוח והדרים			
אזורים	253		254
אפריקה 1	366	+11	
אפריקה 10	318.5	+0.5	319.5
הכשי' הישוב ש'	240	+1	244
הכשי' הישוב מ'	246.5	+4	247
סולל בונה מ'	187	−3	188
נכסים	277	−3	280
ישרס	203.5	+2	203
מהדרין	170	+0.5	167
מקפי הדר	123		122
משקיעים אקס	124	−4	123.5
נאות אביב	95	+0.5	98.5
פרי אור	165.5		165
ריאלקו	136	−2	
רסקו מב'	128	−2	128
רסקו רג'	96.5	+2	95
תעשיה			
אליאנס	640	−16	640
אלקו 1	116	−1	116
אלקו 2.5	116	−1	116.5
אלקטרה 1	323	−7	328
אלקטרה 5	330		330
ארגמן מב'	346		346
ארגמן (מ)	339	−3	332
אתא ב'	169	−0.5	168
אתא ג'	169	−0.5	169
דובק	396	−3	399
כבלים	228	−4	235
טבע (מ)	1000	+30	
כימיקלים	61.5	+0.5	62
ל' אפשטיין	86	+3.5	84.5
מולר	255	+9	
פניציה (מ)	136.5	+0.5	136
פניציה 10	130		
ניר חודרה	451		442
עסיס	290	−3	291
בושתן	369		366
ערד	125		125
שמן	139.5	−1	140
העל	295	−1	295
חב' להשקעות			
אלגר (מ)	116		117.5
אלרן (מ)	285	+1	285

מרכזית	336		336
פועלים השק'	319	+10	320
פז	118	+1	118.5
ולפסון 1	219	+11	219
ולפסון 10 (מ)	150	+3	148.5
אמפא	162.5	−3.5	165
דיסקונט השק. (מ)	319.5		322
מזרחי השק.	176	+1	
בל"ל השק.	316.5	−2	319
פריון	140.5	+2	141
חסותה	132.5	−1.5	
יצוא השק.	99	+2	99
כור	188		188
כלל השק.	270	+3.5	273
כלל תעשיות	235		239
צח	232.5	+0.5	234
פכיה	79.5	+3	85
נ פ ט			
נפטא	74.5	0.5	74.5
לפידות (ש)	155.5		155.5
לפידות (מ)	176.5	+0.5	
אגרות חוב להמרה			
שטרי הון בל"ל	160	+2	161
שטרי הון בל"ל	124	+3	125.5
פתי משכנתי	144	+3	149
הכשי הישוב	114.5	+0.5	115
אלקטרה	235		236
אתא	113	+0.5	112.5
דיסקונט השק.	148.5	+2	147
מזרחי השק.	121	+4	
מניות הנקובות במטבע חוץ			
אוניקו א' (מ)	97.5	−2	
8% אוניקו (מ)	126		
7% פ' התעשיה (ש)	217.5		
6% פ' התעשיה ג' (ש)	167		
6% פ' תעשיה גג (ש)	103.5		
6% פ' תעשיה גג 1 (ש)	103.5	−0.5	
גזית (ש)	74.5		

אגרות חוב

	סגירה	שינוי
צמודות לדולר		
5% חוצ ים המלח (ש)	211.2	+0.2
5% אג"ח ים המלח (מ)	132	
6% חשמל חטיבה ב' (ש)	136	−0.8
תלפסון קלור מאיר 6.5% אג"ח (ש)	88.9	−0.2
הולליס 5	116.8	−0.5
הולליס 6	113.7	−0.9
הולליס 7	119.2	
הולליס 8	107.7	+0.2
הולליס 9	104.1	−0.6
הולליס 10	105.7	+0.2
הולליס 11	105.6	+0.6
הולליס 13	105.4	−0.3
הולליס 14	105.2	+0.5
הולליס 15	107.6	
הולליס 16	108.8	+1
הולליס 17	109	+1.4
הולליס 18	110.9	+2
הולליס 5 פריון	113.3	
הולליס 7 פריון	115.2	−1.2
הולליס 8 פריון	103.1	+0.3
צמודות למדד קרן ורבית		
מלוה בטחון 1968		
סדרה א	165.3	
סדרה ה	165.5	
סדרה מא	162.7	−1.2
מלוה בטחון 1969		
סדרה א	158.3	
סדרה ט	152.6	
סדרה מא	153.5	−0.5
מלוה קליטה 1962 אינדקס 132.6	167.2	−0.4
מלוה קליטה 1963 אינדקס 132.6	237.5	
מלוה קליטה 1964 אינדקס 138.5	216.4	−0.7
מלוה קליטה 1965 אינדקס 110.1	194.6	−0.8
מלוה קליטה 1966 אינדקס 118.7	164	

מפתח: ר"מ — רגילות מבוכרות; א' — מניה א'; ב' — מניה ב'; ג' — מניה ג'; (ש) — על שם; (מ) — מוכ"ז; בלתי מסומנות — מניות רגילות; ● מוכרים בלבד; ✱ — קונים בלבד.

שערי מטבע חוץ בין בנקאיים (Interbank) אתמול (17.1.73) באירופה

מסירה מיידית (Spot)

ארה"ב $	2.3522/25	ל־1$ שטרלינג
מרקים גרמניים	3.2095/2100	ל־1$ ארה"ב
פלורינים הולנדיים	3.2256/60	"
פרנקים שוויצריים	3.7595/7600	"
פרנקים בלגיים	44.20/23	"
פרנקים צרפתיים	5.0870/900	"
לירות איטלקיות	586.70/90	"
ינים יפניים	301.80/302.20	"

מסירה מאוחרת (Forward)

	$/£	פר"ש/$	מר"ג/$
חדש:	2.3448/54	3.7568/85	3.2005/15
חדשיים:	2.3385/92	3.7545/55	3.1945/55
3 חדשים:	2.3316/24	3.7517/32	3.1894/904
6 חדשים:	2.3132/39	3.7389/405	3.1722/37

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

מה התייקר בכמה – ב־1972

מאת איתן ליפשיץ
כתבר „הארץ" לענייני כלכלה

המחירים לצרכן עלו במשך 1972 ב־12.4%. עליה זו מבטאת התיקרות שונה בכל קבוצות מוצרי ושירותי הצריכה אך בביחוד תרמו לעליית המדד התיקרות מחירי הדיור (ב־23.5%) והתיקרות מוצרי הלבשה והנעלה (ב־16.4%).

מהנתונים המפורסמים מתברר כי ב־40% לערך מפריטי „סל" ההצטרכות חלה במשך 1972 התיקרות של 15% ויותר. מבין הפריטים החשובים יצוינו ירקות ופירות, משקאות אלכוהוליים, דירות בבעלות דיירים ושכר דירה בדירות שכורות.

ב־20% בלבד מפריטי ההצרכות עלו מחירים בפחות מ־5%, ביניהם יצוינו מצרכי מזון בסיסיים (כגון קמח, לחם ואורז), סיגריות, כלי רכוש, גז ונפט, תרופות, חינוך בגני חובה ובבתי ספר יסודיים, בנזין, שרותי דואר, נסיעה לחוץ־לארץ.

✱ **מצרכים ושרותים עם שיעור עליה של 15% ויותר:**

ירקות ופירות, משקים אלכוהוליים, דירות בבעלות הדייר ודמי מפתח, שכר דירה בדירות שכורות, צביעה וסיוד הדירה, עבודות שרברבות, חשמלאות, נגרות, עזרה בבית, כלי־מיטה וכבסות, הבצלה, שרות ועזאי פרטי.

✱ **מצרכים ושרותים עם שיעור עליה של 10%—15%:**

עופות, דגי פילה ובקלה, שימורי דגים, ביסקויטים, ארוחות במסעדה, רהיטים, ציוד חשמלי (פרט למקררים ומכונות כביסה) שיעורים הרצאות בקורסים, ספרים עתונים ושבועונים, שיעורי נהיגה, תספורת ושרותי מכונים ליופי, הלבשה.

✱ **מצרכים ושרותים עם שיעור עליה של 5%—10%:**

בשר, דגים, תבואה, גבינות, שוקולד וממתקים, קפה, תה, קקאו, ארוחות בבתי־ספר ובמקומות עבודה, חשמל, סבון ואמצעי נקוי, צרכי משק־בית, מקררים חשמליים, מכונות כביסה, שרותי קופות חולים, הצגות תיאטרון, קונצרטים, טלויזיה, סיגריות, צרכי רחצה, קוסמטיקה, שרותי משפט.

✱ **מצרכים ושרותים עם שיעור עליה של עד 5%:**

לחם, קמח, עוגות, אטריות, אורז, נקניקים, שמן, מרגרינה, חלב, לבן, סיגריות, גז רכוש, גז נפט, תרופות, חינוך בגן חובה ובבתי ספר יסודיים, מכשירי טלוויזיה ורדיו, רשיונות נהיגה, דואר, נסיעה לחו"ל.

ידיעות עסקיות בקצרה

● [illegible] 50,000 [illegible] בית המשפט המחוזי בתל־אביב, על חשבון שכר טרחתו של רואה־החשבון יוסף וולפוביץ המשמש נאמן בהסדר של חברת הבניה א"ר"ב בע"מ בבעלותו של מר יעקב ארמרניק. כנגד החברה היו בעבר הליכי פירוק שהופסקו לאחר שנחתם בנובמבר 1971 הסכם להסדר חובות לפיו התחייב מר ארמרניק לערוב אישית לתשלומי החובה. חצי מיליון ל"י העומד להלוקה בין הנושים המובטחים והבלתי מובטחים. מר ארמרניק שהיה אחד הנושים ויתר על חלקו. לאחרונה פנה הנאמן לבית המשפט בבקשה לאשר את החלוקה הבאה של הכספים: 40,000 ל"י לשלטונות מס הכנסה (פשמ"ג), 31,150 ל"י פיצויים ל־10 מעובדיה לשעבר של החברה, 5000 ל"י לביטוח לאומי, 130 ל"י לרשם החברות, 7,500 הוצאות פירוק לעו"ד ע. ווייס ו־23,354 לנאמן לכיסוי הוצאות נוסף לשכר הטרחה הזמני 50,000 ל"י. כן אושר תשלום נוסף למס הכנסה על חשבון חוב בדין קדימה 35,000 ל"י, ו־33,165 ל"י באופן זמני לתביעות בדין קדימה שטרם אושרו. יתרת הסכום 274,350 ל"י העומדה לחלוקה בקרב הנושים הבלתי מובטחים, בסכום כולל של 2.5 מיליונים ל"י.

● כינוס נכסים. עו"ד י. אקשטיין מונה בבית המשפט המחוזי בתל־אביב לכונס־נכסים של חברת מוצרי מבין בע"מ, על פי בקשת הבנק לפיתוח התעשיה בישראל בע"מ הנושה בחברה 137,266 ל"י. לחברה מפעל לעיבוד שבבים בנצרת עלית. בעלי המניות, משקיעים מארה"ב, הפסיקו את הפעלת המפעל לפני חדשים מספר. הבטחונות שבידי הבנק כוללים שעבוד על המכונות של המפעל, על המוניטין שלו, מקרקעין, ועל הון המניות שטרם נדרש הפרע.

טכנולוגיה 73
TECHNOLOGY 73

היריד הבין לאומי תל־אביב

23-31 באוקטובר 1973 - גני התערוכה, יריד המזרח.

התערוכה מיועדת לאנשי עסקים ואנשי מקצוע בלבד.
שעות הפתיחה: 10 בבוקר — 5 אחה"צ

רשימת הענפים העקרים:

קבוצה א': מכונות כלים / מכונות ייצור / ציוד תעשייתי / משאבות / מדחסים / מערכות הילוכים והנעה / שסתומים וצינורות.

קבוצה ב': הנדסת חשמל ואלקטרוניקה / מערכות תקשורת / כבלים ותילים / מכניקה עדינה / אופטיקה / מכשירי בקרה ומדידה.

קבוצה ג': ציוד לתעשיה / מתקני קרור / מתקני חמום / אורור והנדסה / ספרות טכנית.

קבוצה ד': מחקר ופתוח / טכנולוגיה חנוכית / שרותי ייעוץ

קבוצה ה': בניה — מכונות לבניה וקונסטרוקציה / חלקי בניה מתועשים / יחידות טרומיות / חמרי בנין / מכונות וציוד לעבודות עפר וכבישים.

הזמנת שטחי התצוגה לתערוכה עד 30 ביוני 1973.

לפרטים נוספים נא לפנות:
למחי המציגים, יריד המזרח — חברה לתערוכות בע"מ
גני התערוכה, שד' רוקח, תל־אביב, טל. 774131, ת. ד. 21075.

בעיית מחסנים ??

הידעת שאפשר להקים מבנה מחסן־מתנפח תוך חודשיים במחיר של
120 ל"י / למ²
בגודלים מ־200מ² עד 3000מ²

✱ למחסנים
✱ בריכות שחיה
✱ מגרשי ספורט
✱ תערוכות וארועים

לקבלת פרטים נא לפנות
„מבנים מתנפחים"
ת.ד. ת"ד 59 או טלפון 910983

המכון לפריון העבודה והייצור
בית־הספר למנהלי עבודה

מסתיימת ההרשמה

לקורס מנהלי־עבודה

ליהודי צרב בתל־אביב, בפברואר 1973
לבוגרי הקורס קיימת אפשרות לקבלת מענק השתלמות בחו"ל

מיועד: למנהלי עבודה וראשי צוותים בפרעל.
משך הקורס: כ־14 חדש.

פרטים והרשמה: תל־אביב, דרך חיפה 21, טל. 252261, 266271.

הקרנות בנאמנות בנק לאומי

ב־	צמיד	גביש	בדולח	פיא	יגדל
מחיר היחידה	125.19	120.36	164	294	324.1
מחיר השוק	—	—	162.4	286.5	317.8
מחיר פדיון	122.37	117.3	159.9	283.7	314.7
גידול ערך היחידות (כולל דיוידנד שהושקע מחדש) ל־12.1.73					
בשנה האחרונה	14.2%	27.2%	59.3%	50.8%	53.7%
בשנתיים האחרונות	29.4%	51.3%	—	92.5%	136.9%

1. מחיר היחידה הוא מחיר הנפקת יחידות חדשות תמורת פחות מ־10.000 ל"י. מחיר הרכישה בסכומים גדולים יותר יורד בהדרגה בהתאם לתנאי התשקיף.
2. "פיא" ו"יגדל" אינן מנפיקות יחידות חדשות.
3. מחיר השוק הוא המחיר בו נסחרו יחידות ישנות ביום הבורסה האחרון.

תשקיפים, רשימת ההשקעות של כל הקרנות ופרטים נוספים אפשר לקבל בכל סניפי בנק לאומי ובנק אגוד ואצל חברי הבורסה.

החברה המנהלת:
פיא חברה ישראלית לניהול קרנות נאמנות בע"מ

בנק דיסקונט לישראל בע"מ

		מחיר היחידה	מחיר פדיון
אלון	$ 31% אינדקס 69%	ב.ד. 122.26	ב.ד. 119.26
דקל		518.1	495.1
ברוש		265.3	253.9

המנהל: חברה להשקעות של בנק דיסקונט בע"מ

בנק יפת בע"מ

שבע פרסים בפרדיון הספקולנט!
בכל יום ד'
במוסף השבועי של הארץ

שני מגרשים בדניה

מיועדים לבניה מסחרית

✱ מגרש אחד 1,200 מ"ר.
✱ מגרש שני 2,000 מ"ר.
תנאי התכנון והתכניות לבנית ערים — נוחים ביותר.
✱ המגרשים נמצאים באזור מפותח של דניה.
✱ לבניה מידית או השקעה לטווח ארוך.

לפרטים פנה:
דניה חברה לפתוח בע"מ
שד' וודג'ווד 8, חיפה, ת.ד. 6184 — טל. 86883/4 (04)
שרות ערב מיוחד — טל. 254160 (04)

תנובה מרכז שתופי לשווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ
סניף מחוזי רחובות

מכרז להקמת בניני תנובה בראשון־לציון

מתבקשות הצעות מקבלנים להקמת בניינים ותכבות לבניני תנובה בראשון לציון, רח' מבואה הצפוני פינת רח' בן־צבי.

תכניות ומפרטים למבנים הנ"ל ניתן לקבלן במשרדינו ברחובות רח' בילו 41 חדר 109 בשעות העבודה המקובלות. על המעונינים להגיש הצעותיהם עד יום ו', 16 לפברואר 1973 שעה 10.00 לפנה"צ, לתיבת המכרזים של מרכז תנובה בתל־אביב, שדרות שאול־המלך 8 חדר 226. להצעות יש לצרף כתב ערבות בנקאית ע"ס 50,000 ל"י. ההצעה אשר לא תוצמד אליה ערבות בנקאית לא תיפתח ולא תובא לדיון. תנובה מתחייבת לתת תשובתה עד לתאריך 16 למרץ 1973 כולל. בעת קבלת התכניות והמפרטים יקבלו המעונינים סך 250 לירות אשר לא יוחזרו בשום מקרה. תנובה אינה מתחייבת לקבל ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

תנובה בע"מ
סניף מחוזי רחובות

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו
ה"פ 3/3/73
בענין הצואה של המנוח דיפסבורג, שנפטר ביוהנסבורג, דרום אפריקה ביום 21.10.68.
המבקשת: גב' רחלי איזיקס בבירסלאון דרום אפריקה, דרכון אפריקאי 189616 ע"י ב"כ יוחלמן צבבאל עו"ד אשר כתובתו למסירת כתבי בית־דין היא: רח' הגבעה 57 תל־אביב.
הנני מזמין בזה כל אדם להתיצב בבית המשפט תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, וליתן טעם מדוע לא יינתן תוקף לצוואה האחרונה של המנוח הנ"ל ומדוע לא ייתן צו קיום לצוואה הנ"ל, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.
דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ירושלים
אדיסון — המות בינואר האדום
אוריון — אגרוף הברזל
אורנע — שבע הדקות
ארנון — בית החולים
הבירה — הלילה הנצחי
הן — מציצים
ירושלים — הארי המזוהם
סמדר — הלחישה שבלב
עדן — זעם האל
רון — סיפורה של גרושה

חיפה
אורה — מגעים
אוריון — אורסוס נגד אורסוס
אורלי — מציצים
אמפיתיאטרון — קורותיה של קטינה
ארמון — הופן דינמיט
בית-רוטשילד — הבושה
גל-אור — הפשיטה על רומל
חן — פרנזי־היצ'קוק
מוריה — שוד הטלפונים הגדול
מירון — דם רותח
עצמון — הכמהים לאהבה
עממי — סלמוניקו
פאר — מרי מלכת הסקוטים
רון — התפוז המיכני
שביט הכרמל — רסיסי חיים

קריות (חיפה)
בית העם — מה נשמע דוק
היובל — סלמוניקו
זהר — סלמוניקו
יובל אור — הפשיטה
ניצן קרית ים — סלמוניקו
סביון — מה נשמע דוק

הרצליה
דוד — מה נשמע דוק
דגניה — אהבה בצל הפחד — סרט תורכי
תפארת — מציצים
היכל — מישהו אחרי הדלת

רמת־השרון
גיל — אירמה להדוס

חדרה
בן-זהר — השיטה האנגלית
חוף — שוד הטלפונים הגדול

נתניה
אסתר — שמי הוא שאפט
יגיל — דמות האהבה
סמדר — צ'יקובסקי
שרון — מה נשמע דוק

ראשון־לציון
תפארת — הצגה

רמת־גן גבעתיים
אורדע — פרפרים הם חפשיים
אורלי — דקמרון
ארמון — מציצים
אואזיס — יום א' הארור
גל-אור — סירות הפשע
הדר — הכומר האקדוחן
לילי — תקרית בולצבורג
שביט — המתנקש

פתח־תקוה
הדר — ממשיכים לקרוא לי טריניטי
היכל — הצגה — באידיש
שלום — במעגל השקרים

בת־ים
אורנים — המורדים
עצמאות — סלמוניקו
בת-ים — הסקרן

חולון
ארמון — סיפורה של גרושה
דינה — ממשיכים לקרוא לי טריניטי

יפו
צליל — ידע הבשרים

תל־אביב
אופיר — נולד לאלימות
אורלי — מציצים
אלנבי — הסנדק
אסתר — כלבי הקש
בן־יהודה — הקשר החמישי
גורדון — אורות הגג
גת — המנתח של דוריאן גריי
דקל — מאפיוזו
הוד — שוד הטלפונים הגדול
זמיר — נשואים מושלמים
חן — פרנזי־היצ'קוק
קריטריון — מ.א.ש.
מוגרבי — סלמוניקו
מקסים — תפוס לי מרגל
מרכז — חרב השטן
מתמיד — משפחת מקיבסטרס
סטודיו — פליני־רומא

עדן — דמות החיים
פאר — התפוז המיכני
פריז — הצגת הקולנוע האחרונה
צפון — קורותיה של קטינה
רמת-אביב —
בצרת הטלפון הבלש
שדרות — המקצועי
תכלת — מיני ומוסקוביץ
תבור — אלופי הקארטה
תל-אביב — אגרוף הפלדה

האופרה הישראלית מציגה

18/1 ● 20/1 ● 22/1 ● 27/1 — תל־אביב.
25/1 חיפה אולם ארמון (ב־9.15).

לילה בונציה

אופרטה מאת יוהן שטראוס
ההצלחה הגדולה של העונה.
המנצח: אריה לבנון

תל-אביב	ירושלים	חיפה
23.1.73	31.1.73	1.3.73

הצגות מיוחדות של האופרה הנודעת

לה בוהם מאת פוצ'יני

ההצגה: אדיס דה-פיליפ
המנצח: גארלד קרוג
בהשתתפות האמנים האורחים מהאופרה בציריך
מאריאן דורש ● פרנקו גוריצי'
(מימי) (רודולף)
עם: קלאודיו אוולה ● ליליה שני ●
מרדכי בן-שחר ● פטר פלדמן

כרטיסים להשיג: אלנבי 1 — ת"א ● בן־נאים — ירושלים
קופת מכבי — חיפה

תיאטרוני ישראל

הערב 18.1

הבימה:
בקין הימים:
תל־אביב האולם הגדול
הכנסת כלה:
תל־אביב האולם הקטן

הקאמרי:
אלופי העונה:
תל־אביב
יעקבי ולידנטל
(שם זמני):
ת"א צוותא

התיאטרון העירוני חיפה:
החטא ועונשו:
חיפה

הערב בבית לסין
7.00 — יצאנית הצמרת — בונואל
9.15 — המדבר האדום — אנטוניוני

בית העתונאים ע"ש נ. סוקולוב

ביום שלישי 23.1.73 בשעה 8.45
ערב העתונאים
(בשיתוף עם המח' לתרבות בעת"א)
מס' 3 (624)
בתוכנית:
התפוז המכני בישראל?
(אלימות וסדר)
משתתפים:
תנ"צ אריה ניר
(נציב שירות בתי־הסוהר)
תת־ניצב אריה קרתי
(ראש המחלקה לתפקידים מיוחדים במשטרת ישראל)
ד"ר פימר סילפן
(פסיכיאטר בשירות בתי־הסוהר)
יגאל לב (מעריב)
עורך ומראיין — שמואל שי
כרטיסים — ברח' קפלן 4, בשעות 8.30 בבוקר עד 7 בערב; ביום ו' — עד שעה 1 בלבד.
תערוכה אריה זליגפלד פתוחה בשעות הנ"ל עד 31.1.73.

פגודה
מסעדה סינית
מזוג אויר מלא
הנהלה וטבח סיניים
פתוחה לארוחות צהריים וערב
חיפה, בת גלים.
(מול הבריכה) טל. 524585

כתיבה במכונה
הלמוד היטב כ־12 שעה
בבית הספר למסחר
"רימון"
ת"א דיזנגוף 85, טל. 281985
שיטה עיונית. פיקוח ממשלתי

כוכבים ומזלות * רדיו * טלוויזיה *

באנדלוזיה קרוב לגרנאדה

מאת **מוטי נצר**

לוליק אינו פנים חדשות בזמר הישראלי. לפני כעשר שנים, שמענו ממנו כמה שירים יפים „השירי־נים יצאו“, „זמר המלח האיטלקי“ ו„ששת המיותרים“. הוא הופיע בכמה מועדוני לילה, ומאז שנת 1962 נעדר מהארץ. עד 1966, הופיע לוליק ברחבי אירופה. בשוויץ, סיציליה, סאן מוריץ.

מספר לוליק: באנדלוסיה, קרוב לגראנדה, חייתי עם צוענים ששמו בתעודת הזהות אברהם לוי — „מהם שאבתי את האהבה לשירת הפלאמנקו ולשירה הספרדית. במסעותי נפגשתי עם הרבה זמרים (מאקו איבנאה, לוס פאראגוואיוס, ועוד) הם לימדו אותי שירים דרום אמריקאים. אני אוהב לזמר שירים עם רגש, שירים עם גוונים, שירי אהבה, שירי תפילה, שירי געגועים ועדנה. כל הדברים האלה ישנם בשירה הדרום־אמריקאית.

השירה הספרדית היתה קרובה ללבי עוד מבית אבא ואמא. ההורים מדברים ושרים בספרדית ובספניולית לכן התקרבתי כל כך לשירים הספרדים הדרום אמריקאיים. אני אוהב שירי יה־יה, אני מתנגד לשירים עם רעש בלתי סביר. בשירה הספרדית והדרום־אמריקאית מצאתי כל מה שחיפשתי.

אחרי ארבע וחצי שנות נדודים, והופעות, הרגשתי שאני צריך לחזור לארץ. הגעגועים היו עזים. רציתי לחדש את היכרותי עם הקהל הישראלי ששכח אותי. התחלתי להופיע במקומות קטנים, כדי לחדש את הכרותי עם הקהל. אחרי השתתפותי בהצגת „איש למאנשה“ (בתפקיד „רומרידי“, הזמר בפונדק) אחר כך באו ההצגות „גבעת ספון ריבר“, „איש חסיד היה“, „גסיטו מדומה“ (ערב שירי לאה גולדברג) ועתה משתתף לוליק בהצגה „הכנסת כלה“ בתיאטרון הלאומי הבימה.

לוליק הוא מהמעטים שאינם נגרפים בזרם הפזמונים העכור. הוא זמר ההולך בדרך הקשה. ומזמר רק מה שמוצא חן בעיניו. טעמו אמנם אינו כצו האפנה אך זה מה שמיחד אותו.

אומר לוליק: אני מחפש מלחינים והמלחינים שיעבדו יחד אתי. שיחברו שירים שיתאימו לאופי שלי ולסגנון השירה שלי, לאיסוף שירים טובים ולהכין הכנית באורך מלא דרוש כסף רב, בכך אינו יכול לעמוד. אז גמלה בליבו החלטה לעשות תקליט של שירי לורקה בעברית. שירי לורקה הם אהבה ישנה

לוליק: אני שר רק מה שאני אוהב

שלו. את החומר הוא מכיר כבר כתריסר שנים. תקליט שירי לורקה הוא עבודה כמעט עצמית. לוליק שר, מנגן ואף הכין את העיבודים לכל תריסר שירי התקליט. הלחנים של אריה לבנון ותרגומי השירים, ובהאר כתוך „רומנסרו צועני“, ו„הבושם והסכין“, של רפאל אליעז. חברת התקליטים הסכימה לממן את הקלטת שירי לורקה אך לא להזה או התערבה בבחירת החומר. אמנם זה תקליט לקהל, אבל היה ברור לי שזה לא יהיה תקליט מסחרי. זה תקליט יחודי המתאים ו־מיועד לקומץ אנשים שאוהב שירים יפים וטובים. ושירת לורקה לדעתי, אינה רק טובה אלא נפלאה.

בצד הופעותיו בהצגה „הכנסת כלה“ ממשיך לוליק להופיע עם שירי לורקה. הופעותיו מתקיימות בעיקר בלילות שבת בקיבוצים. זו מסגרת האהובה על לוליק. קהל חברי הקיבוצים הוא לדבריו קהל סימפאטי מאד, קהל תרבותי הנכון להקשיב לחומר רציני.

אם בגלל טעם הקהל, או בגלל טעמם של עורכי תכניות ברדיו, השירים של לוליק כמעט אינם מושמעים. אך לוליק אינו מוכן בשל כך לשנות סגנון. מעודד מהצלחתו של תקליט שירי לורקה (הצלחה אמנותית ודאי, לא מסחרית) עובד עתה לוליק על הכנת תכנית יחיד חדשה שנושאה יהדות ספרד בתקופת האנוסים. כל החומר מתאים ונאמן לתקופה. בתכנית (אותו ילוו שלושה נגנים צילו, חליל וגיטרה) מקווה לוליק לצאת בעוד שלושה חודשים.

עובדי הרדיו מתוסכלים

מאת **גדעון אלון**

מאז הופעה הטלוויזיה בחיינו, לפני כארבע שנים, נדחק הרדיו לקרן זווית. הוא הפך להיות בן־חורג של רשות השידור ושל כל ציבור המאזינים, שנטש את מקלט הרדיו בשעות הערב „ומתמסר“ בדבקות לטלוויזיה. לציבור עדיין אין תחושת הבחנה בין תכנית רדיו טובה לתוכנית טלוויזיה גרועה — אמר מנהל הטלוויזיה מר ישעיהו תדמור בשבוע שעבר. הוא הוסיף כי הצפיה בטלוויזיה מפורת, יחסית למספר שעות השידור. משפחות רבות מאד אינן בוררות את התוכניות, אלא צופות בכל משדרי הטלוויזיה בצורה מטמטמת או מטומטמת.

עובדי הרדיו מתקנאים בחבריהם בטלוויזיה. הם אינם זוכים לאותה מידת פופולריות כעמיתיהם על המסך. הם משתדלים שתוכניותיהם ישודרו בשעות בהן „שובתת“ הטלוויזיה ואינם מעוניינים בתחרות, כיון שמתוצאותיה ברורות מראש.

מה חושב על כך מנהל רדיו מר משה חובב מה דעתו של איש הרדיו הוותיק על השתלטותו של הרדיו במערכת התחרות עם הטלוויזיה?

במאמר שפירסם באחרונה מר חובב בבטאון הפנימי של רשות השידור הוא כותב: „קרו בשנתיים האחרונות כמה דברים שהם גדולים בחיי הרדיו: תום הלדת הטלוויזיה, כלומר התבססות הן מבחינת מערכת משדרים והן בציבור; תנודות כח־אדם מהרדיו לטלוויזיה המשברים ברדיו בעקבות התפתחות הטלוויזיה, קיבלו גם צורה של תחרות עם הטלוויזיה. יש ברכה בכך, אבל יש גם לא מעט קושי“.

מר חובב מזכיר במאמרו גם את התחרות בין הרדיו והתחנה הצבאית גלי צה"ל. כזכור שיגר מנהל הרדיו לפני כחצי שנה מכתב אל מנכ"ל רשות השידור מר שמואל אלמוג בו עירער על זכות קיומה של התחנה הצבאית במתכונתה הנוכחית, וטען, כי היא הפכה למתחרה מובהקת לרשת ב' של שידורי ישראל, דבר הגורם לדבריו, לציותתם לרעת שידורי ישראל.

עתה אומר מר חובב: „גלי צה"ל עיצבה לעצמה צביון אורחי. לזכות התחנה יש למנות לא מעט דברים ויש גם דברים שליליים הנובעים בחלקם. מעצם קיום התחרות המובהקת על־ידי תחנה החיה, למעשה, מחוץ לרשות ובכיפול כפופה לה. עם זאת גורמי תחרות אלה (הטלוויזיה וגלי צה"ל), מדרבנים כל הזמן את הרדיו להיערכות חדשה, אשר טרם התעצבה סופית. אנשי הסטטיסטיקה ציינו שנוצרה כמעט התייצבות בציבור המאזינים והצופים בין הרדיו והטלוויזיה. לאחר שתהיה התייצבות יותר מלאה, נוכל להגיע לתמונה יותר ברורה של היערכות הרדיו. השיפוצים התיקונים עדיין באמצע הדרך והמסקנות צריכות להיות בנויות על מה שיגבשו הסקרים".

מנהל הרדיו מביע פסימיות לגבי מימוש תוכניות ההרחבה אם לא יועמדו לרשות הרדיו אמצעים נוספים: „אם לא תהיה תוספת באמצעים אני חושש לעצירת הרדיו שפירושה נסיגה לאחור. עכשיו מתוות האמצעים היא מכסימלית, מה שנעשה עכשיו הוא כבר מעבר לשולי הקדרה“. כמו כן ישנה לדעתו לרדיו, במצבו הנוכחי, מיגבלה בכך שלא קיימת בקרה בכל מעגל הייצור הרדיופוני: „זו תולדה חזונית הכברוזית — אומר משה חובב. בעבר היו נוהגות שלא עלו יפה, על־ידי גוף מאזינים חיצוני, ביקורת של מנהלי חטיבות וכו'. לדעתי עדיפה בקרה פנימית מקצועית על חיצונית ובלתי־מקצועית. הכוונה היא שחברים בדרגים שונים יתבקשו להאזין ברוטציה של שעות, תחומים ולהביע דעתם בצורה מפורשת ומבהירה בפני העובדים העוסקים בדבר“.

אין ספק שהרדיו נמצא על פרשת דרכים. הוא שואף להחזיר לעצמו את היוקרה שאבדה לו מאז הולדה הטלוויזיה בפעולתה. דבר זה יוכל להתממש רק תודות לתוכניות בעלות רמה איכות, שיסגלו את הציבור המטומטם (אליבא דישעיהו תדמור) לסגור את הטלוויזיה ולהאזין לתוכנית טובה, מעניינת ומרתקת יותר ברדיו. אך לשם כך צריכים קודם כל להעלות את רמת המשדרים, דבר שיחזיר לציבור את אמונו ובטחונו ברדיו.

יצירות חדשות בבת־דור

שלושה כוריאוגרפים — מנואל אלום יליד פורטוריקו, איגנה אלכסנדרוביץ — עולה חדשה מבריה"מ ודומי רייטר־סופר — כוריאוגרף ישראלי, מכינים בימים אלה יצירות חדשות עם להקת מחול בת־דור, שלוש מהן בבכורה עולמית. הבכורה הראשון יוקיים ב־8 בפברואר בתיאטרון בת־דור בתל־אביב „פאלומאס“ למנואל אלום מבוצעת על־ידי נשים המגלמות יונים שקסות ההופכות צפורים טורפות. המוסיקה — פאולין אוליברוס. יצירתו השניה של אלום — מחול לפי מוסיקת הפתיחה „אשמדאי“ של יוסף טל.

היצירה של איגנה אלכסנדרוביץ היא „אופקים“ לפי מוסיקה של יעקב גלבוע.

דומי רייטר־סופר מחבר בשל כתי העבודות שהעלה עם להקת בת־דור: „בגיא צלמות אשירה לך אהובתי“ ו„שירת דבורה“. שתי היצירות הללו מבוססות על מוטיבים מן המקרא. הפעם מכין רייטר יצירה קבוצתית הדנה בכחוריה שבחיי אנוש כאשר התקוה לטוהר לעולם עוכרת. התפאורה — יעקב בוסידן. המוסיקה — אלפורד וגיון מקי־קייב.

תאורה לכל ארבעת הריקודים — חיים תבלת.

בוסתן דרום אמריקאי

בימים אלה נערכות החזרות להצגת „בקצב הפמפס“ (בוסתן דרום־אמריקאי) שתועלה בפברואר. זהו ערב פולקלור ההוי דרום־אמריקאי בו כ־14 שירים ולהיטים דרום־אמריקאיים בעברית. כתב וביים: ברוך ברקין. עיבודים מוסיקליים: שמעון אדלר ויגאל המאירי. משתתפים: דורון געש, ישראל שלום וברוך ברקין. יהיו נמוכים ב־30% מן הרגיל.

זכרונות בן־גוריון ובן־אהרון

במסגרת תוכנית הרדיו „אסמכתאי“ שתשודר בשבת (20.1 ב־12.00 ברשת א') ישוחחו דוד בן־גוריון, יצחק בן־אהרון, פנחס רשיש, ד"ר בנימין אליאב, יוסף קלרמן, ד"ר מיכאל בר־זוהר ואחרים על הבחירות לקונגרס הציוני הי"8.

תערוכה למען שיקומו של אמן

ביום שבת (20.1) התקיים בגלריה „יתפת“ ברחוב דיזנגוף בתל־אביב תצוגת־מכירה של מיטב אמני ישראל (ביניהם זריצקי, תומרקין, ארגוב, אלימה, גרבה, לביא ועוד) אשר תרמו את יצירותיהם לשיקומו של חבר. התערוכה פתוחה בין השעה 10 ל־1 לפני־הצהרים ובמוצאי־שבת מ־6 עד 11 בלילה. הגלריה העמידה את מקום ללא תמורה. המחירים

תיאודוראקיס ישוב לישראל

במוצאית פברואר ישוב לישראל המלחין היווני הנודע מיקיס תאודוראקיס, למספר קונצרטים מצומצם בהתיישבות העובדת, בפני סטודנטים ובערים הגדולות. בלהקתו תשתתף הזמרת מריה פאראנטורי שנתפרסמה בשיר „מאטהאוזן“. הלהקה תופיע ב־16 בפברואר באילת השחר, לאחרה בעין־גב וכן בירושלים, תל־אביב, חיפה ובאר־שבע. דברי קישור: ליאור ייני.

„ויצק“ בלהקת החאן

בשעה שלהקת החאן מעלה את הצגת הפרוטוקולים הפרסיים מאת ישראל אלירז ומייקל אלפרדס, נמשכות חזרות הלהקה על מחזהו של גיאורג ביכנר „ויצק“. המחזה נכתב בגרמניה בשנת 1837. ביכנר לא הספיק לסיים את כתיבת המחזה ומת מטיפוס בהיותו בן 23 בלבד. המחזה הועלה לראשונה רק ב־1913.

ביכנר, רופא במקצועו, עסק בפוליטיקה מהפכנית והמשטרה הפרוסית עקבה אחריו. המחזה מבוסס על מקרה שקרה שנים מספר לפני כן. איש מפשוטי העם רוצח אשה על שום שבגדה בו עם הקצין הממונה עליו, מעין מהדורה חדשה של פרשת כבשת הרש.

על־פי העיבוד של נותני דרימר מתרגם המחזה בחברה הישראלית העכשוית.

את תפקיד ויצק ישחק אהרון אלמוג, בתפקיד מריה — נעמי בבר. כמו כן משתתפים צבי הלפרין, שבתאי קונורטי, ספי ריבלין, ששון גבאי, רחל שור. מוסיקה — יוסי מר־חיים. תכנון תלבושות — דניאל ויגברגר, תאורה — ב. מוניץ. הבימוי — מייקל אלפרדס.

ההצגה מתוכננת לסוף פברואר ותוצג לסירוגין עם „הפרוטוקולים הפרסיים“.

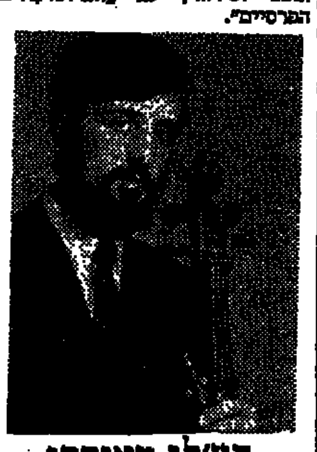

הצ'לן מאיסקי באנסמבל הקאמרי

הצ'לן מיכאל מאיסקי (בתמונה למעלה) שעלה מריגה, יהיה הסולן בקונצ'רטו לבוקריני עם תזמורת האנסמבל הקאמרי בקונצרט שיתקיים במוזיאון תל־אביב ב־25 בינואר. בניצוח גארי ברתיני. מאיסקי הופיע כסולן עם תזמורות חשובות בברית־המועצות וזכה בפרסים בתחרויות רוסיות ובינלאומיות. עבד עם רוסטרופוביץ' במוסקבה וזכה לביקורת מצוינות בעקבות הרסיטלים הנרפעות כסולן.

פרק מתוך ימי ציקלג — בגלי צה"ל

תכנית מיוחד במינו יובא בגלי צה"ל (שבת 20.1 בשעה 17.05) במסגרת „ביכת רדיו“ התכנית „נחום וגליה“ מבוסס על קטע מתוך הספר „ימי צקלג“ מאת ס. יזהר, בעיבודו ובבימויו של ארנון תמיר. התכנית מלווה לכל ארכו במוסיקה אלקטרונית פרי עטו של אבני.

בתוכנית משתתפים: בתפקיד נחום — עודד תאומי, גליה — מיכל בת־אדם, וכן ערן בניאל, גד קתר וברוך ברקין.

הצגות המאה של קרוסל 2

ערב הפנטומימה והמחול „קרוסל ב'“ שהופק על־ידי תיאטרון „יובל“ בשיתוף עם צוותא הגיע בימים אלה להצגתו ה־100. בימוי — יורם [illegible] כוריאוגרפיה — יגאל [illegible] מלהקת בת דור. מוסיקה — יוסי חיים.

"השעה השלישית" תוקדש להרי טרומן המנוח

✱ תוכנית הטלוויזיה השעה השלישית תוקדש בשבוע הבא (יום שלישי 23.1) לנשיא ארה"ב המנוח הרי ס. טרומן שנפטר לפני כחודש ימים בשיבה טובה. הצוות באולפן ידון באישיותו ובפעילותו של ארה"ב בתקופת כהונתו של טרומן, בין השאר בנושאי המלחמה הקרה, מאקרתיזם, מלחמת קוריאה, תוכנית מרשל ועוד. במסגרת התוכנית יוקרן סרט תיעודי על חייו ותקופתו של טרומן וישולב ראיון מיוחד עם בתו של הנשיא טרומן אשר לא נענתה לפניית הטלוויזיה לבוא לישראל ולהשתתף בתוכנית שתובא בשידור חי. מנחה: ירון לונדון. מפיקה: נעמי קפלנסקי.

✱ קורס כתבי החדשות בטלוויזיה שנוהל על־ידי יאיר אלוני נסתיים באחרונה. תריסר הבוגרים כבר הולך להשתלב בעבודת המחלקה וחלקם יגשו למכרזים שיפורסמו בקרוב. לפי שעה לא ברור לכמה מהכתבים ימצא תקן כיוון שהדבר כרוך בהגדלת תקציב מחלקת החדשות.

✱ מפיקים בכירים בטלוויזיה הביעו הרשמה רבה על כך שמתעכב תכנון המשדרים שיכנס לתוקפו באפריל ש. ז. אחדים מחברי הועד המנהל מתכוונים להעלות בעיה זו בישיבת הועד המנהל של הרשות. המפיקים מאיימים שיתנגדו להפקת תוכניות אם לא תהיה להם תקופת הכנה מספקת לקראתן.

✱ הסכסוך בין רשות השידור וההתאחדות לכדורגל לגבי מתכונת המשדר הפופולארי ברדיו שירים ושערים נסתיים. על פי ההסדר שהושג, תקבל כל קבוצה פיצוי של 15 אלף ל"י לשנה באמצעות מועצת ההימורים. עבור מתן אישור לקיום המשדר. הרדיו ישדר במסגרת התוכנית את הניחוש הנכון של הטוטו לצחיות המהמרים.

✱ המפיקה נעמי קפלנסקי מונתה על־ידי הטלוויזיה כמפיקת המגאזין לעולים שבשידורו יוחל באפריל. משרד הקליטה מקציב למטרה זו חצי מיליון ל"י. כמו כן מינה משרד הקליטה איש מיוחד שיסייע לגבי קפלנסקי בהפקת התוכנית שתכלול אספקת מידע לעולים ותוכניות בעברית קלה. מנהל הטלוויזיה מסר, כי הגיש לועד המנהל תכנית גג של המשדרים לעולים.

✱ לקראת יום העצמאות יובאו בטלוויזיה שלוש הפקות במסגרת תיאטרון שידורי ישראל: שש כנפיים לאחד מאת חנוך בר־טוב, פרקי אליק — מאת משה שמיר ו„ילדי הצל“.

✱ לקראת חג הפורים החל ב־18 במארס מכינה הטלוויזיה מספר משדרים משעשעים: פעלולי מצלמה נסתרת, תוכנית אירוח ובידור בהשתתפות אמנים, המחזה „המגילה“ באידיש, לול „מספר 4“ של חברת „הגר“ עם אריק אינשטיין ואורי זוהר וכן תוכנית שירי שכורים.

✱ אחרי ההצלחה הגדולה של קונצרט המרתון מיצירות באך, מתכננת התזמורת הסימפונית של רשות השידור לבצע מרתון נוסף אשר יוקדש ליצירות מאת מוצארט ויתקיים ב־6 בפברואר באולם תיאטרון ירושלים.

לביצוע המרתון הגיע ארצה המנצח לוקאס פוס שיעבוד עם התזמורת במשך חודש ימים. בתקופת שהותו של מר פוס בארץ ינצח אף על קונצרט מס' 7 למינויים, בו תבוצע הסימפוניה השניה של מנדלסון „שיר תהילה“ אותה מתכוונת להקליט חברת התקליטים האמריקאית „ווקס“. בקונצרט זה יקח חלק גם הפסנתרן הצרפתי הידוע קלוד אלפר אשר ינגן את הקונצ'רטו מאת שנברג.

הקונצרט האחרון עליו ינצח מר פוס בתקופה זו, יהיה בקיבוץ עין השופט ובתוכנית המצויינת יבוצע, בנוסף לסימפוניה מאת שוברט, גם הנדלס „דפנים וכלואה“ מאת רוזל הקונצ'רטו לפסנתר וכלי נשיפה מאת סטרווינסקי. גם בקונצרט זה יהיה הסולן הפסנתרן קלוד אלפר.

✱ מייקל טל (עולה מארה"ב) מביים בבימת באר־שבע

הצגתה השניה של בימת באר־שבע, אשר בכורתה נועדה לחודש פברואר, תבויים על־ידי מייקל טל, יליד שיקגו, ארצות הברית, אשר התיישב לא כבבר בבאר־שבע.

סרטי נח מציגים

בימי החורף הקרים בואו להתחמם
בקומדיה המצחיקה את כל המדינה!

גדי יגיל מנחם גולן

בקומדיה בצבעים של הבמאי

שוד הטלפונים הגדול

„הארץ“ ממליץ — י. שריק
„ידיעות אחרונות“ — סרטים שכדאי לראותם — ש. שמגר

שבוע 8 ואחרון — תל־אביב „הוד“	שבוע 8 — חיפה „מוריה“	שבוע 2 — עכו „גן עדן“
שבוע 2 — נהריה „הוד“	אשקלון „אסתר“	פרדס חנה „דקל“
ערד „ערד“		

בימות
המועדון
בן־יהודה 77
הערב
התוכנית הסאטירית
9.30

הזדמנות נדירה לאספני אומנות!

תערוכה

ומכירה של

תמונות

מתוך אוספים פרטיים
שתערך החל מה־21.1.1973
באולמי התצוגה של
המרכז החיפני ליהלומים בע"מ

בתערוכה עבודותיהם של:
בונה — סטימצקי
יוסל ברגנר — פלד
וקסלר — אבל פן
זריצקי — פרנל FRENEL
טפלר — קוסונוגי
יוחנן סימון — קרמן KREMEGNE
מאירוביץ — צבי שור
מוקדי — ועוד
שמן, גואש וליטוגרפיות

המרכז החיפני ליהלומים בע"מ
רח' צה"ל 10 — קרית אליעזר טל. 537285 — חיפה
אין בעיות חניה!

חידון סמלים

בכל יום ששי
במוסף השבועי של הארץ

חדש 16 ענק
פרידמן

ועוד שפע פרסים יקרי־ערך

הכל בכל בלוח
בלוח הכפול

הורים! החלה ההרשמה לביה"ס לקציני ים בעכו לשנת ה"ל תשל"ד

בדבר פרטים נא לפנות בכתב לביה"ס ת.ד. 66, עכו או בטל: 04-910107

לפי בקשת הקהל שבוע נוסף
קולנוע קריטריון (ירון)

מ.א.ש.

עם אליוט גולד ודונלד סטרלנד
בשעות: 7.30 — 9.30
פרס ראשון בפסטיבל קאן

מרחץ דמים

קולנוע
מאת יוסף שריק

„לאלימות נולד", אופיר, ת"א

סרט מתח אכזרי ומבולבל הנפתח בשוד חנות תכשיטים, נמשך במרדף חסר־מעצורים ו־נגמר בסיום דמים. ממפיס (טלי סאבאלאס) הוא הנבל ה־אמריקאי המסורתי. מוסקיטו (פראנקו נרו) הוא האיטלקי

טלי סאבאלאס

לעזור לו ללא השק. מארק לסטר („אוליבר") הילד הנבי־טלמן המחונן יפה אשר נוסף בידי שני הגאנגסטרים והופך הוא עצמו לרוצח. בשורת ה־סרט — אם יש לו בשורה — היא שאדם נולד כחיה שואפת דם, הנבונה לרצח ולאונס. כל הקידמה, התרבות והציביליזציה ערכן כערך נייר העטוף בו עוטף הקצב נתח בשר שהוא מוכר לנו.

...ר חנות התכשיטים בידי ממפיס ...קוס אורגן באורח טפשי ואינו ... לכל תוצאות פרט לרצח אחד ...דים. שני הגאנגסטרים וחבר־...פרי, בורחים במכונית ונוהגים ...ה מטורפת לכרות שאין רודפים ...הם. המכונית מתהפכת והגאנ־...ים קופצים לתוך מכונית רולס־... בלי להרגיש שילד — מארק

לסטר — מתחבא במושב האחורי. בעוד המשטרה האיטלקית מנסה לזהות את הגאנגסטרים, מקימה מח־סומים בדרכים ומכונית והליקופ־טר מתחילים במרדף, מספיקים ה־גאנגסטרים לירות בעוד כמה אנשים תמים מפשע, מוסקיטו ומרי מספי־קים להתעלס וממפיס מספיק לאנוס את מרי, להרוג אותה, לפגוש בנסי־כה רוסית מטורפת ולהטביע אב ואם

ושלושת ילדיהם ללא כל סיבה סבי־רה.

נבל כמורף ומסומם

טלי סאבלאס כנבל המטורף וה־מסומם משחק כאילו זה התפקיד ה־אחרון. קשה לדעת אם הוא עומד לחבק את מארק לסטר או לירות בו, וכן יחסו לגבי מוסקיטו, מרי, או כלפי עצמו.

פראנקו נרו מגלם גנב זוטר ש־נעשה רוצח למרות רצונו. כאורק לס־טר בנו של שגריר באורים נגנב מהרגע חסר מעצורים. לבסוף מרגיש הילד יותר טוב עם הגאנגסטרים מ־אשר עם אביו ועם המשטרה.

הבמאי סילביו גריזאנו מפתיע או־תנו בטיפוסים ובמצבים שאין להם דוגמא בתסריט־מובן. מה נאמר על תמונה בה עומד מארק לסטר הקטן צירום לפני ראי. מביט באבר המין

שלו ומחזיק הער בידו... האם הוא עומד לעשות לעצמו ברית מילה שניה? (מארק לסטר הוא יהודי. אביו מכריח אותו לשחק בתפקידים גסים ובלתי מתאימים לפני שיבגר ויאבד את המשיכה הקופתית).

לוא שם הבמאי היה ברגמן או אנטוניוני היינו מנסים למצוא מובן או סמל לכל האכזריות והאלימות חסרות־המובן שבסרט. כיוון ששמו סילביו גריזאנו, אנו מושכים ב־כתפינו.

הארץ ממליץ

תל־אביב

התפוז המיכני (פאר), הסנדק (אלנבי), פרנזי (חן), מאש (קורי־טרין), הצגת הקולנוע האחרונה (פריז), סלמוניקו (מוגרבי), מציצים (אורלי), מיני ומוסקוביץ (תכלת), כלבי הקש (אסתר), נערת הטלפון והבלש (רמת אביב), פליני־רומא (סטודיו).

ירושלים

הרי המוהום (ירושלים), סיפורה של גרושה (רון), הלחישה שבלב (סמדר).

חיפה

הכמהים לאהבה (עצמון), מבצים (אורה), רסיסי חיים (שביט), חומן דינמים (ארמון).

מי צוחק?

הסידרה „האדם הצוחק" נפסלה מנימוקים מגוחכים

טלוויזיה
מאת הדה בושס

האנשים הצוחקים אינם דווקא צו־פי הטלוויזיה, המבין יבין; אין גם כל טעם שבזיל דמעות; אבל אפילו מנהל הטלוויזיה בכבודו וב־עצמו מצהיר ש„הצפייה במסך הקטן היא מטומטמת ומטמטמת" ומי אנח־נו כי נחלוק על דעתו; כעת מתו־ספת לרשימת המסוים פרשת „ה־אדם הצוחק" הנראה לטלוויזיה כ־מו נחושה בדעתה לספק לנו סד־רה של בדיחות הלכאיות, אבל כפי שנאמר בשפת הרחוב „הצחוק הוא עלינו"; כך נתבשרנו שאת „האדם הצוחק", סדרה טלוויזיונית לפי ספ־רו המפורסם של ויקטור הוגו, לא יקרינו בלילות שבת כמצופה. ל־אחראים בטלוויזיה נתגלה ממש ב־שעת האפס, כי הסדרה גדושה אלי־מות וזוועות. ואין היא כתאימה משום כך להקרנה ולראייה.

עד היום אפשר היה להתנחם פעם בפעם, אם כי אלה נחמות קטנות, בכמה תכניות וסדרות קניות. אמ־נם לא פינקה אותנו הטלוויזיה, אבל כבר נאמר שקבצנים אינם יכולים להיות בררנים. עכשו מתברר שגם האחראים לקניות בטלוויזיה פעלו בשיטה עיוורת, אלא שההולכה ב־דבר „האדם הצוחק" היא במקרה הטוב תמוהה. ספרו של ויקטור הו־גו הוא יצירה קלאסית שנכתב עליה רבות, היא גם נתרגמה לעברית ד־אינה בהזקת נפלם מסתורי, מלבד אולי לבורים ועמי־ארצות. האם עלי־נו להסיק מכך שהאחראים לתחום זה הם ממש כאלה ומי שקנה אינו יודע כה קנה? אחרת הרי לא היתה האלימות שבסדרת הסרטים הזאת מתגלה כהפתעה של הרגע האחרון.

איני יודעת אם הסדרה מעולה או גרועה, מרתקת או משעממת, אבל נראה לי שהאלימות שבה אינה ה־סיבה האמיתית לביטול הקרנתה. מי שקרא את ספרו של ויקטור הוגו, וזה כידוע ספר שגם ילדים קוראים בו אין כל טעם שלא יחזה בסרט. הרתיעה מאלימות על המסך הקטן נראית לי כחסרת־פרופורציה שעה שאנו רואים ביומני החדשות אלי־מות מכל הסוגים ובאחרונה ראינו גם את הפצצת צפון וייטנאם ומר־אות וזוועה אלא אינם מצונזרים. אי־ני יכולה להאבין שהאלימות ב־„האדם הצוחק" עוברת כל גבול. קשה להבין מדוע אלימות מבויימת ומיפוזקת אסורה, שעה שאלימות במציאות מותרת לכל.

✶

בעייה לא תקציבית

אלמלא היה מקלט הטלוויזיה שלי פתוח במקרה, לאחר שצפיתי ב־משחק הכדורסל בין מכבי תל־אביב ל„כוכב האדום" מבלגרד, ספק אם הייתי זוכה לפגוש במוסי גלעדי ולדעת על קיומו. לראייתה לא הא־מנתי למראה עיני ולמשמע אוזני. אפילו התיקור הגרוע ביותר של בידור טלוויזיוני לא היה מסוגל לצלול לביב־אשפתות כמו זה ש־ממנו כנראה נדלתה התכנית.

בתחילה חשבתי, כי הצלו כאן מן הגנזים האפלים מכל הבא ליד כדי לסתום „חור" בלוח השידורים. לאחר מכן נתברר לי לתדהמתי, ש־כאן תכנית שנקנתה מחברת „רולי" ובוודאי גם שולם עבורה מחיר מלא. לדעתי חייבים המפיקים תודה מ־קרב לב לכל מי שהסכים לתת יד למכשלה זו, וגם ראוי שיפניקו ל־טלוויזיה מכיסם תרומה רצינית, על מה שעשותה למענם.

ובכן ראינו אחד בשם מוסי גלעדי שלא ברור לי מה מקצועו, אבל כל „תלטורה" הרוצה למשוך קהל צופים, היתה משכת ממנו את ידה. הלה זימר, חיקה, הצחיק (לא עלי־נו!) ועשה מיני מעשי מוקיונות גלוחים, כשהמצלמה מתנה עמו אה־בים ולא משה מפרצופו הדביב. הוא שר מיני פזמונים ארוכים שסיפרו סיפורים מן החיים בסדר כרונולו־גי־ והבמאי אילן אלדד, כדי שנתפוס את משמעותם העמוקה של הדב־רים, המחיש לנו את מלות ההועה בצילומים באמנים; כך זכינו לראות עכחזן של פרות, כרי דשא, מב־דל מים, אכרים זקנים, ובסיכום בר־פים טבעיים ואנושיים כיד הדמיון הטובה על הבמאי ועל מחברי יצי־רות הפאר. לכמה מן ה„פנינים" בצטרפו גם מספר בנות מפזזות ו־מרקדות, ולא חסר המזג.

מר גלעדי אינו מסתפק בכשרונו הנדיר כזמר, והוא רואה עצמו כ־הקיין, בדרן ומצחיקן. משום כך היינו נידונים למספר סקצ'ים ה־אמורים, אם איני טועה, להיות הו־מוריסטיים. קשה לתאר חרפה זו, הופעה כה מטופשת, גרועה, וולגא־רית וחסרת כל כשרון, כמו זאת של מוסי גלעדי, המיועדת כנראה ל־מפגרים בשכלם; ולאחר כל זאת יש להנהלת הטלוויזיה חוצפה לטעון שקיימת בעייה תקציבית במוסד זה.

✶

לא סרט דוקומנטארי

„אמריקה, אי לאו יו" אמור היה להיות סרט דוקומנטארי על „היהו־דים ואמריקה, אמריקה והיהודים" (יום א'). אבל מה שהוקרן על ה־מסך הקטן נראה רק כפתיחה של סרט דוקומנטארי; כלומר סדרת ראיונות עם מספר ניכר של אמרי־קאים יהודים ולא־יהודים, שניסו לתת תשובה על השאלה הסבוכה שאין עליה כמעט מענה, כלומר, זאת של נאמנות כפולה ומה פירושו של דבר להיות יהודי.

הבמאי־תסריטאי נתנאל גוטמן הצליח להמחיש את האווירה היהו־דית־אמריקאית, שיש לה סימני ה־כר סטריאוטיפיים משלה והמראיינים בהם בחר נראו ונשמעו גם הם כ־סטריאוטיפים וקשה היה לחוש ב־אהדה רבה כלפיהם. הבמאי הצ־ליח — ודווקא תודות למצלמה — להמחיש שקיימת בעייה יהודית ב־אמריקה, למרות שרבים מנסים ל־התעלם ממנה. וזו בעייה שאין לה פתרון קטיגורי אחד ויחיד. הדבר מצא ביטוי בדברי מספר מרוא־יינים; הן בדברי אלה שהצהירו ש„כמה מידידי הטובים ביותר הם יהודים" הן בפי אותם שהשמיעו את כל הטיעונים והאנטישמיים ה־שגרתיים הסטנדרטיים ביותר ותן בפרצופם של כמה מן המרואיינים. אולי צודק זה האומר: „בשאמריקה התחזק ליהודים שלא שהיה שגב ה־פעם יהודים. לעת עתה אנו כמו משחקים עם עצמנו בחדר שיש בו מראות כפולות".

מה שראינו ושמענו היה מרתק, אם כי לעתים מרגיז ומרתיע. אולם לא היה כאן סרט דוקומנטארי, אלא סדרת ראיונות שעלולים היו לש־מש בסיס לסרט דוקומנטארי מענין.

שני רסיטלים לזימרה

מוסיקה
מאת נתן מישורי

כשמופיעים בערב אחד אמנים יש־ראליים ואורחים מבחוץ, נאלץ ה־מבקר להאזין לשתי מחציות שונות של קונצרט. במחצית הראשונה הא־זנתי על כן לזמרתה של הקונטרא־לט הישראלית אורסולה מאייר־ריינך (גיאורג זינגר ליד הפסנתר) באולם מאלי קאופמן במוזיאון תל אביב ובמחצית השניה האזנתי, ל־זמרת הסופראן האיטלקית אליזבטה מירון בלוית נגן הגיטרה ג'וליאנו באלסטרה ב„בית ליוויק".

תכניתה המעניינת של אורסולה מאייר־ריינך נפתחה בארבעה שירי־דת מתקופות שונות. המוסיקה של הקומפוזיטור החשוב היינריך ש־יץ (1585 — 1672) לתהלים פרק ע"י מ־שלבת בצורה ואופיינית לראשית ה־בארוק ביטוי מוסיקלי פנימי עם תי־אור חיצוני צלילי של מילים. מכסי־מיליאן שטאדלר (1748 — 1833), מוכר לנו במוסיקה לתהילים ח' (ה־נוסח הגרמני של משה מנדלסון) שבנוית הרציטטיבי והאריה של ה־אופרה משרתות בתקופה זו גם את המוסיקה הדתית. הביצוע הטוב של אורסולה מאייר־ריינך וגיאורג זינ־גר (להוציא את המבטא הגרמני של הלטינית והעברית) הבליט את הני־גוד שבין שני שירי הדת החדשים. עוצמה הבעתית חזקה הנשענת על הרמוניות חדישות עשירות נתגלתה ב„יהיה רצונך" מאת אנטון היילר (נ. 1923). רב־גוניות סגנונית רבה מרי הביטוי שאינו מופגם ציינו את תהלים קל"ג מאת יהודה בן־כהן (לישוט קונדור) (נ. 1902).

ביטוי עמוק השיגו מאייר־ריינך וזינגר בביצוע מחזור השירים ה־מעולה „תורה" (מילים: מתי כץ) מאת רם דע־צון (נ. 1929). בשלי־שה שירים רבי הבעה אלה, צרף המלחין דף יפה לשיר האמנותי ב־ישראל.

חלק בלתי נפרד ממהותה התרבו־תית־מוסיקלית של מאייר־ריינך היא המוסיקה של שומאן, וולף ושאר גדולי הליד, וכן גוני הצלילים ה־מיוחדים לשפה הגרמנית. משום כך, כאשר שרה הזמרת את מבחר השי־רים הנהדר של שומאן לפי מילו־תיו המתורגמות של ביירון (מתוך „הנעימות העבריות"), התעוררו ה־דימויים הפיוטיים לחיים עשירים על־ידי המבטא הברור וקולה שפע בצורה היפה ביותר. יש לשער ש־כך היה במבחר שירי מריקה וגטה מאת וולף, שנועדו לחלקו השני של הקונצרט.

✶

לעבור ממוזיאון תל אביב ל„בית ליוויק" היה כמעט כמסע מגרמניה לאיטליה. כאן שלטה המוסיקה של הקומפוזיטור האיטלקי מריו קסטל־נואובו־טדסקו (נ. 1895 למשפחה יהודית בפירנצה). אורחיו של „ה־מכון, האיטלקי לתרבות" זמרת ה־סופראן אליזבטה מירון ונגן הגי־טרה ג'וליאנו באלסטרה, עשו שרות יפה למוסיקה האיטלקית ולקומפו־זיטור. הם השמיעו את אחד ממח־זורי שיריו הרבים „בן חלוף הוא העולם הזה", אשר מילותיו לקוחות בן התנ"ך והברית החדשה. הש־רים שופעים ביופי מלודי שזרימתו חפשית והבלתי מאולצת מעידה על קשרים עם העבר הרחוק של שירה דתית איטלקית ועם העולם הקרוב יותר של האופרה. קול הסופראן ה־חם והרגיש של הזמרת הלם יפה סוג זה של שסף מלודי. חבל שה־מילים לא נשמעו בבירור ושהצלי־לים הגבוהים לא היו מושלמים ב־נקיונם. הצלילים הנעימים של הגי־טרה השתלבו יפה בקול הזמרת, והצ־ניקו להופעה זו את הדמות הלימ־סית של קונצרט אינטימי מתקופת רנסאנס.

אורי זוהר

עם אורי זוהר על ה„מציצים"

מאחורי המסך
מאת יוסף שריק

סרטו השמיני של אורי זוהר, „מ־ציצים", כבר מוצג חמישה שבועות בבתי הקולנוע „אורלי" בת"א ו־„אורלי" בחיפה ושבוע שלישי ב־קולנוע „חן" בירושלים. אם כי ה־דמויות המחוספסות, היזיגיות רדו־פות־מין, אולי אינן לפי טעמם של רבים מאתנו — הרי לפי עניות דעתי, זוהי הקומדיה האמיתית, ה־ריאליסטית והמשעשעת ביותר ש־הופקה עד כה בארץ.

גוטה — האנטי־גיבור של הסרט — הוא דמות ישראלית טיפוסית; טיפוס שאפשר למצוא כמוהו בכל מקום שיש בו חוף־ים בארץ; שם רוחצים אנשים או נותנים מנוחה לעצמותיהם על כסאות־הנוח.

גוטה, הוא המהדורה המודרנית של מנחם־מנדל המסורתי, המוצא מחייתו איכשהו מן האוויר, מן ה־שמש ומן המים... כאלפים רבים כמוהו לאורך חופי הים־התיכון (כמה אווילית היתה הטענה, כי „מ־ציצים" הוא סרט של קבוצה קטנה, על־ידי קבוצה קטנה, בשביל קבוצה קטנה — אלא אם כן, ה„היפיס" הם לדעת הטוענים הללו, „קבוצה קט־נה" בלבד).

✶

נכון, סרטו של אורי זוהר אינו מתחיל בבשורה מזעזעת־אטיות־ה־עולם וגם אינו מסתיים במוסר־השכ־כל. הוא רק מצחיק — ואפילו ה־מוראליסטים המושבעים ביותר ש־בינינו הודו, כי צחקו במלוא הפה. הם שכחו, כי מה שנראה בעינינו מצחיק — אולי אינו מצחיק כל־כך בעיני הדמויות שבסרט או על ה־במה. גוטה הוא דמות טראגית — אם הוא מבחין בכך אם לאו.

✶

יש מבקרים המצפיפים שהפונ־קציות החשובות ביותר בחיי האדם יצויינו בשלוש נקודות. דבריו ה־גלויים ופעולותיו הגסות של גוטה עוררו בהם סלידה. למרבה המזל, איש לא הצליח עדיין לצלם בסרט את שלוש הנקודות הללו. אילו הצ־ליח בכך — אין ספק שהיה מקבל־ע רצונם של סנובים „תולעי־ספרים" או בתולות מתוסכלות.

מה דעתו של אורי זוהר על סר־טו? — הרי שאלותי והרי התשו־בות:

שאלה: מדוע עשית סרט זה?

אורי זוהר: מדוע בכלל עושה מישהו, סרטים כדי לספר סיפור; כדי להראות דמות ואת ההתייחסות שלה אל דמויות אחרות.

שאלה: מה הרעיון המרכזי של „מציצים"?

אורי זוהר: אשה אחת אמרה לי, אחרי שראתה סרט זה: „אתה יודע, הסרט העציב אותי מאד". שאלתי אותה: „מדוע?" והיא השיבה: „מפני שצעירים אלה ימשיכו להיות על החוף... אין להם שום עתיד..."

שאלה: מה תשובתך על טענות אנשים מסויימים כי סרטך מטפל אך ורק באברים של „למטה מהטבור"?

אורי זוהר: אברים אלה חשובים מאד. היה פעם קומיקאי יהודי־אמרי־קאי לני ברוס. הוא היה חלוץ הבמה המודרנית כיוון שהעז לדבר, בפעם הראשונה, על כושים, יהו־דים... השתמש במלים שמעולם לא נשמעו לפני כן בתיאטרון. ברוס אמר, כי אלהים יצר את אוזנינו ו־את אברי המין שלנו בדיוק כפי ש־יצר את עינינו ואת אזנינו. אנשים המתנגדים לאברים אלה מסתבר ש־הם מתנגדים לבריאה עצמה — לא לאמן!

שאלה: אני מניח שראית את ה־סרט באולם הקולנוע ועקבת אחרי תגובות הקהל?

אורי זוהר: רציתי לעשות קומדיה. נהניתי מכך, שהצופים צוחקים. אלה הם אנשים המשלמים מכיסם בעד הכרטיס ויש להם הזכות לא להש־תעמם. אני רוצה שצופי הסרטים יהנו לא פחות מאלה החוזים במש־חק כדורגל משובח.

שאלה: ובאשר לתפקידך אתה, כגוטה?

אורי זוהר: גוטה כזה קיים. דמות זו ניצבה לנגד עיני ברורה... אני מכיר את גוטה... ואריק איינשטיין ביים את הקטעים שבהם עמדתי מול המצלמה במקום לידה...

תודה לרשות השידור

מי אמר שרק ביקורת מוטחת על רשות השידור? מי אמר שרק הד־קפים את רמת מסדירה? בני מש־פחותיהם של בני הצרובה הישרא־לים שנלכדו במגוריהם בשגרירות ישראל בבאנגקוק על־ידי מחבלים, שיגרו מכתב נרגש לשידורי ישראל ובו תודות וברכות על הדיווח ברדיו ובטלוויזיה על פרשת נסיון החטי־פה הכושל.

במכתב נאמר בין השאר: „בסיומו של יום החרדה שעבר עלינו במעקב אחר גורל יקירינו בשבויים במרוח־קים, אין כלים בפינו להודות לכם על המאמצים שעשיתם בהבאת השי־דורים הרצופים משך כל היום ו־הלילה. שעודדו אותנו מאד בהיותם המקור היחיד בהבאת ההתרחשויות משך כל העת. ברוכים תהיו".

עובד צה"ל

כאזרח וכעובד, זכור –
הצבעה בעד המערך פירושה הצבעה בעד:

- אינפלציה גוברת המורידה את שכרך הריאלי
- התייקרות דוהרת המבטלת ערכה של כל תוספת שכר.
- שיטת בזבוז ושחיתות בחברות ממשלתיות — ורד, ערד ועוד; יורדים לטמיון מאות מיליונים הדרושים לפתרון הבעיות של שיכון ועוני.
- התפוררות מתמדת ביחסי עבודה.

אל תעודד אותם בהצבעתך לנהוג על פי שיטותיהם הפסולות.

תן אמונך בנציגי גח"ל התובעים:

- תנאי שכר הוגנים; הבטחת ערכו הריאלי של השכר; בוררות ממלכתית־שיפוטית בשרותים חיוניים, אשר תבטיח לעובד כתובת קבועה לבירור תביעותיו ולהכרעה צודקת בהן, ללא סחבת.

בחר

חל

גוש חרות ליברלים בהסתדרות

בארגון עובדי צה"ל

כונן את עסקיך במרכז הקניות החדש בשיכון דניה ברחובות!!!

- ✶ מרכז מסחרי זה הנו הראשון מזרחית למרכז העיר.
- ✶ מרכז מסחרי זה הינו היחידי אשר ישרת את שכונת דניה והסביבה הקרובה, הכוללת אלפי יחידות דיור ואשר אין בה מרכז מסחרי.
- ✶ חנויות ומשרדים בגדלים שונים.
- ✶ אולמות מסחריים, בנקים, דאר וכו'.
- ✶ בעלות פרטית.
- ✶ בצוע ההולם מרכז מסחרי בעל רמה נאותה.
- ✶ מפתחות תוך 6 חודשים.

פרטים נוספים אצל:

„אמינות" (נציג דניה חברה לפתוח בע"מ ברחובות) רחוב בית הפועלים 3, רחובות, טל. 03)951153)

דניה חברה לפתוח בע"מ

שד' וודגווד 8, חיפה, טל. 04) 86883/4)

משרד המסחר והתעשיה | מינהל למחקר תעשייתי

המכון הישראלי לסיבים

המכון הישראלי לסיבים

מודיעה על

קיום סימפוזיון בנושא:

מחשבים בתעשית הטקסטיל

בתכנית

8.45 התכנסות והרשמה

פתיחה — מר מ. זהבי, פרופ' מ. לוין

מנחה: מר ד"ב פולאק מפעלי פולגת, קרית־גת.

Dr. J. W. S. HEARLE אוניברסיטת מנצ'סטר, אנגליה

הרצאה בנושא: COMPUTATION AS A BASIC TOOL FOR TEXTILE TECHNOLOGY

(ההרצאה תנתן באנגלית)

הפסקת קפה

ד"ר א. קנול המכון הישראלי לסיבים

הרצאה בנושא: מחשבים וטקסטיל בישראל — השימושים המבטיחים ביותר

(ההרצאה תנתן באנגלית)

ד"ר ראובן־אמיר, מר דן תמרי י.ב.מ. תל־אביב

הרצאה בנושא: י.ב.מ. בתעשיית הטקסטיל

12.30 ארוחת צהריים

מנחה: מר שמעון קליר, מפעלי ארגמן, יבנה.

Dr. J. W. S. HEARLE

COMPUTING AS AN AID TO DESIGN

מר אילן פונו חברת סייטקס, הרצליה

הרצאה בנושא: שימושים במחשבים בתעשיית הסריגה

מר זיו ביאליק מפעלי ארגמן, יבנה

הרצאה בנושא: בקרה אוטומטית של תהליכים מנתיים.

הסימפוזיון יתקיים ביום שלישי 23.1.1973 במלון שרתון תל־אביב.

בפרטים והרשמה נא לפנות לכמכון הישראלי לסיבים ת.ד. 8001, מלפונים 61819, 32226, ירושלים.

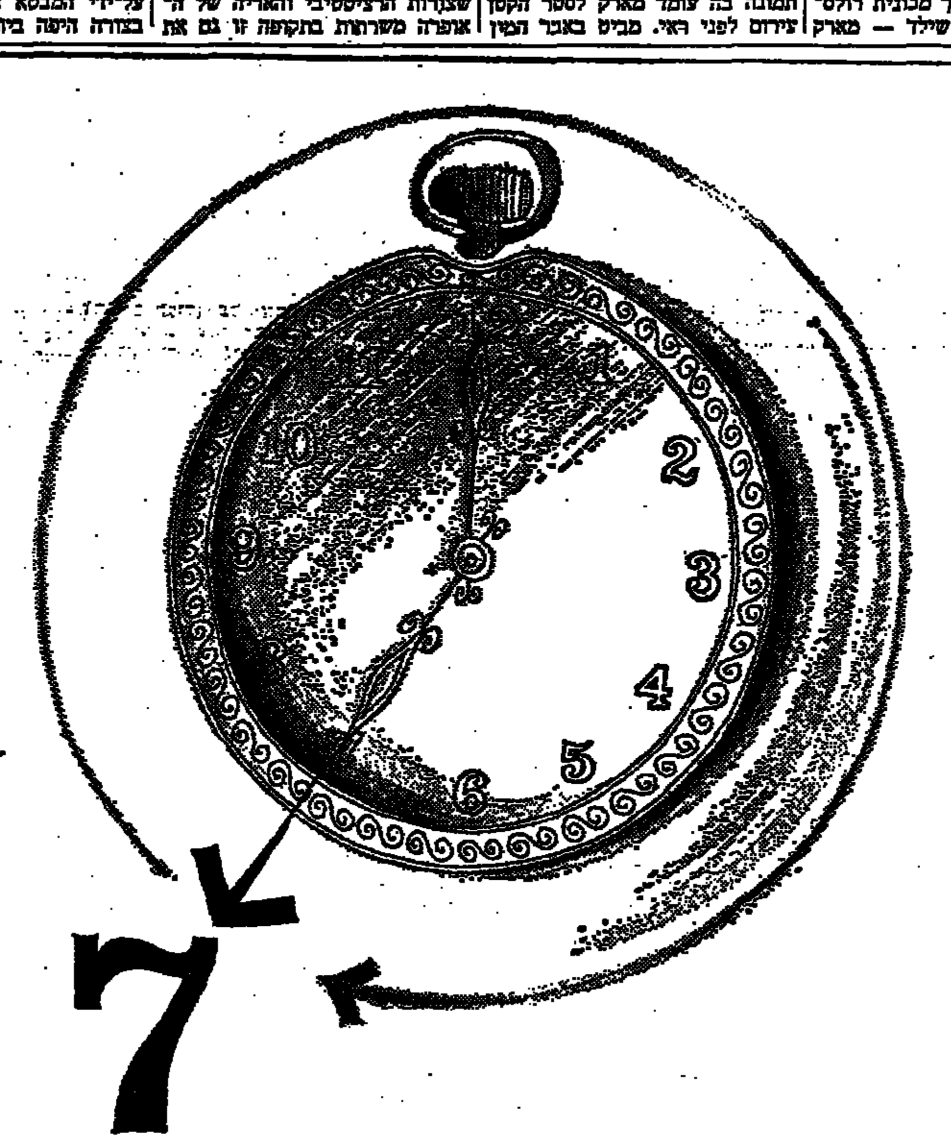

הבנק שלך פתוח משבע בבוקר עד שבע בערב?

פתח חשבון בבנק הדואר

פרטים: באשנבי בנק הדואר, ובטל. 82411 ירושלים, 621008 ת"א, 522207 חיפה

בנק הדואר

לשרותך בכל מקום

לשכת הפרסום הממשלתית

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

משאל המוצר הנבחר 1973

הארגז בע"מ

ראשון במשאל העם לבחירת רהיטי משרד ממתכת לשנת 1973

פרסום בורנשטיין-רהליה

חיים פלד, יו"ר האיגוד הישראלי לפירסום:

הכיוון הדו־סיטרי של הפירסום

עם התגברות תנועת הקונסומריזם — „הצרכניזם", מורגש יותר ויותר כיוונה הדו־סיטרי של המהות הפרסומית.

אם נכון רבים לחשוב שדרכו של הפרסום סלולה רק לכיוון אחד, טעות היתה בידם. הפרסום הוא דיאלוג בין יוזם לבין מגיב. צבור הצרכנים איננו רק קורא ושומע, הוא גם המגיב. ותגובתו של הצרכן היא חלק מהדו־שיח של הפרסום. מילה טובה של צרכן היא הפרסום הטוב ביותר.

איני יודע מה המקור לשמוש, לא רק בארץ אלא גם בעולם כולו, בלשון מיוחדת שכוונותיה הם התקפיות.

לשפה זו של פרסומאים ומפרסמים נכנסו דרך קבע ביטויים ומושגים כגון: „התקפת פרסום" „כבוש היעד", „רמקד" „הפגזה" וצוד פנינים אקטיביסטיות. בלשון זו נוכחים הסיבים הבולטים שהמתכננים חושבים רק בכיוון אחד. הייתי אפילו מעז לומר שהם נוטים לזלזל בהערכת הרמה האינטליגנטית של ציבור הצרכנים.

לדעתי זו שגיאה בלתי אסטטית וגם לא טקטית. אין לדבר ב„מלת פרסום" ואין צורך להשוב ולהשתמש בביטויים אגרסיביים של „תוקפים את השוק". גישה כזו היא קריאת תגר ולא לכוון על הסברה ושכנוע.

הצרכן לא צריך להיות מותקף. ההיפך הוא הנכון. צריך לדעת לחזור אחריו צריך להפיס את דעתו ואם כבר צריך „לכבוש" הרי זה את... לבו.

כאמור, לא כעסים כפתיתים בהערכת רמת האבחנה של צבור הצרכנים. ישנם גם כאלה המפעלים בהתאם להשקפה זו ומדברים בשפה המיועדת לחברה תת־מפותחת. להערכתי, זהו זלזול וגישה בלתי רציונלית שאין להם מקום.

אפילו אם פה ושם הוכח שישנם חלקים באוכלוסיה המונים, מתוך מצוקה חומרית ולהיסות רכישה, להתפתות להצעות בומבסטיות המבוטחות ומוגשות לפי מירב הטעם הרע ובחוסר כשרון מוחלט, גם אז אסור לטפח ולפתח את הירידה ברמה שסופה איננו מבטיח טובה.

כה שבטוח הוא שמלים שאין מאחוריהן ולא כלום, הבטחות סרק המוגשות במליצות גבובות, — השפעתן מוגבלת בתחום ובזמן.

שיטות כאלה יכולות „לצבוד" זמן מסוים ואין בכוחן ליצור תדמית חיובית, מבוססת ובעלת יקרה.

הבטחות שאין בהן ממש. ספודים עם סעיפים קטנים ו„אותיות קטנות" שנועדו מלכתחילה ובמזיד להטעות ולהכשיל הן האנטיתזה של רכישת מוניטין טוב. וכידוע שם טוב הוא נכס יקר לא פחות מנכס חומרי. כל ההצלחות הקוניונקטורליות הן תמורה עתיד ממשי.

מי שחושב באורח הגיוני ומתכנן הקמת מפעל או בנית מוסד במחשבה בריאה, יחייב להתייחס במלוא כובד הראש והרצינות אל המוניטין הטוב זה אופר השקעת עמל רב ודאגה מתמדת להגינות מסחרית, לשמירת איכות ולקיום הבטחות.

הדרכים האחרונות הקצרות והפתלתלות סופן להביא להידרדרות, אל תהום הפעורה תמיד תמיד בסיבוב הבא של הדרך האחרת...

משאל עם — אמצעי חשוב בדו־סיטריות הפירסומית

עובדה היא שבמשאל־עם העוסק בטיב מוצר או שרות, מוקדש חלק חשוב מאד ליוקרת המוצר כלומר לפרסומת הפוזיטיבית — קונסטרוקטיבית של המוצר. בדו"ח של המכון למחקר חברתי שמושי שעשה את משאל 1973 ומר זאב סחר, נאמר:

(הסוף בעמוד 19, טור 5)

ראש עירית תל־אביב—יפו מר יהושע רבינוביץ ומר זאב סחר יוזם המשאל, על יד סמל ענק של „המוצר הנבחר" מקושט כולו בפרחים. הסמל הוצג ב„בית הבימה" לפני טכס הענקת אוסקרים מסחריים לנבחרי „משאל המוצר הנבחר 1973".

בחירתם של הנבחרים

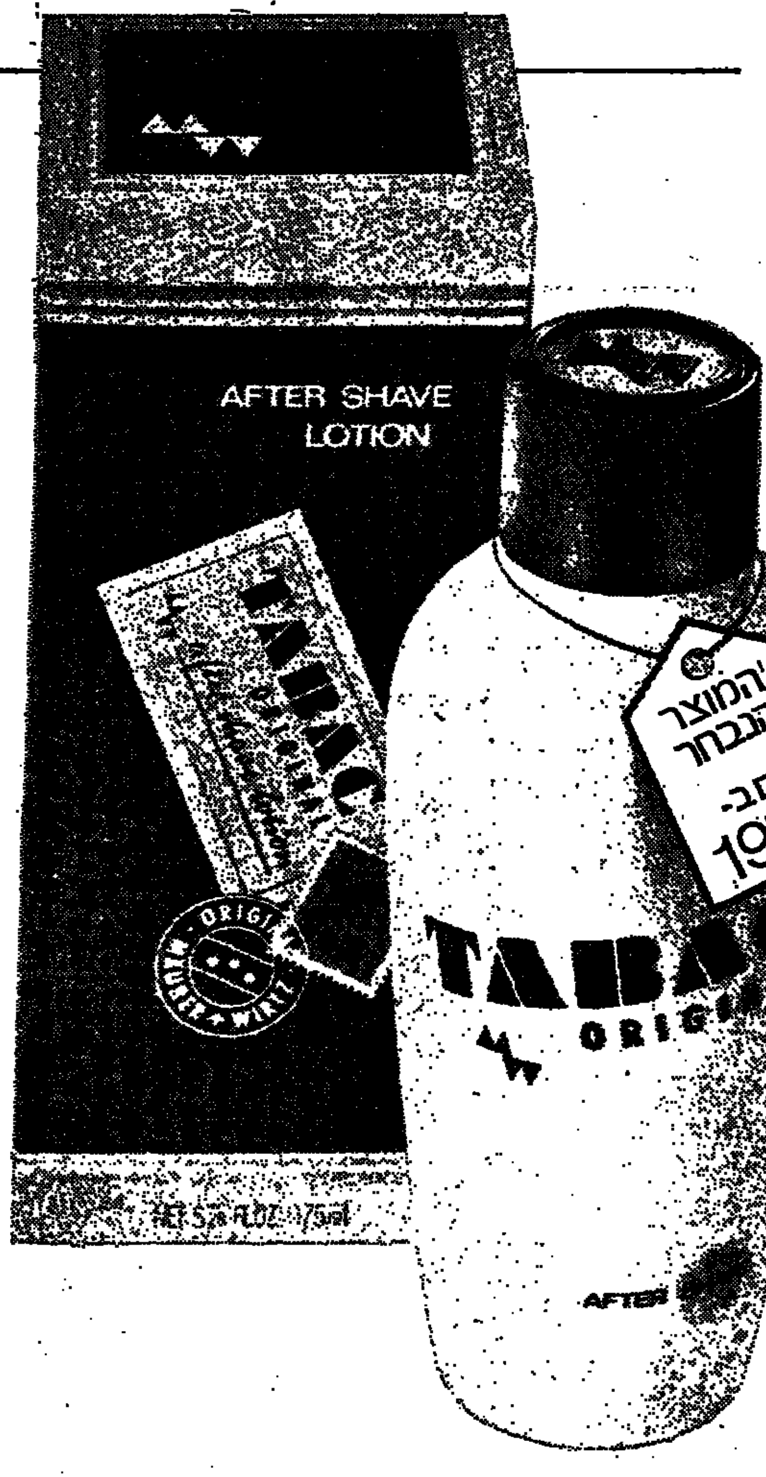

משאל המוצר הנבחר 1973 קובע: כל גבר שלישי מטפח עצמו במוצרי "טבק אוריגינל". אלה הם הגברים המהווים את מועדון בעלי הטעם הטוב. האם גם אתה ביניהם? הצטרף ותיהנה גם אתה ממוצרי טיפוח של גברים בעלי הצלחה עולמית. טפח את אישיותך, היה צעיר, רענן ובטוח. עבור עוד היום למוצרי "טבק אוריגינל": אפטר שייב, קצף גילוח, דיאודורנט, מי קולון, סבון תפנוקים, מי שער ועוד ועוד.

מבצע "נא להכיר":
בקבוקון אפטר-שייב או מי קולון בגודל מיוחד, במחיר פרסומת של 3.15 ל"י בלבד (לתקופה מוגבלת).

סימן ההיכר למוצר המקורי:

TABAC ORIGINAL

שיפרין-נעמן

אולמי שושנים ראשונים

מר יצחק אברהמי מהנהלת אולמי שושנים, מקבל מידי מר יהושע רבינוביץ, ראש העיר תל־אביב—יפו, את תעודת המוצר הנבחר 1973 עבור אולמי שושנים. (מ.)

במשאל המוצר הנבחר לשנת 1973 בתואר

כלי שולחן נבחרים מחרסינה ו-כלי קרמיקה

נעמן בע"מ NAAMAN LTD

על שולחן-כלי חרסינה נעמן

משאל המוצר הנבחר 1973

פרופסור אליהו ל. גוטמן המנהל המדעי של המכון למחקר חברתי שימושי בירושלים:

כך נערך המשאל

„כה לחי" — כ"ה למדינת ישראל זת"י למשאל המוצר הנבחר. צרוף זה מעלה זכרונות של התחלת מחקר השוק בארץ ישראל, ערב קום המדינה. אם מותר להזכיר כאן מאורעות אישיים, אספר ששבועות מעטים לאחר. עליתי ארצה פנו אלי בבקשה לקיים את יום העיון הראשון על נושא זה.

פרופסור לואי גוטמן
מחקר מדעי

החויה לצאת מירושלים בשעות העוצר דרך לטרון לתל־אביב — מקום בו נערך ערב העיון — בלתי נשכחת. הופיעו מנהלי המפעלים הגדולים מכל ה־סקטורים של המשק. באותם ימים נחשב מפעל לגדול אם העסיק חמשים עובדים ויותר. כנראה הערב היה מוצלח כי מנהלי המפעלים באזור חיפה התלהבו ש־קופחו, ונעשו תכניות לקיים ערב עיון נוסף שם. אך מאורעות הזמן לא איפשרו עיונים נוספים במחקר שוק. ההכנות למלחמת הקוממיות כבר העסיקו את מאמצי הישוב.

יחידת מחקר במחתרת

המכון למחקר חברתי שמושי, נולד אז כיחידת מחקר במחתרת בירושלים, וגם הוא חוגג השנה את מחצית יובלו. ואמנם אחד המחקרים הראשונים ש־בוצעו בסקטור האזרחי אחרי קום המדינה היה בין עקרות הבית עבור אגף אספקה וקצוב, והן בבעיות כאבקת ביצים ואבקת חלב. מאז בוצעו מחקרי שוק חד־פעמיים עבור גורמים שונים ועל נושאים שונים. אף היתה הורה על הנושא של שווק חלב — הפעם לקראת שווק חלב בבקבוקים. לפי מימצאי סקר ארצי ניבאנו שלמרות הצורך להעלות את מחיר החלב כדי לשווקו בבקבוקים — הצריכה תעלה. וכך היה! (מנהל המחקר עזב אותנו לאחר מכן לשטח גבול — היום נגיד בנק ישראל).

אבל המחקר השוטף הראשון בשטח של השיווק בארץ הוא החוגג ח"י שנים לקיומו.

הדבר נעשה לא רק מתוך הכרת חשיבותו עבור איכות החיים של הציבור שיקבל מוצרים טובים ושרותים טובים, אלא גם מתוך הכרת חיוניותו לקיום הכלכלי של המדינה. על ידי טיפוח המשק המקומי נעודד תיירות, ואף נלמד כיצד להתמודד בייצוא לשווקים בין־לאומיים.

השנה זו הפעם השלישית שהמכון למחקר חברתי שימושי שותף בביצוע המשאל על המוצר הנבחר. המכון נעזר בכוח אדם של כ־140 מראיינים ברחבי הארץ, ומרכזים בערים הגדולות, תחת הדרכה ופיקוח של הצוות המקצועי במכון. מרכזת המחקר היתה גב' הריאט הרסמן. התוצאות הפעם מבוססות על השובות של 1544 מרואיינים שנבחרו באופן שיטתי כמידגם המייצג את האוכלוסיה היהודית הבוגרת העירונית במדינה.

מספר הקולות קבע

השאלות שנכללו במשאל היו בעיקר שאלות פתו־חות שהתשובות עליהן קבעו את הסוגים הנבחרים

(סוף בעמוד 19 טור 5)

„MAKE THE BEST SOMEONE WILL BUY IT"

זו הסיסמה שהולידה את משאל „המוצר הנבחר"

בטקס הגיגי לחלוקת אוסקרים מסחריים לנבחרי משאל המוצר הנבחר שנערך לפני ימים ספורים בבית הבימה נזכר מר סחר בסיסמת פרסומת שמצא עוד לפני 18 שנה באחד הירחונים האמריקאים וזו לשונה:

MAKE THE BEST, SOMEONE WILL BUY IT

(עשה המובחר ותהנה כי תמיד ימצא לו קונה)

סיסמה זו — אמר סחר בדברי הפתיחה לטקס — „נתנה לי הרעיון למשאל המוצר הנבחר ועליה הוא מתבסס עד היום". אין להתייחס אל סיסמה זו כאל סיסמת פרסומת רגילה הנועדה סתם לשטיפת מוחו של צרכן, או להחדרת מוצר מסויים לשוק. סיסמה זו דורשת טובת הציבור. יתכן כי היצרן האמריקאי שבחר בה כדי לפאר את מוצריו, לא ירד למשמעות העמוקה של הנאמר בה. כי זוהי „תורה על רגל אחת" של מה שכולנו מצפים מיצרנים ומשווקים. אתם „תע־שו את הטוב ביותר" כל אחד בשטחו הוא והכוונה למוצר הטוב ביותר, ליחס ושירותים הטובים ביותר ופרסום אמת הטוב ביותר. אם תעשו כן נהיה אנו — כלומר ציבור הצר־כנים — מרוצים ואילו לכם לא יהיה מה לדאוג כי „תמיד ימצא לכם קונה".

ואותו ציבור הצרכנים המרוצה, הוא המצלה אל צמרת הנבחרים מוצר או שרות במשאלים השנתיים של „המוצר הנבחר" הנערך מאז 1954 והגיע עתה, בשנת כ"ה למדינת ישראל להנבחו הח"י — כפי שסיים סחר את דבריו: כ"ה הח"י.

מר משה חכמי, מנהל הובר (ישראל) מקבל מידי ראש עירית תל־אביב, מר י. רבינוביץ, את תואר מוצר נבחר לשנת 1973 לשואבי אבק הובר, בעלי המוניטין הבינלאומי.

(מ.)

מוצר של קלין עוד ועוד יותר טוב

„טיפ" של קלין זכתה במקום הראשון בין כל אבקות הכביסה למכונות כביסה. „משחת קלין" זכתה במקום הראשון בין כל החומרים לניקוי כלים, במשאל דעת הקהל של „ידיעות אחרונות", מקום אותו היא שומרת לעצמה שנה אחר שנה.

פרסום גלבוע

هكذا من الأصل

משאל המוצר הנבחר 1973

חקר שוק: „מים גורמים לשיכרות"

מחקרי דעת־קהל וסקר שוק הצרכנים עלו על ,פסים משומנים' בשנים האחרונות. שיטות בחירת המידגם שוכללו, תידרוך המראיינים נעשה יעיל ופחתו הטעויות

— מאת אליהו טל —

אין זו הלצה. בסמינריון רציני לשיווק ולפרסום בו לקחתי חלק כמרצה חבר בצוות מומחים בינלאומיים סיפר פרופ' המסון דאן מהאוניברסיטה של אילינוי את הסיפור הבא: חוקר שוק רב יומרה אך חסר נסיון בחן את השפעת המשקאות החריפים על צרכנים שונים וגילה את התופעה הבאה: כ־72 אחוז מהמקרים גרם ויסקי מהול במים לשכרות, כ־79 אחוז גרם ג'ין מהול במים לשכרות וכ־83 אחוזים גרמה וודקה מהולה במים לשכרות. בכל 3 המקרים היה מכנה משותף אחד — מים. אי־לזאת הגיע החוקר הצעיר למסקנה, כי המים הנם גורם לשכרות.

אליהו טל

אולם, לאמיתו של דבר עלו חקרי דעת הקהל וסקר שוק הצרכנים על פסים "משומנים" ומדויקים יותר בחמשת השנים החולפות. שיטות בחירת המידגם נעשה יעיל יותר ואחוז הטעויות פחת.

יצויין, כי בבחירות האחרונות לנשיאות ארצות־הברית קלעו מכוני החקר כמעט „בול" למטרה. גם בישראל נתברכנו בכמה מכוני חקר העומדים לרשותם של מפעלי התעשיה והשרותים. אך דומני כי ככל שרבים הסקרים והחקרים כן גדל מספר התיקים המעלים אבק במגירה. אותם תיקים המכילים את כל הממצאים והנתונים הדרושים להפקת הלקחים — ואין מפיק. רבים מדי הם המקרים בהם חקר השוק אינו מביא לבדק בית, בהם השאיפה לתכנון וייעול הופכת למס שפתיים גרידא, לחקר שווקים הנערך במאמץ רב וכרוך בהוצאות מרובות ר נגנז בלא שיביא תועלת.

במצעד הזוכים בתואר „המוצר הנבחר" אין חילופים רבים משנה לשנה. יתכן והדבר מוכיח שוב כי הציבור הישראלי הנו שמרן בטבעו ואינו נוטה להחליף בקלות לא את נבחריו בכנסת ולא את בחירתו על מדף הסחורות ושוק השרותים. אך אותם מפעלים החוזרים וזוכים בתואר הנכסף מוטב שלא יצאו שיכורי נצחון. מוטב שידרו כי מעולם אין הלקוח טמון בכיס ואין הצרכן שמור בארגז. מוטב שיציאו מתוך המגירה את סיכומי השנה החולפת, יפשפשו ויבדקו באיזו מידה הם שומרים על שיעור הפופולריות שלהם, באיזה חוגים חלה ירידה ולו גם פחותה, ובאיזה איזורים פג חינם בעיני הציבור המקרמי.

לעתים כדאי לשאול את השאלה — האם אין בפופולריות זו חתרת מכוח האינרציה מחד ומיצר השמרנות מאידך. האם לא החל — דווקא במפעלנו הותיק והמבוסס — תהליך שחיקה המכרסם בתדמית שלנו בלי שנרגיש עצמנו בכך?

„ביזנס ויק" השבועון הכלכלי הנפוץ ביותר בעולם מפרסם באחד מגליונותיו האחרונים כמה נתונים מאלפים על התמורות המהירות החלות במערך המוצרים והשרותים ועל הקצב המתריף והולך של התחרות ביניהם.

העתון מציין כי מתוך 100 מרקות מובילות בשוק האמריקני לפני 10 שנים, רק 40 עדיין עומדות כיום במקום הראשון. שישים האחרות ירדו בדירוג או נעלמו כליל.

לציגורות השוק של סחורות המכלת והסדקית זורמים בכל שנה 6000 מוצרים חדשים — פי שניים מאשר לפני עשר שנים. לוח הזמנים המסורתי של 36 חודשים שניתן לתכנון ולפיתוח מוצר חדש אינו עומד יותר בלחץ הנוכחי של התחרות בשוק. „ביזנס ויק" מדבר על „מרוץ מאה הימים" כתקופה האופטימלית הניתנת למוצר חדש על מנת להוכיח אם הדר לשוק.

התעשיה האמריקנית מהמרת מדי שנה על 15 ביליון דולר שהיא משקיעה בפיתוח מוצרים חדשים. הסיכונים גדולים יותר מאי פעם — 80 אחוז מכלל המוצרים החדשים אינם נקלטים בשוק ו־70 אחוז מכלל ההשקעות בפיתוחם הולכים לטמיון. מאידך — מרובים סיפורי ההצלחה המפתיעים של שרותים ומוצרים שידעו לא לקפוא על השמרים. מסתבר כי מי שאינו מחדש — מתנוון. ומי שאינו מגוון — מתנוון!

בקיצור — טפיחה על השכם איננה תהליך למבט אל העתיד, ודריכה במקום פירושה ברוב המקרים, פסיעה אחורנית.

הסנה
החברה הנבחרת 73
חברה ישראלית לביטוח בע"מ
הראשונה בישראל
בגודלה, מהימנותה ותכניותיה

זכינו בכתר

מקום ראשון
כחברת בניה
לדירות ולשיכונים
רסקו
RASSCO
לפי סקר דעת-קהל שנערך ע"י המכון למחקר חברתי שימושי
בשנת ה-25 למדינה
על רסקו אפשר לסמוך!
פרסום אדמון בע"מ

ראשון ואמיתי

שטיחי כרמל
במקום הראשון
זו השנה ה-11 ברציפות
במשאל המוצר המובחר
הפאר יבוא לביתך עם
שטיחי כרמל
שטיח אמיתי לדורות

גוטקס
ראשון באופנה*

מקבל מידי ראש עיריית ת"א מר יהושע רבינוביץ, את תעודת התואר של „המוצר הנבחר 1973".

GOTTEX

* „גוטקס" זכה בתואר „המוצר הנבחר 1973" לבגדי־ים ולבגדי־חוף. השנה זכה „גוטקס" במקום ראשון בפסטיבל האופנה הבינלאומי 1973 בקאן.

מדור פרסומי

משאל המוצר הנבחר 1973

מר ל. ביגון מנהל ארקיע מקבל את תעודת החברה הנבחרת 1972 מראש עירית תל-אביב. (פ)

מר זאב שחר יוזם הרעיון, עם רות דיין

גב' אנטה, מנהלת סלון אנטה ליופי ולתסרוקות, מקבלת זו השנה ה־18 תעודת זכיה במקום הראשון מידי ראש עירית תל־אביב. (מ.)

העם בחר במסעדת „ציון"

במסעדה הטובה והפופולרית ביותר

מר י. רבינוביץ, ראש עירית תל־אביב־יפו, מעניק למר ציון לוי, בעל מסעדת „ציון", תעודת הצטיינות לרגל בחירת המסעדה, כבית העסק הנבחר בענף המסעדות לשנת 1973.

בזכות השירות האדיב והתפריט המשובח זכתה מסעדת „ציון" בתואר המסעדה המובחרת והטובה ביותר במשאל דעת הקהל לשנת 1973. (כ)

כך נערך המשאל

(סוף מעמוד 17)

ביותר של כל מוצר ומוצר. הדירוג הסופי של ה־מוצרים והמפעלים הנבחרים נעשה בהתאם למספר הקולות לו זכה כל מוצר.

הפעם, נוסף לשאלות על הפופולריות של המוצ־רים, רצינו לבדוק מדוע מוצר מסויים פופולרי, מדוע אנשים בוחרים אותו כנבחר ועד כמה הם נאמנים לסוג מסויים. הרחבנו לכן את בדיקתנו לגבי מספר מצומצם של מוצרים שנבחרו מתחומים שונים: מזון, נקיון, הלבשה, ציוד ביתי, בידור, שהיו בעלי יוקרה שונה. מצאנו שבהרבה מקרים הנאמנות קשורה לאפ־שרות להשיג את המוצר בקלות. בדרך כלל לא מוות־רים לגמרי על קנית מוצר מסויים הדרוש, אלא קונים תחליף שלו עד שניתן להשיג מחדש את המוצר הנבחר. תופעה זו קשורה עם המרכיבים הראשיים של עמדות, בעיקר עצמה וסגידות. למשל, הציבור חושב שאין הבדלים גדולים בין סוגי מרגרינה אך שישנם הבדלים גדולים בין סוגי סבון רחצה.

העמקה בבעיות כאלה עשויה לקדם את פיתוח המשק הישראלי גם לשיווק פנימי וגם ליצוא. שלב ראשון בקידום זה הוא הכרת הפופולריות של ה־מצרכים השונים שבשוק. יש לברך את כל הזוכים בתעודות המעידות על הצלחתם בשלב הראשון הזה, ולאחל להם הצלחות נוספות בשלבים הבאים.

הכיוון הדו־סיטרי של הפירסום

(סוף מעמוד 16)

„נראה מסקירה קצרה זו על המרכיבים העיקריים של דעות לגבי מוצרים נבחרים, שעצמת הדעה והתערות בדי־עה קשורות בוקרה של „ה־מוצר"... יחסו של הצרכן ל־מוצר או לשרות ויוקרתו של היצרן יקבעו יותר ויותר לפי אמת־מידה גבוהה וביחס ישיר לקיום הבטחות ולשפת פרסום מתקדמת. על־כן שו־מה על המפרסמים והפרסו־מאים לדעת שעתידו של ה־פרסום מעוגן בדו־שיח מת־מיד בין הפרסום לבין הצר־כן.

אגוד הפרסומאים — כתובת אחראית

המפרסמים חייבים לסגל לעצמם קריטריונים נבונים של עבודה במבחן האמת לג־בי הנאמר והמתפרסם של ה־מוצר, סגולותיו, תכולתו ו־שימושו.

המפרסמים צריכים להאמין בפרסום בעל רמה כדרך ה־תכליתית הנבונה. על כן עלי־הם לראות בפרסום כרטיס ביקור שלהם ומנוף להגדלת הערך המגולי ולהאדרת השם הטוב והיוקרה של מוצריהם, שרותיהם ומפעליהם.

הפרסומאים והאיגודם חיי־בים ליטול על עצמם את הבקורת העצמית עם כל ה־אחריות שבדבר.

בכדי שהענין יהיה תכליתי ובעל שיניים מן הראוי ש„האיגוד הישראלי לפרסום" יוסמך באורח חוקתי כבתר־בת האחראית לטיפול בכל מכשלה או ניזון פרסומי.

פרסום איכות פרסום אפקטיבי

התהליך להבראה אינו ענין פרסינגי של ימות חופשיות.

בראש ובראשונה צריך לה־יות ברור למפרסמים שהצבור מצפה סטנדרטים גבוהים יו־תר של פרסום.

חוש הביקורת של הצרכן מתפתח. הסקפטיות והציניות נעשו ערכים קבועים אצל גי־לאי 18—30 ואל לנו להתעלם מן העובדה שגילאים אלה הם פוטנציאל הצרכנים הקובע את סיכויי המוצר.

הבקורת הקשה על זלזול בצרכן וההסתייגות מפרסום ברמה נמוכה יפחיתו, בדי־עבד את האפקטיביות של ה־פרסום ואז יבוא התור של התופעה השלילית: „כמות במקום איכות".

שופכים כמות של פרסום בשביל להמם את הצרכן. ה־דבר משול לפתרון של סם משכר ולבריחה מן המציאות.

מאידך, העלאת רמת הפר־סום, הדו־סיטריות של הפר־סום והקורספונדנציות בין דבר המפרסם לבין הצרכן יבטיחו את השמוש הנבון ב־העברת המידע הפרסומי ה־אפקטיבי בכמרך הכלכלי־חברתי.

"ויטה" שוב במקום ראשון!

ב-שני משאלים:
"המרק הנבחר" 1973
ו"הקניה הטובה ביותר" 1973

לא טעית זהו—
מרק עוף "ויטה"

ויטה

שוב זכה דג הבקלה!

במשאל דעת הקהל 73
זכה שוב דג הבקלה
הנידוג
ע"י חברת אטלנטיק
בתואר
„הדג הקפוא הנבחר"

בקלה - הדג הנבחר

"מקום ראשון בטיפוח הבריאות ובפיתוח הספורט"

هكذا من الأصل

مكذا من الأصل

משאל המוצר הנבחר 1973

מדור פרסומי

הצועדים בראש

המפעלים שזכו במקום ראשון במשאל המוצר הנבחר 1973
שנערך על־ידי ידיעות אחרונות בביצוע משותף עם פרסום סחר בע"מ

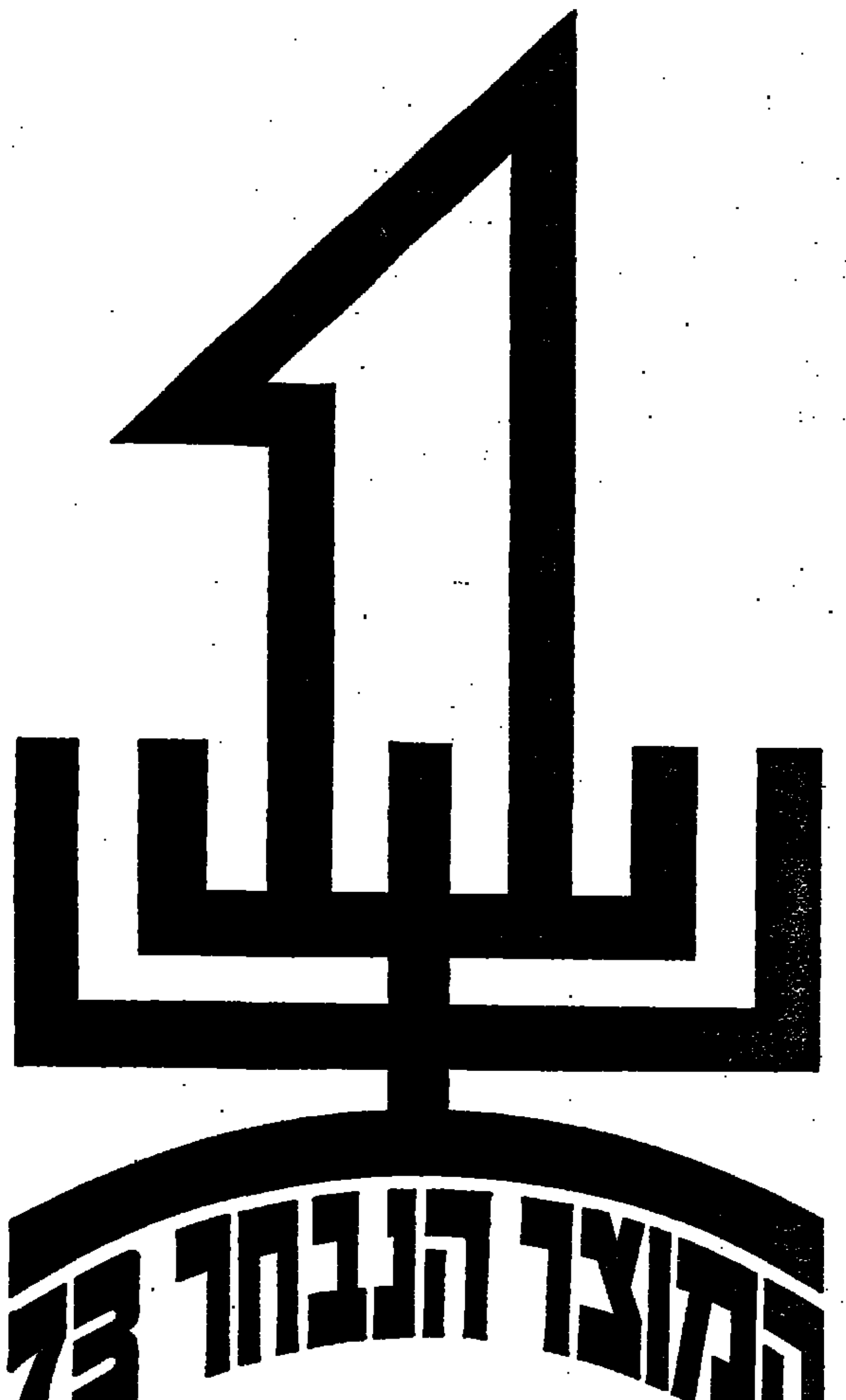

חברות כלכליות

י.ב.מ. — מחשב
אגד תיור — חברה לטיול ותיור בארץ
אל על — חברת תעופה
"ארקיע" — חברה לתעופה פנים ארצית
בנק לאומי — בנק
הסנה — חברת בטוח
סולל בונה — חברה קבלנית לבנין
פז — תחנות בנזין ושמני סיכה
"צים" חב' השיט הישראלית בע"מ — חברה לאניות מטען
צים קוי נוסעים בע"מ — חברה לאניות נוסעים
קופת־חולים של ההסתדרות הכללית — קופת־חולים
רסקו — חברה לבניית דירות ושיכונים

תעשיה כללית

אדיסון — סכין גילוח
אוליבטי — מכונת חישוב
אלד — מוצרי סריגה וג'רסי
אמקור — מקרר חשמלי
אמרון — מקלט טלוויזיה
פליז — מערבל חשמלי
אמנור — מכונת כביסה
אמאץ — תנור חימום
אניה — נייר פחם להעתקה
בגד־עור — בגדי עור
גוטקס — בגדי ים וחוף
דיאולן — 1. אריגים סינטטיים; 2. בדים לוילונות
הארגז — רהיטי משרד ממתכת
הובר — שואב אבק חשמלי
הזורע — מפעל לרהיטי דירה
הלנה רובינשטיין — מוצרי קוסמטיקה לנשים
וולקן — מצבר למכונית
חוגלה — מוצרי נייר לשימוש ביתי
חוליות — כלי בית ומטבח מפלסטיק
חמת — ציוד לאמבטיות
טבק אוריגינל — מוצרי קוסמטיקה לגברים
טיסו — שעון יד
להב — חולצות גברים
מגור — חברה לגרירת מכוניות
מגן גולדמן — קופות פלדה
מוטורולה — מכשירי קשר ואלחוט

הרמס מיוצג ע"י **מפעיל** — מכונת כתיבה
קסירוקס מיוצג ע"י **מפעיל** — מכונה לצילום ולהעתקת מסמכים
נעמן — 1. כלי שולחן מהרסינה; 2. מוצרי קרמיקה
נקה 7 — סבון רחצה
סולוג — בגדי ילדים ותינוקות
סוני — רדיו טרנזיסטור
סינגר — מכונת תפירה
ענג — רהיטים מתקפלים ורהיטי ילדים
פולקסווגן — מכונית נוסעים (עד 15 כ"ס)
פזגז — תנור אפיה וכיריים גז
פזכים — חומר לחיטוי ולהשמדת חרקים
ריצפז — חומר לניקוי רצפות
פיג'ו — מכונית נוסעים (מעל 16 כ"ס)
פיירקס סדלקס צרפת
א. ספקטור ושות' — כלי זכוכית חסיני אש
פיליפס מיוצג ע"י **ישרלקטרא בע"מ** — 1. רשם קולב; 2. מערכת סטריאופונית

תעשית מזון

תקליטי סי בי אס — תקליטים
תרמאויל — חברה להסקה מרכזית

אסם — ביח"ר לנקניק
בירה נשר — בירה
בקלה — דג קפוא
ויטה — תמציות מרק
טמפו — משקאות קלים
טעמי — מזון לתינוקות
כרמל מזרחי — יינות ומשקאות חריפים
מיץ פז — משקה הדרים
נון — שימורי דגים
סוכרזית — ממתיק מלאכותי
סנפרוסט — מזון קפוא
עלית — 1. קפה נמס; 2. שוקולד
עסיס — 1. מיצים מרוכזים; 2. שימורי פירות וירקות
עץ הזית — שמן מאכל
פרומין — משקאות ודברי מאפה
ריכרד לוי — שימורי בשר
שטראוס — גלידות ושלגונים
תה ויסוצקי — תה
תנובה — תוצרת ומוצרי חלב

מפעלי מסחר ושרותים

איוניר — בית מסחר לאמנות ושים בת"א
איריס — בית מסחר לפרחים בת"א
אליטא — בית מסחר לפרוות בת"א
אנגלו־סכסון — משרד לתיווך דלא ניידי
אנטה — סלון היופי בת"א
אולמי שושנים — אולם להתונות בת"א
א.ב.ג. — אגודות גברים
סטיפן בראון — בית־מסחר לפרוות בת"א
כל־בו שלום — כלבו בת"א
כליף — מועדון לילה בת"א
מרס — בית מסחר לרהיטים בת"א
משכית — בית מסחר לחפצי נוי
פלתורס — חברת נסיעות ותיירות לחו"ל
אחים פרג' — בית מסחר לצרכי צילום בת"א
ציון — מסעדה בת"א
קאונטרי קלוב — מועדון לבריאות וספורט בת"א
קרביץ — בית מסחר לצרכי משרד בת"א

פרקר — עט כדורי
פרדינץ — מרומי־קפיטו
צ'יקו — צעצועי ילדים
צמר החסידה — חוטי סריגה יד
קלין — חומר לניקוי כלים
קודק — 1. פילמים ומצלמות; 2. מקרנת סרטים ומסרטות; 3. מקרן שיקופיות
טיפ קלין — אבקה למכונת כביסה
קלת־אפיקים — ציפוי קירות דקורטיביים
קשת — נקוי יבש
רדיד — שטו"ם
שטיחי כרמל — שטיחים
שמן — 1. משחת שיניים; 2. משחת גילוח; 3. אבקה לכביסה ביו־אור
תדיראן — 1. מזגן אויר; 2. מקלט רדיו למכונית
תנורי שביט — תנור לבישול ואפיה (חשמל)
תריסול — תריסים

המחקר: המכון למחקר חברתי שמושי, ירושלים.

תחנה מסוכנת

רצוני להביא לתשומת ליבה של עירית חיפה את מיקומה הגרוע של תחנת האוטובוס שליד בקעת קר־ית־חיים על הכביש הראשי עכו—חיפה.

הכביש הנ"ל הוא עורק סואן ב־כל שעות היום והתחנה ממוקמת ב־צורה כזאת שכאשר אוטובוס עוצר הוא חוסם את אחד משני המסלו־לים של הכביש. לא אחת הייתי עד להאטה שנגרמה עקב עצירה של אוטובוס בתחנה זו.

לא מובן לי איך האחראים על כך לא מצאו פתרון למטרד תנועה חמור זה, המסכן את שלום הציבור.

יצחק וייס
קרית ביאליק

מילוא בע"מ
בשיתוף אליאנס קיסריה
MILO
חדרי קירור והקפאה
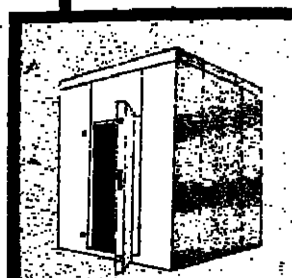
שדרות יהודית 7, ת"א, טל. 260106, 253744

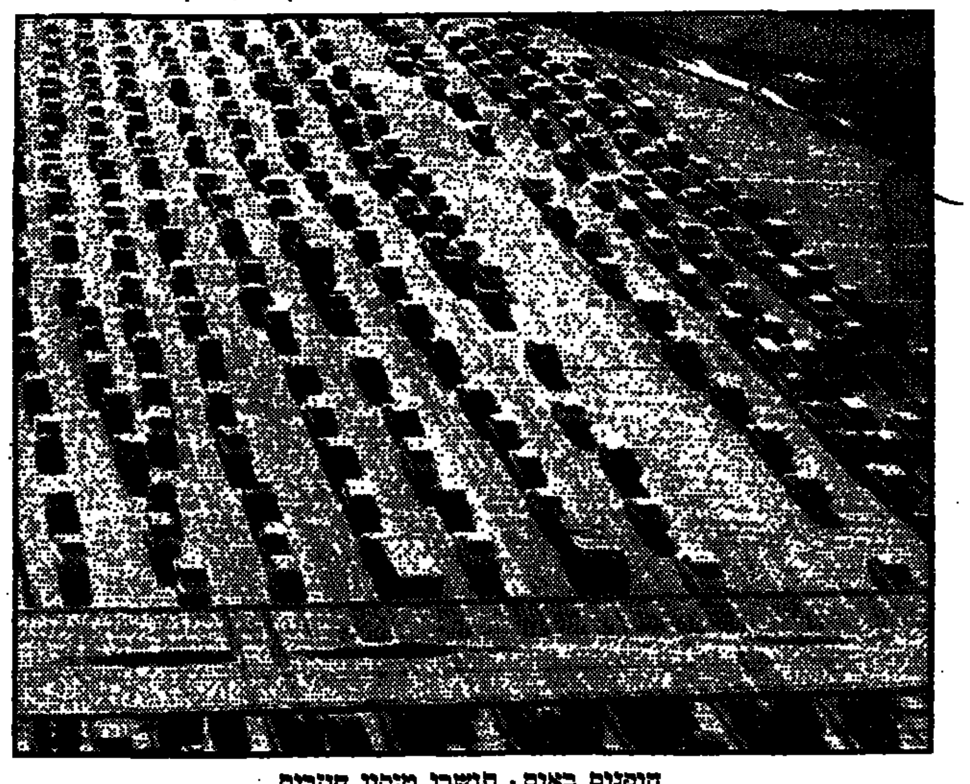

תיפנים באים: תושבי מוקיו חוזרים לעירם מחופשת ראש השנה

מכתבים למערכת הארץ

ג'ונגל בכבישים

מכתבו של מר אהוד גרא עוזר לסגן שר התחבורה („הארץ" 7.1.73) הוא תעודה מאלפה. „הטענה כי אנו הגרועים בעולם — מופרכת". איני יודע לאיזה ארצות משווה או־תנו מר גרא, אך כל מי ששהה תקופת מה בארצות כמו בארה"ב ואנגליה, לא יוכל להכחיש את ה־עובדה כי בארצנו הנהיגה היא הה־נסות בתורה ג'ונגלית המנותחת את אצבעים עד קצה הגבול.

יספר נא לי מר גרא היכן זהו מעשה יום יום שרוכבי אופניים יסעו על אופניים ללא תאורה בלילה על כבישים ראשיים, שאוטובוסים יס־עו באור אדום, שנהגי מוניות „יקחו צ'אנס" ויעקפו ללא שדה ראיה, ש־בכביש עם מסלול אחד יתפרץ נהג ויגסה לעקוף את כל השיירה. באי־זו מדינה מתורבתת לוחצים על ה־צופר כספורט לאומי? המשטרה? האם מישהו מכם ראה שהיא עצ־רת נהג שנוסע בנסיעה מסורפת, עושה „שמיניות" על הכביש, או פו־נה פניות אסורות?

וסיירת הבטיחות? הרי הם מעור־רים רחמים. לפני מספר ימים ראיתי תוליה של שלושה מהם יושבים ליד קסנוע ואוכלים גלידה. חלפה מכו־נית באור אדום וכמעט גרמה התנ־גשות. ניגשתי אליהם ושאלתי או־תם מדוע אינם עושים משהו. תשו־בתם — אין לנו אפשרות לרשום דו"ח כאשר איננו צופים ברמזור עם האור האדום מן החזית. אם כן, מ־דוע אינם מתפזרים בצומת?

בפי מר גרא האנדרסטייטמנט של השנה: „התחבורה והבטיחות בדר־כים אינם מדורגים בראש סדר ה־עדיפויות הלאומי". אבל מדוע, אדו־ני עוזר לסגן התחבורה, אדוני סגן שר התחבורה ואדוני שר התחבורה? איכות החיים, סטנדרטים בחברה, יחסי אנוש, תרבות של חיים — הרי אלה מושגים השגורים בפיכם לעתים קרובות ואתם גם מודעים לעובדה שאפשר היה לשפר באופן ניכר את המצב של הנהיגה ע"י הטלת מערכת ענישה כבדה. קנסות של אלפי לירות שיוטלו סמוך לבי־צוע העבירה ויפורסמו, לא ירתיעו?

אך לשם כך יש צורך בחקיקה מיוחדת. האם זה בלתי אפשרי ל־שנות את החקיקה כדי למנוע הרג של מאות ופציעה אלפים? האין משרד התחבורה סבור שהוא חייב ליזום מעשים לשינוי המצב המחריד ולא להלעיט אותנו בדוחות סטטיס־טיים חסרי משמעות?

יוסף פריכן
רמת־השרון

הרס אבו־טור

ירושלים היא עיר שבצדה האחד, במוזיאון (שהוקם ביוזמת ראש ה־עיריה, מקריבים סרט על ערים אי־טלקיות שבהן מקפידים באהבה לש־מר כל בית, בשעה שבצדה האחר הורסים יזמים וקבלנים בתים עתי־קים, מבנים לא פחות יפים והד־עמיים כאלה שבאורביטו ובסיינה. לא מדובר רק בבתים. אבו־טור היא כפר, אנסמבל ארכיטקטוני נהדר שהוא חלק בלתי נפרד מהאמפיתאט־רון של העיר העתיקה. מתוך הזנחה וחוסר־הבנה מצד העיריה (אבו־טור הוצאה כתחומית של תבנית המתאר לעיר העתיקה וסביבתה!) נהרסה השכונה הנפלאה הזאת.

רחוב עין רוגל, הרחוב של המצפה, השתנה כליל. עתה מחקר בו בנין מגורים ענקי — מחוץ לכל פרופור־ציה מבחינת הגודל, נטול כל יחס לבתים שבסביב ומעל (לחלק מהם הוא גוזל את הפתיחות אל הנוף), אטום לעקרון האדריכלי הסביבתי — בנית מדורגת על הר.

הרעיון המתבטא בבית כזה הוא שאפשר בלב שקט לשבת וליהנות מן הנוף שעל הורבנו אותה יושב. מאחורי רח' עין רוגל, כבר בשלבים אחרונים של בניה, מתנשא מלון. בלב השכונה נמכרה לאחרונה לקב־לנים מגרש ובית שהיו בבעלותה של מסלה. איני מקנא במתעשרים, (הנכסים האלה שהיו בבעלות הממ־שלה נמכרו בזמנו במחירים סמ־ליים), אני רוצה רק להצביע על כך שליחי הציבור בעיריה (שביוזמתם הוצאה אבו טור מתבנית המתאר ל־עיר העתיקה וסביבתה) אינם מודעים די לעובדה שמתפקידם גם לשמור על התרבות.

התרבות אינה נשמרת רק בבך שמצבורים הצגה, אפילו הוראת עב־רית בבתי הספר אינה ערובה לתרבות אם בעת ובעונה אחת מושמד בעיר — מתוך בצע והזנחה — העבר שלה, המגובש כבנין או כשכונה. רובע כאבו־טור אינו יפה פחות וירושלמי פחות מ„חבול שלשום".

אהרן שמעאי
אבו־טור, ירושלים

הארובות המכערות את הנוף

כדי להגיע לדירותנו עלינו לעלות ברגל 120 מדרגות. שיקולינו בקניית הדירה היה נוף־הים הנפלא הנשקף מבנה. בעשר השנים האחרונות ה־קימו דיירי הבית מולנו יער אנטנות טלוויזיה על הגג אשר מקלקל את פני הנוף.

אך לא די בזה. כעת החלה אופנה חדשה: המים הדירה בתנורים להם מחוברת ארובות המוזקרות שני מטרים מעל שטח הגג. הארובה ה־ראשונה הופיעה על הגג מולנו. יש להניח שתוך זמן קצר 12 דיירי הבית יקימו ארובות כאלה.

אנטנות הטלוויזיה הן „אלגנטיות" והאווי לעמת ציתורות אסבסט מכו־ערים אלה.

התרשה עירית חיפה שתוך שנים מעטות יקשטו ארובות כאלה את כל גגות עירנו היפה?

ב. ויכדורף
חיפה

ראיתי שמעתי

עשור למותו של אלי שחף

השבוע מלאו עשר שנים למותו של העתונאי אלי שחף ז"ל. שחף היה כתב צבאי מצטיין ותפקידו האחרון היה סגן עורך שבועון צה"ל „במחנה". כתבותיו הצטיינו ברגישות רבה ובראיה חדה. אחת הכתבות המפורסמות שלו „בחזרה לשחקים" דיכתה אותו בפרס העתונות ע"ש עמוס לב ז"ל. הכתבה מתארת את גורלו של הטיס מיכאל רון שנאבק קשה בבכות שנגרמה לו בתאונה, ולבסוף זכה לשוב לטיס.

רצה הגורל וכל השלושה הקשורים לכתבה זו אינם עוד בחיים. הטיס מיכאל רון נהרג בתאונת כסוס. כותב הכתבה מת ממחלה ממארת. הפרס ניתן על שמו של כתב צבאי אחר, עמוס לב, שנהרג במבצע קדש. „בחזרה לשחקים" הודפס מאז פעמים מספר ויחד עם כתבות אחרות של אלי שחף קובצו, אחרי מותו, בספר הנושא אותו שם.

אלי שחף

בית־שמאי ובית הלל — בעיני הרב הראשי גורן

בהופעתו הפומבית מטעם מועדון בית ציוני אמריקה בתל אביב הגיב הרב הראשי שלמה גורן על דברי המנחה מר א. ברזמן כי הציבור הרחב בארץ — כולל בלתי־דתיים רבים — גורס את דרכו של הרב גורן משום שהוא המבטא הנאמן של שיטת בית הלל.

הרב גורן אמר שהאבחנה בין בית־שמאי לבית הלל לא צריכה להיות „כל כך חריפה וקטגורית" משום שגם לאלה וגם לאלה זכות גדולה — כדרכם ושיטתם. אנשי בית־הלל פעלו לפי תוכן הדברים האידיאה של הנושא ואילו בית שמאי לפי הכתוב בלבד.

בית שמאי היו ריאליסטים קפדנים שראו הצדקה לדרכם המוקשה ובית־הלל אידיאליסטים המבקשים את הרצוי והאפשר למען הקלה הסבל והעינויים מפגעים שצריכים וחייבים לעזור להם מבלי לפגוע בהלכה, שעל אף בהירותה, היא בכל זאת מצביעה על דרכי־מוצא ועל פתרונות סבירים וכקודשים גם יחד.

בול זכרון אמריקאי לזכר גרשווין

בול הדואר האמריקאי השני לכבודו של יהודי (הראשון היה לכבוד אלברט איינשטיין) ייצא ב־28 בפברואר. יהיה זה בול־זכרון של שמונה סנט לכבודו של המלחין־הפסנתרן ג'ורג' גרשווין, שנבחר כציג מוסיקאים ואמנים אמריקאים ידועים בשביל „סדרת אמנים אמריקאים" של בולי־זכרון.

באותו יום, ה־28 בפברואר, יוציא השרות הבולאי של לשכת בני־ברית, בשיתוף עם דואר ארצות הברית, מעטפת יום ראשון שעליה תמונה של גרשווין ליד הפסנתר והכוללת סקירה ביוגרפית שלו.

רו"ן

עירית תל־אביב־יפו

מכרז פומבי מס' 492/73
החלפה תקופתית של מדי מים בשנת 1972/73

עירית תל־אביב—יפו מכריזה בזה על קבלת הצעות של קבלנים לבצוע עבודות החלפת 20,000 מדי מים בשנת 1972/73 בקטרים "½—"1—"1½, המורכבים בבנינים קיימים במקומות שונים בשטח העירוני של תל־אביב—יפו.

את תנאי המכרז אפשר לקבל תמורת תשלום של —.50 ל"י, שלא יוחזר, במשרד מפעל־המים, ברחוב פילון 5, חדר מס' 455, בין השעות 8—12 למעט ימי ו'.

התשלום בעד בצוע העבודה — בהתאם לתנאי התשלום המפורטים במפרט הטכני.

הצעת המחירים צריכה לכלול את התמורה הנדרשת עבור בצוע העבודה בלבד. העיריה תספק את מדי המים להחלפה וכן אבזרים, תאים, מכסאות ומרצפות, במידת הצורך, על חשבונה.

את ההצעות יש לשלוח ב־2 העתקים במעטפה שתומצא בציון „מכרז פומבי מס' 492/73 — הצעת להחלפה תקופתית של 20,000 מדי מים בקטרים "½ עד "1½ במקומות שונים בעיר, בשנת 1972/73", בדואר רשום, לפי הכתובת: עירית תל־אביב—יפו, מזכיר העיר, בנין העיריה, ככר מלכי ישראל, עד יום 1.2.73.

על מגיש ההצעה לצרף ערבות כמפורט בתנאי המכרז.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

כן רשאית העיריה לחלק את העבודות הכלולות במכרז בין מספר מציעים.

את ההצעות יש להגיש בהתאם לתנאי המכרז וכל שינוי בהם עלול לגרום לבטולן.

יהושע רבינוביץ
ראש העיריה

ט"ו שבט תשל"ג, 18.1.73

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

המדור ללמודי חוץ
מודיע כי במשכת ההרשמה בחיפה

לקורסי הכנה

לבחינות המיון לטכניון ולמוסדות להשכלה גבוהה

1) קורס מורחב: המיועד לבוגרי המגמות הריאליות בבתי הספר התיכוניים אשר סיימו לימודיהם לפני מספר שנים רב, המעוניינים לחזור וללמוד את החומר הנדרש בבחינות המיון.
מועד הפתיחה: חודש פברואר 1973.

2) קורס יסודי: המיועד לבוגרי המגמות ההומנית והביו־לוגית, המבקשים להשלים וללמוד את החומר החסר, וכן למועמדים בשאר המגמות שהפסיקו לימודיהם לפני מספר שנים רב.
מועד הפתיחה: חודש פברואר 1973.

פרטים והרשמה:
בחיפה: הטכניון, בנין ראשי — הדר הכרמל, טל. 667818, 661151.

משרד התחבורה
המפקח על התעבורה
במחוז תל־אביב והמרכז

הודעה על שינויים בסידרי התנועה ברמת־גן

בתוקף סמכותי לפי תקנה 17 ו־18 לתקנות התעבורה, הנני מודיע כי לרגל ביצוע עבודות בככר רמב"ם ברמת־גן יחולו שינויים בסדרי התנועה מיום חמישי 18.1.73 שעה 09.00 והם:

א. רח' ביאליק הר. פוטרי מצפון לדרום בקטע שבין קולנוע רמה ועד לככר העצמאות.
ב. רח' הרצל הר פוטרי מדרום לצפון בקטע שבין יהלום ועד רחוב ז'בוטינסקי.
ג. רח' הרואה ייסגר לתנועה בקטע שבין ככר רמב"ם ועד רח' שרת.
ד. שינויים בסדרי התחבורה הציבורית.
1. קווי האוטובוסים העוברים בביאליק מדרום לצפון יעברו ברח' הרצל.
2. קווי האוטובוסים 60, 400, 45 ייסעו מרמת־גן דרך רח' מודיעין רח' הפסמן ויהלום לככר העצמאות.
ה. ציבור הנהגים מתבקש לציית לשלטים שהוצבו ולהוראות המשטרה.

בכבוד רב,
ר. פוחון
המפקח על התעבורה
מחוז ת"א והמרכז

אולם נוסעים חדש יוקם בנמל לוד

מתוכננת גם מירפסת תצפית

(ע.) — אולם חדש לנוסעים יוקם בנמל לוד ויופעל במהלך 1976 — הודיע אתמול מנהל נמל התעופה, מר דניאל כסלו, בישיבה שקיים בי־תכהה.

הצגת התוכניות של נמל התעופה לוד. אשר מסרה פרטים אלה, ציינה, כי אולם זה, אולם מספר 3, יהיה מיועד בעיקר לנוסעים נכנסים, ויכיל שלושה מיפלסים. שבכל אחד בהם ישמש לייעוד אחר.

כן מתוכננת באולם מירפסת הצ־פיה שתהיה במיפלס העליון של ה־אולם. מירפסת זו תשקיף גם לצד הקרקעי ולאולמות הכניסה של נמל התעופה, ולא רק לצד האווירי כפי שקיים היום.

אולם מספר 3 יכלול גם את משרדי הפליסה ומשרדי ה„אנשים החשובים מאד" הגישה אליהם תהיה ישירה, במעליות מיוחדות.

כן ייבנו באולם שירותים לעובדי הנמל ולחברות התעופה, שירותי כב־דיזין והיירות, מרפאות ומקלט.

בעיית החניה יוקלו עם הקמת מעבר מיוחד לכיכר חניה גדולה ש־תוכננה בקצה האולם. מקום זה יהיה כיועד לחניית אוטובוסים ומוניות ד־ישחרר על ידי כך את הלחץ בחזית בית הנתיבות. אורך האולם המתוכ־נן יהיה 160 מ׳ ורוחבו 65 מ׳.

טור הכנסת
בעמוד 6

דן יזמין 50 אוטובוסים בארה"ב

מאת א. קרן סופר „הארץ"

משרד התחבורה אישר עקרונית, לקואופרטיב דן הזמנת 50 אוטובוסים מתוצרת ארה"ב — הודיע שר התח־בורה מר שמעון פרס בוועדת הכס־פים של הכנסת. אוטובוסים אלה יהיו ממוזגי אויר ויושם בהם דגש על נוחות הנוסע. המשרד אף הבליך בפני „הארגד" ו„מרכבים" לחתום על חוזה לרכישת ידע מהחברה האמרי־קאית „רוהר" לבנייה דגם אוטובוס בישראל, הבנוי על טכנולוגיה מתקד־מת שיכללו את כל אביזרי הנוחות החדישים.

דובר דן, מר אהרון שני, אמר את־מול כי לאוטובוס החדש יתרונות על פני האוטובוסים המבוססים על שילדה אירופית מאחר ומנועם חזק יותר (260 כ"ס) דבר שימנע פליטת עשן. לאוטובוס תהיה מערכת מיזוג אויר כפולה, חימום בחורף וקירור בקיץ, תיבת הילוכים אוטומטית למניעת זעזועים, בידוד מרעש וקפיצי אויר. לכל אוטובוס יהיה פתח קדמי כפול מחולק לשניים כשליד כל חלק ממנו מכשיר אוטומטי — אחד לניקוב כרטיסים ואחד לקבלת כסף.

זכו בתחרות" בטיחות בין־ערים

(ע). עיריות הרצליה ופתח־תקוה זכו במקומות הראשונים בתחרות בטיחות בין ערים שנערכה מטעם משרד התחבורה והמועצה הלאו־מית למניעת תאונות.

אתמול נערך טכס הסיום בבית סוקולוב בתל־אביב, ובו הוענקו תעודות ופרסים כספיים לזוכות.

עיריית הרצליה צברה 186 נקודות מתוך 250 נקודות אפשריות. עיריית פתח־תקוה זכתה ב־193 נקודות. כפר סבא זכתה ב־156 נקודות והע־גנת ב־143 נקודות. לכל אחת מן הקבוצות הוקצה פרס בסך 50 אלף ל"י שיוקדש להקמת פרוייקט הד־רכה בטיחותי.

סגן שר התחבורה, מר גד יעקבי, אמר כי כתוצאה מן התחרות חלה ירידה משמעותית במספר הנפגעים בתאונות דרכים בשבע הערים.

* שר המסחר והתעשיה, מר חיים בר־לב, תומך את סוחרי הנעליים המאוגדים באיגוד למסחר לבירור בעניין העלאת מחירי ה־נעליים. בפגישה שנערכה אתמול אמרו הסוחרים כי הם שומרים על מתח רווחים סביר, וכי העלו את מחירי הנעליים רק במקביל להת־יקרות חומרי הגלם וההוצאות אחרות. הם אמרו כי פתח הרווחים שלהם נשאר ללא שינוי.

* עד אתמול נותמו כבר כ־350 חוזי שכירות במסגרת המבצע של שכירת דירות לעולים חדשים — על כך מסרו לסופר „הארץ" מקורות באוצר. הוגשו עד כה יותר מ־3000 הצעות למשכרת דירות, והגישו מטה מיוחד שהוקם לשם כך מבקשים לבדוק הצעות אלה. רוב הדירות שעלי־הם נחתמו חוזי שכירות נמצאות ב־פריפריה של תל־אביב, בעיקר באזור בת־ים, חולון, גבעתיים ורמת־גן.

נשיקה לוהטת לפרקליט

(ע). — נשיקתם המהוססת של סאדאת וברז'ניב הוזכרה במהלכו של משפט, שבסיומו זוכה נאשם במעשה מגונה ב־גופו של נער. הפרשה הועלתה בבית משפט השלום בתל־אביב, במהלך משפטו של שמואל פרץ (60), שהואשם במעשה מגונה בנער בן 15. התובעת, מפקחת "על לב־ארי, טענה כי המעשה המגונה התבטא בכך שהנאשם ליטף את הנער בגופו ונשק לו בפניו ובפיו. פרקליטו של ה־נאשם, עו"ד חיים קאזיס, טען כי אין הנשיקה בבחינת עבירה על חוק המעשים המגונים. כ־הוכחה הציג צילום של המנהיג המצרי והמנהיג הסובייטי, כש־הם מתנשקים בעת פגישתם. עו"ד קאזיס הוסיף, כי עצם ה־עובדה שהנאשם נשק לנער ב־פה איננה מעשה מגונה אלא זהו אות להיבה בלבד. בחקירתו את הנער אישר הצעיר שאכן ה־נשיקה היתה אבהית. אשר ל־סעיף השני אמר עו"ד קאזיס, כי הזכר היה טפיחה על הגב וכל עוד הגב לא היה חשוף הרי היתה הפעולה כשורה. לדבריו לא היו בנסיבות המקרה תאווה מינית ואף אין אפשרות לקבוע כוונה כזו כאשר גם הנער עצמו לא מצא בכך פסול. השופט ה"ה שפירא קבע, שהוא מאמין שמהן נשיקה בפה אינו מתפרש באופן חד משמעי כמעשה מגו־נה בליווי סיפוק מיני ולכן הוא מזכה את הנאשם. מיד בתום הדיון ניגש הנאשם אל עו"ד קאזיס ולעיני כל הנוכחים הע־ניק גם לו נשיקה לוהטת על שפתיו.

בר־לב:

הפחתת המכסים עשויה להוזיל מוצרים מיבוא ב־8 אחוזים

(ע.) — שר המסחר והתעשיה, מר חיים בר־לב, אמר אתמול במסיבת עתונאים בירושלים בעניין הפחתת המכס על 1200 מוצרי תעשיה מיבוא, במסגרת מדיניות השאיפה, כי אמנם הגדלת היבוא הצפויה מהפחתת ה־מכסים והוזלת מחירי המוצרים המי־באים תגרור הוצאה נוספת של מטבע זר, אולם נוכח השאיפה להגיע ל־רמת הגנה אחידה ככל האפשר של התוצרת הישראלית בשיעור של כ־17.5 אחוז בלבד עד סוף 1976, וב־התחשב במצב החיובי של יתרות מטבע חוץ, נמצא שאפשר לעשות את צעד השאיפה הנוכחי. הדבר מס־תכם ב־15 עד 20 אחוז בממוצע מן המכסים הקיימים ומתייחס להיקף של כחצי מיליארד ל"י. הפחתת מכסים זו עשויה להביא לידי הוזלה ממו־צעת של שמונה אחוזים במחירי ה־מוצרים המיובאים וגם לפתוח את שערי השוק הישראלי בפני מוצרים חדשים אשר עד כה לא יובאו לארץ כלל, בעיקר בתחומי המזון, סידקית והלבשה.

מרכז ל"ע לא קיבל 2 המלצות על המדיניות הכלכלית של המפלגה

מאת סופר „הארץ"

מרכז הליברלים העצמאיים לא קיבל אתמול שתים מתוך עשר המ־לצות של המדיניות הכלכלית של ל"ע. שתי ההצעות: להקטין סוב־סידיות ולשלם חלק מתוספת היוקר באיגרות חוב הועברו לדיון נוסף בהנהלה החדשה ולעיבוד הסופי (ר־אה ידיעה קודמת בעמוד 10).

המרכז בחר אתמול 100 חברי הנ־הלה חדשה ונשיאות המרכז משלושה חברים: ח"כ יצחק גולן, ד"ר חיים סייטמן וה"ר הלמר אבלס. הנשיאות נבחרה לשנה בלבד, במקום נשיא ושני סגניו אשר נבחרים בדרך כלל בל"ע. במלאי המקומות הקבועים ייבחרו אחרי הבחירות לכנסת. כאב בית הדין של המפלגה נבחר עו"ד צבי קלמנוביבסקי, כיו"ר ועדת ה־ביקורת מר אריה שץ.

מת השייך הדרוזי דיאב חלבי

כ־2,000 דרוזים מכל הארץ והגו־לן ליוו אתמול למנוחות את ה־שייך הדרוזי דיאב חלבי, מנכבדי העדה, שמת בשנת ה־94 לחייו. ה־שייך, אביו של הקאדי נור א־דין חלבי, נקבר ליד ביתו בדלית אל כרמל וקודם לסתימת הגולל ספד לו השייך אמין טריף, כמנהיגה הרוח־ני של העדה.

77 מיליון ל"י — תקציב משרד התיירות ב־1973

התחזית: 850 אלף תיירים

מאת כתבנו הפרלמנטרי של „הארץ"

ועדת הכספים החלה אתמול ב־דיוניה בתקציב משרד התיירות ל־שנת הכספים 1973 — 77 מיליון ל"י, בפתיחת הדיון אמר שר התיירות, מר משה קול, כי התוספת בתקציב הנוסף של המשרד מאפשרת הר־חבה מצומצמת בלבד בהיקף המפע־לות העיקריות של המשרד, במיוחד בתחומים כגון: פרסומת והצמולה, עידוד תיירות בחו"ל הדרכה מקצו־עית. תקציב הפיתוח של משרד התיירות, אמר השר, יעלה ב־30 אחוז ויוקדש ברובו לקימון הפעלת בתי ספר להכשרת כח אדם בתיי־רות, השקעות השתיה לכפלי תיי־רות ומענקים מיוחדים לבתי מלון. ב־1.25 מיליון ל"י ישקעו בהרחבת היקף פעולות ההדרכה המקצועית כדי להכשיר כח אדם דרוש ביותר לענפי התיירות במשק.

מר קול ביקר את סירוב הוועדה לביטול גביית מס שעשועים מ־תיירים, הבאים לישראל בין השאר להתגג בה ארועים משפחתיים כגון בר מצוות, חתונות ועוד.

מר קול הודיע לחברי הוועדה ש־מתן אישור להלוואות ממשלתיות להקמת בית מלון, ניתן רק למשקיע שבהנה יכולתו הכספית והניהול המקצועי שלרשותו. בהקשר לכך הדגיש כי אין אפשרות למכור או להעביר אישורים לקבלת הלוואות ממשלתיות. אישורים שבוטלו על ידי משרד התיירות, מכיוון שלא היה בהם שימוש ובעליהם לא בנו, אין להם תוקף. לכן, הטעים, מי שינסה לסחור באישורים כאלה מו־ליך שולל משקיעים פוטנציאליים ומשרד התיירות יפרסם אזהרה מו־איימה בענין זה כדי למנוע ספקו־לציות והטעיית הציבור. שר התיי־רות אמר כי בנושא זה נתקבלו אצלו שאלות מצד משקיעים שרצו לכבור להם איפורים כאלה.

בסיום דבריו אמר מר קול כי ב־1973 הוא צופה ביקורם של כ־850 אלף תיירים.

מנהל מחלקת החינוך בעיריית ירושלים:

חוסר תיאום גרם חוסר טיפול בילדים שנשרו מחינוך חובה

מאת כתבנו הפרלמנטרי של „הארץ"

„חוסר תיאום בין משרד הסעד, משרד החינוך ועיריית ירושלים גר־ם לכך שעד עתה לא הוטפל כל טיפול בילדים הנושרים ממיסגרת חינוך חובה" — אמר אתמול מר א. שיפמן, מנהל מחלקת החינוך בעי־רית ירושלים לחברי ועדת החינוך של הכנסת בדיון על הצעה לסדר יום של ח"כ דניאל לוי (מפד"ל) בנושא: „אי פתיחת כתות קלט ב־ירושלים".

מר שיפמן אמר עוד כי שום הסדר לאיתור ילדים שנשרו ולקלי־טתם במיסגרות קלט לא נעשה ב־ירושלים בשל העדר מיבנים ומיתק־נים מתאימים, העדר רישום מעודכן ובעקבות שוטף אחר התלמידים והעדר כוח אדם לטיפול בנושא.

נציג משרד החינוך טען בפני ה־ועדה כי עיריית ירושלים לא מסרה למשרד את רשימות הילדים הנוש־רים. כשמשרד החינוך מוכן, בהתאם להסדר המקובל, להעמיד לרשותה את התקציב הדרוש ובלבד שתמצא את מנגנון המעקב חיוני לנושא.

חברי ועדת החינוך הביעו חשש לגורל מפעל איתור הנושרים ומתחו ביקורת על כך שעל אף ריבוי ה־רשויות המטפלות בנושא נשארים הילדים, הזקוקים לשיקום במסגרות קלט ואחרות, ללא פתרון לבעייתם. חברי הוועדה אמרו כי יש להתחיל בטיפול מונע לפני נשירת הילדים מבית הספר בתוך מיסגרות החינוך הקיימות.

עמוס חורב נבחר לתפקיד הנשיא הבא של הטכניון

יכנס לתפקידו ב-1 באוקטובר השנה

מאת סופר „הארץ" בחיפה

האלוף עמוס חורב (49) נב־חר על־ידי קורטוריון הטכניון, ללא התנגדות, כנשיא הבא של

עמוס חורב

הטכניון, על כך הודיע מר אחלין דא־רוטשילד, יו"ר הקורטוריון הבין־לאומי של הטכניון — הוד־עה נמסרה אתמול לפרסום מ־טעם הטכניון בחיפה.

בהודעה נאמר, כי אלוף חורב יכנס לתפקידו כנשיא הטכניון ב־1 באוקטובר השנה ויבוא במ־קומו של הנשיא הנוכחי מר אלכ־סנדר גולדברג, הפורש לאחר תקופת כהונה של 8 שנים. בחי־רתו של האלוף חורב נעשתה על־ידי הצבעה באצבעות הואר.

האלוף חורב מכהן עתה כמד־ען הראשי של מערכת הבטחון ובעבר שימש כקצין חימוש רא־שי וראש אגף האפסנאות של צה"ל ומאחוריו תקופה ארוכה של שרות צבאי שכלל פעילות מבצעית וכן עבודת מטה.

הוא נולד בירושלים ובגיל צ־עיר הצטרף לשורות ההגנה ו־שירת ביחידות הפלמ"ח, בגליל, בנגב ובירושלים. בעת מלחמת העצמאות השתתף בקרבות ירו־שלים ונטל חלק בגילוי „דרך בורמה" ופריצתה. בהפוגה ה־שניה הועבר למטה חזית הדרום כמפקד קצין המבצעים החזיתי. ב־1949 מונה לקצין מבצעים של חזית הדרום.

בתחילת 1950 נשלח האלוף חורב ללמוד הנדסת מכונות במ־כון הטכנולוגי של מסצ'וסטס ו־תוך שנתיים וחצי קיבל את ה־תארים בוגר במדעים ומוסמך ב־הנדסת מכונות. עם שובו ארצה הקים את המחלקה למחקר ופיתוח במטה־הכללי ועמד בראשה עד 1954. ב־1954 מונה לקצין חי־מוש ראשי, תפקיד בו כיהן עד 1962 עת יצא ללימודים מתקדמים בארה"ב.

בתקופת כהונתו כקצין חימוש ראשי היה אחראי להתפתחותו של חיל החימוש ולפיתוחם של אמצעי לחימה חדישים, ארטי־לריה מתנייעת ולשיפוץ טנקים, אשר הוכיחו את עצמם במבצע קדש ובמלחמת ששת הימים.

עם שובו מארה"ב ב־1964 מו־נה האלוף חורב בשנית כקצין חימוש ראשי והועלה לדרגת א־לוף. ב־1966 מונה לסגן המדען הראשי במערכת הבטחון וחבר המטה־הכללי. באותה תקופה גם כיהן כיושב ראש הועדה הממ־שלתית לאוטומציה הצפיתית. משנת 1968 עד 1972 שימש כ־ראש אג"א במטכ"ל והיה אח־ראי להבנת נושא זה לצרכים שהוכתבו על־ידי מלחמת ששת־הימים ומלחמת ההתשה. בתקופה זו גם שמש כיו"ר הועדה הממ־שלתית לבדיקת צרכי המשק בת־חום כוח האדם ההנדסי. להמל־צות ועדה זו והן השלכות מכרי־עות על החינוך הטכנולוגי וה־טכני של המדינה. ב־1972 מונה כמדען הראשי של מערכת הבט־חון.

האלוף חורב נשוי ואב ל־2 יל־דים. בנו בוגר הטכניון בהנדסת מכונות ומשרת עתה כקצין ב־צה"ל ואילו בתו השתחררה מ־צה"ל באחרונה.

אושרו העלאות מחירים של מוצרים בפיקוח

ביניהם מתוצרת אוסם ותלמה

מאת סופר „הארץ" לענייני כלכלה

ועדת המחירים אישרה אתמול העלאות מחירים של מוצרים הנמ־צאים בפיקוח. זו העלאת המחי־רים הראשונה אחרי אישור החוק החדש של פיקוח על מחירים. בין השאר הועלו מחיריהם של מוצרי מזון מתוצרת תלמה ואוסם.

הוועדה לא נענתה לדרישת נציגי ההסתדרות לדון בקריטריונים של מרכיב השכר בהוצאות הייצור ב־טענה כי נושא זה אינו בסמכותה של הוועדה אלא של משרד המסחר והתעשיה. המשרד נתבקש לתת הב־הרות בנושא זה והוא עומד להמ־ציאם בימים הקרובים.

בידי הוועדה הוגשו מספר רב של בקשות להעלאות והיא תדון בהן בישיבות הבאות.

הבהרה

בידיעה על התוספת שפורסמה אתמול ב„הארץ" המתייחסת לכבוסה, נפלה טעות, ההודעה המכס הקבוע למוצר זה הוא 30 ל"י ולא 230 ל"י כפי שפורסם.

החייל דוד יעקב הובא למנוחות

מאת סופר „הארץ"

ראשי תנועת המושבים ומאות חב־רי מושבי הגליל המערבי השתתפו אתמול בהלוויתו של החייל דוד יעקב (19) במושב עין־יעקב שהו־בא לקבורה בבית הקברות הצבאי בנהריה. המנוח היה בנו של פעיל תנועת המושבים מר יעקב יעקב. הוא נפל כתוצאה מנפילה קשה ד־קדרה. ספדו למנוח מפקדו, הרב הצבאי רב־סרן ישראל אריאל ואביו.

עובדי התיפעול בשלושת הנמלים אינם רוצים להענות לתביעותיה של רשות הנמלים

רמז: לא יתכן שתתן הרשות הטבות לעובדים ללא תמורה מצידם

מאת עמוס חדר סופר „הארץ"

עובדי התיפעול בשלושת הנמלים הודיעו לרשות הנמלים כי לא ייענו לתביעותיה שהגישה להם בתחילת המו"מ של הסכם העבודה לשנתיים הבאות.

הודעתם של עובדי התיפעול עלו־לה לגרום סכסוך חדש בין העובדים לרשות. מנכ"ל הרשות, מר אהרון רמז, הודיע כי הרשות תעמוד בכל תוקף על תביעותיה, המתייח־סות לכדאיות, שיש גרמנות ויי־צמנות והגבלת תוספות. הוא אמר כי לא יתכן שהרשות תתן לעובדים הטבות בשעה שלא מכל ללא של תמורה מצידם.

המשך המו"מ בין עובדי התיפעול, ההסתדרות ורשות הנמלים, שהיה אמור להימשך היום, נדחה ליום שני הבא. אתמול נערכו התייעצויות בדרג בכיר בהן השתתף שר התחבורה מר שמעון פרס לאור הודעת העובדים שלא ייענו לתביעות הרשות. חוגים ברשות חוששים כי המו"מ יכנס שוב למבוי סתום. יש המצדדים להפריד את תביעות הרשות מהסכם העבודה, אולם רוב חברי מועצת הרשות מת־נגדים לכך בתוקף. ההטבות אשר יינתנו לעובדי הנמלים יסתכמו בכ־2 מיליון ל"י לחודש. הדבר יחייב העל־אות תעריף השכר בתקציב רשות ה־נמלים.

כ.ל ופרט

נשיא המדינה, מר זלמן שזר, קיבל אתמול את שגריר ארה"ב, מר וולורת בארבור, עם סיום תפקידו בישראל.

שר החוץ, מר אבא אבן, נפגש את־מול בלשכתו בירושלים עם שגריר האיטי באו"ם מר ז' קוראדין. כן נכח בפגישה שגריר האיטי בישראל מר מ. פ. גרום.

יו"ר ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, חה"כ חיים צדוק, קיבל אתמול לשיחה בלשכתו את שגריר רומניה מר י. קובאצ'י.

יושבי ראש הוועדות האזוריות למזון של הוועידה הכלכלית: לורד סיינסבורי (אנגליה), ד. הורוביץ (אפריקה הדרו־מית), פ. לנדסמן (אירופה), ד. בודוד (קנדה), א. פרנקר (ישראל), ד"ר מ. מנדלבאום, מנהל המיבת כיפיה והמזון במשרד המסחר והתעשיה, ורעותיהם, סעדו אמש על שולחנם של מנכ"ל המוע־צה לייצוא מוצרי פרי הדר — מ. פעום סבידור ורעיתו בביתם בת"א.

בעקבות טכס קריאת רחוב בירושלים על שמו של אנג'לו לוי ביאנקיני, נשא אמש הרצאה בבית סוקולוב בתל־אביב, מטעם ליגת ישראל־איטליה, בהשתת־פות שגריר איטליה, ד"ר י. מינרבי על מעלליו של האיש בארץ־ישראל בשנים 1918 — 1920, כחבר ועד הצירים הרא־שון ושליח ממשלת איטליה, שנהרג ב־דרכו מבירות לחיפה בשנת 1920. מר אריה אורון, יו"ר הליגה ציין בדבריו את גילוי הידידות של ממשלת איטל־יה כלפי נולדה מאיר בביקורה ברו־מא. באספה נוכחו גם שתי בנות ה־מנוח שבאו במיוחד מאיטליה.

פרופ' מורנני כניקטם, רקטור אוני־ברסיטת אוסלה שבשבדיה ביקר את־מול באוניברסיטת תל־אביב, נפגש עם רקטור האוניברסיטה פרופ' שלמה בי־שנסון וערך עמו סיור בקאמפוס.

נשיא התאחדות התעשיינים, מר מרק מוסביץ, ערך שלשום בערב במלון הילטון בתל־אביב קבלת פנים למשתתפי שבוע המזון. בין המשתתפים — כ־300 תעשיינים וקניינים מחו"ל.

יצאו מישראל

מר אהוד אבריאל, יועצו של שר החוץ — לסיור בכמה מדינות אירו־פיות מטעם המנבית. לדבריו אינו נוסע לוועידה לבטחון אירופה או לכל ועי־דה בין־לאומית אחרת.

יו"ר רשות השידור, מר ולמר איתן — לצ'יריך לשהייה של ימים אחדים בשוויץ. לאחר מכן, יסע ללונדון שם יוועד עם ראשי שרות השידור הברי־טי ויעסוק בהשתלמות. מר איתן ישוב ארצה בעבור שבועיים.

אסותא אליטע

נולדו ל:

לאה ורפאל — אמיתי — בת

חלן וצבי ליטר — בת

אדלה וז'ק קובה — בת

אילים ומיכאל גולד — בן

שרה וחיים ליבוביץ' — בת

צפורה וניסים כוהני — בת

שרות חירולים הביתה

למגננת לבתי־חולים
אסותא 'אליטע'
פיפם / תל־אביב
87414 / 245211

שנה וחצי מאסר לעריק מצה"ל

(ע). יונתן קליין, שערק מצה"ל והתחזה במשך 21 שנה בשם אב־רהם הרשקוביץ, נידון אתמול בבית משפט השלום בתל־אביב לשנה ו־חצי מאסר. אולם המאסר יהא חופף למאסרו בגין עריקותו מצה"ל, ש־נפסק לו בבית־הדין הצבאי למשך 5 שנים.

קליין נאשם בהתחזות כאדם אחר, בגניבת אגודות, מלונת, קליטה, על־שם אברהם הרשקוביץ ובזיוף תעוד־ות במטרה לקבל את המורתן ב־מירמה.

קליין הודה לאחר שגנב בשנת 1950 את תעודת הזהות של אברהם הרשקוביץ, במטרה לערוק מצה"ל.

בארכוחו של הנאשם, עו"ד אמנון שוהל, טען בבית המשפט, כי כתוצ־אה ממאסרו הגישה אשתו בקשה לגירושין, וכי הוא הגיש לרמטכ"ל בקשה לחון את הנאשם. לכן הוא מבקש שלא לפסוק לשולחו תקופת־מאסר ארוכה.

אשר לאגודות, טען הפרקליט כי קליין לא התכוון לגנוב אמנון, אלא שנשא קיבלן לכתובתו ולקחן בתום־לב, כחון שהיה מורגל במשך 20 שנה ומעלה לשם אברהם הרשקו־ביץ.

השופט מנחם אילן גזר, כאמור, שנה וחצי מאסר, לאחר שהנאשם הודה בעובדות שיוחסו לו.

במלאת שנה לפטירת יקירנו

ר' משה רוזנבלום ז"ל

נעלה לקברו יהיה ביום שישי, ט"ו שבט תשל"ג, 19.1.73 בשעה 12.30 בבית העלמין בחוף הכרמל.

נפגשים ליד השער הראשי.

שרה רוזנבלום — חיפה
עמוס רוזנבלום וב"ב — כפר מרדכי
יואב רוזנבלום וב"ב — חיפה
ד"ר ש. רוזנבלום וב"ב — חיפה
מלכה לופולאנסקי וב"ב — חיפה
גניה רוזנבלום וב"ב — חיפה
יהודית בן ישי וב"ב — ת"א

במלאת שלושים לפטירתו של
בעלי, בני ואבינו היקר

ד"ר אריה אלקון ז"ל

נעלה לקברו ותתיחד עם זכרו
לאזכרה וגלוי מצבה

ביום ראשון, י"א בשבט תשל"ג 21.1.73 בשעה 3.30 אחה"צ בבית העלמין בנחלת יצחק.

ידידיו ומוקירי זכרו מתאספים ליד שער בית העלמין.

המשפחה

במלאת שנה לפטירת ראש משפחתנו

זאב אימבר ז"ל

תערך אזכרה על קברו

בבית העלמין הישן בחיפה ביום ראשון י"ח בשבט תשל"ג (21.1.73) בשעה 3.00 אחה"צ.

נפגשים בשעה 2.45 ליד השער הראשי.

המשפחה

במלאת שנה לפטירת אמנו, אחותנו, דודתנו וסבתנו
האהובה היקרה הבלתי נשכחת

שולמית (סלמה) אנקונה ז"ל

תערך אזכרה בהר המנוחות בירושלים ביום שישי, ט"ו שבט תשל"ג (19.1.73) בשעה 10.00. נפגשים ליד השער

המשפחה

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

יעקב ברגזין ז"ל

תתקיים אזכרה וגלוי מצבה בבית הקברות החדש בכפר סבא ביום א' י"ח בשבט תשל"ג (21.1.73) בשעה 3.00 אחה"צ

אוטובוס יצא מרח' התקוה 37 כפר סבא, בשעה 2.45

אשתו פאולינה ברגזין
יוכה ועליזה בינת

למשפחת בן־יצחק

השתתפותנו באבלכם הכבד במות ראש המשפחה

שמעון בן־יצחק ז"ל

אגוד ערים לכבאות
אזור נתניה

לד"ר נינה ברנט ולמשפחתה

אתכם באבלכם על מות האב

דוד שריר ז"ל

ועד מנהלי המחלקות
ועד רופאי בית־החולים הלל יפה.

לד"ר אזכיר, אלי ולמשפחתו

אתכם באבלכם

במות **ההורים**

ועד מנהלי המחלקות
ועד רופאי בית־החולים הלל יפה.

לעודד שאשא

אתך באבלך במות

אמך

חבריך לעבודה

אנו משתתפים בצערו של חברנו
יורם קרן
במות עליו

אביו ז"ל

אגד
ההנהלה והחברים.

למשפחת בינט

אתכם באבלכם בכות יקירכם ידידנו היקר באדם

אברהם גרשון בינט ז"ל

משפחת שטן
סופר—פלסט בע"מ

לגב' רות זקס
ובני משפחתה

צערכם צערנו בהלקח מכם יקירכם
ומאתנו אחד התורכבים הותיקים במוסדנו

סם זקס ז"ל

פנסיון בית אורלי
שכון דן תל-אביב.

הרגשה רעננה - הרגשה נפלאה...

סבון "אוליביה" עם התוספת הנפלאה
המשמרת את הבושם על גופך.
סבון "אוליביה" מכיל כמות כפולה
של שמן זית וקרם יופי.
סבון "אוליביה" להרגשה נפלאה ורעננה.

אוליביה

עץ הזית

פרסום "פלד"

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

תנועה להצלת יהודי רוסיה תרוץ בבחירות הבאות לכנסת

המייסדים — עולים אקדמאים מבריה"מ — מצהירים מפני שואה נוספת ✱ מאשימים את הממשלה בחוסר פעולה של ממש ✱ "חירות אינה ממלאת תפקידה כאופוזיציה"

מאת אריה קיזרי, סופר "הארץ"

קבוצת עולים אקדמאים מ־ברית־המועצות יסדה בימים אלה תנועה להצלת יהודי רוסיה, שתת־מודד בבחירות הקרובות לכנסת.

אחד מפעילי הקבוצה, המתימטי־קאי מיכאל אפלמן (31), שברח לפני כשנתיים מרוסיה ועלה לישראל, אמר אתמול לסופר "הארץ": "אנו אקדמ־אים מרוצים ממקצועותינו, ואין לנו כל כוונה לעשות קריירה פוליטית. אם בכל־זאת החלטנו על הקמת ה־תנועה, הרי זה משום שנוכחנו לדעת כי את הצהרותיה הנלהבות של ממ־שלת ישראל לגבי אחינו בברית־המועצות, אין מלווים מעשים הרא־יים לשמם. לא זו בלבד שהממשלה אינה עושה פעולה של ממש, אלא אף מונעת, במקרים רבים, ביצוע פעולות חשובות. בדעתנו לפרסם ספר לבן שיכיל עובדות על מחדלים אלה".

"תרומת הכנסת: דיבורים"

"נוכחנו לדעת", הוסיף, "כי גם תרומתה של הכנסת להצלת יהודי רוסיה מסתכמת בדיבורים הנאמ־רים כדי לצאת ידי חובה. אף סיעה מסיעות האופוזיציה, לרבות חירות, לא ניהלה מאבק בנושא זה, החיוני למדינת ישראל לא פחות משהוא חיוני למיליוני היהודים בברית־המועצות, עליהם מאיימת שואה. שום חבר־כנסת לא נטל על עצמו לנהל מערכה נמרצת, מקפת ובלתי פוסקת לשינוי הקו השלילי הננקט על־ידי הממשלה. אחת ממטרותינו היא ל־הכניס לכנסת אדם אחד שמגמתו אי־נה הכיסא, כי אם הצלת אחיו. לא רק לעולים נציע לתת לנו קולם, אלא גם לאותם ישראלים רבים שהצלת יהודי רוסיה אינה לגבם אימרה בל־בד ושממילא אין להם עבור מי לבחור".

"כשתושג המטרה — נתפרק"

מר אפלמן סיים: "כשרק תושג ה־מטרה ושערי ברית־המועצות ייפתחו בפני כל היהודים שירצו לעלות, לר־בות אסירי ציון, נפרק את התנועה. אולם עד אז נפעל. לעמוד מהצד ב־שער, כשהם, שם, לוחמים ומסתכ־נים, הוא מצב שאיננו מוכנים להש־לים עמו".

מיכאל אפלמן

עובדי הטכניון יקבלו 35% תוספת שכר ותנאים סוציאליים

מאת סופר "הארץ" בחיפה

לתוספת של יותר מ־35 אחוזים בשכר ותנאים סוציאליים זכו 1659 עובדי הטכניון בחיפה (לא כולל ה־סגל האקדמי), בהסכם דו־שנתי ש־נחתם שלשום בין הנהלת הטכניון למועצת פועלי חיפה.

המשנה לנשיא הטכניון, מר יוסף עמי, מסר לסופר "הארץ" כי התוספת תעלה לטכניון שלושה מיליון ל"י בשנה בסעיף שכר ותנאים סוציא־ליים, וכי ההסכם אושר על־ידי ה־ועדות המתאמות של המוסדות להש־כלה גבוהה.

מיפקד כלי רכב נערך בהסתדרות

נספרו 1350 מכוניות צמודות ✱ 1850 מוחזקות בהשתתפות המוסד

מאת סופר "הארץ"

כ־1350 כלי רכב צמודים השייכים למוסדות ההסתדרות והארגונים נס־פרו במפקד ארצי שנערך על ידי ועדת הרכב העליונה בהסתדרות ב־ראשותו של חבר הועדה המרכזת מר הילל זיידל. נוסף לכך משתתפים מוסדות ההסתדרות בהחזקת כ־1850 כלי רכב פרטיים.

בישיבת הועדה שהתקיימה עם סיום המפקד אמר מר זיידל כי תפ־קיד הועדה הוא בתחום התאום, הפיקוח, החסכון, האחידות לגבי הס־טנדרטים בנוגע לסמכות הועדה בק־ביעת גובה הקילומטרז' לעובדים ב־מוסדות הארגוניים, קביעת גובה ה־השתתפות המוסד בהוצאות הקבועות של הרכב, החלפת מכוניות ואישורן וביצוע המגמה לצמצום רכב צמוד ומתן עזרה ברכישת מכונית על ידי העובד. מר זיידל הסביר כי מטרת המפקד היתה לדעת מהו גודל המשק התחבורתי בהסתדרות, ולהגיע להוז־לת הקניה והאחזקה.

האגודה הישראלית לרפואה ולמשפט תוקם היום בעכו

תפעל בחסות שר הבריאות והשופט עציוני

מאת יהודה אריאל, סופר "הארץ"

אסיפת היסוד של האגודה לרפו־אה ולמשפט בישראל תיערך היום בעכו. שר הבריאות מר ויקטור שם־טוב נתן את חסותו לרעיון הקמת האגודה יחד עם שופט ביהמ"ש ה־עליון מ. עציוני וראש עיריית עכו מר ישראל דורון.

עד כה נרשמו כחברים לאגודה החדשה כ־200 איש. בעיקר רופאים מ־30 מקומות ישוב, מ־18 מקצו־עות רפואה שונים, בהם פסיכיאט־רים, מנתחים ואורטופדים. 35 חב־רים הם מרצים באוניברסיטות, 10 מנהלי בתי־חולים וכ־30 מנהלי מח־לקות בבתי־חולים. מצד המשפט־נים ההיענות היתה מאופקת, ובין הנרשמים גם 7 שופטים.

מטרות האגודה לפתור מספר רב של בעיות רפואיות־משפטיות שעד היום לא ניתנה להם תשומת לב מספקת, כגון: תרופות וסמים הס־כמה לטיפול רפואי; פסיכיאטריה ומשפט; השתלות; הפלות; ניסו־יים; רשלנות רפואית; סודיות רפו־אית; חובת גילוי מידע רפואי ל־חולה וניתוחים לאחר המוות.

בדעת האגודה להקים צוותי־עבו־דה בהרכב בר־סמכא משני המקצו־עות שילבנו את הבעיות הרפואיות־משפטיות במסגרת מקומית, ארצית ואולי בעתיד גם בין־לאומית. פגי־שות מקצועיות אלה תשאנה אופי חברתי ומקצועי ותבאנה לידי הי־כרויות שבעקבותיהן יש לקוות ל־קירוב שני המקצועות ולהקהיית עו־קצם של עימותים עתידיים בבתי־המשפט.

מיסדי האגודה שבראשם עומד שופט השלום מר אמנון כרמי סבורים שיש ללמד את הרופאים את דרכי המשפט ונוהליו ב־ארץ כשם שעל המשפטנים לל־מוד את הצד הרפואי והבנת ה־רופא בעמדותיו השונות. כמו כן יש להביא לידי התחדשות לימודים מות־אמים בשתי הפקולטות של משפט ושל רפואה באוניברסיטות השונות.

לדעת השופט כרמי, אולי ילמד המשפטן לדעת כי הרפואה אינה מדע לוגי וכי יתכן שיתגלו סתירות בין עדויות הרופאים, וכי אין כאן מצד הרופאים לא אחיזת עיניים ו־לא תשובות מטורפלות או תרמית בעת הדיון המשפטי, אלא גישות שונות בעצם הטיפול או הגישה ה־רפואית היסודית.

מר כרמי טוען עוד: כמעט ולא קיים חוק לגבי עבודת רופאים. בכך ישנו קיפוח רב מצד החברה כלפי המקצוע הרפואי. אנו עדים להופעה של הגשת תביעות על רשלנות רפו־אית ואילו בחוק שלנו לא קיים כלל המושג של רשלנות רפואית. לפי־כך זאת אכוף להטיל עונש על דבר שאינו קבוע בחוק. אמנם קיים כעין רשלנות כללית (רשלנות מצד נהג, נגר או פועל) אך לא ביחס לרופא.

התוצאה היא שלגבי רופא המו־בא לדין על גיונה בפגיים בחולה ומואשם ברשלנות, איש אינו יכול לקבוע קביעה ממשית על פי החוק, אם היתה כאן רשלנות או לא.

האגודה לרפואה ולמשפט קיבלה עידוד רב ממוסדות שונים. יזמיה סבורים שלא רק משרדי הבריאות והמשפטים ישתתפו במימון פעולות הצוותות, אלא גם קופת החולים, חברות הביטוח, קרנות ביטוח ר־אורים, המעוניינים מאוד בפתרון אי אלה בעיות כדי להקל על צמצום את עול ההוצאות המשפטיות.

עגלונים ביפו מוצאים לעצמם פרנסה עונתית בהעברת אנשים על פני רחובות מוצפים גשם.

זכו בלוטו

בהגרלת הלוטו מס' 03/73 שהת־קיימה אתמול הועלו בגורל המספ־רים: 11, 17, 19, 30, 32, 34 והמספר הנוסף 23.

מחקר על פעולות ועדי העובדים

מאת סופר "הארץ" בחיפה

33% מהעובדים סבור כי ועד ה־עובדים שלהם אינו מצליח במילוי תפקידו. כ־40% הם סבורים כי הועד דואג לאינטרסים של העובדים בכל מצב. קיימים שיתוף פעולה ושבי־עות רצון הדדית ביחסים בין ועדי העובדים לבין ההנהלות, אך לא אחת מתגלה פער בתפיסות בין חברי הועדים לבין נציגי מועצות הפוע־לים, אלה כמה מן המסקנות אליהן הגיעו פרופ' ג'.י. טאב והגב' שלו־מית קמינקא, בעקבות מחקר ארצי בנושא ועדי העובדים, נמסר בידי־עון מועצת פועלי חיפה, בית הפוע־לים.

נעצר נהג חשוד בתאונת פגע וברח

✱ (ע). נהג מדבוריה שלמרגלות התבור, החשוד בכך שהיה מעורב בתאונת פגע וברח נעצר אור ליום ד' על־ידי משטרת נפת יזרעאל.

התאונה אירעה שלשום בערב ב־בית שאן. רוכב אופניים, יוסף בן־דוד, בן 53, שרכב באחד מרחובות בית שאן, הופל לפתע על־ידי מכו־נית מסחרית שהגיחה מולו וזו נמ־לטה מיד מהמקום מבלי להעצר. בעזרת עדי ראייה נעצר נהג המכונית ונובלא לחקירה.

משתכן זכה בתביעה נגד הבנק האפותיקאי במשפט שנמשך 5 שנים

(ע). — מאבק בן חמש שנים שניהל תושב ירושלמי, כדי להו־כיח כי הבנק האפותיקאי הכללי ביקש לגבות ממנו סכום כסף מיותר — זכה להצלחה בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב.

בפסק־הדין קבעו השופטים כי ה־מערער, מר אוריאל חפץ מירושלים, אינו חייב כספים לבנק. אגב כך מתחו השופטים ביקורת על התנה־גותו של הבנק האפותיקאי הכללי, שהוא מגדולי הבנקים למשכנתאות במדינה. כמו כן מתחו ביקורת על נהגים של בנקים למשכנתאות בכ־לל.

אוריאל חפץ ואשתו קיבלו מה־בנק בשנת 1960 הלוואה בסך 4000 ל"י לשם רכישת דירה בירושלים. בסוף 1967 טען חפץ כי סיים את התשלומים, ואילו הבנק טען כי הוא חייב עד 500 ל"י.

המשתכן טען, כי על אף העובדה שההלוואה שניתנה לו היתה בסך 4000 ל"י בלבד, חייב אותו הבנק לא רק בקרן וריבית, אלא גם ב־150 ל"י ששולמו כעמלה לחשב הכללי במשרד האוצר, והריבית על סכום זה.

כמו כן חייב אותו בתשלום ריבית על כל ההלוואה מיום חתימת החו־זה, אם כי ההלוואה נמסרה בפועל רק חודשים אחדים לאחר מכן. כל החיובים האלה יחד הסתכמו ב־500 ל"י, והמשתכן טען כי אין הוא חייב לשלמן.

בשלב ראשון הוגשה תביעה על כך לבית משפט השלום ושם ניתן פסק־דין נגד המשתכן.

מר חפץ פנה בערעור לבית המש־פט המחוזי, באמצעות עורך דין דן שיינמן, ולאחר מאבק משפטי של חמש שנים בשתי ערכאות, קבעו השופטים בנימין כהן, גב־ אבנור וחיים אריאלי, כי המשתכן אי־נו חייב דבר לבנק.

בעניין העמלה בסך 150 ל"י קבעו השופטים כי המשתכן לא חתם כלל על התחייבות לשלם סכום כזה ולא היה חייב בו. באשר שאין המשתכן חייב בעמלה, הרי שהוא גם פטור מתשלום ריבית עליה.

הבנק חייב את האיש בתשלום ריבית מיום חתימת החוזה ב־1 באוק־טובר 1960. שופט השלום קבע, כי הלווה חייב לשלם את הריבית מיום החוזה, אולם השופטים המחוזיים פסקו כי הדעה איננה מקובלת הל־כה כזו.

השופטים קבעו כי יש לשלם את הריבית אך ורק מיום שהה־לוואה ניתנה בפועל.

אין להעלות על הדעת, שישולם ריבית בעד הלוואה בזמן שהכסף עדיין נמצא בידי הבנק, ציינו השופ־טים המחוזיים.

להלן קבעו השופטים שהבנק יש־לם למערער, מר חפץ, הוצאות בסך 1,000 ל"י.

פרקליטו של המערער הודיע כי יערער על קביעת סכום הוצאות כה נמוך, בעוד שהוצאותיו של המערער היו גדולות הרבה יותר במשפט מסו־בך זה.

מילגות לתלמידים מצטיינים בישיבת "אור עציון"

מאת סופר "הארץ" בחיפה

קרן מילגות לעידוד תלמידים מצ־טיינים בישיבה התיכונית "אור עצ־יון" שבמרכז שפירא, תחלק היום מילגות לתלמידי הישיבה. הקרן הו־קמה כתרומתם של בוגרי הישיבה, שהוריהם נפלו במלחמת ששת ה־ימים. בטקס הענקת המילגות ייש־תתפו אישי חינוך וחייב הרב מ. צ. נריה, ראש ישיבות בני עקיבא.

שוד אלים בוצע בדירתו של סוחר בתל־אביב

✱ (ע). שוד אלים בוצע שלשום בלילה בדירתו של סוחר תל־אביבי, המתגורר ברחוב סוקולוב בתל־אביב. שלושה אלמונים רעולי פנים חדרו לדירה דרך החלון, ולאחר שהיכו ב־אכזריות את בני הבית הישישים וכפתו אותם בחבלים, שדדו 12 אלף ל"י ו־3,900 דולר, שהיו בדירה.

סמוך לשעה 2 בלילה השעינו אל־מונים סולם על כותלי דירתו של מגדל קלוסקי בן 67, העוסק במס־חר ברחוב ליליינבלום. השודדים ה־בלתי מזוהים חדרו לדירה הנמצאת בקומה ב', התנפלו על מר קלוסקי ועל אשתו, רבקה, בת ה־70, וכפתו אותם למיטה.

לאחר מכן הם ערכו חיפוש, ולאחר שמצאו את מבוקשם, נמלטו בדרך שבה הגיעו. סבורים כי שודד נוסף המתין להם בחוץ, במכונית.

בני הזוג קראו לעזרה ושכנים ש־בזעקו התירו את כבליהם והזמינו את המשטרה.

סבורים שהשוד היה מתוכנן, וכי השודדים ידעו שהכסף נמצא בבית.

בתי־משפט משטרה

מחפשים אחר נהג שפגע וברח

✱ (ע). המשטרה פתחה בחי־פושים אחרי מכונית מדגם פולקס־וגן שנהגה חשוד כמעורב בתאונת פגע וברח, שאירעה שלשום בלילה ברחוב מודיעין 52 ברמת־גן. המ־כונית פגעה בהולכת רגל רגינה יהו־דה, בת 70, תושבת רמת־גן, אשר נפצעה ואושפזה בתל־השומר. מיד לאחר המקרה נמלטה המכונית ה־פוגעת מן המקום מבלי שנהגה יושיט עזרה לנפגעת, ומבלי שידווח על המקרה למשטרה.

כלי נגריה בשווי 6,000 ל"י נג־נבו שלשום ממפעל לנגרות ברחוב אלעזר בתל־אביב.

תיקון

בכותרת לידיעה על דיוני הכנסת שלשום ("הארץ" 17.1) נפל שיבוש. צ"ל: שיכון עובדים תידרש לשלם הפרשי מחירים, ולא שיכון ופיתוח — כפי שנדפס.

חידון סמליק*
בכל יום ששי
במוסף השבועי של הארץ

מכונת כביסה SINGER
(דגם 561)
מתנת "סרווידינמיקס" בע"מ
"מפיצי "סינגר" בישראל
ועוד שפע פרסים יקרי ערך

"דלק" חברת הדלק הישראלית בע"מ
מחוז תל־אביב
הודעה ללקוחותינו
משרדי המחוז ומחלקת המכירות שלנו עברו לבנין מגדל שלום, רחוב אחד העם 9, קומה 18.
מספרי הטלפון להזמנות: 54371-2

אורט ישראל-מבוגרים
החטיבה ללימודי מינהל מתקדם
האם חשבת על התקדמות בעבודתך?
מחוז חיפה והצפון
נפתחים הקורסים הבאים:
✱ ניתוח ניירות ערך — 24.1.73
✱ ניהול מחסן — 24.1.73
פרטים והרשמה: רח' הנביאים 20, קומה ד' טל' 666182, חיפה

המועצה המקומית רמת השרון
המועצה המקומית רמת השרון מזמינה בזה הצעות מקבלנים לביצוע העבודות דלהלן:
1) מכרז פומבי 37/73 עבודות ביוב מרכזי ברח' סולד — עבודה;
2) מכרז פומבי 38/73 עבודות ביוב ברח' זרובבל, סיני, הר־נבו, מוריה;
3) מכרז פומבי 39/73 השלמת עבודות ב־2 מקלטים, ברח' השחיל, בחצר ב"ס ממלכתי ה'
א) תנאי המכרז — ספרי הצעות, טיוטת החוזה ופרטים נוספים, אפשר לקבל במזכירות המועצה בשעות העבודה תמורת תשלום של —.50 ל"י לכל מכרז בכ"ל, שלא יוחזרו.
ב) המעונינים להשתתף מתבקשים להגיש הצעות ב־2 עותקים ע"ג טפסים שימצאו להם במזכירות וישלחו אותם בדואר רשום או ישלשלו לתיבת ההצעות בבנין המועצה לא יאוחר מ־1.2.73 שעה 12.00.
ג) על מגיש ההצעה לצרף ערבות בנקאית בשעור 5% מערך ההצעה למשך 90 יום לקיום תנאי המכרז.
ד. תנאי התשלום: למכרזים 37/73 ו־38/73:
א) 50% מכל חשבון מאושר ע"י המהנדס;
ב) 50% בשטרות ל־8 חדשים ללא תוספת ריבית.
למכרז 39/73 —
א) 50% מכל חשבון מאושר ע"י המהנדס;
ב) 50% בשטרות ל־6 חדשים ללא תוספת ריבית.
ה) המועצה שומרת לעצמה הזכות למסור ביצוע כל העבודות לקבלן אחד או למספר קבלנים, או למסור לבצוע כל העבודה או חלק ממנה.
ו) אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או איזה הצעה שהיא.
פסח בזקין
ראש המועצה

מרתף התחביב
עסוק בתחביב יוצר
מיני כדורגל, טיסנאות
מנועי מכוניות, שיט סירות,
הרכבות והדרוך מקצועי,
מערכות בקרה אלחוטיות.
ועשרות תחביבים
מרתף התחביב
רח' הס 20, ת"א טל. 51458
נשמח לכבד את כרטיס ה"דיינרס קלוב" שלך.

פרסם ב הארץ

עם אגד משניר ועד אופיר

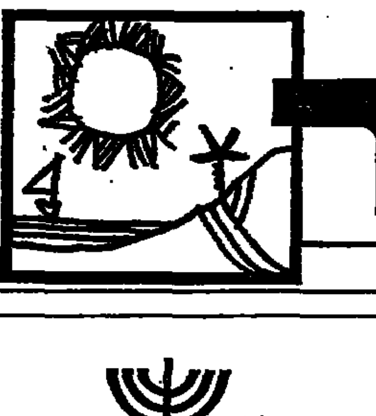

הודעת המכס והבלו
הודעה לעולה
בעקבות שינויים בצווי מכס הנוגע לזכויות העולים מפנה הנהלת המכס והבלו את שימת לב העולים לנהלים החדשים:
• הנך רשאי לרכוש לשימושך העצמי מתוצרת הארץ שורה ארוכה של חפצי־בית — ללא תשלום מס־קניה, אם קבלת אישור לצורך בבית המכס הקרוב למקום מגוריך.
✱ הנך רשאי להביא מארץ מגוריך האחרונה את כל חפציך האישיים והביתיים לשימושך העצמי — בפטור ממכס וממס קניה.
• הנך רשאי להביא חפצים ביתיים גם שלא מארץ המגו־רים האחרונה, אך במקרה זה תחוייב — אחרי 30.6.73 — בתשלום מלוא המכס ותקבל פטור רק ממס־קניה.
• אם הנך בעל רשיון נהיגה ישראלי, תוכל להנות עד 30.6.73 מזכויות על רכב אחד למשפחה.
• לאחר 30.6.73 תהנה מזכויות על רכב אחד למשפחה רק אם נוסף לרשיון הנהיגה הישראלי, תציג רשיון נהיגה מארץ המגורים האחרונה, שהחזקת ערב כני־סתך לישראל.
• אחרי 30.6.73 לא ינתן כל פטור או הנחה על חבילת דואר שנשלחה אליך מחו"ל, אלא אם נשלחה משם לפני הגיעך לארץ.
• בבית המכס הסמוך למקום מגוריך תוכל לקבל את מדריך המכס לעולה.
אם תפנה בכתב אל בית המכס — תקבל תשובה בכתב. רק המידע שניתן על ידי רשות המכס בכתב, הינו מחייב את רשות המכס.
הנהלת המכס והבלו

כ"ה שנים
מרכז ההסברה למדינת ישראל
נפתחה ההרשמה לחידון תולדות מלחמת העצמאות
טופסי הרשמה ורשימה ביבליוגרפית ניתן לקבל בלשכות המחוזיות של מרכז ההסברה: —
ירושלים — בנין משרד ראש הממשלה, הקריה, חדר 453
תל-אביב — רח' קפלן 6.
חיפה — רח' אחד העם 5.
באר-שבע — בנין מרכז הנגב.
• ההרשמה תינעל ביום ד', 31.1.73.

לדניש אינטריורס
דרוש מחסן לאכסנת רהיטים
גודל: 500—1000 מ"ר
באזור ר"ג, בני-ברק, פ"ת או הסביבה
נא לפנות: טל. 784131 למר הדני

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל
המדור ללמודי חוץ
בשיתוף עם
אגודת האינגינרים והארכיטקטים בישראל
מודיעים על פתיחת
השתלמויות ערב בהנדסת חשמל ואלקטרוניקה
בתל-אביב
אשר יפתחו בחדשים ינואר/פברואר 1973.
✱ ממירים סטטיים — ד"ר י. אלכסנדר
✱ אנרגואלקטרוניקה — אינג' ו. אלפרט
✱ התקנים במצב מוצק ושמושיהם — אינג' מ. בן־גיגי
✱ אנליזה ותכנון מעגלים טרנזיסטוריים — אינג' י. בן־נון
✱ מעגלים אינטגרליים — אינג' י. בן־נון
✱ הנדסת אמינות — אינג' מ. חרדים
✱ בקרה דיגיטלית — אינג' ד. לוי
✱ מערכות ומעגלי מיתוג — אינג' ד. מוריס
✱ ישום מערכות מיתוג — אינג' ד. מוריס
✱ ארגון ותכנון של מחשבים גדולים — אינג' מ. מלמן
✱ קורס בטרנזיסטורים — בסיסי (פקרונות חישובי מעגלים) — אינג' א. פינקלשטין
✱ יסודות תורת הטלויזיה — אינג' ד. קלדררו
✱ יסודות תורת ויסות אוטומטי ובקרה — אינג' ב. רוז
✱ מעגלים לוגיים וישומיהם במתקנים אוטו־מטיים — אינג' א. תמיר
פרטים והרשמה: הטכניון, המדור ללמודי חוץ, רחוב ליסין 14, תל־אביב, טלפון 268126/7, 266992.

זוגות צעירים: שיכון עובדים אינה מאפשרת הכנסת שינויים בדירותינו הנמצאות בשלב בניה

טוענים שהדבר מהווה הפרת הבטחה מצד ראש עיריית חולון במעמד נציגי החברה

מאת אליעזר לוין, סופר „הארץ" לענייני כלכלה

...רת שיכון עובדים אינה מר־ ...ה לדיירי שיכון לזוגות צעירים ...יא בונה בחולון להכניס שי־ ...ים בדירות תוך כדי הבניה. המשתכנים טוענים שהדבר מהווה ...ירה הבטחה של ראש עיריית חו־ ... שניתנה במעמד נציגי שיכון ...בדים, לפיה יקבלו דיירי שיכון זה את דירותיהם בתנאים מקבילים לאלה של שיכון קודם, שבו הותרו שינויים.

התכנית הורחבה

בראשית 1971 יזמו עיריית חולון ו־ חברת שיכון עובדים בנית שיכון לזוגות צעירים באיזור הרחובות ביאליק־רמב"ם־אנילביץ. השיכון תוכ־ נן ל־100 דירות, בקירוב, אולם עם ההרשמה התברר שיש 250 זוגות מועמדים. העיריה ושיכון עובדים החליטו להרחיב את התוכנית ולב־ נות את השיכון בשני שלבים — שלב א' בן 96 דירות ושלב ב' בן 150 דירות. הבניינים של שני השל־ בים נמצאים זה ליד זה. ב־24 ב־ אוגוסט 1971 נערכה בבית יד ל־ בנים בחולון הגרלת הדירות, בנו־ כחות ראש העיריה מר פנחס אילון, ונציגי חברת שיכון עובדים. כאשר הודיע ראש העיריה לזוגות שהיו במקום כי הדירות יחולקו לפי הגר־ לה, קמה התמרמרות באולם. אז הב־ טיח מר אילון, כי שני השלבים יהיו זהים בכל, פרט להפרש של חודשים מספר במסירה.

איחור גדול

דיירי שלב א' נכנסו לדירותיהם בנובמבר אשתקד, ואילו שלב ב' מתעכב ויהיה מוכן בדצמבר השנה, כלומר הפרש של יותר משנה. אולם עתה התברר לדיירי שלב ב', כי לא קויימה ההבטחה, ששני השלבים יהיו זהים: לדיירי שלב א' הותר להכניס בדירה שינויים כרצונם, ד־ בשל השטח הקטן של הדירה, מבק־ שים רבים, למשל, לצרף את המר־ פסת לסלון. לעומת זאת אין מתי־ רים לדיירי שלב ב' לבצע שינויים חוץ מתוספת אמבטיה ושינויי חר־ סינה.

דובר עיריית חולון, מר מרדכי איינהורן, אמר כי חברת שיכון עוב־ דים החליטה אשתקד שלא לקבל ב־ עתיד בקשות של דיירים לשינויים, כי הדבר גורם קשיים במהלך ה־ בניה. מר גדעון נאור, העוזר למנ־ כ"ל שיכון עובדים, אישר זאת ד־ אמר כי הכנסת שינויים מעכבת את הבניה, וטובתם של מעטים גו־ רמת סבל לרבים.

730 מיליון ל"י מאזן בנק יעד לסוף 1972

מאת סופר „הארץ" לענייני כלכלה

מאזן בנק יעד, חברת בת של בל"ל למתן אשראי לחקלאות, הגיע בסוף 1972 לסך 730 מיליון ל"י, גידול של 42% לעומת השנה הקודמת. הרווח הנקי לאחר מס הסתכם ב־2 מיליון ל"י, עליה של 29% לעומת 1971.

בנק יעד עוסק במתן הלוואות ל־ מועדים בינוניים וארוכים לחקלאים לפי הסכם בין בל"ל לממשלה. אש־ תקד הסתכמו ההלוואות שניתנו ב־63 מיליון ל"י, לעומת 51 מיליון ל"י ב־ 1971. יתרת ההלוואות במאזן האחרון גדלה ב־28% והגיעה לסך 204 מיל־ יון ל"י. אשתקד הנפיק הבנק 15 סדרות של אגרות חוב בסך 174 מי־ ליון ל"י ויתרת האג"ח במאזן הגיעה לסך 548 מיליון ל"י, גידול של 56% לעומת סוף 71.

הונו העצמי של הבנק גדל בשנה שחלפה ב־1.4 מיליון ל"י. דירקטו־ ריון הבנק החליט להמליץ על דיבי־ דנד בשעור 10% (9% ב־1971).

ניצב משנה בוכנר דובר משטרת ישראל

(ל). — ניצב משנה מיכאל בוכנר נתמנה אתמול לדובר משטרת ישראל.

חברת תיווך הציעה חינם רשימת 1400 דירות להשכרה לשימוש הסוכנות בשביל עולים

המציעים חזרו בהם כשהובהר כי בראש המטה לגיוס דירות עומד מנהל חברה מתחרה

מאת אליעזר לוין, סופר „הארץ" לענייני כלכלה

חברת התיווך אנגלו־סכסון לא ...ביר למטה לגיוס דירות ל־ ...כרה לעולים רשימה של 1400 ...ות להשכרה המצויה ברשו־ ...

...מסר כי ב־8 בינואר הציעה ה־ ...ה ליו"ר המטה, סגן שר הקלי־ ... שלמה רוזן, להעביר את ה־ ...ימה ישירות לסוכנות תוך וי־ ... על דמי תיווך. אולם חה"כ רוזן ...ש ממנה להעביר את הרשימה ... באמצעות מנכ"ל ישראלום, מר ... רסקין.

גילוי סודות למתחרה

...חברת אנגלו־סכסון אומרת, כי ...ראלום היא חברה מתחרה, ואין ...עלות על הדעת שאנגלו־סכסון ...ספק לה רשימה של לקוחות, מ־ ...זות פעילות ושאר פרטים, ה־ ...ריים להיות בחינת גילוי סודות ...היים למתחרה.

...מנהל ישראלום, מר עזרי רסקין, ...יב על כך באמרו, כי בריכוז ה־ ...ה להשכרת דירות לעולים מטפל ... אישית, ולא ישראלום. הוא ...ר כי קיבל הופעה ללא תשלום ...לשה חדשים מישראלום לצורך ... במשרד האוצר נמסר לסופר „ה־ ...רץ" כי מר רסקין נטל עמו בצאתו ... ופשה עובד או שנים מישראלום ...ורך ריכוז הדירות. וכי הוא מע־ ...יק בעיקר עובדים שלא מעובדי ...ראלום. מר רסקין, מסרו המקו־ ...ת באוצר, הוזמן אישית לרכז את ...שה על ידי שר האוצר והסוכנות.

בעלי הבית ישראלום

חברת אנגלו־סכסון טוענת, כי ל־ ... מידע שבידה עובדים כל עובדי ...רת ישראלום במטה להשכרת די־ ...ת. חברת ישראלום מכחישה טענה ... ישראלום נמצאת בשליטת כלל, שיכון ציבורים ובנק ספנות.

ההחלטה להעביר את ריכוז ה־ מטה להשכרת דירות לעולים לידי מר רסקין התקבלה בישיבה שנער־ כה ב־2 בינואר ובה נכחו השרים ספיר, שרף ופלד ויו"ר הנהלת ה־ סוכנות מר אריה פינקוס. קודם לכן ניהלה אנגלו־סכסון מו"מ ב־ ענין זה עם פקידים בכירים ב־ משרד השיכון.

עד 18 מיליון ל"י בשנה

אנגלו־סכסון הציעה ששכר הדי־ רה ישולם למשכירים באגרות חוב ממשלתיות, ולא במזומנים, אולם נציגי משרד השיכון אמרו כי ה־ דבר אינו נחוץ, משום שיש הקצבה מספיקה מהאוצר לצורך זה. ההער־ כה היא כי שכר הדירה שיקבלו ה־ משכירים יהיה 15—18 מיליון ל"י בשנה.

מרכזת טלפונים ניידת ל־1000 מנויים באשקלון

מאת עמוס הדר, סופר „הארץ"

משרד התקשורת רכש מחו"ל מרכזת טלפונים ניידת ל־1000 מ־ נויים, שתותקן בימים אלה באשק־ לון כדי להתגבר על המחסור הרב בקוי טלפון שהומינו תושבים, בעלי מפעלים ומוסדות.

המרכזה אשר מותקנת בתוך קרון נייד תוצב בשדרות דרום אפריקה, בקירבת השביל להולכי רגל לחוף הים — לא הרחק מהבניין שעומד משרד התקשורת להקים. בבניין תותקן מרכזת טלפונים חדישה בת אלפי קווים.

דברי הלבשה בשווי אלפי ל"י נגנבו שלשום מחנות ברחוב אילת ביפו.

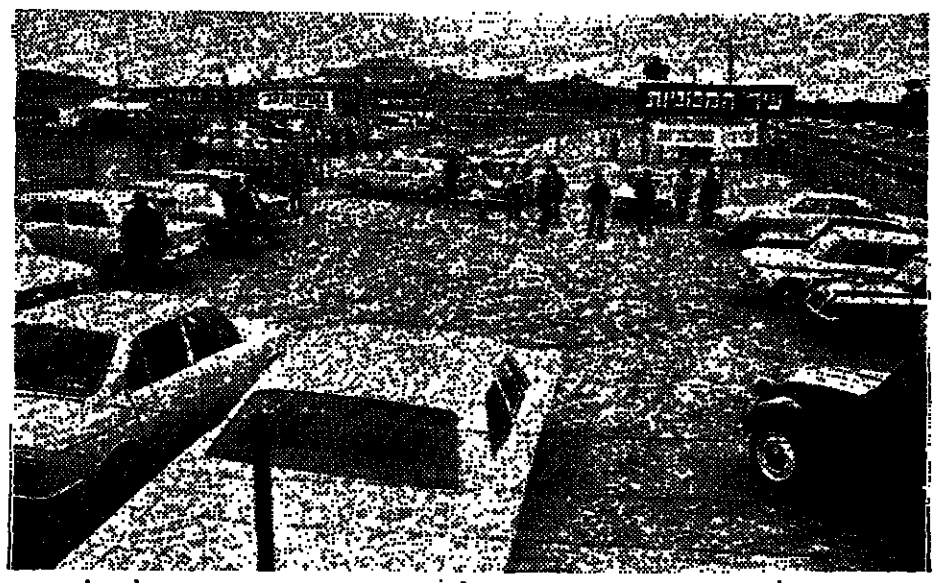

יריד חופשי לסחר מכוניות משומשות נערך שלשום ב„עיר המכוניות", הסמוכה להרצליה. באו סוחרי מכוניות מכל חלקי הארץ, לרבות חיפה והדרום, וכן בעלי מכוניות פרטיות וקונים פרטיים. בסך הכל השתתפו ביריד 750 מכוניות מכל הסוגים והדגמים, נמכרו 80, מהן בשווי כולל של 1,500,000 ל"י.

שר התחבורה ביום עיון במסגרת שבוע שמורת הטבע והנוף:

דרוש איזון בין התיאבון המשקי לבין השמירה על המולדת ונופה

(ע). — שר התחבורה, מר שמעון פרס, הבטיח, כי משרדו יתן יד לכל הגורמים הפועלים נגד הזיהום, לפי אופי פעולתם ולא רק לפי מדיניות המשרד.

השר אמר את דבריו ביום עיון בנושא זיהום הים בשמנים, שנערך אתמול בבית סוקולוב בתל־אביב, במסגרת שבוע שמורת הטבע והנוף השלי"ב. השר בירך כל אלה „המת־ מודדים עם קבוצות הזקות" לשם איזון בין התיאבון המשקי לבין ה־ שמירה על המולדת ועל נופה.

מר פרס רואה בדאגה את גורל החופים הזימים, והזכיר כי הרוחות הזורמים בים התיכון נעים מזרחה ומביאים את הזוהמה אל חופי ה־ ארץ. כאידך אנו הורסים את ימה של אילת אף כי הרוחות הזורמים פונים דרומה.

דגי הבורי נעלמים

המרצה הראשון לאחר ברכת ה־ שר היה פרופ' לב פישלזון מאוני־ ברסיטת תל־אביב, הוא ציין, כי ה־ שמנים הם גורם לא מבוטל של זיהום הים. הוא אמר, כי עד כה היו מערכות הסביבה מאוזנות מ־ בחינה כימית וביולוגית והיתה קיי־ מת המשכיות ומחזוריות.

אולם עם הולת הזיהומים למער־ כת זו, התערערה כל המערכת. ה־ אנושות צורכת 70 מיליון טונה חו־ מרים שמוצאים מהים, כולל דגים, ואם דגים אלה נפגעים מזוהמה הנפט, הרי בסופו של דבר גם ה־ אדם נפגע. בכוחות השפכים המזו־ רמים לים גורמות לגזים ולחמצות. דגי הבורי, למשל, נעלמים והולכים מחופי הארץ ואנו עומדים לפני הצלמם המוחלט. דגיג בורי של ס"מ אחד מחזיר ביום 30 אג' בעוד ש־ לפני שנים עלה חלק קטן של אגו־ רה.

ד"ר יוסף לויה מאוניברסיטת תל אביב קבל על הרס האלמוגים ב־ ימה של אילת. ב־1969 היו שם ל־ מעלה מ־42 מינים של אלמוגים ואילו כיום רק 23 מינים, כי 19 מי־ נים נעלמו כתוצאה מזיהום הים בנפט.

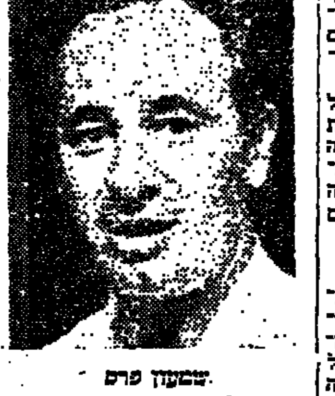

שמעון פרס

סמנכ"ל רשות שמורת הטבע, מר אדיר שפירא, מנה את הזיהומים באילת, שהם שמנים, פיח ועשן מ־ הפוספטים, ביוב ופסולת נחלית.

רב החובל יוחנן כהן, מנהל ה־ אגף לספנות ונמלים במשרד התחבו־ רה, מסר על האמצעים ההנדסים, המחקר והפיתוח, האמצעים הארגו־ ניים והאמצעים התחיקתיים שננק־ טים נגד זיהום הים.

ד"ר אלישע אפרת, ממשרד הפ־ נים, אמר, כי ב־1971 קיים חוף ל־ אורך ים התיכון פתוחים לאוכלו־ סיה, אולם יש קטעים עמוסים ב־ יותר, כשרק 5 ס"מ של חוף מיועדת לאדם.

ד"ר דבורה בן־שאול, מרשות שמורת הטבע, אמרה כי אמצעי ההדברה לניקוי שמני הים משמן אינם התשובה, כי הם גורמים אמנם לפירוק השמנים ולשקיעתם לקרקע, אך שם הם פוגעים בחי ובצומח.

עו"ד רותי רוטנברג, ממשרד ה־ תחבורה, מסרה על החוקים, התק־ נות והאמנות הבינלאומית נגד ה־ זיהום והמזהמים.

יום העיון נפתח ע"י מנהל ר־ שות שמורות הטבע, אלוף (מיל) אברהם יפה. הוא אמר, כי אחרי מל־ חמת ששת הימים גדלו חופי הארץ, אך יחד עם זה גדלו ממדי הזיהום בהם.

סטודנט מיריחו גרם לפעילות מוגברת בלוד

(ע). סטודנט מיריחו בן 21, תושב יריחו, היה שלשום בערב גורם ל־ עירנות מוגברת של כוחות הבטחון בנמל לוד, לאחר שנתקבלה הודעה בעילום שם, כי במטוס נתיבי אוויר טורקיים, העומד להגיע מאיסטנבול, אדם המתכנן למעשה אלימות בנמל. כוחות הבטחון הקיפו את המטוס עם נחיתתו במסלול צדדי, והצעיר, ש־ היה בין נוסעיו נלקח לחקירה.

בחקירה התברר שהסטודנט, המ־ צוייד בדרכון ירדני, יצא את הארץ לטורקיה ב־2 בינואר 1971, לפי הי־ תר שניתן לו על־ידי שלטונות יש־ ראל.

הצעיר סיפר שבשנתיים האחרונות למד באוניברסיטה בטורקיה, וכעת הוא מבקש לחזור לבית הוריו ב־ יריחו.

לאחר שנבדקו כל הפרטים, התב־ רר גם כי בידי הצעיר תעודת מע־ בר ישראלית — שוחרר האיש והור־ שה לצאת את נמל התעופה.

נרדפי נאצים מרומניה נכשלו בפנייה לערכאות

תבעו פיצויים מהתשלום של גרמניה לישראל

(ע). — תביעה נסיונית שהוג־ שה לועדת העררים לצורך חוק נכי רדיפות הנאצים בדבר תחולת החוק וקבלת פיצויים על נזקים בבריאות לגבי יהודים יוצאי רו־ מניה — נדחתה אתמול על־ידי הועדה, במשבה בהיכל המש־ פט בתל־אביב.

את הבקשה הגישו עו"ד משה רבי־ נוביץ ועו"ד בנו מרקוס. הם טענו כי יהדות רומניה היתה נרדפת בתקופת השואה, ולפיכך יש לשלם ליהודים שסבלו בתקופה זו פיצויים, מן התש־ לום שקבלה המדינה מאת ממשלת גרמניה המערבית.

בזמנו דחה משרד האוצר בקשות של מבקשים יוצאי רומניה, בנימוק שבתקופת רדיפות הנאצים לא היו אנשים אלה נתונים למעשי־רדיפה ישיר כלשהו שהיה עלול לגרום ל־ נכות.

בא כוח המדינה, ד"ר ב. פולק, ביקש לדחות את התביעה. הוא ציין, כי נכון אמנם שהיהודים בארץ זו סבלו באותה תקופה, אולם החוק ה־ משפטי גורס שיש להוכיח שנרדפו על־ידי קלגסי הנאצים הגרמנים.

ההבחנה בחוק הגרמני

הועדה בהרכב השופט מ. הנדלסמן — יו"ר, השופט פ. אבישר וד"ר כ. ברנר, קבעה כי החוק הגרמני מב־ חין בין שלילת חופש לבין הגבלת חופש של הנרדפים. מהות ההבדל היא, כי בעוד אשר אותם נרדפים שסבלו משלילת חופש זכאים גם לתגמול על נזק לבריאות ולגוף, ש־ נגרם עקב השלילה, הרי נרדפים אשר סבלו מהגבלת חופש בלבד, זכאים רק לפיצויים על ההגבלה כש־ לעצמה ולא עבור תוצאותיה הברי־ אותיות.

הועדה ציינה, כי מעיון בסעיפי ה־ חוק התברר שקיים הבדל גדול בין שני המושגים הללו — שלילת חופש והגבלת חופש. בעוד אשר שלילת החופש קשורה בהגבלות חמורות על חיי הפרט ובמעשי כפייה שונים, כגון מאסר, עבודות כפיה במחנות, בגיטאות ובמחנות־ריכוז, הרי הגבלת חופש היא נשיאת הטלאי הצהוב או חיים במחתרת בתנאים בלתי ראויים לאדם.

נותרה דרך יחידה

הועדה קבעה, כי האנשים שהיו מיוצגים על־ידי המבקשים לא היו בגדר נרדפים שסבלו משלילת החו־ פש במובן זה, אלא רק מהגבלת החו־ פש בלבד ולכן התוצאה היא כאילו הוגשה תביעה כזו לגרמניה בגלל נזק לבריאות, ואז היתה התביעה נדחית. לכן ממילא אין החוק חל במקרה זה והערר נדחה.

עתה נותרה בפני המבקשים דרך אחת בלבד — לערער על ההחלטה בפני הרכב מיוחד בית המשפט העל־ יון.

למר **חנינא בידרמן**
לרגל סיום למודיך
ב־תל"ם - המגמה לבטוח
שפע ברכות
אליהו
חברה לבטוח בע"מ

למר **חנינא בידרמן**
לרגל סיום למודיך
ב־תל"ם - המגמה לבטוח
ברכת כה לחי
מידידיך
מנורה
חברה לאחריות ולבטוח משנה בע"מ
ההנהלה וחבר העובדים

למר **חנינא בידרמן**
בוגר המחזור הראשון
תל"ם - המגמה לבטוח
שפע ברכות ואיחולים לבביים
הפניקס הישראלי
חברה לבטוח בע"מ

למר **חנינא בידרמן**
עם סיום למודיך במחזור הראשון
תל"ם - המגמה לבטוח
שלוחה ברכתנו הנאמנה
הנהלת
סקוריטס משרד לבטוח בע"מ

למר **חנינא בידרמן**
מיטב הברכות עם סיום למודיך
ב־תל"ם - המגמה לבטוח
ירדניה חברה לבטוח בע"מ
הלבנון חברה לבטוח בע"מ

לידידנו היקר
חנינא בידרמן
מיטב הברכות והאיחולים
לרגל סיום למודיך במחזור הראשון
תל"ם - המגמה לבטוח
שלמה רחמני ובניו בע"מ
אשור סוכנויות לבטוח כללי ותעשיתי בע"מ

שמלות אופנתיות לצעירות מאקרילן

בואו לחנויות מצקין בתל־אביב וחיפה ותראו דגמים חדישים ואפנתיים של שמלות ג'רסי סרוגות, אפודות וחליפות מאקרילן.

ACRILAN
Monsanto

באור־הרשנסקי

אוצר לתעשיה בערבון מוגבל

הודעה

למחזיקי 5.5% אגרות חוב 1968—1977
למוכ"ז ועל שם, צמודות למדד יוקר המחיה

נתנת בזה הודעה כי בהגרלה שנערכה ביום 1 בינואר 1973 בנוכחות באי כח החברה ובפיקוח הנאמנים, עלו בגורל אגרות־החוב מקבוצה ה' של הסדרה הנ"ל, שתעמודנה לפדיון ביום 1 בפברואר 1973.

הפדיון יעשה נגד מסירת אגרות־חוב מקבוצה ה' לחברה. מחזיקי אגרות־החוב למוכ"ז, מקבוצה ה' יגישו את אגרותיהם לחברה לפדיון ביחד עם כל תלושי הריבית שזמן פרעונם חל לאחר 1 בפברואר 1973.

במועד זה יחול גם מועד תשלום הריבית החצי שנתית של אגרות החוב הנ"ל. תשלום רבית על אגרות־חוב למוכ"ז, יעשה נגד מסירת תלוש מס' 20.

הפרשי הצמדה על הקרן והריבית ישולמו לפי 142.8 נקודות מדד יוקר המחיה (כלל ירקות ופירות) אשר פורסם על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לחודש דצמבר 1972, כהן 237.938 נקודות ישנות לעומת המדד היסודי של 126.3 נקודות ישנות.

החברה לנאמנות של בנק לאומי לישראל בע"מ — חברת נאמנות של בנק הפועלים בע"מ
נאמנים משותפים

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי ראשון לציון
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ראשון לציון הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקראת „שינוי תכנית מפורטת מס' רצ/43/88א' קביעת מסגרות בנוי בחלקות הנ"ל", ביחד עם התשריט המצורף אליו.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית גוש 3929 חלקות: 105, 106, 270.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנג־ דות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

א. חיון
יו"ר
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז המרכז

בבית משפט השלום בחדרה

תיק אזרחי מס' 2005/72

התובע: — שמרון משה, בית המשטרה, זכרון יעקב, ע"י ב"כ עו"ד ראובן גולן, רחוב הרברט סמואל 31, חדרה.

נ ג ד

הנתבעת: — ברגר אוגוסטה טובה, רמת צבי 17, זכרון יעקב ו/או החוב מרכז בעלי מלאכה 39 תל־אביב.

הזמנה — לדין

ל־ברגר אוגוסטה טובה, רמת צבי 17 זכרון יעקב או הי מרכז בעלי מלאכה 39 תל־אביב.

הואיל ושמרון משה הגיש לבית משפט השלום בחדרה, תובענה נגדך, כמפורט בכתב התביעה, אשר העתק הימנו אפשר לקבל במזכירות בית המשפט ברחוב הלל יפה 7 חדרה, בימים א'—ו' בשעות 08.30—13.00.

הנך מוזמנת להגיש כתב הגנה תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זאת ולהתייצב למשפט ביום 13.2.1973 בשעה 08.30 ודעי לך, שאם תגישי כתב הגנה ולא תתייצבי למשפט ביום האמור, יינתן באותו יום פסק דין שלא בפניך, אך אם לא תגישי כתב הגנה במועד שנקבע לכך בהזמנה יינתן פסק דין שלא בפניך אף לפני היום שנקבע למשפט וההזמנה תבוטל.

זכריהו שטייפר
המזכיר הראשי
בית משפט השלום חדרה

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

פרס מצדיק העלאת דמי דואר וטלפון

טוען: מוצדק לגבות קצת יותר מאלה שיש להם טלפונים ותמורת זה לתת טלפונים לכמה עשרות נוספים

בכנסת
מאת יהושע טירה

העלאת תעריפי הדואר והטלפונים הוא מעשה המנוד לדעת מר א. שוסטק (המרכז החופשי) ומר יעקב מזרחי (אגו"י) שהגישו הצעות לסדר היום בנושא זה לכנסת. לדעת שר התקשורת מר שמעון פרס זה צעד בלתי נמנע משום שמאז 1964 לא הועלה מחיר התקנת הטלפון וגם התעריפים האחרים לא הועלו מזה שנים, בעוד שהכל התייקר.

בנמקו את הצעתו לסדר היום אמר ח"כ הרב יעקב מזרחי בין השאר כי דואר וטלפון הם מיצרכים חיוניים ועממיים וכל העלאה בהם תפגע בשכבות רחבות, הסובלות כבר די הוצר מעליות המחירים האחרונות. הוא הציע למשרד התקשורת למלא את גרעונותיו בהעלאת אגרת הטלויזיה „שאינה דבר חיוני, אלא מכשיר המביא נזק, במיוחד לנוער". כן הציע לשקול את כדאיות העברת שירותי הדואר והטלפון לחברות ציבוריות או פרטיות.

שוסטק

מר שוסטק אמר כי העלאת התעריפים היא דוגמא נוספת לבלבול ולחוסר תיאום בממשלה עצמה. דוקא לנוכח סכסוכי העבודה הגוברים והעלאות המחירים המופרזות במשק, היתה הממשלה צריכה לנהוג ריסון ביתר ולהראות דוגמה חיובית של פיקוח על ההתייקרויות.

תשובת פרס

מר פרס השיב שהעלאת המחירים מוצדקת לנוכח העובדה כי בתקציב משרד השנה הוכפל כמעט הסכום להתקנת טלפונים חדשים ל־450 מיליון ל"י והאוצר הסכים לכך, בתנאי שמהעלאות המחירים ייכנסו 70 מיליון ל"י.

הורוביץ

צעד מוצדק הוא, אמר, לגבות קצה יותר מאלה שיש להם טלפונים ותמורת זה להעניק טלפונים חדשים לכמה עשרות אזרחים נוספים.

הסיבה להתייקרות התעריפים פשוטה מאד, המשיך ואמר השר, הכל התייקר. עלו הוצאות ההון במשרד התקשורת, היה שינוי בשער החליפין והדואר לא העלה אז את המחירים. היטל הבטחון גדל בשנתיים האחרונות ב־75 אחוז, הוצאות שכר העבודה במשך שלוש שנים יגדלו ב־50 אחוז. לעומת זאת לא הועלו התעריפים בהתקנת טלפונים מאז 1964, דמי השימוש בטלפון לא הועלו מאז 1966, הצריך שיחות טלפון לא הועלה כמו 1970. אין דוגמה נוספת בארץ של אי־העלאת מחירים כה ממושכת. 60 אחוז מבעלי הטלפונים בארץ הם חברות מסחריות ועורכי־דין. 70 אחוז מהכנסות הטלפון באים מחברות כאלו. האם חברות אלו אינן מרוויחות יותר? שאל מר פרס, שהוסיף כי אין כל הגיון מסחרי להם סובסידיות יותר גדולות מדי לשירותים כמו שירותי הדואר והטלפונים.

מר פרס גילה כי הוא היה בעד קביעת מחיר התקנת טלפון ל־650 ל"י אך ועדת השרים הכלכליים החליטה על 750 ל"י. לממשלה עולה התקנת קו טלפון בין 6000 ל־7000 ל"י, ועדיין יש כאן סובסידיה גדולה מאד לאזרח.

ברוב קולות הוסרו ההצעות מסדר היום.

*

הכנסת המשיכה אתמול בקריאה ראשונה של הצעת חוק הבאה להסדיר תשלום פיצויים לתושבים הערביים של ירושלים, בעד רכושם הנפקד. הצעת החוק הובאה בשבוע שעבר לכנסת על ידי שר המשפטים מר י.ש. שפירא.

אתמול חייבו כל הנואמים את הצעת החוק ודווקא מנואמי האופוזיציה הושמעו דברים על חשיבותו (צעד נכון לעשיית צדק כלפי בעלי הרכוש הנפקד וגם צעד מדיני נכון בכיוון של ההתפתחות החיובית של יחסינו עם הערבים).

אברמוב

מר ד. מילמן (גח"ל) אמר כי יש לפצות את תושבי ישראל הערבים כפרטים שנפגעו במלחמה, אולם תקף את התאריך הקובע שנקבע בהצעת החוק ליום 29.11.1947. תאריך זה לדעתו, בעל משמעות תמורה מפני שאפשר לפרשו כאילו ביום שהכריז האו"ם על הקמת המדינה, וביום שהכנופיות הערביות בראשותם של קאוקג'י ועבדול קאדר חוסייני פתחו בהתקפה על הישובים היהודיים, מתחילה אחריות כל שהיא של ישראל. לדעתו יש לקבוע את יום הקמת המדינה, 15.5.48, כיום הקובע לפיצויים לערבים שהם כיום תושבי המדינה. כן התנגד מר מילמן לסעיף 5 הקובע הקמת ועדות מיעצות על ידי שר האוצר שידונו בתביעות תושבי מזרח ירושלים. הוא הביע החשש כי הועדות יאוישו על ידי מומחי מפלגת המערך, וכי סעיף זה נודף ריח הבחירות וכי זה „שוחד בחירות". הנואם הציע למנות בראש הועדות שופט. כן הוסיף כי אם שני הסעיפים שהוא כינה אותם כ„המורים" לא ישונו בועדה, תצביע גח"ל בקריאה השלישית נגד הצעת החוק.

מר יגאל הורוביץ (ע"מ) אמר כי הצעת חוק זו היא מחווה מדינית אנושית גם יחד. יש לה משמעות ראויה להבלטה משום שהיא מצביעה, אם כי במובלע, על ההסכמה כי ירושלים המאוחדת תהיה בידת ישראל בריבונות ישראלית מלאה. בהמשך דבריו ציין כי אסור שחוק זה יוחל, בבוא היום, על אלה המתקראים פליטים.

גם מר שוסטק אמר כי חוק זה מדגיש את הריבונות הישראלית על ירושלים, אך צעדה זה של הממשלה בא באיחור רב ובלתי־מוצדק של חמש שנים. עוד לפני יותר מארבע שנים, אמר, תבע המרכז החפשי כי ערביי מזרח ירושלים יפוצו על רכושם הנתון בתחומי הריבונות הישראלית.

מר אורי אבנרי (העה"ז) טען כי הצעת החוק אינה מספיקה. הוא דרש כי ערביי מזרח ירושלים יקבלו בחזרה את כל רכושם, לא רק במערב העיר אלא במדינה כולה וכי לא יוכרחו לקבל פיצויים במקום הרכוש.

מר טופיק טובי (רק"ח) טען כי למעשה זו הצעת חוק לחיזוק מדיניות סיפוח ירושלים הערבית, ולאישור פעולת גזל הרכוש של תושבי ירושלים הערבית.

מר יצחק קורן (מערך) הגיב על דברי מר טובי באומרו כי כחבר הפרלמנט הישראלי אסור לו לדבר באותו סגנון כפי שהוא דיבר.

מר מאיר אביזוהר אמר כי הוא רואה בהצעת הממשלה צעד מדיני נבון וצעד עקרוני נכון שיסודו הוא גמר חשבון עם אלה שהם עתה תושבי ישראל, ולדעתו תושבי ישראל בלבד. הוא סבור כי הכנסת סעיף 20 הוא מישגה כי אי אפשר להציב עקרון לחוק ויחד עם זה לתתור תחת העקרון ולהרחיב אותו גם על מי שאינו תושב. הבעיה היא, ביסודו של דבר, עשיית צדק עם תושבי ישראל.

מר י. ז. אברמוב (גח"ל) אמר כי אולי כדאי להעלות מחדש רעיון שהועלה על ידי ישראל בשנת 1969 — להקים קרן בין־לאומית לפתרון בעיית הנפקדים. עתה יש לישראל הזכות המוסרית לדרוש כי נהיה מסתייעים על ידי קרן כזאת. כן דיברו חה"כ ח. צדוק (מערך), ש. מיקוניס (מקי) שאמר כי לא יצביע בעד העברת החוק לועדה, שלום כהן שגם הוא יצביע נגד החוק וב. הלוי (גח"ל) שחייב את החוק ואמר כי הממשלה רשאית להחיל את המשפט הישראלי על כל שטח משוחרר נוסף על פי צה.

דניאל לוי

תשובת שר המשפטים למתווכחים — בשבוע הבא.

*

משרד התחבורה עורך בדיקות חוזרות של מחירי הנסיעה בתחבורה הציבורית ואם מתגלים חריגים מלוח המחירים שאושר, דואג המשרד לתיקון המחיר, — מסר אתמול מר פרס בתשובה לשאילתא של ח"כ דניאל לוי.

מר פרס הוסיף בתשובה לשאילתא אחרת של ח"כ ש. ארבלי־אלמוזלינו כי לרגל שינויים בהפעלת הקווים בתל אביב מאריך קו 26 מסלולו עתה עד לאפקה מרחוב מרכז בעלי מלאכה (החל מ־15 בינואר). במסגרת קו זה יונהג כרטיס משולב המזכה לנסיעה משולבת בין הקווים 27 ו־25 עד לתחנת מרכז בעלי מלאכה.

*

הרב מ.צ. נריה (מפד"ל) הציע הצעת חוק לביטול ספורט הציד. בדברי ההסבר להצעה נאמר: המגמה היא למנוע ציד חיות־בר לשם ספורט גרידא. מלבד החשיבות המרובה לשמירת החי שבטבע, יש להעמיק את מידת הרגישות לצערי בעלי־חיים, ולא לפגוע בחיות במקום שאינן גורמות נזק, ואין צרכיו ההכרחיים של האדם מחייבים זאת. חוק זה יבטא את רוח ישראל, את מסורת מוסר היהדות: „ורחמיו על כל מעשיו".

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של
אמנו, אחותי וסבתנו היקרה

מינדל אלקן ז"ל

לבית קנופ מלודז' — פולין

ההלויה תצא היום, יום חמישי, ט"ו בשבט תשל"ג (18.1.73) בשעה 12.15 מבית ההלויות העירוני דפנה 5 ת"א, לבית העלמין בקרית־שאול.

המתאבלים:

בתה וחתנה אניה ויוסף בלקין
בנה וכלתה בן־ציון ומלכה אלקן
בתה וחתנה אסתר וצבי כרמי
אחותה לובה מיטלשטט וב"ב
נכדיה, ניניה וכל בני המשפחה
בארץ ובחו"ל.

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים.

בצער רב ובלב שבור אנו מודיעים על פטירתו
של בעלי ואבי היקר

ורנר אנגל ז"ל

בשנת 58 לחייו

ההלויה תצא היום, יום חמישי, ט"ו בשבט תשל"ג, 18.1.73, בשעה 1.00 בצהרים מבית חולים רמב"ם חיפה, לבית העלמין החדש כפר סמיר, חיפה

המתאבלים: אשתו: לואיזה
בתו: דניאלה

ברוך דיין האמת

בצער רב ובכאב קודר אנו מודיעים על פטירתו הפתאומית
של אבינו ובננו, היקר מאדם

ד"ר משה ב"ר אברהם בלנדר ז"ל

(מטומשוב — לובלסקי, פולין)

ההלויה תצא היום, יום חמישי, ט"ו בשבט תשל"ג (18.1.73) בשעה 11.30 לפנה"צ מבית המנוח ברחוב אפעל 2 חולון, לבית העלמין בקרית שאול

התחבורה תועמד לרשות המלווים

המשפחה המתאבלת: בניו, בתו
חתניו וכלותיו
נכדיו וניניו

מזועזעים מן האסון שקרה לנו בהלקח מאתנו לפתע יקירנו
הבעל, האב, האח ובן המשפחה

יוסף רזניק ז"ל

ההלויה תצא היום, יום ה', ט"ו בשבט תשל"ג (18.1.73) בשעה 13.15, מבית ההלויות העירוני רח' דפנה 5 לבית העלמין בחולון

אשתו: שרה
בנו: משה
בתו: רבקה
אחיו: יצחק ארז
וכל המשפחה

המומים ממות בעלי ואבינו האהוב

מאיר ורגר ז"ל

ההלויה התקיימה ביום 16.1.73

רעיתו: עדה ורגר
בנו: יוסף לב ומשפחתו
והמשפחה.

אנו מודיעים בצער רב על פטירת ראש משפחתנו

יצחק קרטון

ההלויה תצא היום, יום ה', ט"ו בשבט (18.1.73) בשעה 11.00, מבית החולים ע"ש רח' הנביאים, ירושלים.

המשפחה

הננו מודיעים בצער על פטירתו של חברנו

יצחק קרטון

ומשתתפים בצער המשפחה

ההלויה תצא היום, יום ה', 18.1.73, בשעה 11.00 לפנה"צ מבית ההלויות העירוני סנהדריה בירושלים.
כל מוקירי זכרו מוזמנים.

אלוף נהגי אביב
ההנהלה, החברים והעובדים.

בצער ובכאב רב אנו מודיעים על פטירת ראש משפחתנו —
בעלי, אבינו, אחינו וסבנו היקר

זאב ליכטנפלד ז"ל

ההלויה תצא היום, 18.1.73, בשעה 10.00 מבי"ח רמב"ם
אוטובוס מיוחד יעמוד לרשות המלוים ליד בי"ח

המשפחה המתאבלת

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של
אמנו וסבתנו

רחל לאה שטראוסברג ז"ל

ההלויה תצא היום, יום חמישי, ט"ו בשבט תשל"ג (18.1.73) בשעה 13.00 בצהרים מבית ההלויות העירוני, רח' דפנה 5, ת"א, לבית העלמין בחולון

המתאבלים:
בנה מרדכי נעמני ומשפחתו
בתה חנה שהם ומשפחתה
נכדיה וכל בני המשפחה
בארץ ובחו"ל

בית חוות הנוער הציוני

ע"ש

ד"ר ישראל גולדשטיין, ירושלים

מתאבל על מותו של המחנך

אברהם הרמלין ז"ל

ומשתתף בצערה הכבד של המשפחה.

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירת
אמנו היקרה

שפרה לחמן ז"ל

בת רב' חיים וורפל

...ה התקיימה ביום רביעי, י"ד בשבט תשל"ג, 17.1.73
בשעה 15.00 בבית העלמין בנחלת יצחק

המתאבלים:
בניה: איתן לחמן
שמואל לחמן ומשפחתו
בתה: לאה גרינבוים ומשפחתה
נכדיה וכל המשפחה

להברנו
שלמה גרבר

אתך באבלך על מות

אמך ז"ל

הארץ

למר יעקב מאכט

תנחומינו הכנים באבלך על מות אביך

אלכסנדר ז. מאכט ז"ל

אמקור בע"מ

למשפחת מאכט

השתתפותנו הכנה במות
אבי המשפחה

אלכסנדר מאכט ז"ל

„קו" מפעלי מתכת בע"מ
שמעון קלגסבלד

לידידנו
מר יעקב מאכט

השתתפותנו הכנה באבלך במות

אביך ז"ל

מאיר חברה למכוניות ומשאיות בע"מ
מאיר קו המשפחה.

לחבר הנהלתנו יעקב מאכט
ולמשפחת מאכט

השתתפותנו הכנה בצערכם למות ראש המשפחה

אלכסנדר זיסל מאכט ז"ל

הנהלת אגוד יוצאי ליטא.

הננו משתתפים בצערה הכבד של

משפחת מאכט

על פטירתו של ידידנו

אלכסנדר ז. מאכט ז"ל

יהודה יוחננוף ומשפחתו

מועצת המנהלים, ההנהלה וחבר העובדים
של בנק לפיתוח התעשיה בישראל בע"מ

משתתפים באבלם הכבד של
מר יעקב מאכט והמשפחה

על פטירתו של

אלכסנדר ז. מאכט ז"ל

חבר מועצת המנהלים של הבנק
במשך שנים רבות

למר יעקב מאכט

אתך באבלך הכבד במות עליך אביך

אלכסנדר ז. מאכט ז"ל

תשלובת מפעלי טמפו בע"מ
מ. בורנשטיין ומשפחתו

ליעקב מאכט

אתך אנו באבלך הכבד במות אביך

אלכסנדר ז"ל

בית חיים ליבוביץ
עץ הזית

למר יעקב מאכט

השתתפותנו הכנה באבלך בהלקח ממך אביך

אלכסנדר ז. מאכט ז"ל

ההנהלה ועובדי I.S.L
חברה לשרותי תעשיה בע"מ

לידידנו
מר יעקב מאכט

המהומים על מות אביך

אלכסנדר ז. מאכט ז"ל

בית פקר פלדה בע"מ

למר יעקב מאכט ובני המשפחה

רגשי השתתפותנו במות עליהם אבי המשפחה

א. ז. מאכט ז"ל

מנהלי טית בית

לגב' אסתר מאכט ולמר יעקב מאכט

תנחומינו הכנים בהלקה מכם הבעל והאב

אלכסנדר ז. מאכט ז"ל

הנהלת "עלית"
חברה ישראלית לתעשית שוקולדה וסוכריות בע"מ, רמת-גן
ומשפחות: פרומצ'נקו
מושביץ

ליעקב מאכט

אתך באבלך הכבד בהלקה ממך אביך

אלכסנדר זיסל מאכט ז"ל

„במעסף" בע"מ

ליעקב מאכט

השתתפותנו הכנה באבלך בהלקה ממך אביך

אלכסנדר זיסל מאכט ז"ל

"גרזוליט" בע"מ

למהנדס יונה בנדלר
איש החברה ונועם ההליכות
הרבה ברכות ואיחולים
עם קבלך את תואר
יקיר ירושלים
אביבה ונתנאל ממוני

מרכז ההסברה

היום, יום ה', ט"ו בשבט תשל"ג (18.1.73) יערך בבית סוקולוב בתל־אביב בשעה 16.00

כנס מרצים ארצי

בנושא:

תקציב המדינה 1973/74

בהשתתפות:

מר **פנחס ספיר** — שר האוצר
מר **ארנון גפני** — הממונה על התקציבים
מר **משה נוידרפר** — הממונה על הכנסות המדינה

הכניסה לפי הזמנות — נא לדייק!

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

רק 5 נקודות חסרו למכבי ת"א בבלגרד

פתח בצורה מרשימה את מיפגש הגומלין עם הכוכב האדום, הוביל 10:17, אך שמט בהדרגה את יתרונו עד שנכנע בהפרש 15 נקודות (103:88) ונוצח בסיכום הכללי ✱ ביום ד' הבא נגד זימנסאל במילנו שתארח היום בגומלין את ריאל מאדריד

בלגראד, 17 (שרות „ספורט הארץ"). באווירה דחוסה וקולנית איבד כאן הערב אלוף הכדורסל הישראלי מכבי תל־אביב את יתרון 11 הנקודות (102:113) שהשיג בשבוע שעבר ביד־אליהו, כאשר נכנע בגומלין לאלופת יוגוסלביה, הכוכב האדום, בהפרש 15 נקודות (88 — 103), במשחקי רבע־גמר גביע אירופה לאלופות.

שוב נתברר, כי במיפגשים מסוג זה חיונית יותר מכל שלוות השחקנים שמכבי לא נהנה ממנה הפעם. הפתיחה אמנם היתה טובה — כאשר מכבי החל בצעדים בטוחים את נסיונו לא לאבד את היתרון הצום שהשיג במיפגש הראשון — אך המשך היה, לפחות מבחינה ישראלית, מאכזב מאד. עם זאת ניתן לומר, כי הפסד בהפרש 15 נקודות לקבוצה מעולה ומנוסה כמו אלופת יוגוסלביה, בבגרשה בבלגראד, איננו בחינת כשלון, גם אם נותרה בתום המשחק ההרגשה שאפשר היה לעשות יותר.

פתיחה מצוינת

מכבי התייצב למשחק בחמישיה שכללה את טל ברודי, סטיב צ'ובין, גבי נוימרק, אריק מנקין ומיכה שוורץ, שהחלה את ההתמודדות בצורה מבטיחה ביותר. חמישיה זו לא רק ניטרלה לשמור על האמון הכולל (בגביע אירופה נחשב סיכום הנקודות בשני המשחקים כאילו היה משחק אחד) אלא עלתה בבלחון (בדקה ה־13) ליתרון של 10:17, בסדרת צליפות מוצלחות של סטיב צ'ובין, גבי נוימרק, אריק מנקין וטל ברודי.

אבל כאן ניסה המאמן יהושע רוזין למוסס את המארחים בהכנסת רון דאנלופ — הכושי האמריקאי של מכבי, כוכב הנצחון ביד־אליהו — שהפעם היה רחוק מיכולתו. לאחר שאיבד כמה כדורים, הצליחו היוגוסלבים, תוך משחק מבוקר וקליעות מדוייקות, להקטין את ההפרש, כדי למוסס את מכבי בהמשך.

יתרון 7 הנקודות של מכבי בפתיחה נמחק כלא היה תוך דקה אחת. היתה זו הדקה הראשונה של רון דאנלופ במשחק והדקה השנייה שבה שגבי נוימרק ישב על הספסל. כדורסלני הכוכב האדום המשיכו לקלוע ברציפות. דאנלופ אמנם קלע סל אחד, העמיד את היתרון הישראלי על 18 : 19, אולם הכוכב האדום עלה בנהירות ל־26 נקודות. החזרתו של סטיב צ'ובין החזירה למכבים במידה מסויימת, את הבטחון והיכולת. כאן הכוכב האדום נשאר 26 נקודות המכבים הצליחו להתקרב עד לנקודה אחת פחות מהמארחים 26 : 25.

אלא שמשחקם של היוגוסלבים היה מהיר מאד, יעיל, ובלט מעל כולם רכז המשחק המצטיין זוראן סלאבניץ, שניהל את המשחק בתבונה רבה הצליח להדהים את המכבים, כאשר גילה מדי פעם מחדש את נקודות התורפה של ההגנה הישראלית. הוא קלע ממצבים קשים ורק במקרים בודדים התגלגל הכדור בסופו של דבר מחוץ לסל.

אם סלאבניץ היה הגורם המכוון את המהלומה היוגוסלבית, הרי חברו לקבוצה, דרגאן קאפיצ'יץ, בעל יד הזהב, הפליא בצליפותיו המדוייקות. כדורסלן זה, שלא בלט במיוחד במשחק הראשון ביד־אליהו, הראה כאן בבלגראד את אשר הוא ידוע, יכול ומסוגל לעשות: מילא בהצלחה מאכסימלית את מקומו של ליובודראג סימונוביץ שלא שיחק, קלע 40 נקודות — עובדה המדברת בעד עצמה, למרות שנכנע כמה פעמים בהלך המשחק, חזר למבריש ריבולתו הטובה, שהביאה בסיום לכוכב האדום את הנצחון.

הדקה הקריטית

במצב של 26 : 25 להכוכב האדום באה תפנית חד־משמעית, כאשר המארחים קלעו 11 נקודות לעומת 2 של האורחים והיתרון גדל לראשונה ל־10 נקודות להכוכב האדום (27 : 37). היתרון היוגוסלבי עלה לראשונה גם ל־12 נקודות (29 : 41) וזה היה גם הרגע הקריטי הראשון. כשהכוכב האדום נהנה מיתרון בנקודה באמון שני המשחקים.

כמה קליעות טובות של דאנלופ, ברודי וצ'ובין הביאו בסיום המחצית ליתרון 11 נקודות בלבד להכוכב האדום (40 : 51) — או במילים אחרות: כמצב של שוויון בשני המשחקים.

שריקת הפתיחה לחידוש המשחק הביאה את שתי הקבוצות בפני 20 הדקות הגורליות של ההתמודדות, כאשר למעשה כל מה שקרה עד כה, כאילו התרחש רק כדי להגביר את המתח בשני המחנות.

כשיהוש של דאנלופ

יעילות מצויינת של גבי נוימרק החזירה את המכבים למצב טוב יותר, כאשר שנוימרק קלע 8 נקודות וצימק את יתרון הכוכב האדום (46 : 53) כדי להותיר עדיין סיכוי לנצחון מכבי.

כמה בעיות היקשו על המאמן יהושע רוזין בניהול המשחק והן באו לידי ביטוי בהתלפותו. טל ברודי, שהיה מצויין במשחק הראשון, היה הפעם חלש. הוא לא קלע ביצילות ממרחוק, ולכן התקשה מכבי לחזור כבעד לטבעת ההגנה היציבה של הכוכב האדום. גם כאשר הוציא המאמן את טל ברודי חליפות, לא הצליח למצוא את התשובה המתאימה לחוסר יעילותו. גם הצעיר מיקי ברקוביץ לא היה יעיל בקליעות מרחוק, ונראה, כי התרגשותו הרבה היתה בעוכריו. הקלף של רוזין — הכדורסלן הכושי גבה הקומה, רון דאנלופ — לא עמד הפעם במבחן מיפגש זה. נראה, כי הכדורסלן היה עייף ולקה בכושרו הגופני, כיוון שלא היה אותו דאנלופ אותו ראינו במחצית השניה ביד־אליהו. הוא חסר דיוק בקליעות לסל, ולעתים היתה הרגשה, כאילו הוא מחפש את חבריו לפני הזריקה לסל, כדי לא לעשות את השגיאה בעצמו. חוסר הבטחון שלו הקשה על הקבוצה כולה.

כאשר נותרו תשע דקות לסיום כבר היתה התוצאה 80 : 60 להכוכב האדום. שש נקודות נוספות של הישראלים לא היה בהן כדי להקטין את הפער מאחר שכדורסלני הכוכב האדום המשיכו להיות יעילים כשהיו. כאשר נותרו ארבע דקות לסיום היתה התוצאה 91 : 72.

המאמן רוזין המשיך בחילופים ובים, בנסיון נואש לפתור נקודת תורפה אך המאמן הישראלי לא השיג. שתי דקות לסיום היתה התוצאה 99 : 82, וזאת אחרי שתי קליעות מוצלחות של גבי נוימרק וסטיב צ'ובין. נוימרק יצא בחמש עבירות דקה לסיום, כאשר התוצאה היתה 99 : 84. שש נקודות תקופה אחת הפרידו בין הישג ישראלי לבין הפסד כולל להכוכב האדום. מכאן נמשך המשחק, כאשר כל קבוצה רוכשת לעצמה שתי נקודות נוספות לסרוגין, עד שבסיום ניצחו היוגוסלבים 103 : 88.

בחמש עבירות יצא גם אריק מנקין ואצל הכוכב האדום סרינוביץ. המשימה להוציא את סלאבניץ וקאפיציץ, בחמש עבירות, מה גם שהיתה קרובה, לא הגיעה לידי ביצוע.

קשה לדעת עד כמה אמנם הקשו החילופים הרבים במכבי ובאיזו מידה גרמו למבוכה ולירידת בגורל בקבוצה הישראלית. אולם למרות זאת היתה ההגנה הישראלית במחצית השניה יעילה יותר. ב־20 דקות אלה הגדילו היוגוסלבים את יתרונם רק בארבע נקודות. מכבי קלע יותר מאשר במחצית הראשונה.

מאמן מכבי יהושע רוזין יצא ביום ה' (היום) למילאנו לחזות במשחק הגומלין בין זימנסאל לריאל מדריד שניצחה במיפגש הראשון ב־18 נקודות. ביום ד' הבא יתמודד מכבי באיטליה עם זימנסאל.

גביע אירופה

משה דיין עודד את מכבי תל־אביב

שר הבטחון משה דיין שילח אמש לבלגראד, שעה קלה לפני שיצאו כדורסלני מכבי תל־אביב למשחק נגד הכוכב האדום בלגראד, כדי לעודד את אלוף הכדורסל הישראלי. בשיחתו עם עוזר שמעון כורוזי, יו"ר מחלקת הכדורסל של מכבי, ביקש דיין להעביר ברכת עידוד והצלחה לשחקנים.

מאמן מכבי ת"א יהושע רוזין (עם הגב למצלמה) מדריך את שחקניו בנסיון נואש לייצב את השורות, אמש במאבק עם הכוכב האדום בבלגראד בו ניצחו היוגוסלבים 88:103.

כדורסלנית הכוכב האדום בלגראד (בחולצת פסים) קולעת לסל הפועל ת"א במיפגש הגומלין בגביע אירופה לנשים, בו ניצחו אמש האורחות בשפיים 61:100. (תצלום: אריה קנפר)

ביטול הסעיף הבורמזי יחייב תמיכת שבע ארצות באסיה

קופל מקיים מגעים בענין משלחת ההסברה

מאת סופר „ספורט הארץ"

כוונתה של התאחדות לכדורגל לכנס קונגרס יוצא מן הכלל של הקונפדרציה האסיאתית, לביטול הסעיף הבורמזי, יחייב גיוס שליש מהמדינות החברות כדי שיתמכו בבקשה הישראלית. על התאחדות הישראלית יהיה לגייס, אפוא, את תמיכתן של שבע ממדינות הקונפדרציה — לפני שניתן יהיה לכנס קונגרס יוצא מן הכלל.

נשיא ההתאחדות לכדורגל, פנחס קופל, שוחח אתמול עם אנשי ההתאחדות וביקש להיפגש עם כמה מחברי המזכירות, כדי ללמוד במשרתו את הבעיות הקשורות בשיגור המשלחת לאסיה, שהוצע כי יעמוד בראשה. המשלחת אמורה לפעול להשגת תמיכה שבע מדינות באסיה לכינוס קונגרס יוצא מן הכלל.

מצפים לאישור מליסבון

בשיחת טלפון לליסבון הובהר אתמול, כי למרות שלא הגיע אישור רשמי למשחקי נבחרת ישראל בפורטוגל, אין בעיות מיוחדות בקשר לקיום המיפגשים. אישור רשמי יגיע בקרוב, אחרי שיתקבל אישור מגורם ממשלתי מתאים.

על פי התכנית, תשחק ישראל עם נבחרת פורטוגל ב־21 במארס בליסבון, וכעבור שלושה ימים — עם הנבחרת הצעירה של פורטוגל.

אייאקס נגד באיירן מינכן

ברבע גמר גביע אירופה לקבוצות

פראנקפורט, 17 (שרות „ספורט הארץ"). קבוצת הכדורגל ההולנדית אייאקס אמסטרדאם, אלופת אירופה ומחזיקת הגביע העולמי לקבוצות, תתמודד עם באיירן מינכן, אלופת גרמניה המערבית, ברבע־גמר גביע אירופה לאלופות. — זאת נקבע כאן היום בהגרלת סדר המשחקים. המיפגש הראשון יהיה ב־3.3 בהולנד. הגומלין ב־21.3 במינכן.

יתר שלושת משחקי רבע הגמר יפגישו את: דינאמו קייב — ריאל מאדריד, יובנטוס — אויפשט בודאפשט, דרבי קאונטי — ספארטה טרנבה (צ'כיה).

בגביע אירופה בכדורסל לנשים

הכוכב האדום הביס בשפיים בנות הפועל ת"א 61:100

מאת סופר „ספורט הארץ"

קבוצת הכדורסל־נשים, של הכוכב האדום בלגראד, הלכה בעקבות קבוצת הגברים של מועדונה וחלפה על כשוכת הפועל תל־אביב עליה גברה אמש במסגרת רבע גמר גביע אירופה לקבוצות, 100 : 61, לאחר 29 : 46 במחצית.

במשחק שהיה בשפיים, הצליחו היוגוסלביות להציג משחק מעולה, ולמוסס את קבוצת הפועל תל־אביב, זאת בזכות משחק מצוין של ראש קבוצת הכוכב האדום, לאנה זוריץ', שהציגה משחק כדורסל מרשים וקלעה 41 נקודות.

היוגוסלביות הציגו משחק עשיר בתרגילים נאים, ותנועה טובה במגרש. לעומת זאת שיחקו בנות הפועל תל־אביב כדרכן. שובה של רחל סאוב להרכב, לאחר שבעדרה מן המשחק ביוגוסלביה, לא הועיל, הפועל נאלצה להכנע בהפרש של 39 נקודות. בשורות הפועל הורגשה עייפות רבה, כאשר פנינה דמבינסקי, בגובה הקומה, ואנדרה אביגל, פתחו היטב, אך נחלשו לאחר מכן.

בנות הפועל פתחו את המשחק בהתלהבות רבה הפתיעו כאשר הוליכו כבר בדקה השניה בתוצאה של 6 : 0. אך זוריץ' וחברותיה הצליחו להשוות ל־8 : 8, 20 : 20 ו־26 : 26 בדקה ה־14. אז נשברו בנות הפועל ואיפשרו לאורחות לקלוע ב־6 הדקות שנותרו במחצית 20 נקודות, לעומת 3 שלהן. יתרון זה נשמר ע"י האורחות גם במחצית השניה והן הגדילו אותו ל־88 : 53 בדקה ה־35 עד ל־100 : 61 בסיום.

במשחק הראשון בשבוע שעבר ביוגוסלוויה, ניצחו היוגוסלביות 95 : 76. הירבו לקלוע להפועל: דמבינסקי וסאוב — 13 כל אחת, רייכמן — 12. לכוכב האדום: זוריץ' — 41, רדנוביץ' — 14, קיסר — 12, קרקוביץ — 10. שפטו: פרנציסקו ביאנקי וג'ורג'יאו סולקיצס, לעיני 800 צופים.

כדורסל

היום חצי־גמר באליפות צה"ל

(ל.). משחקי השלב המוקדם באליפות צה"ל הגיעו לסיומם. היום יהיו משחקי הדירוג לחיילים וחיילות, באולם הספורט בשפיים.

נבחרת חיל־הים (חיילים) השלימה אתמול את רשימת שמונה הנבחרות שהתמודדו על זכות העליה למשחקי הגמר, לחיילים וחיילות.

במשחקי־ההשלמה של השלב המוקדם אתמול, היו התוצאות:

חיילים: — בבית א': חיל־הים — הדרכה 66:83 (23:44), שריון — גדנ"ע 69:76 (לאחר הארכה, 65:65 בתום הזמן החוקי, 40:34 במחצית). בבית ב': נח"ל — חיל האוויר 74:77 (39:38), פיקוד הצפון — פיקוד הדרום 45:113.

חיילות — בבית א': חיל האוויר — גדנ"ע 32:45 (7:11). בבית ב': פיקוד המרכז — פיקוד הדרום 24:61 (10:36), חיל הים — שריון 34:48 (20:23).

המשחקים לדירוג מקומות 3—4 לחיילים ולחיילות יהיו מחר בשפיים. משחקי הגמר יהיו ביום ב' (23 בינואר), בהיכל הספורט ביד־אליהו.

הנוער מוסיף לנצח: 1:3 על סיון משווייץ

שחקני נבחרת הנוער תוקפים את שער קבוצת הנבחרת השווייצית ס.צ. סיון במיפגש הידידותי בפתח־תקוה, אתמול, בו ניצחו הישראלים 1:3. (תצלום: אריה קנפר)

השערים: מזרחי, ליפשיץ ולבנטל

כדורגל

מאת רם שירון, סופר „ספורט הארץ"

סגל נבחרת הנוער בכדורגל הראה אתמול פעם נוספת, כי הוא מצוי בכושר בעולה, כאשר גבר באיצטדיון הפועל בפתח־תקוה על קבוצת ס. צ. סיון משווייץ 1:3 (0:1).

חניכיו של המאמן דוד שווייצר גילו שאפתנות רבה בדקות הפתיחה, נתנו את הטון במרבית שלבי המשחק ולא היו רחוקים מהגדלת התוצאה. הרצים תא־שמע, מקמל וליפשיץ היו הכוח המניע של הנבחרת. ביחוד בלט מקמל בערמומיותו הרבה ובחלוקת כדורים רבים לחלוצים. כדורגלן זה, המשתחרר משומרו בקלות יתרה, נע היטב על פני כל המגרש וסייע לחלוצי הנוער להגיע לבבצי הבקעה. במערך הקדמי לא התעלה הפעם ויקי פרץ, אם כי היה מעורב בכיבוש שני שערים.

משחק שווייצי נוקשה

כנגד שיכנעו האורחים, התופסים את המקום הרביעי בליגה בשווייץ, ... דקות מעטות, שחקני סיון לא בהלו במשחק נוקשה, שגרם לפציעתם של אחדים משחקנינו.

המשחק נפתח בגישושים הדדיים, ורק לאחר כרבע שעה החלו הישראלים הצעירים להתוך על שער האורחים, אך התקפות נשאו פרי רק בדקה ה־30, כאשר המגן יוסף מזרחי, שעלה להתקפה, ניצל את יציאתו של שוער סיון החוצה לסגרו ובבעיטה מדוייקת שילח את הכדור מעליו לרשת, כדי להקנות יתרון לישראל.

20 שניות לאחר ההפסקה ניסה פרץ כוחו בבעיטה לשער. הכדור פגע בבגן שווייצי והגיע ליוסי ליפשיץ, שמ־10 מ' בעט לרשת והשיג פה וקבע 0:2.

האורחים עברו להתקפות נגד, שבאחת מהן הציל הרץ תא־שמע כדור מפני השער, שהורחק לבסוף לקרן. האורחים העלו כדור זה על פי השער, ותוך נסיון הרחקה של ההגנה נשמעה שריקתו של השופט יצחק בן־יצחק, שהצביע על הנקודה הלבנה. השווייצי אלויק ניצל את בעיטת ה־11 בדקה ה־57 וצימצם ל־1:2.

השער דירבן דווקא את שחקני הנוער, שהמשיכו בלחצם עד שבדקה ה־63 הצליח אלי לבנטל לקבוע 1:3, לאחר שניצל השמטת הכדור מידי השוער השווייצי, אחרי בעיטה של ויקי פרץ מקרוב.

במשחק הנו כ־500 צופים.

גביע עולמי

ספרד – יוון 2:3

אתונה, 17 (שרות „ספורט הארץ"). נבחרת הכדורגל של ספרד גברה כאן היום על נבחרת יוון בשיעור 2 : 3, בתום מאבק סוער לעיני 25 אלף צופים. מיפגש זה היה בבית מס' 7 בשלב המוקדם של הגביע העולמי.

דירות פאר בשלבי בניה!!!

באם הנך אוהב
את הנוף מהר הכרמל.
אל תבקר בדניה.
גור שם בקביעות!!!

5 — 4 חדרים — הסקה מרכזית, ארונות דנאר וכו'.

לפרטים פנה:
דניה חברה לפתוח בע"מ
שד' הדגיוד 8, חיפה. טל. (04)86883/4
שרות ערב מיוחד — טל. 254160 (04)

מחר
חידון סמליס
במוסף השבועי של הארץ
עשרות פרסים יקרי ערך
הזמן את העתון
✱ בעוד מועד אצל ✱
מוכר־העתונים שלך

BOLEX
המסרטות והמקרנים המפורסמים עם דיוק שוויצרי
SUPER 8
MACROZOOM • 160 • 280
16mm לחובבים. מקצוענים ולטלוויזיה
מסרטות H16 RX-5
וגם חדשות H16 SB-SBM
עם BAYONET MOUNT
להשיג בכל בתי המסחר המובחרים לצילום. לעולים תושבים המכירה ללא מכס.
סוכנים:
א. ברנר ובניו בע"מ
שד' רוטשילד 35, ת"א.
BERNER

צברנו

REMINGTON ■ senco
מכירה, שרות, תיקונים
טל. 53965

האוניברסיטה העברית בירושלים

המשרד לקבלת תלמידי חו"ל
רישום מועמדים לשנת הלימודים תשל"ד (1973/74)
(עולים חדשים ותלמידים מחו"ל)

יתחיל ביום א', י"א בשבט תשל"ג (14.1.73)
ויסתיים ביום ד', כ"ז באדר א' תשל"ג (28.2.73).

מתקבלות בקשות לפקולטות/בתי־ספר:

מדעי הרוח
מדעי החברה
מתמטיקה ומדעי הטבע
עבודה סוציאלית
משפטים
חקלאות
רוקחות
רפואה
רפואת שיניים
חינוך
הכשרת מורים
(תעודת הוראה)
הכשרת מנהלים
למרכזים קהילתיים
קרימינולוגיה
מדע שימושי
וטכנולוגיה
מדעי התזונה והבית
ספרנות

בעלי תעודת בגרות בחו"ל, או בעלי תעודת סיום של לימודי תיכון מחו"ל, או מי שלמד במוסד מוכר להשכלה גבוהה בחו"ל — יפנו אישית או בכתב, לשם קבלת טופס הרשמה, למשרד לקבלת תלמידי חו"ל, ת. ד. 24100, בנין גולדסמיט חדר 311, הר־הצופים, ירושלים.

מועמדים המבקשים יעוץ אישי בעניני הרשמה, מתבקשים לפנות בכתב לכתובת הנ"ל, או להתקשר לטלפון מספר 02—88201/63, לשם קביעת ראיון.

✱ חסוך בזמן ✱ הסוך בעבודה ✱ הסוך בלימודים ✱

למד קריאה מהירה במכון (כ"מה)

הכפל את מהירות קריאתך בקורס שיפתח בבית ציוני אמריקה אבן גבירול 26, ת"א.
הקורס יפתח היום בשעה 6.00 בערב.
לשעור הראשון — הכניסה חופשית
קודם לקריאה מהירה בכתב. פרטים: ת.ד. 470 פתח־תקוה.

צים ZIM

אניות משא צפויות להגיע

לנמל חיפה

18.1	BRANCO
18.1	BOSTONSAND
19.1	פלב"ח
20.1	SALLY ISLE
20.1	IOS

לנמל אשדוד

19.1	NAUSIKA
21.1	SALLY ISLE
21.1	ORJETVILLE
21.1	JASPER

ניתן לשינוי ללא הודעה מוקדמת

צים חברת השיט הישראלית
הסוכנים הכלליים
ש. דיזנגוף ושות' בע"מ

הקונפרנס בריטניה – ישראל
הקונפרנס ישראל – בריטניה

הודעה למשלחים

הקוים דלקמן, חברי הקונפרנסים האמורים, מתיחסים להודעתם מיום 9.1.73, ומצטערים שהמצב בנמלי ישראל לא השתפר. החשש להמשך עכוב אניות קונבנציונליות בנמלי ישראל מאלץ את הקוים האמורים להטיל היטל צפיפות של 15% על מטענים לישראל ושל 7½% על מטענים מישראל, על כל האניות הקונבנציונליות המתחילות לטעון בבריטניה וישראל ב־21 לינואר 1973 ולאחר מכן.

המשלחים יכולים להיות בטוחים שהקוים יבחנו את המצב בתמידות במטרה להסיר ההיטלים מיד כשהמצב מנמלים יצדיק זאת.

ELLERMAN LINE (ELLERMAN CITY LINERS)
ELLERMAN'S WILSON LINE, LIMITED (ELLERMAN CITY LINERS)
GOUGH AND CROSTHWAITE LTD
MOSS HUTCHISON LINE LTD
PAPAYANNI LINE (ELLERMAN CITY LINERS)
PRINCE LINE LTD
WESTCOTT & LAURANCE LINE LTD (ELLERMAN CITY LINERS)
ZIM ISRAEL NAVIGATION CO. LTD.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל-אביב, שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחירים: יום חול: 1.00 ל"י למלה / יום ו': 1.20 ל"י למלה

פרקי היום בתנ"ך

● ירמיהו, דה

המשנה היומית

● בבא קמא פ' (י"ב) י' (א)

רדיו

08.00 „מה טובו אהליך" ושיר של יום
08.10 התעמלות בוקר
08.30 שעון מוסיקלי
07.05 ספירת עתוני חבר
07.20 זמר זמר לך
07.55 „אור ירוק"
08.05 בוקר טוב
10.05 לעזרת הבית
11.40 לאן הערב
12.05 במקצב יוצר
12.30 בחצי היום — סדר מונים והשעות

חדשות

רשת א' ורשת ב'

6.05 (ב) 7.00 8.00 9.00
10.00 (ב) 11.00 12.00
13.00 (ב) 14.00 15.00
16.00 (ב) 17.00 18.00
19.00 (א) 20.00
21.00 (ב) 22.00 23.00
24.00 (ב) 01.00

חדשות בלועזית

רשת ד'

באנגלית:
20.30 13.30 7.00
בצרפתית:
20.45 14.00 7.15

גל א'

08.10 „מסע בצליל"; 10.05 „לוח מוסיקלי"; 10.05 „מאור למי הקונצרטים שלנו" — פוצ'יני: „גאני סקיקי", אר פרה; 11.06 שיר ופזמון; 11.15 שידורים לתלמידים ב' בתיה"ס היסודיים; 12.15 שידורים לתלמידים בבתיה"ס היסודיים — אישים ומעשים מן העבר; 14.10 לאם ולילד א) לפעוטות — ...; 15.05 „היום לפני 25 שנה"; 15.10 „חדש בתק ליטיה"; 16.06 ספר חדש; 16.10 ...; 16.30 „מיכות מוסיקליות"; 17.30 לקט מתכניות „במקצב יוצר"; 18.05 ...; 18.25 ...; 18.55 לתקלאי; 19.30 פרקי שירים; 19.50 פרקי היום בתנ"ך: ירמיהו, פרקים ...; 20.06 השבוע בכנסת; 20.45 „בלילים תרים"; 22.06 ...; 23.05 ...; 00.10 רגע של שיר.

סלוויזיה לימודית

10.00 מה, אסור לשאול? — „דעת קהל" — ...

וילות ובתים

קבלנים מציעים

דירות

הגל הקל

14.10 „פזמונים לא נים"; 14.58 ...; 15.05 „הרדיו"; ...; 16.05 ...; 16.07 ...; 17.05 ...; 18.40 ...; 21.06 ...; 21.45 ...; 22.54 ...

גלי צה"ל

15.05 שלוש-ארבע-חמש; 16.05 לא נעים ...; 17.05 ...; 17.40 ...; 18.05 ...; 19.05 ...; 20.05 ...; 21.05 ...; 22.05 ...

טלוויזיה

17.30 סרט מצויר; 17.40 ...; 18.15 ...; 18.45 ...; 19.30 ...

תורנות רופאים לפי המקומות

תל-אביב
● ד"ר הראבן, אפשטיין 6, טל. 443281
● במד"א של 101, 614333 רופא בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר. המבקר חולים בבתיהם.
ירושלים
● הזמנת רופאים במקרים דחופים מ־8 בערב עד לבהרת ב־7 בבוקר של 101. בתחנת מד"א מרפאה ורופא לטיפולים דחו־פים כ־7 בערב עד להצגת מיוחד למקרים דחופים בלבד.
חיפה
● ריפא תורן במד"א, טל. 101.
● עזרה ראשונה נפשית — ערות טלפוני 02—69911
● קופת חולים מכבי — תורנות לילה בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר.
● אשדוד: מד"א, טלפון 22222
● בת־ים: מד"א טלפון 843333
● גבעתיים: מד"א טלפון 781111
● חולון: מד"א טלפון 843133
● חיפה: תורנות לילה, מד"א 101
● ירושלים: טלפון 101
● לוד: מד"א, טלפון 962133
● צפת: טלפון 101
● נתניה: מד"א טלפון 3333
● פתח־תקוה: מד"א טלפון 912333
● תל־אביב: מד"א טלפון 101

תורנויות בתי חולים

תל-אביב
● הדסה.
ירושלים
● ביקור חולים (ילדים, פנימית) שערי צדק (נשים) הדסה (כירורגיה, עיניים).
חיפה
● רמב"ם (כירורגיה עד גיל 7, נשים ילדים, נוירוכירורגיה), הכרמל (כירורגיה מגיל 7, תאונות, פנימית).

תורנות בתי מרקחת

תל-אביב
● גרוסה, עינקין 27, טל. 244388; גורדאו בריכת 183, טל. 243673
ירושלים
● רמות אשכול, מרכז מסחרי, רמות אש־כול, טל. 80552, פרטי: ד"ר ה. פרי, ...; אלנבי 117; אלבתרא, רח' ... טל. 84123, פרטי: ...
● חדרה: סימס, שד' רוטשילד.
● נתניה: הדסה, הרצל 24 טל. 22243
● מחנה השרון: קרמר, הרצליה, סוקולוב 18.
● רמת־גן ובני־ברק: אכותא, דבוטינסקי 41 טל. 731874
● בתים חולון: בלפור, בת־ים, בלפור 90
● רמלה־לוד: המרכז, רמלה, דבוטינסקי 13.
● אילת: כיכלית.

הצעות עבודה

מכוניות

השכרת רכב

ביקוש רכב

בתי"ס לנהיגה

אופנועים וקטנועים

חצים לקנות

מציעים למכירה

דירות מרוהטות

חדרים מרוהטים

דירות בדמי מפתח

דירות בשכר חודשי

ביקוש דירות

מגרשים

אולמות

חנויות

עסקים

ביקוש עבודה

מכונות כביסה

● לכה לך לקנות מכונת כביסה ...

שידוכים

נופש

טלוויזיה

כלי נגינה

שטיחים

מכונות כתיבה

השקעות

מקררים

מי מצא?

בתי-ספר ושיעורים

שרותים

דודי שמש וחשמל

רהיטים

הלוואות

תריסים

טפטים

למוסד רפואי
באזור תל-אביב
דרוש
חשמלאי אחזקה
מוסמך
להתקשר טלפונית 786181/2
בשעות 14.00—9.00

למכוניות הדר בע"מ
סוכנות ראשי של AUDI N.S.U.
סניף חיפה
דרושה מזכירה
הכישורים: בוגרת תיכון — ידיעה בהנה"ח — הדפסה במכונת כתיבה — נסיון קודם רצוי.
לפנות אישית למכוניות הדר בע"מ חיפה, דרך יפו 121 בימים א' ב' ד' ה' בשעות 17.00—9.00; בימים ג' ו' בשעות 14.00—9.00

תעשיות אלקטרוכימיות
פרוטאום
ת.ד. 1929, חיפה
דרושים
מהנדסים מתחילים
הנדסאים או טכנאים
העבודה הינה במסגרת משמרות.
המעונינים יפנו טלפונית או בכתב למחלקה כח אדם ת.ד. 1929 חיפה, טלפונים 3—04-715212 5—04-910531

כל מודעה המתפרסמת בלוח זה — מתפרסמת ללא תשלום נוסף גם ב"הארץ" על פי הסכם מיוחד בין "ידיעות אחרונות" ו"הארץ"

המשרד הראשי: תל-אביב, שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול: 1.00 ל"י למלה / יום ו': 1.20 ל"י למלה

הודעות לציבור

משרד הבטחון
המפקדה על המכירות
מכרז מספר 118/73/2
ניתנת בזה הודעה לציבור על מכירת:
כ־180 טון כלי ברזל, נחושת, אלומיניום, נרוסאוה ברזל יצוק, כ־לבונה לך.
הצעות יש להגיש על גבי טופס מיוחד שאפשר להשיגו במשרדנו. את הטופס יש לקיים בשעטפה ולהכניסה לארגז ההצעות מכרז מספר 118/73/2 לפי הכתובת: משרד הבטחון/יחידת המכירות הקריה, הה' נ' כס' 10, לא יאוחר מיום חמישי 1.2.73 שעה 10.00 לפנה"צ.
את הסחורה אפשר לבדוק במקום אחסונה. המעונינים לקבל פרטים נוספים יפנו למשרדנו לפי הכתובת הנ"ל החל בתאריך 21.1.73 בכל יום בשבוע (פרט ליום שישי) בשעות 08.00—14.00.
לכל הצעה יש לצרף פקדון בהמחאה בנקאית או ערבות בנקאית, לפקודת משרד הבטחון, בשיעור 10% מערך ההצעה. המחאות פרטיות לא תתקבלנה.
אין אנו מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.
על הקונה לשמור על כל תנאי המכרז, שינוי כלשהו עלול לגרום לביטול ההצעה.

משרד הבטחון
המפקדה על המכירות
מכרז מספר 120/73/2
ניתנת בזה הודעה לציבור על מכירת:
100 תיבות נגינה וחלקי חילוף
הצעות יש להגיש על גבי טופס מיוחד שאפשר להשיגו במשרדנו. את הטופס יש לקיים במעטפה ולהכניסה לארגז ההצעות מכרז מס' 120/73/2 לפי הכתובת: משרד הבטחון/יחידת המכירות הקריה, הה' נ' כס' 10, לא יאוחר מיום חמישי 1.2.73 שעה 10.00 לפנה"צ.
המעונינים לקבל פרטים נוספים יפנו למשרדנו לפי הכתובת הנ"ל החל בתאריך 21.1.73 בכל יום בשבוע (פרט ליום שישי) בשעות 08.00—14.00.
לכל הצעה יש לצרף פקדון בהמחאה בנקאית או ערבות בנקאית, לפקודת משרד הבטחון, בשיעור 10% מערך ההצעה. המחאות פרטיות לא תתקבלנה.
אין אנו מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.
על הקונה לשמור על כל תנאי המכרז, שינוי כלשהו עלול לגרום לביטול ההצעה.

משרד החינוך והתרבות
המחלקה לאספקה ולשירותים משקיים
רחוב שבטי ישראל 34, ירושלים
מכרז 25/72
לאספקת סירות מנוע
מכרז 25/72 לאספקת סירות
1. משרד החינוך והתרבות מבקש הצעות לאספקת סירות מנוע לחינוך הימי
תנאי המכרז והרשימות המפורטות אפשר לקבל במחלקה לאספקה ולשירותים משקיים, רחוב שבטי ישראל 34, ירושלים, חדר 405 ובבנין הדר דפנה, שדרות שאול המלך, תל-אביב, חדר 308.
2. הצעות מפורטות בהתאם לתנאי המכרז, בצרוף ערבות של בנק מוכר לפקודת משרד החינוך והתרבות בשיעור של 10% מערך ההצעה, למילוי תנאי המכרז, יש לשים בתיבה המסומנת במספר מכרז 25/72 מעטפה זו תוכנס למעטפה שניה של המציע: משרד החינוך והתרבות, המחלקה לאספקה ולשירותים משקיים, רחוב שבטי ישראל 34 (לתיבת המכרזים חדר 405) ירושלים.
על ההצעה להתקבל במשרד החינוך והתרבות לא יאוחר מיום 8.2.73 (ו' באדר א' תשל"ג).
3. אין משרד החינוך והתרבות מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או הצעה כל שהיא, או להזמין את כל הכמות מכל פריט ממציע אחד.
א. ליברל
מנהל המחלקה בפועל

משרד הבטחון
המפקדה על המכירות
מכרז מספר 119/73/2
ניתנת בזה הודעה לציבור על מכירת:
הכשירים, שעונים ודברי ערך מוזהב.
הצעות יש להגיש על גבי טופס מיוחד שאפשר להשיגו במשרדנו. את הטופס יש לקיים בשעטפה ולהכניסה לארגז ההצעות מכרז מספר 119/73/2 לפי הכתובת: משרד הבטחון/יחידת המכירות הקריה, הה' נ' כס' 10, לא יאוחר מיום חמישי 1.2.73 שעה 10.00 לפנה"צ.
המעונינים לקבל פרטים נוספים יפנו למשרדנו לפי הכתובת הנ"ל החל בתאריך 21.1.73 בכל יום בשבוע (פרט ליום שישי) בשעות 08.00—14.00.
לכל הצעה יש לצרף פקדון בהמחאה בנקאית או ערבות בנקאית, לפקודת משרד הבטחון, בשיעור 10% מערך ההצעה. המחאות פרטיות לא תתקבלנה.
אין אנו מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.
על הקונה לשמור על כל תנאי המכרז, שינוי כלשהו עלול לגרום לביטול ההצעה.

משרד הבטחון
המפקדה על המכירות
מכרז מספר 113/73/2
ניתנת בזה הודעה לציבור על מכירת:
ציוד מכני: מילגזות (קלרק, הסטר) מחרטות, מקדחות כשהם לוויה ואחר.
בהמחאה בנקאית או ערבות
הצעות יש להגיש על גבי טופס מיוחד שאפשר להשיגו במשרדנו. את הטופס יש לקיים במעטפה ולהכניסה לארגז ההצעות מכרז מספר 113/73/2 לפי הכתובת: משרד הבטחון/יחידת המכירות הקריה, הה' נ' כס' 10, לא יאוחר מיום חמישי 1.2.73 שעה 10.0 לפנה"צ.
את הסחורה אפשר לבדוק במקום אחסונה. בכמה מבסיסי האחסנה אפשר לבקר בסיורים מאורגנים בלבד והמעונינים להשתתף בסיורים אלה מתבקשים לסוכם להרשם במשרדנו, עד יום 24.1.73.
המעונינים לקבל פרטים נוספים יפנו למשרדנו לפי הכתובת החל בתאריך 21.1.73 בכל יום בשבוע (פרט ליום שישי) בשעות 08.00—14.00.
לכל הצעה יש לצרף פקדון בהמחאה בנקאית או ערבות בנקאית, לפקודת משרד הבטחון, בשיעור 10% מערך ההצעה. המחאות פרטיות לא תתקבלנה.
אין אנו מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.
על הקונה לשמור על כל תנאי המכרז, שינוי כלשהו עלול לגרום לביטול ההצעה.

מנהל חשבונות
הבקיא בהתאמות, פקודות־יומן, ריבית, כאזן, משכורות,
מעונין במשרה מתאימה וגם על בסיס של שעות אקסקיביות.
לפנות לת.ד. 1334 ת"א ד"ר 10130/.

דרושים
מחלקי עתונים
בגוש דן
בעלי קטנוע
לפנות טל.: 734838

למכון למחקר אורגני
רח' ביאליק 95 רמת־גן
דרושה
מרכזנית
מעולה
טל. 735111
או 724443
לפנות לאביבה

להנהלת מודרנית
דרוש בנתניה
מוכר ראשי
לאופנת גברים
למשרה מלאה וקבועה
נא לפנות בכתב לאגף כח אדם ת.ד. 8680 תל־אביב.
סודיות מובטחת

להוצאת ספרים מ. מזרחי
דרוש מחסנאי
היודע גם עריכת השבונות הרישומי מלאי
לפנות: י. ל. פרץ 19, תל-אביב, כ־שעה 12.00.

להב: לעבודות כבישים
בסביבות תל-אביב
דרוש
מפעיל מעולה
לטרקטור שופל גלגלים בינוני
למתאים תנאים טובים
לפנות: אבטלמנים נתיבים בע"מ
רח' חדרה 9, טל. 263168 אחה"צ

דרוש
מנהל אדמיניסטרטיבי
לבי"ס לשפות בחיפה
הכישורים הדרושים:
ידיעה טובה בעברית ובאנגלית, כושר בינהלי ונסיון במגע עם קהל.
נא לפנות בצירוף קורות חיים לת.ד. 3136 תל־אביב עבור „מנהל".

לביה"ס לרפואה בחיפה ע"ש אבא חושי
דרוש: מחסנאי
הכישורים הדרושים:
ידיעה בסיסית באנגלית, הבנה בהנהלה חשבונות.
נא לפניה בכתב למחלקת המנגנון של ביה"ס ת.ד. 9649 חיפה

המועצה המקומית ירוחם
מכרז מס' 17/5
בביה"ס המקיף הדתי „נתיבי עם" בירוחם פנויות המשרות הבאות:
1. מורה לחינוך גופני
2. מורה לעברית
3. מורה למדעי הטבע
4. מורה לתורה שבע"פ (בנות)
5. מנהל משק
6. מחסנאי
7. לבורנט.
תובא בחשבון גם העסקת מועמדים במשרות חלקיות. המעונינים יפנו בהקדם למנהל מה"ס טל' 95086—057 ת.ד. 72 ירוחם.
ת. אביצרור
יו"ר המועצה

לתיאטרון הקאמרי
דרושים
1. **מזכירת התיאטרון**
בעלת נסיון בניהול לשכה. הכרחית שליטה מלאה בעברית ובאנגלית, כתיבה במכונה ב־2 השפות.
2. **שליח**
רצוי בעל קטנוע.
בדבר פרטים נא לפנות למזכירות התיאטרון טלפון 246161, תל־אביב בין השעות 3.00—9.00 אחה"צ.

בקושי
תוכל לנשום!
אם אתה צעיר, מלא מרץ, רעיונות ויוזמה, בעל השכלה תיכונית ומעלה ורוצה ללמוד ולהתמודד עם מקצוע מעניין במשרד פרסום מודרני וצעיר.
אנו מציעים לך תפקיד קשה ורב אחריות, כעוזר פרסומאי עם אפשרויות לימוד והתפתחות רבות.
מקום העבודה — חיפה.
נא פנה אל:
פרסום בינג ליניאל
ת.ד. 4868, חיפה
בצירוף פירוט קורות חיים והשכלה
(עבור עוזר פרסומאי)

קופת חולים עממית
מיסודה של הדסה
דרושים:
★ **עובד(ת) מעבדה**
לסניף חדרה
(עם אפשרות לעבודה חלקית)
★ **פקידה לסניף נתניה**
(עבודה מפוצלת)
★ **פקידת חשבונות**
למרכז הקופה בת"א
נא לפנות למחלקת כח אדם טל. 233251 רחוב ארלוזורוב 100, תל־אביב.

לבית דפוס דרוש
סדר מכונה מעולה
תנאים מצויינים למועמד המתאים
לפנות:
דפוס שגיב בע"מ
רחוב המלך ג'ורג' 38
תל־אביב, טל. 289288

לחברת השמירה
דרושים
1) שומרים / אנשי אבטחה
✶ בעלי בריאות תקינה.
✶ דוברי עברית.
העבודה במשמרות.
באזורים: תל־אביב, חולון, רמת־גן, כפר־סבא, רעננה והרצליה.
2) נהגי אוטובוס
לעבודה בשעות הלילה.
באזורים: לוד—רמלה, רעננה והרצליה.
✶
תנאים טובים למתאימים.
— ✶ —
לפנות אישית לסניף ת"א, רח' שפ"ר 16 (ע"י קולנוע אוריון)
בין השעות: 08.00—18.00
✶
סניפים בכל רחבי הארץ.
שמירה · אבטחה · חקירות · מערכות אזעקה

מודיעין אזרחי בע"מ
דרושים
בחיפה ובתל אביב והסביבה
אנשי אבטחה ושומרים
לעבודת יום ולילה במשמרות
המעונינים יפנו למשרדי החברה
בחיפה: שער פלמר 1
ובת"א: רח' דפנה 32 / דרך חיפה 21
כניסה שניה
קבלת קהל: 08.00—16.00

לחברת אופנה
גדולה בתל-אביב
דרוש/ה תדמן(ית)
(PATTERN MAKER)
למשרה מלאה או חלקית
עם נסיון ההתמחה במעילים וחליפות לגברות.
תנאים טובים למועמד המתאים.
נא לפנות בכתב עם פירוט נסיון קודם לת. ד. 11010 תל־אביב עבור „תדמן".
— סודיות מובטחת —

לנקה חימיקלים בע"מ
דרושה
עוזרת למנהל חשבונות
עם ידיעה בהדפסה
במכונת כתיבה עברית.
לפנות טל. 229189 ת"א.

למפעל מכסטיל גדול
דרוש
מנהל למחסן בדים
בעל נסיון קודם במקצוע
מקום העבודה בת"א.
נא לפנות בפרטים על נסיון קודם לת.ד. 16195 ת"א.

עץ הזית
● **דרושים לנו**
אנשי אחזקה
בעלי נסיון וידע במסגרות ובמכונאות
לפנות לביח"ר „עץ הזית" קרית אריה פ"ת, או טלפונית 917171 לגרשון או לדב

„אמיש" בע"מ-קרית־גת
דרושים
✶ מבקר איכות
✶ כוני־אוטומטים
✶ כרסמים
✶ משחיזי־כלים
עם נסיון קודם
נא לפנות למפעל, אזור התעשיה קרית־גת טלפון 91097—051 ת. ד. 201.

לחברת השמירה
דרושים
מרכזנית
למשרדנו הראשי
נסיון בעבודה.
ידיעה בהדפסה.
לטלפן: 245152 לצורך קביעת מועד לראיון.
✶
סניפים בכל רחבי הארץ.
שמירה · אבטחה · חקירות · מערכות אזעקה

עירית דימונה
מכרז 73/5
מדריך לצנרת ובדק בית
עירית דימונה מכריזה בזה על משרה פנויה למדריך לצנרת ובדק בית
הדרגה: דירוג מדריכים מקצועיים.
תאור התפקיד: הדרכת חניכים והכשרה בסיסית במקצוע. הקניית הרגלי עבודה וגישה חיובית לעבודת כפיים.
דרישות המשרה: השכלה של 10 שנות לימוד בצירוף הכשרה מקצועית מתאימה ונסיון של שנתיים לפחות בעבודה חינוכית או הדרכה מקצועית.
הצעות יש להגיש בצירוף תולדות חיים, בדואר רשום אל מזכיר העיריה. התאריך האחרון להגשת הבקשות הוא יום רביעי כ"ח בשבט תשל"ג 31.1.73.
יצחק פרץ
ראש העיריה

דרוש
צלם אופסט
העיקר להפרדות צבעים
טלפון: 32914 תל־אביב
מ־8.00—16.30

דרושות
תופרות
ומתלמדות
לזינגר
בתנאים מצוינים
טלפון 736679

דרושה אשה
למשק בית וטפול בילדים
לעבודה יום שלם
במשכורת טובה
רמת־אביב 39993/2, תל־אביב

EXCHANGE
NATIONAL BANK OF CHICAGO

Requires
NCR Operator

QUALIFICATIONS:
— 1 year experience in NCR operation
— Knowledge of English
— Basic typing ability

Trainees will also be considered.

Please write in English stating qualifications and experience to the Personnel Division, Exchange National Bank of Chicago, P.O.B 29033 Tel-Aviv

---

לבית חרושת יצהר
דרושים
מפעיל-מתכנן למחשב I.B.M.
איש קלט-פלט למחשב I.B.M.
תנאים טובים לאדם המתאים
להתקשר לטלפון 252444, תל־אביב

אנו מחפשים:
עבור חברת מודוס תכנון בע"מ
1. **מהנדס מכונות**
✶ בעל נסיון של 5 שנים לפחות בתכנון מערכות שיטוע ומפעלי תעשיה
✶ ידיעת השפה האנגלית — הכרחית
2. **מכנאים, שרטטים**
✶ יועדפו בעלי נסיון בנושא המפורט בסעיף 1
3. **מהנדסים, מכנאים, שרטטים**
✶ בעלי נסיון בתכנון מבנים תעשייתיים (בתי מלון וכו')
המעונינים יפנו בכתב בפרוט נסיונם המקצועי הקודם לת. ד. 33390, תל־אביב
שרותי הנדסה בישראל בע"מ — מהנדסים מתכננים יועצים

הרבה נשים יכולות
להיות יפות בהדרכתך
הצטרפי לחוג
דיילות זוהר
LON
כל ההנאה תהיה שלך

רכשי ותרגלי היטב בזמנך הפנוי
מלאי את התלוש הרצ"ב ושלחי לאחת הכתובות:
תל־אביב — רח' גאולה 34, טל. 58171 ירושלים — רח' יפו 33, טל. 228743 חיפה — רח' ירושלים 17, טל. 527283 באר־שבע — שכ' ראש מאיר, רחוב בעלים 6, טל. 4682.
✂ - - - - - - - - -
לכ' חברת „לון"
שם .... טלפון ....
כתובת ....

MAY-TAL Adv. Tel Aviv

לבית חרושת יצהר
דרוש
מסיק לדודי קיטור
בעל רשיון ונסיון של מספר שנים
העבודה ב־3 משמרות. תנאים טובים לאדם המתאים
להתקשר לטלפון 252444 ת"א.

מפעל כימי במפרץ חיפה
פותח
קורס מפעילים
לתעשיה הכימית
הכישורים הנדרשים:
1. השכלה 10—8 שנות לימודים לפחות
2. גיל — אחרי צבא
3. נכונות לעבוד במשמרות
בתקופת הקורס תשולם משכורת
לבוגרי הקורס מובטחת עבודה בתנאי שכר טובים.
באם הינך עונה לכישורים, פנה בכתב לת. ד. 4353 חיפה צבור מספר 358.
— סודיות מובטחת —

כור מתכת בע"מ
למנהלת פרויקטים כור מתכת
דרושים:
מנהלי עבודה
מנוסים
להרכבת
קונסטרוקציות מתכת
העבודה בכל חלקי הארץ ובחוזה מיוחד
המעונינים מתבקשים להתקשר טלפונית לרמה כח אדם 855115 ת"א.

CAMP AMERICA

מכרז לסטודנטים, מורים ומדריכי נוער

ארגון מחנות הנוער האמריקאי CAMP AMERICA מציע לך לבלות את הקיץ הבא בארה"ב. לפניך 9 שבועות של עבודת הדרכה באחד ממחנות הקיץ כולל כלכלה ודיור, כרטיס טיסה חינם לונדון — ארה"ב — לונדון (הטיסה עד לונדון וחזרה על חשבונך).

טיולים בניו־יורק ושינגטון כולל איכסון, לרשותך זמן חפשי לטיולים בארה"ב, בטוח בריאות ויזה לארה"ב ודמי כיס.

הכישורים: יפנו סטודנטים, מורים או מדריכי נוער בגילים 18—28. בעלי נסיון בהדרכת נוער, ידיעה טובה בשפה האנגלית, התמחות בנושאים: מקצועות ספורט, צופיות, מוסיקה, מלאכת יד וכו'.

נא לפנות בכתב, בצירוף קורות חיים, לקבלת שאלון, ל־ CAMP AMERICA רח' בן־יהודה 20 תל־אביב.

EXCHANGE
NATIONAL BANK OF CHICAGO

Requires
Key Punching Machine Operators

QUALIFICATIONS:
— At least 2 years of High School
— Knowledge of English
— Some typing ability

Trainees will also be considered
Working hours: 2 p.m. till 9 p.m.

Please write in English stating qualifications and experience to the Personnel Division, Exchange National Bank of Chicago, P.O.B 29033 Tel-Aviv

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

שאל בבנק הבינלאומי על תכנית החסכון המתאימה לך:

* קצר
* צמוד ופטור ממס
* קצר וצמוד
* הכנסה שוטפת
* לחוסך הצעיר ולסטודנט

5 תכניות חסכון שונות לבחירתך

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

סניף ראשי: שד' רוטשילד 9 ת"א טל. 62222

באור־ורשבסקי

ל"ע: יש להקים מטה ממלכתי למלחמה באינפלציה

שערי: לוא היו משתמשים פעם בצבא היה הדבר מרסן קבוצות לחץ

(ע). הצעה להקים מטה משותף של הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים, במטרה להבטיח תיאום בכל תחומי המשק כדי להילחם באינפלציה — הועלתה אתמול בפני מרכז המפלגה הליברלית העצמאית.

במסיבת עתונאים שנערכה בבית־סוקולוב מטעם הוועדה הכלכלית של המפלגה, אשר גיבשה הצעות למלחמה באינפלציה, מסרו חברי הוועדה פרטים על הצעות אלו. אשר הוגאי סגן שר הפיתוח, וח"כ יהודה שערי אמר, כי מפלגתו תציע קיצוץ ביתר את הציבוריות של כל מוסדות הציבור, ובראש ובראשונה קיצוץ בתקציב המדינה לשנת 1973/4 בחצי מיליארד לירות לפחות, בעיקר בפיתוח, סובסידיות וכדומה. כן תעמוד על כך שהתקציב הפעם יהיה תקציב עודף. כן יוצע להאיט את קצב ההשקעות, על־ידי הקטנת המרווחים הנהוגים למשקיעים. יש להעלות גם את הריבית על ההלוואה מכלל ההשקעה. לדבריו משלמת הממשלה למעשה סובסידיה עצומה למשקיעים.

לדעת ראשי המפלגה הל"ע, הכרחי לבצע את הרפורמה והרה־אורגניזציה במסים, להקטין את המס השולי במס הכנסה, תוך תחירה להנהגת מס ערך מוסף בהקדם האפשרי.

כן הציעו הדוברים, לתת חלק מתוספת השכר לעובדים ב־1973, באגרות חוב. מאידך, אם מדד יוקר החיים יעלה עד סוף יוני 1973 ביותר מחמישה אחוזים, יש לשלם תוספת יוקר גם באמצע השנה.

אשר לסכסוכי העבודה, תציע ל"ע להנהיג בוררות מוסכמת בשירותים ממלכתיים. מר שערי אמר, כי על הממשלה להשתמש בכל האמצעים החוקיים העומדים לרשותה לשעת חירום נגד שביתות בלתי־מוצדקות. "אני מעז לומר, כי לוא היו משתמשים פעם בצבא, היה הדבר מרסן קבוצות לחץ רבות הבנויות בראש סולם השכר", — אמר.

מר הלל זיידל אמר כי בכוונתו להציע בישיבה הקרובה של הוועד הפועל של ההסתדרות, העלאת שכר המינימום והצמדתו לשכר הממוצע במשק, תהא הדיון בקשר לפנסיונרים. כן יציע להעלות את תיקרת תוספת היוקר כ־700 ל"י ל־1,500 ל"י לחודש.

7.5 מ' ל"י הושקעו במפעל השטיחים בנתיבות

מאת מרדכי ארציאלי, סופר "הארץ"

בנוכחות שר המסחר והתעשיה, שגריר גרמניה, נציגי השותפים מגרמניה ומארה"ב, פקידי ממשלה בכירים ומאות מוזמנים נחנך אתמול בנתיבות מפעל לייצור שטיחים.

במיבנה ובציוד הושקעו כ־7.5 מיליון ל"י, מזה במיבנה השייך ל"מיבני תעשיה" 2.5 מיליון ל"י. כושר הייצור בשנה הראשונה יגיע ל־800 אלף מ"ר של שטיחים מקיר אל קיר ושטיחונים לאמבטיות ולחדרים. מנהל קונצרן גולניט־קיסריה, מר א. שפירא, שהמפעל בנתיבות הוא חלק מהקונצרן, אמר כי 80% מהייצור מיועד ליצוא ובשבוע שעבר חתם בגרמניה על חוזה ראשון ליצוא שטיחים מנתיבות ב־400 אלף דולר. מר הרברט רייכל מגרמניה, שהוא שותף ב־50% במפעל, אמר כי מפעליו בגרמניה נתנו את כל הידע וקיבלו 50 מעובדי המפעל לפרק זמן מסוים כדי להקנות להם הכשרה מתאימה.

נחנך מפעל ליד מחסום ארז

(ע). — בנוכחות המתאם לענייני השטחים, תת־אלוף יצחק פונדק, מנכ"ל משרד המסחר והתעשיה, מר גדעון להב, אורחים ומוזמנים נחנך אתמול הגדול שבמפעלי התעשיה ליד מחסום ארז ברצועת עזה. בטקס הפתיחה מסר אחד מבעלי המפעל, קובים, מר י. אבן־זוהר, כי המפעל הוקם עוד באפריל 1971 והיה אחד הראשונים באיזור המלאכה שמעבר לקו הירוק. המפעל מייצר רהיטי מתכת סטנדרטיים לבתי־ספר, בתי־מלון ומוסדות.

הדואר: סיפור תמוה

מאת סופר "הארץ" בירושלים

כמה תושבים בשכם טענו השבוע כי קבלו, בפעם הראשונה מאז יוני 67, מכתבים הנושאים חותמות דואר מטוניסיה, אלג'יריה ומרוקו. הם טענו כי גם שלחו מכתבים בחותמת דואר ישראלית למדינות ערביות בצפון אפריקה וקרוביהם שם אישרו קבלת המכתבים.

דובר משרד התקשורת, מר זכריה מירוצקי, אמר אתמול כי הסיפור תמוה שכן מדינת ישראל אינה מקיימת כל קשרי דואר עם מדינות אלה.

שוחררו חשודים בפרשת נסיון רצח

(ע) — שני אנשים החשודים בפרשת נסיון לרצח, שוחררו אתמול ממעצרם בפקודת בית משפט המחוזי בתל־אביב.

השנים, ירום לנדסברגר ושלמה אייבשיץ, נעצרו ב־13.1.73 יחד עם שנים אחרים, בעקבות נסיון לרצוח את אברהם שלמה ציון (50) מרמת־הרכסים ברמת־גן, אשר נורה ונפצע קשה.

השופטת חנה אבנור ציינה בהחלטתה כי לפי הראיות הקיימות עד כה אין כל קשר בין מעשה העבירה ובין השנים ומסתבר כי אף המשטרה אינה מייחסת להם קשר של ממש למעשה, אלא שאתרע מזלם והם נמצאו באותה דירה שבה נעצר החשוד העיקרי.

אזכרה לחיים שורר

(ע). אזכרה לחיים שורר, שהיה עורך "דבר", במלאת חמש שנים למותו, נערכה אתמול בבית העלמין בקרית שאול. השתתפו בני המשפחה, ידידים, מכרים ומוקירי זכרו. אחיו של המנוח, אהרן שורר, אמר דברים לזכרו.

פרנק פלג
(צ'מבלו — HARPSICHORD)
מנגן את
באך, קופרן, סל, סטרווינסקי.
זה עתה הופיע
אלבום תקליטים
מרשים, הכולל 3 תקליטים,
חוברת הסבר על
"פרנק פלג האיש ופועלו"
וכן הסבר מקיף על היצירות.
תקליט רשות השדור והד־ארצי.

עיסקות מעטות בשבוע המזון

מכון היצוא: המטרה העיקרית — יצירת קשרים

מאת אלעזר לוין, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

עיסקות מעטות בלבד נעשו בשבוע המזון השני, שנסתיים אמש בתל־אביב. יצרנים רבים שעמם שוחחתי אמש מסרו על תוצאות עיסקיות גדולות, שהתבטאו בעיקר בקשירת קשרים בלתי מחייבים עם כמה קניינים. היצרנים הביעו אכזבה מהמספר הנמוך של הקניינים שבא לתערוכה.

מפעל חליקרים, "סברה" מסר כי לא הגיעו אליו קניינים, אלא רק סוכנים שאינם עושים עיסקות. מר קוסלר, מנהל יקבי ססוק נתניה והכרמל פתח תקוה (לשעבר פרידמן) מסר כי לא עשה כל עיסקה, וכי הוא סבור שמספר הקניינים השנה קטן יותר מאשר בשבוע המזון הראשון לפני שנתיים. יקב כרמי ציון עשה עיסקה אחת ב־5000 דולר ומנהל מו"מ על כמה עיסקות נוספות; מהנהלת היקב נמסר כי עיקר העיסקות נעשו לפני שבוע המזון. כרמל מזרחי מסר כי עשה רק עיסקות קטנות, ולדעת החברה מספר הקניינים נמוך מהמצופה והזמן שנבחר לשבוע — חודש ינואר — אינו מתאים. יקב אליעז עשו שתי עיסקות בשווי 15 אלף דולר, ומסרו על התעניינות מכמה קניינים באירופה ואמריקה.

מפעל הלמה מסר כי לא עשה עיסקות, ולדעת החברה אין שבוע המזון כדאי לחברות גדולות, שממילא מנהלות את עסקיהן באמצעות סוכנים קבועים בחוץ לארץ. מפעל המזון הקפוא פונדקים מסר כי לא עשה כל עיסקות. מפעל המזון הקפוא תפוד מסר כי לא עשה עיסקות כאמור שעדיין אין לו סחורה למכור לחו"ל. מפעל הזיתים "הזית" מסר כי לא עשה עיסקות, כי באו פחות קניינים מהמצופה, וכי "לא היו לי אשליות בנוגע לשבוע". מפעל בית יצחק אמר כי מתנהל מו"מ על עיסקות, אך טרם נחתם דבר. מפעל המזון הקפוא "גארדן פרוסט" מסר כי קיבל הזמנות ב־30 אלף דולר. מפעל הסוכה שפע מסר כי לא עשה עיסקות.

תגובת מכון היצוא

סופר "הארץ" פנה אל נציגת מכון היצוא שסהחה ...קום וביקש את תגובתה לדו"ח שמסרו היצרנים. בתגובה אמרה כי היא סבורה שכמה יצרנים עשו בכל זאת עיסקות והצביעה כדוגמה על מפעל יקבי הגליל שחתם על כמה עיסקות ליצוא בכ־10,000 דולר. עם זאת אמרו חוגי מכון היצוא כי לדעתם מטרתו העיקרית של שבוע המזון אינה לקשור עיסקות מיידיות, אלא בעיקר ליצור קשרים בין יצרנים קטנים ובינוניים לבין רשתות שיווק בחוץ לארץ. עם זאת הודו חוגי המכון שגם מספר הקניינים הקטן מהמצופה — כ־350 במקום 450 — וגם צימצום התצוגה בגלל נפילת האוהל המתנפח פגעו בתוצאות העיסקיות של השבוע.

מזכיר מ. פ. כרמיאל פיזר ועד העובדים במודול בטון

מאת יהודה אריאל, סופר "הארץ"

מזכירה החדש של מועצת פועלי כרמיאל, מר עזרא פיק, פיזר השבוע את ועד העובדים של מפעל מודול־ביטון, וקבע בחירות חדשות לועד ליום א' הקרוב, שייערכו בפקוח הוועד הנבחר של מועצת פועלי כרמיאל. צעד זה של מר פיק הוא ללא תקדים אם כי מבחינת חוקת ההסתדרות יש בידו הסמכות לפעול כך, אם התנאים מחייבים זאת.

זמן רב עמד בראש הוועד מר שמואל ראובן. באחרונה גרם מתיחות רבה בין הפועלים הערבים והיהודים במקום (180 עובדים) אחרי שאמר כי אינו מוכן לטפל בעניניהם של הערבים. לטענת הנהלת המפעל פוחתת התפוקה במודול־ביטון בזמן האחרון, בעשרות אחוזים עקב המתיחות והוויכוחים המתמידים בשעת העבודה.

הרשות לצרכנות מכריזה על שביתת קונים ביום ב'

מינהלת הרשות המרכזית לצרכנות בהסתדרות החליטה אתמול להכריז על שביתת קונים בכל הארץ ביום שני 29 בינואר, בין השעות 7—4 אחה"צ. זאת במחאה על גל ההתייקרויות והעלאות המחירים הבלתי מאושרות.

✱ הוקם מטה שביתה בו משתתפים נציגי איגודים מקצועיים, מועצות הפועלים, מועצת־הפועלות וארגוני אמהות עובדות, סטודנטים, תנועות נוער.

✱ עד קיום השביתה ינוצלו כל ביכות ההסברה ההסתדרותיות להסברה מטרות שביתה הקונים וציבור הצרכנים ייקרא להשתתף בה ולהימנע מקניות בשעות הנזכרות.

פורק מטה החרום בבירה

50 דירות הוצפו אתמול

מאת גדעון אלון, סופר "הארץ" בירושלים

מטה החרום שהוקם על ידי עירית ירושלים כדי לטפל בנזקי השלג, פורק אתמול, עם התבהרות מזג האויר. עם זאת הוחלט להגביר את הצוותים במכבי האש, נוכח הצפת בתים רבים שנגרמה עקב הפשרת מי השלגים.

אתמול הוזעקו מכבי האש ל־50 דירות שהוצפו אולם המשפחות לא פונו. 120 משאיות פינו אתמול עצים רבים שקרסו בחמת השלג. אגף הגננות של עירית ירושלים נענה לפניות של אזרחים שהודיעו על עצים הנמצאים בסכנת התמוטטות. ו־120 עצים נוטרו. עם זאת נראה כי לפחות 2000 עצים נוספים ברחבי העיר נפגעו מהשלג.

חברת החשמל המשיכה אתמול בפעולה מאומצת לתקון תקלות החשמל, אולם נותרו עדיין מקומות ספורים בדרום העיר השרויים בעלטה. כן החל אתמול בפנוי האשפה מהבתים, לאחר הפסקה של שלושה ימים שיצרה מצבורי אשפה רבים בפתחי הבתים.

בגליל

סופר "הארץ" בגליל המערבי מוסר: הפשרת השלגים בהרי הגליל איטית ולא גרמה עד אתמול לזרימה רבה בערוצי הנחלים. מים רבים נספגים באדמה כשם שגם הגשם שירד אתמול ברוב שעות היום נספג ברובו. הנחלים בשפלת הגליל המערבי מובילים מעט מים ואינם מביאים אתם אדמת סחף. לעומת זאת הזרימה לכיוון הכנרת מהירה יותר בגלל השיפוע החזק בצד פרשת המים המזרחית.

אתמול היו הרי הגליל מכוסים ערפל סמיך והתנועה בכבישים התנהלה באיטיות.

פסקי־דין יצורפו לפקודות מאסר

(ע). הנהלת בתי המשפט הורתה לצרף פסקי־הדין לפקודות המאסר המוצאות בבתי המשפט על מנת להקל על שירות בתי הסוהר בכל הקשור בטיפול באסיר. ההוראה הועברה בימים אלה לכל בתי המשפט.

סכסוך־עבודה במוסדות להכשרת מורים

המזכירות הארצית של ארגון מורי המיכללות הסמינרים בהסתדרות המורים החליטה להכריז על סכסוך עבודה בגלל סירובו של משרד החינוך להתאים את מישרתו של המורה במוסד להכשרת מורים לעומס העבודה האקדמית.

בשנתיים האחרונות הנהיג משרד החינוך שינויים מרחיקי לכת במוסדות להכשרת מורים, שנתנו אופי אקדמי מובהק לעבודת המורים בהם. למרות זאת לא הסכים המשרד להעניק למורים תנאי עבודה, שיאפשרו ביצוע של תכנית הלימודים האקדמית.

מצדה חולצה

מאת סופר "הארץ" בחיפה

אנית הצובר מצדה שעלתה על־שרטון חולי בכניסה לנמל אנטוורפן, בעת שהיה עליה נתב הנמל, נחלצה אור לאתמול מהשרטון בעזרת גוררות והגיעה לנמל אנטוורפן. לצוות ולאניה — שלום — מסר אתמול דובר חברת צים מר אליהו שרגאי.

✱ שגריר גרמניה, יסקו פון פוטקאמר, ימסור היום בבית־החולים פוריה כליה מלאכותית שהבטיח להעניק מיניסטר החוץ ואלטר שעל לישראל כאשר עשה בארץ ביולי 1971.

Woman
Nov. 25 1972

WOMAN'S OWN
November 25 th 1972

הפצה בלעדית
סוכנות סטימצקי
ירושלים · תל־אביב · חיפה
נשר תנועות בע"מ
בהשיג בכל המקום

גלריה שטרן
לונדון - תל־אביב

נפתחה תערוכת החורף:

ציורים ואקוורלים

MODIGLIANI	LIEBERMANN
PISSARO	ISRAELS
PASCIN	ADLER
ZADKIN	BAKST
HART	PANN

הגלריה פתוחה בימות השבוע: לפנה"צ מ־10 עד 13
אחה"צ מ־17 עד 21 בערב
בימי ששי: מ־10 עד 14

לא נשלחות הזמנות בדואר

תל־אביב • רחוב גורדון 22 (פנת רח' בן־יהודה) • טלפון 246303

היום הגרלת מפעל הפיס

כרטיסים אחרונים ליד אולם המפעל רח' השמן 9, ת"א, עד שעה 6.55 בערב. הכניסה חופשית.

מפעל הפיס הממשלתי

רבי־מכר
ספרי כיס
BESTSELLER LIST
1. The Naive and Sentimental Lover — John le Carre
2. The Service — The Memoirs of General Reinhard Gehlen
3. Rabbit Redux — John Updike
4. A Sort of Life — Graham Greene
5. Message from Malaga — H. MacInnes
6. The Godfather — Mario Puzzo

מוצג ע"י: סטימצקי

הלוח הכפול
עמודים: 8, 9
הכל בכל בלוח בלוח הכפול

מחר ב־ ידיעות אחרונות

המוסף לשבת
7 ימים השבועון לכל המשפחה

מסעי גולדה לפאריז, לוותיקן ולז'נבה
מאת אריה צימוקי ואדווין איתן

ימים אחרונים בגוש עציון
סיפור עמידתו ונפילתו של הגוש, כפר שמתאר מפקדו לפני 25 שנה
מאת אלוף (מיל.) עוזי נרקיס

רפאל בשן מראיין את שר־החוץ, אבא אבן

קרן השפע על קרן הצבי
האזרח מול המבוך הגדול של הכלכלה; כמה שווה הלירה שלך, אם בכלל? — חקירה מיוחדת
מאת צבי עמית ואילן כפיר

לגלות את אמריקה
האם נכונות השמועות שמפיצים הישראלים־החוזרים על היבשת הרחוקה?
מסע לגילוי האמת וכל האמת...
מאת אהרן שמיר

צה"ל בשעת רגיעה
מאת ישעיהו בן־פורת

מחוץ שעות הקבלה
מאת שולמית אלוני

הבית והעולם
מעשי קונדס ומתיחות של הרי טרומן
מאת מרגרט טרומן

מדוריהם הקבועים של
חיים חפר, עמוס קינן, בועז עברון ודידי מנוסי

כל הדעות כל הידיעות בידיעות אחרונות

צעיר, צעירה אם יש לך שאלה? שאל · ותקבל תשובה

באמצעות הטלפון

חברי מפלגת העבודה הישראלית:

ח"כ **אהרון ידלין** - מזכ"ל מפלגת העבודה

ח"כ **עדי אמוראי** - יו"ר ועדת הנוער של מפלגת העבודה

יחיאל לקט - מזכיר המשמרת הצעירה של מפלגת העבודה

ישמחו לענות על שאלותיך באמצעות הטלפון

הערב,

יום חמישי 18.1.73, בין השעות 19.00 — 22.00

סוכנים — סיטונאים — ועדי עובדים

הגיע (כמות מוגבלת)

משלוח נוסף מיפן — דגמי 73
של תנורי הנפט הידועים

NATIONAL

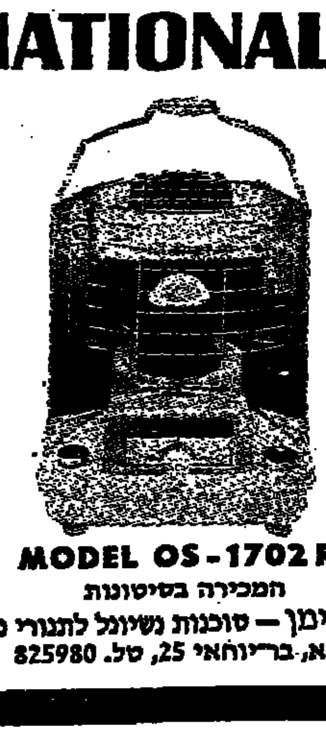

MODEL OS-1702 RX

המכירה בסיטונות
חבי מימן — סוכנות נשיונל לתנורי נפט
ת"א, בר־יוחאי 25, טל. 825980

הנחות על מוצרים רבים במבצע מצוכי חודש ינואר

המשביר לצרכן

ההנחות עד סוף החודש בלבד

צבי ציטרין - זיגמונד נוסקביץ
חברה קבלנית לבנין בע"מ

מציעה חנויות להשכרה

1. בככר המדינה
(רחוב ה' באייר פנ' רח' חברה חדשה)
חנות פינתית מרווחת
+ גלריה + מרתף בשטח כולל בן 260 מ"ר

2. בצפון תל־אביב
(רחוב אבן גבירול 193)
חנות פינתית מרווחת
בשטח כולל בן 200 מ"ר עם אפשרות למרתף צמוד
המתאים לאיחסון סחורות בשטח בן — 160 מ"ר

פרטים במשרדנו

צבי ציטרין - זיגמונד נוסקביץ
חברה קבלנית לבנין בע"מ
רחוב יהודה המכבי 60, טלפון: 440104 בשעות 9—12; 5—7 בערב

חברת גב־ים לקרקעות בע"מ
חברה בת של חברה לנכסים ולבנין בע"מ

בניני תעשיה להשכרה
בעטרות - ירושלים

✱

בנין של 800 מ"ר

ניתן לשכור יחידות של 200 מ"ר ומעלה

✱

✱ בניה חדישה ✱ ביתן טניטרי נפרד לכל שוכר ✱
גג כפול (בדוד) ושטח קרקע (חצר) צמוד

לפנות: חיפה, רחוב הרצל 2, טלפון 664234
תל־אביב, בכל יום ב', רחוב ארלוזורוב 53
(משרדי חברת "נוה"), טלפון 240122

מדינת ישראל
משרד הפנים
מינהל מחוז תל־אביב
תאריך: ו' שבט תשל"ג, 9.1.73
מספר: 5596/99

לכבוד
מר לבדאו מיכאל
יו"ר האגודה "קרן פרסים לזכר ד"ר שמואל כוכבי־שמורק"
שד' חן 44
תל־אביב

א.נ.,
הריני מתכבד לאשר קבלת הצהרתכם מיום 1.1.73, בצירוף הודעה לפי סעיף 6 של החוק העותמני לאגודות לשנת 1909, על יסוד האגודה הבאה:

1. שם האגודה: "קרן פרסים לזכר ד"ר שמואל כוכבי־שמורק".
2. כתובת האגודה: רח' בר כוכבא 52 א' תל־אביב.
3. המשרד הראשי של האגודה: כנ"ל.
4. מטרת האגודה: לעודד מחקרים על היסטוריה התנועה הציונית ברומניה.